

BABICA BARICA MARINČIČ: SKRIB ZA OTROKA IN MAMO JE NI USTAVILA NITI V MRZLIH ZIMSKIH NOČEH

BARICA MARINČIČ.
Kdo se ne spominja prijetne ljubezne babice, ki se je dolga leta razdajala za najmlajše, ki so komaj »ugledali ta svet« in poskrbela za zdravje in dobro počutje srečnih mamic? Za koliko generacij dojenčkov je poskrbela v 27 letih dela v Grosupljem?!

Doma iz Preloke v Beli Krajini je že leta 1948 začela opravljati svoj ljubi poklic. Najprej dve leti v bolnišnici, nato dve leti kot terenska babica v domačih krajih in preden je prišla v Grosuplje, pet let v Dobrniču in njegovi okolici.

Leta 1956, ko je Barica Marinčič prišla v Grosuplje kot babica, je bilo Grosuplje majhna vas, kraj staroselcev z majhnim številom ljudi in enim samim stanovanjskim blokom. Zato pa je njeno delovno območje pokrivalo celotno takratno občino do Škofljice, Zgornje Slivnice, vse poljske vasi tja do Blečjega vrha in na drugi strani Račno, Čušperk, Ilovo Goro, tja do Turjaka.

»Včasih sem imela tudi po 15 oskrb na dan na različnih koncih občine,« niza spomine nekdanjih dni in dodaja, da je vse te poti dolga leta prekolesarila, potem se je kar osem let vozila z motorjem. Tako ji bo za vedno ostala v spominu prva vožnja

z motorjem v Troščine, ko je mož v skrbi, ali bo srečno prevozila do cilja, za njo š kolesom poslal sina. Zanimive so te pripovedi o dolgih pešpoteh, ko je v snegu v pozni noči pešačila iz Medvedice, pa se je noč že krepko prevesila v naslednji dan, ko je prišla domov, a je bilo treba zarana spet na novo pot... Nekega poznega zimskega popoldneva z vlakom do Čušperka, potem peš na Ilovo Goro in ko se je vračala v zasneženi noči. Je v Račni prišla do zadnje hiše, ko je na Kopenju odbilo polnoč... Koliko korakov bi naštel, če bi jih seštevata do Grosupljega?!

Zakaj se je odpravila na tako dolge poti v slabem vremenu?

»Skrb, ali je z otrokom in mamo vse v redu, me ni ustavila nikoli in mi tudi nobena pot ni bila pretežka!« pripoveduje, kot da podoživlja vse tiste »nočne pohode« s težko babiško torbo v rokah.

AVTO JE ZAMENJAL MOTOR

Po osmih letih voženj z motorjem sta z možem privarčevala za avto in odtelej se je vozila s volkswagenom, kar ji je pot veliko olajšalo.

Prva leta vašega dela, tudi v Grosupljem, so bili prav gotovo časi, ki jih v ničemer ni mogoče primerjati z današnjimi. Revščina in pomanjkanje sta bila najbrž vsakdanjost. Kako ste kot babica to občutili ob svojih obiskih na domovih?

»Spomini na prva leta mojega babiškega poklica v Beli Krajini in Dobrniču, res ne morejo mimo revščine in pomanjkanja. Marsikje niso imeli niti posode za umivanje, ko sem ženo pripravljala na porod. O plenih sem lahko le sanjala. V stare, sprane rjuhe sem premnogokrat povila porojeno dete. To so bili časi, ko tudi v zdravstvu nismo imeli vsega, kar bi potrebovali. Pa kljub temu mi je vedno uspelo oskrbeti otroka in mamo tako, da ni bilo zapletov!« pravi in že nadaljuje:

»Imeli pa so ljudje tisti čas svoja zakoreninjena prepričanja. Pogosto neumna, nezdrava. Kolikor so mi hoteli prisluhniti, sem jih prepričevala, vedno zlepa, vsiljevala jim nisem ničesar. Kajti sploh po vaseh so ljudje sprva bolj zaupali vaškim ženskam, ki so hodile pomagat k porodom. Počasi, počasi in zlepa smo prebili led. In še danes sem vesela, da so me povsod lepo sprejeli, da smo si zaupali, saj sem v hišo prihajala večkrat...« pripoveduje in dodaja tudi tisto o vražah v naših krajih: »Plenice se niso smele sušiti na zraku, ampak ob kmečkih pečeh, ne glede na to, ali je bila zima ali poletje....Moški zvečer ni smel pogledati k otroku ... - vse to naj bi otroku škodovalo.«

Je bilo v letih vašega dela še veliko porodov doma?

»V vseh letih dela sem samostojno vodila kar 263 porodov. Veliko več so ženske rojevale doma na podeželju, predvsem na območju Dobrniča. Kraji so bili odmaknjeni, ceste slabe, reševalnih vozil malo. A tudi v Grosupljem sem kar nekaj Grosupeljčanom ali okoličanom pomagala doma. Bilo je na pepelnico, prvo leto mojega bivanja v Grosupljem, ko sem vodila kar dva poroda in obakrat smo se razveselili dvojčkov - najprej dveh deklic in potem še dveh fantkov. To so bili prekrasni trenutki!« pripoveduje, podoživlja veselo nad novimi življenji.

Je bilo včasih doživljanje materinstva drugačno kot je sedaj?

»Ko so ženske rojevale doma, je bilo vse zelo domače, vsa vas je čutila in bila v pričakovanju velikega dogodka. Še danes čutim veselje ob prvem otroškem joku in prvem materinem nasmehu, ko so bile v trenutku pozabljene vse bolečine! Nepopisna je bila sreča, ko sem otroka uredila in ga položila očetu v

naročje,« se vsa razneži in preide v današnji čas, ko je v porodnišnicah za vse dobro poskrbljeno, toda tiste domače intimne se nikakor ne da vnesti vanje.

SPOMINI POLEPŠAJO DAN

Morda dogodek, ki je zaznamoval vaše delo, vam ostal v spominu tako, da vam spomin nanj še kdaj polepša dan!

Prijeten nasmeh ji ves čas najinega pogovora leži na obrazu kot dokaz, kako je ljubila svoje delo. »Ali more biti kaj lepšega kot so trenutki, ko srečujem mame in danes že odrasle otroke in se spominjam, kako smo se vedno lepo razumeli. Koliko poti sem prehodila, v stotero domov me je vodila moja poklicna dolžnost, pa sem vedno čutila, da sem zaželeno, čutila sem, da me imajo ljudje radi!« razgrinja pred

menoj vse trenutke tihe sreče in predse položi dva debela zvezka - v njim so zapisana vsa imena mamic, za katere otroke je skrbelo. Za pomladnim mesecem leta 1983 je ostalo še nekaj nepopisanih listov. In zadnji vpis mame dečka Uroša iz Grosupljega. 1. maja 1983 je namreč babica Barica Marinčič odložila svojo babiško torbo in se pri 58 letih upokojila. Kljub ljubezni do dela in do ljudi, kajti delo jo je utrudilo. Tudi vse tiste pešpoti v snežnih metezih...

Ostali pa so ji lepi spomini, in ostala je njena neizmerna dobrota. In taisti nasmeh na obrazu kot vedno, ko je vstopila v dom, kjer je zajokalo novo človeško bitje in kjer so tudi neizkušene mamice čakale na njeno pomoč, tople besede ter pogosto tudi nežno toplo dlan.

A. A.

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.

PRODAJA:
*REZERVNIH DELOV ZA VSE URSTE OSEBNIH VOZIL,
*DODATNA OPREMA,
*MOTORNJA OLJA ZA OSEBNA IN TOVARNNA VOZILA,
*AUTOPLASTI

SERVIS IN PRODAJA KOLES
UGODNI NAKUPI
NOVI MODELI
Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Uredništvo Grosupeljskih odmevov ob MATERINSKEMU DNEVU čestita vsem mamam in ženam ob prazniku. Hkrati vošči tudi vesele in blagoslovljene VELIKONOČNE PRAZNIKE.

OBVESTILO O ČISTILNI AKCIJI

Tako kot prejšnja leta bo tudi letos v občini Grosuplje potekala akcija Pomladanskega čiščenja okolja. K akciji sta nas v okviru projekta Pomladanskega urejanja okolja pozvala tudi Turistična zveza Slovenije in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo RS. Namen pomladanske akcije je očistiti in urediti okolje tako, da bo privlačno za občane kot tudi goste, ki prihajajo v občino, hkrati pa ozaveščati in k razmisleku pozvati vse ljudi.

Na ta način poizkušamo tudi delovno obeležiti svetovni dan voda 22. marec in dan zemlje 22. april.

K akciji so vabljene krajevne skupnosti, krajan, turistična društva, lovske in ribiške družine, društva upokojencev, športna društva, gasilska društva, skavti in taborniki, ki bodo s svojimi dejanji prispevali k čistejšemu, bolj urejenemu in prijaznemu okolju.

Organizirane čistilne akcije bodo potekale v času od 13. 4. 2004 do 30. 4. 2004, ko bo Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o. po predhodnem dogovoru zagotovilo kontejnerje in delilo PVC vrečke za odpadke, sicer pa je možno organizirati tudi individualne akcije izven navedenega temina.

Borut Šoba, Komunalni inšpektor občine Grosuplje

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Letnik XXXIX številka 3 marec 2004

www.volkswagen.si

Golf 30 obletnica

Klimatska naprava serijsko

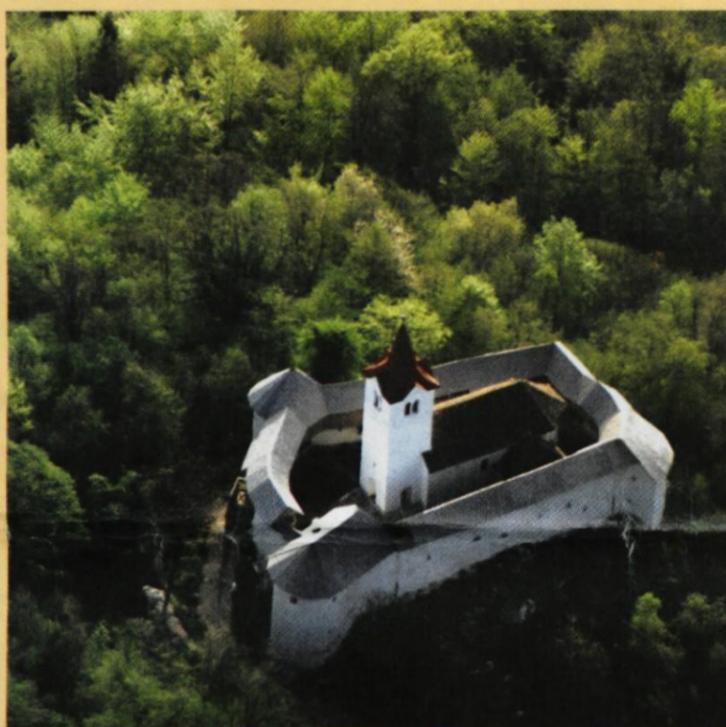
Ob tridesetletnici Volkswagnove legende smo vašega novega Golfa serijsko opremili s klimatsko napravo Climatic. Ponudba velja do 30. 9. 2004.

Avtohiša Mihalič

Drago Mihalič s.p. - Št. Jurij 30, 1290 Grosuplje

ZGODBE O KRUHU

TABORC ŠE VEDNO NAVDUŠUJE

Okrog srednjeveške cerkvice sv. Miklavža na Taboru so v prvi polovici 16. stoletja zgradili obrambni protiturški tabor, v katerega so ljudje shranjevali živila in se vanj zatekali pred napadi. Ime Taborskega kruha iz Pekarne Grosuplje je tako povezano z enim najbolje ohranjenih taborov pri nas.

VELIKO SREDNJEVEŠKIH CERKVA NA SLOVENSLEM JE BILO NEKOČ OBZIDANIH, KER SO SE VANJE LJUDJE ZATEKLI PRED TURŠKIMI NAPADI. TAKO PROTITURŠKO UTRDBO JE IMELA TUDI CERKVICA SV. MIKLAVŽA NA TABORU. PO NJEJ JE DOBIL IME TABORSKI KRUH IZ PEKARNE GROSUPLJE, KI OSTAJA VEČ DNI POLNEGA IN PRIJETNO AROMATIČNEGA OKUSA.

Ob cerkvici sv. Miklavža so v prvi polovici 16. stoletja zgradili obzidje, v tej utrdbi pa je bilo več prostorov za shranjevanje hrane, ki je domačine čakala, ko so se vanjo zatekli. Hrana, ki se je nekoč shranjevala v utrdbah, se ni kvarila in je ostajala dlje časa sveža. To značilnost pa nosi še danes Taborski kruh.

Taborski kruh ali na kratko Taborc, grosupeljski peki mesijo že nekaj desetletij in je še vedno zelo cenjen. Izdelan je iz polbele pšenične moke. Najdete ga v štirih različicah: v poldrugi kilogram težkem hlebcu, v kilogram težkem hlebcu ali štruco ter v polkilogramski štručki. Vse štiri pripravljamo po tradicionalnem postopku, ki omogoča, da kruh ostane svež dlje časa. Okus Taborca bo zato čez nekaj dni prav tak kot na dan, ko ste ga kupili: poln in prijetno aromatičen.

Danes kruha ne skrivajo v utrdbah, poimenovanih tabori. Taborski kruh pa najdete v mnogih trgovinah.

V Pekarni Grosuplje pripravljamo Taborski kruh za vse okuse in potrebe. Dobiti je moč Taborski hlebec, štruco ali štručko, vsi pa ostajajo sveži tudi več dni.

**Pekarna
Grosuplje**

KORAK ZA GROSUPELJSKE ODMEVE ODGOVORI NA (PONAVLJAJOČA SE) VPRAŠANJA...

oziroma: K poročilu o delu urednika in sodelavcev pri časopisu Grosupeljski odmevi

Nedolgo tega me je kar nekaj občanov v krajših intervalih spraševalo, kako je v zvezi s honorarji pri časopisu Grosupeljski odmevi. Ker menim, da so bila nekatera vprašanja vseeno resna, javno odgovorjam nanje, kljub temu da so vsi spraševalci dobili ustni odgovor. Vprašanje je le, če so bili z njim zadovoljni.

Na začetku naj povem, da so bila do zdaj vsako leto oddana vsa (tudi finančna) poročila v skladu s predvidenim nadzorom, ki ga nad delovanjem odgovornega urednika in uredništva neposredno opravlja občinski svet in so bila poročila in druga vprašanja po potrebi tudi javno pojasnjena. V zadnjih dveh letih pa smo jih skupaj z ostalimi poročili celo objavili v samem časopisu. Po mojem mnenju so zadeve glede tega dokaj pregledne in urejene. Poleg občinskega sveta pa jih sproti kontrolirajo tudi zaposleni, ki so za to pristojni na občini, v sklopu (morebitnih) revizij tudi računsko sodišče. Glede tega tudi občinski svet ni imel posebnih pripomb, razen nekaterih posameznikov, ki jim tako in tako Grosupeljski odmevi »niso všeč«.

V prijavi za odgovornega urednika za novi mandat sem v finančnem načrtu poleg prihodkov oziroma trženja časopisa na strani odhodkov predvidel tudi izplačila honorarjev. Že v prijavi sem zapisal, da je uredništvu finančnega načrta močno odvisno od kroga sodelujočih pri časopisu, tako tistih, ki v časopis dopisujejo ter ga kakor koli sva-torsko sestavljajo in oblikujejo, urejajo, tehnično pripravljajo, tiskajo in raznašajo časopis, pa do tistih, ki kreativno sodelujejo v pridobivanju in oblikovanju oglasov ter posredujejo, izvršujejo in kontrolirajo vse podatke, obračune in poročila v zvezi s časopisom. Iz tega sledi, da gre za širok krog ljudi, ki imajo več ali manj skozi ves mandat poleg posebnih znanj in vesolja do dela tudi velike obveznosti in odgovornosti za posamezna področja. Večina vseh teh del (računalniška priprava in natis časopisa, pošta, trženje oglasov...) je tako in tako izplačano po pogodbah, ostalo pa z avtorskimi honorarji.

Nekoliko podrobneje se sprehodi-

mo po letos dokaj skopem poročilu o stroških časopisa, ki nam ga je poslal Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance. Iz zneskov je razvidno, da smo za vse bruto stroške pri časopisu porabili le nekaj manj kot 17 mio sit. Če obračun nekoliko podrobneje pregle damo in upoštevamo še sprotna mesečna poročila, ugotovimo, da so posamezni deleži v strukturi stroškov znašali: 50 % filmi in natis časopisa, 17 % pošta, 12 % so k znesku prispevali davki, ki se vrnejo v javno blagajno, 9 % so bili stroški odgovornega in tehničnega urejanja ter avtorski honorarji urednika, 7 % so znašali avtorski honorarji ostalih

prostem času, s svojimi delovnimi sredstvi in orodji in zaradi tega ne bremenimo še dodatno občinskega proračuna. Zato so avtorski honorarji le nekakšno nadomestilo za materialne stroške in so nasproti »uradnim« honorarjem približno trikrat manjši, ob tem pa imamo nekateri kar precej stroškov, ki z uradnim odvajanjem davkov ne dopuščajo nikakršnih možnosti za (v javnosti tako razviti) zaslužek. Če bi vsi tisti, ki te govorce trosijo v javnost, izplačane honorarje preračunali v urne postavke, bi dobili neto znesek na koncu leta, ko je treba oddati še dohodnino, precej pod 400 sit na uro, da o nabavah raznih osnovnih

Prispevki občinske uprave, drugih upravnih služb in javnih ustanov ter pravnih oseb pa se ne honorirajo. Prav tako se ne honorirajo nenaročeni prispevki, ki jih napišejo posamezni avtorji ali člani različnih javnih in gospodarskih organizacij.

Naj navedem primer za lažje razumevanje razlike med javnim in privatnim medijem: Po poročilu grosupeljske Lokalne akcijske skupine so za medijska sporočila in natise raznih tiskovin porabili v lanskem letu približno 2 mio sit, za objave v Grosupeljskih odmevih, ki jih ni bilo tako malo, pa jim ni bilo treba plačati ničesar, temveč je vse bremenilo bruto proračunsko postavko časopisa. Takih objav pa je v Odmevih skupaj z našim delom, ki je pretežno usmerjeno k poročanju in komentiranju občinskih in drugih javnih zadev in dogodkov, več kot 80 %.

Poznam pa tudi rešitve pri nekaterih lokalnih časopisih v Sloveniji, ko delajo posamezne sklope delavci občinske uprave, poleg izstavitev računov in kontrole le-teh še zbiranje prispevkov, administriranje in pretipkavanje nekaterih še vedno na roke napisanih besedil. Poleg tega dajejo tudi raznovrstno pravno pomoč v različnih situacijah, nudijo računalniško in ostalo tehnično podporo, skrbijo za objavo časopisa na internetu in podobno. Ponekod npr. razne študentske organizacije ali privatniki z s.p ali d.o.o.-ji raznašajo časopis. (Strošek pošte se je med skupnimi stroški realno najbolj povečal.) Ponekod pa tega stroška sploh ne prikazujejo posebej in ga enostavno vključujejo v poštne stroške občinske uprave. Itd.

Kot urednik se za prilagodljiv in sprejemljiv koncept dela, honoriranja in pokrivanja stroškov pri javnem časopisu zavzemam že vsa leta. Je pa bilo kar nekaj poizkusov s strani posameznikov, da bi si pridobili »status zunanjih sodelavcev«, a se je na srečo kmalu izkazalo, da želijo predstavljati predvsem svoje osebne (in politične) interese. Prav tako je bilo navržnih kar nekaj pripomb na število oglasov, ki dejansko pokrivajo dober del vseh stroškov. Bilo je tudi nekaj predlogov, da bi občina »zakupila nekaj strani« v časopisu, ki bi ga verjetno izdajalo privatno

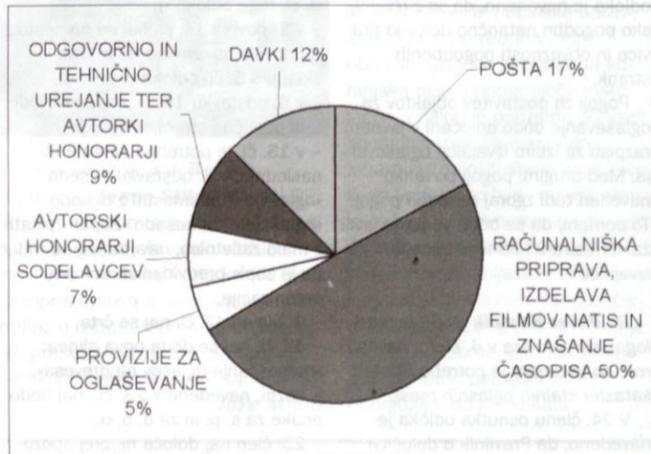
podjetje, pa tudi o ustanovitvi javnega zavoda.

Osebnim nimam nič proti kakršnim koli rešitvam. Vprašanje pa je, če si s tem ne bomo nakopali le več dela in stroškov za občinski proračun. Drugo vprašanje je, če je sploh še kdo pripravljen vložiti za doseg takšne ravni časopisa in ravni obveščanja vsaj približno enako delo, svoj prosti čas in sredstva za »tako visoke« honorarje. Razne naključno navržene vabe v obliki poveličevanega podjetništva pa so za organizacijo javnega medija brez temeljitih analiz in realnega prikaza stroškov bolj podobne dimnim petardam, ki sicer močno pokajo, a se slej ali prej tudi razkadajo. Še bolj zanimivo pa bo postalo, ko bo sprejet popravljen Zakon o medijih.

Ugotavljam pa, da se podobna ponavljajoča vprašanja intenzivneje in ciklično začnejo pojavljati pred referendumski in »volilnih letih«. Za protitež bi spomnil, da je občina pred slabim letom razpisala mesto odgovornega urednika in se ni nihče niti toliko potrudil, da bi oddal prijavo... Komentar ni potreben.

Kljub povedanemu upam, da bomo v volilnemu letu in ob raznih drugih kampanjah časopisni prostor v Grosupeljskih odmevih modro uporabili in razdelili ter da bomo dovolj korektni drug do drugega, predvsem pa, da se bomo gibal v zakonitih okvirjih. Pri morebitnih (nenamernih) napakah pa upam, da se bomo znali obnašati tudi z nekaj človečnosti.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik Jože Miklič

sodelavcev in 5 % provizije za trženje oglasov. Če pa bruto znesek še nekoliko drugače »razrežemo«, dobimo, da je občina neposredno k bruto znesku prispevala 61 %, 27 % smo račun pokrili s trženjem oglasov, ki ga opravljamo v uredništvu, poleg tega smo prav tako sodelavci »vrnili nazaj« v javno blagajno 12 % sredstev v obliki davkov. Zato menim, da avtorji s svojim delom prispevajo pomemben delež k pokrivanju stroškov časopisa in imamo tudi v bodoče pravico do honorarjev po ceniku, ki ga je potrdil občinski svet. Še nadalje pa moramo skrbeti hkrati z oddajo prispevka tudi za oddajo potrebnih podatkov. Seveda pa se avtorji lahko tudi sami odpovejo honorarjem.

Iz operativnega stališča pa to pomeni, da sodelavci v uredništvu in povabljeni zunanji sodelavci časopis pripravljamo v svojem

sredstvih v obliki računalniške, fotografske in telekomunikacijske opreme iz svojih žepov, uporabo lastnih drobnih sredstev in prostorov ter druge opreme niti ne govorimo.

Obvezne objave, ki so določene po zakonu, smo lansko leto objavili vse in niso bile honorirane. Poleg tega naj povem, da je bilo »naključno« poslanih še kar nekaj prispevkov, a vsi niso bili objavljeni. Kaj so obvezne objave sem že pojasnjeval v eni od prejšnjih števil, zato tega ne bi ponavljal. Vse druge objave so predmet programske zasnove časopisa in uredniške politike.

Nadalje: Nenaročene prispevke v Grosupeljskih odmevih obravnavamo kot avtorska dela, (piarovske) izjave ali oglase različnih društev in drugih javnih institucij. Slednjim kot občinsko glasilo zagotavljamo v najoptimalnejši možni meri brezplačne nekomercialne objave.

Na podlagi 120. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99 in 97/01) izdaja Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije

JAVNI POZIV

k vložiti napovedi za odmero dohodnine za leto 2003.

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napoved za odmero dohodnine za leto 2003 najkasneje do 31. marca 2004 na predpisanem obrazcu.

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezanec, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11% poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2003;
- učencev in študentov, katerih (bruto) prejemki iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51% poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2003;
- zavezanec, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med

letom 2003 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine in med letom niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi;
- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 2004 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 2004 za preteklo leto. Zavezanci, ki sami obračunajo davek iz dejavnosti, vložijo obračun tega davka do 31.3.2004.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 2003 postali lastniki denacionaliziranega premoženja ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik za posebne primere.

Zavezanci, ki so oddali v letu 2003 fizičnim osebam v najem premoženje, morajo vložiti napoved za odmero davka od dohodkov iz premoženja najkasneje do 15. januarja 2004 za preteklo leto pri davčnem uradu, kjer so vpisani v davčni register, če niso vpisani pa pri davčnem uradu, kjer je vpisan Izplačevalec dohodkov.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vloži napoved za odmero dohodnine, če je ne vložil, ali vložil napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije

VPIS OTROK V VRTEC
Trubarjeva 15, 1290 Grosuplje

VPIS OTROK V VRTEC
VPIS OTROK V VRTEC
VPIS OTROK V VRTEC

Vz Kecec Grosuplje sprejema vloge za vpis otrok v vrtec do konca meseca aprila 2004 za naslednje šolsko leto 2004/2005.

Vloge oz. prijave za sprejem otrok v VZ Kecec dobijo starši v vrtcu Kecec, Trubarjeva 15 - tajništvo, vsak delovni dan od 6.30 do 14.30 ure.

Če bo v vrtec vpisanih več otrok, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v zavodu, ki bo starše o sprejemu otroka obvestila ob koncu meseca maja 2004.

(Astrid Lindgren)

VRTEC ZA SREČNO IN IGRIVO OTROŠTVO.
Ravnateljica Cvetka Košir

SPREJEM DOHODNINSKIH NAPOVEDI

Objavljamo datume, ko bodo sprejemali dohodninske napovedi, ki bodo organizirane izven sedeža Davčne izpostave Grosuplje in sicer:

OBČINA IVANČNA GORICA:
25. 3. 2004 in 26. 3. 2004
od 8.00 - 18.00 ure
v prostorih sejne sobe
Občine Ivančna Gorica.

OBČINA VIDEM DOBREPOLJE:
25. 3. 2004 in 26. 3. 2004
od 8.00 - 18.00 ure
v prostorih sejne sobe
občine Videm Dobrepolje.

OBČINA GROSUPELJE:
29. 3. 2004, 30. 3. 2004
in 31. 3. 2004
od 8.00 - 18.00 ure
v prostorih Družbenega doma Grosuplje.

Vse župane oz. direktorje občinskih uprav zgoraj omenjenih občin prosimo, da nam rezervirajo prostore in omogočijo občanom enostavnejše oddajanje dohodninskih napovedi.

Po pooblastilu direktorice Anton Žitnik, vodja izpostave

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-98-22-33

e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, mag. Tatjana Jamnik Skubic, Vera Sparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva: 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje in fotografije: Jože Miklič

COBIS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava: AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-613/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE V MESECU APRILU JE TREBA ODDATI DO PETKA, 2. APRILA 2004.

Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani (in požigosani). Pisma bralcev, pravnih oseb in nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Sporocila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Če želite posamezno gradivo vrnjeno, priložite ustrezno kuverto z vašim naslovom in znakami.

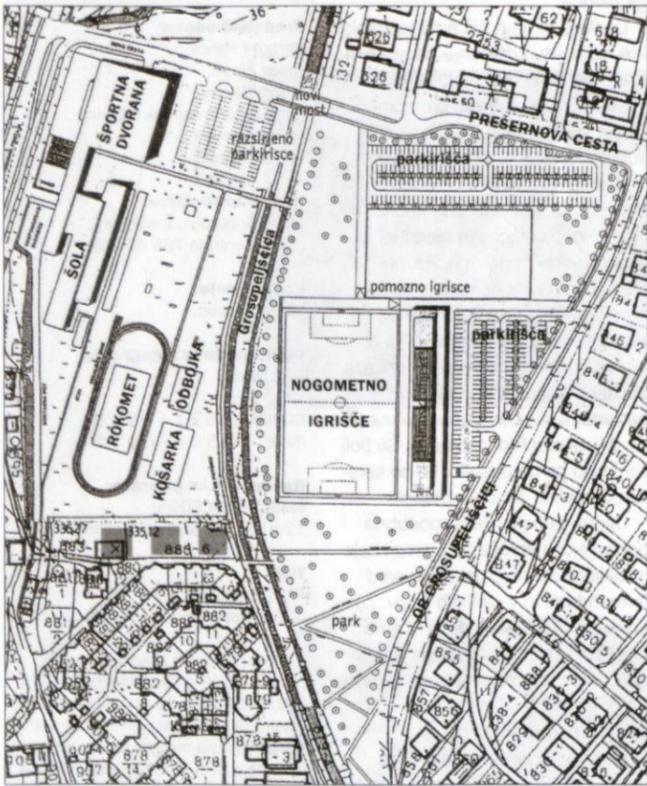
Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL
Prispevke naj avtorji predajo v kratki obliki. V skladu s programsko zasnovo in uredniško politiko bomo vsa nenaročena besedila, ki bodo daljša od 1800 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali. Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij. Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printana v velikosti 12 (do max 16 pt) ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA FOTOGRAFIJE IN OSTALO SLIKOVNO GRADIVO
Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bodo posredovani na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja) ali TIF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojiv. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

»NA FUZBAL ME PUST'!«

Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Brinje, Grosuplje

Ga. **Mojca Lovšin**, vodja občinskega urada za prostor, je uvodoma obnovila dogajanje v zvezi s samim postopkom sprejemanja tega odloka, župan **Janez Lesjak** pa je dodal, da lokacija nogometnega igrišča v Grosupljem doslej še nikoli ni bila določena z mestom in vsebino, kljub temu da je bilo nogometno igrišče že desetletja na tem mestu. Gre tudi za pomožni stadion. Sam ožji prostor pa bo prostorsko poleg novih dejavnosti ob samem igrišču (komercialni del in rekreativni) dopolnjeval tudi potrebe bližnje večnamenske dvorane, ki bo tudi v prihodnje potrebovala več parkirišč v svoji bližini, saj jih ob večjih prireditvah močno primanjkuje. Dodal pa je še, da se tudi ob sami novozgrajeni šoli dodajajo nekatere manjše dopolnitve, pa tudi, da se bo najbrž gradnja samega nogometnega igrišča pomaknila precej globoko v prihodnost.

Projektant **Robert Potokar** je pojasnil, da je pred samim stadionom predvidenih 120 utrjenih in še 170 travnih parkirišč. Vrisana je tudi nova cesta, ki so jo »nekdanji urbanisti pozabili narisati« za tri novozgrajene hiše neposredno ob kompleksu nove šole. Osnovno nogometno igrišče bo veliko 105 x 65 m, zraven pa bo še pomožno igrišče.

V imenu odbora za prostor je njegov predsednik **Franc Štibernik** (LDS) izpostavil, da so se na odboru pojavila nekatera vprašanja v zvezi z že omenjeno atletske stezo in parkiranjem avtomobusov, vendar so menili, da naj se odlok sprejme v predlagani obliki.

RAZPRAVA: Stane Žvegla (ZLSD) - Pripombe so v glavnem upošteevane, predlaga pa povezavo na južnem delu preko potoka s peš potjo. Projektant mu je pojasnil, da je mostiček za peš prehod postavljen nekoliko nižje in ni treba postavljanja še enega. **Anton Perme** (SLS): Poplavne vode – študija se mu zdi nepotrebna. Predlaga pa nekoliko nižjo izvedbo igrišča nasproti stanovanjskim objektom v okolici. **Mojca Lovšinova** je pojasnila, da so poplavne vode zadeva, ki zavezuje občino glede na predhodno sprejete akte v zvezi z izgradnjo zadrževalnikov. **Dušan Hočevar** (SDS) je poudaril prilagoditev vhodnih krivin na parkirišču, kar je poudaril tudi njegov strankarski kolega **Božo Predalič** (SDS). **Alojza Verbajsa** (SDS) je zanimalo, ali se lastnik zemljišča strinja s posegom. Župan je pojasnil, da lastniki v tem trenutku niso stranke v postopku. **Jože Intihar** (LDS) je vprašal projektanta, če ne bi bilo bolje tribun postaviti na zahodni del igrišča, a je od župana dobil odgovor, da je kar več dejavnikov, ki govorijo nasprotno: kombinacija nasproti bližnjemu stanovanjskemu naselju, bližine predvidenih parkirišč, komercialni vidik, če bodo pod tribunami objekti raznih poslovnih dejavnosti, poleg tega pa naj bi bila ob potoku sprehajalno-rekreativna steza. Župan je še pojasnil, da se s tem načrtom ureja tudi prostor za strelišče. **Jože Šircelj** (NKG): Postavitev kipov – kako naj bi bili postavljeni? Zanimalo ga je, če je ZŠO sodelovala pri spremembi načrta. Odbojarsko igrišče je že zdaj precej zasedeno in bi bilo treba dodati zaradi aktualnega športa še kakšno odbojarsko igrišče. **Dr. Miro Kranjc** (LDS): je menil, da je treba čim bolj v urbano okolje vključevati tudi kipe in druge kulturne in estetske elemente. **Dr. Dušan Lavrič** (ZLSD) je menil, da nogomet v Grosupljem in perspektiven in če bi želeli pridobiti kakšnega investitorja, bi morali razmišljati o drugačnem športu. Glede kipov pa je treba najti primerne prostore za posamezne tipe kipov. Župan meni, da sicer prvoligaškega nogometa najbrž res ne bo v Grosuplje, je pa nogomet še vedno močno priljubljen in ga bodo mladi Grosupeljski kljub neslavnemu koncu domačega članskega nogometa še igrali. **Dare Gabrijel** (LDS) je menil, da naj se v tem prostoru zadrži pretežno športne aktivnosti. Atletske steze pa prostor ne dovoljuje, pa tudi vzdrževanje je zelo drago.

LOTERIJA?

V zvezi s pobudo **Alojza Verbajsa** (SDS), da naj bi se zgradila atletska steza s tartansko podlago ob predvidenem nogometnem igrišču, ki bi preprečevala atletom zdravstveno nevarne poškodbe na treningih, sredstva za izgradnjo pa naj bi se našla iz nakazila davka od velikega dobitka, je župan pojasnil, da občina ne bo nikoli izvedla, če je ta davek od tega dobitka zares v skupni masi denarja, ki ga bo država nakazala na občinski proračun. Če pa bo država ugotovila v naslednjem letu, da je občina v proračun zaradi primerne oziroma zagotovljene porabe dobila nekaj več denarja, bo za enak znesek še v istem letu zmanjšala prilive.

Za predlog odloka je glasovalo 16 svetnikov, nihče ni bil proti.

Jože Miklič

OGLAŠEVANJE V GROSUPLJEM**Osnutek odloka o oglaševanju v občini Grosuplje**

Že na 11. redni seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, 5. 11. 2003, so bila postavljena naslednja vprašanja:

G. Medveda (LDS) je zanimalo, če je potrebno definirati velikost oglasnih mest, da le ti ne ogrožajo cestno prometnih predpisov:

Objekti za oglaševanje na prostem so del urbanega okolja. O pogojih za njihovo postavitve odločajo občine v svojih odlokih, dovoljenja pa, ko gre za postavljanje teh objektov v varovalnem pasu ceste, po določilih ZGO in v skladu s soglasji upravljavcev cest izdajajo za prostor pristojni upravni organi.

Pri določanju lokacij za posamezno vrsto oglasa je potrebno upoštevati namen, naravo, usklajenost z okoljem in vpliv na prometno varnost.

Zakon o javnih cestah obravnava postavitve objektov za obveščanje in oglaševanje v 68. členu. V osnovi je postavitve takih objektov dopustna le na odsekih cest znotraj naselij in zunaj območja vzdolž vozišča cest, določenega za postavitve prometne signalizacije. Pri tem je potrebno upoštevati, da se za tako območje šteje le odsek ceste med prometnim znakom 111-14 (ime naselja) in prometnim znakom 111-15 (konec naselja). Na cestah izven naselij se lahko objekti za oglaševanje postavljajo le v primeru, ko je njihova vsebina izjemnega pomena za udeležence v prometu.

Za prometno varnost je pomembno, da oglaševanje (postavljanje panojev) vzdolž ceste nanjo ne vpliva negativno, kar določa Zakon o varnosti cestnega prometa v 103. členu. Glede na velikost in način namestitve objektov za oglaševanje je ob cestah trenutno zaslediti vse vrste in velikosti objektov. Zaradi urejenega in poenotnega izgleda cest ter boljše varnosti vseh udeležencev v prometu bodo lokacije in nameni rabe vseh stalnih oglasnih mest določeni v skladu z veljavno zakonodajo in Pravilniku o določitvi oglasnih mest v občini Grosuplje. Sestavni del je tudi kataster oglasnih mest, v katerem bo določeno mesto, velikost in izgled oglasnega mesta. Pri pridobitvi dovoljenja je potrebno upoštevati tudi Pravilnik o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Ur. list RS, št. 114/03).

Skladno z zgoraj navedenim je potrebno ne glede ali gre za zemljišče v lasti pravne ali fizične osebe za vsak poseg v varovalni pas ceste pridobiti ustrezno dovoljenje, torej tudi za postavitve objektov za oglaševanje. Varovalni pas ceste je ob regionalni cesti širine 15 m, lokalni cesti 4 m in javni poti 2 m na vsako stran od zunanega roba cestnega sveta. Cestni svet pa je največ 2 m širok zemljiščni pas, merjen od črte, ki jo sestavljajo na podlagi predpisov o projektiranju glavnih cest in njihovih elementov določene končne točke prečne profila cestnega telesa z napravami za odvodnjanje in brežinami ceste.

Nadalje ga je zanimal 12. člen, ki govori o oglaševanju za lastne potrebe.

Oglaševanje za lastne potrebe zajema premična in stalna oglasna mesta in se izvaja na funkcionalnih zemljiščih in na poslovnih stavbah in služijo za oglaševanje samostojnih podjetnikov in pravnih oseb samo za njihove lastne potrebe.

Naslednje, kar ga je zanimalo, je bilo, kakšno dovoljenje potrebuje podjetje, ki želi na funkcionalnem zemljišču postaviti objekt za oglaševanje, konkretno drog z zastavo, ki bo označevala dejavnost, s katero se podjetje ukvarja.

V konkretnem primeru gre za oglaševanje za lastne potrebe na svojem funkcionalnem zemljišču. Skladno z 12. členom tega odloka, ki govori o oglaševanju za lastne

potrebe, se oglaševanje izvede v skladu s 5. členom tega odloka, in sicer je potrebno pred postavitvijo pridobiti lokacijsko informacijo na Uradu za prostor Občine Grosuplje.

G. Medveda je še zanimalo, kako je s plačevanjem komunalne takse na stalnih oglasnih mestih v primeru oglaševanja humanitarnih in drugih organizacij, ki so opravičene plačila komunalne takse.

V primeru takega oglaševanja so oproščeni plačila komunalne takse na podlagi vloge s sklepom župana.

Zanimalo ga je še, če drži, da bo podjetje ali organizacija, ki bo želela oglaševati in bo z občino sklenila pogodbo, morala potem v roku enega meseca postaviti objekt za oglaševanje.

V drugi alineji 6. členu osnutka odloka je navedeno, da se z izvajalsko pogodbo natančno določijo pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Pogoji za postavitve objektov za oglaševanje bodo določeni v javnem razpisu za izbiro izvajalca oglaševanja. Med drugimi pogoji bo lahko naveden tudi zgoraj naveden pogoj. To pomeni, da se bodo verjetno javili zainteresirani finančno sposobni izvajalci.

Dr. Peter Hostnik (N.Si) je predlagal, da se mora v 4. členu navesti rok, do katerega je potrebo izdelati kataster stalnih oglasnih mest.

V 24. členu osnutka odloka je navedeno, da Pravilnik o določitvi oglasnih mest izdela Urad za prostor v roku 3 mesece po uveljavitvi odloka, kataster pa je sestavni del pravilnika.

Nadalje je g. Hostnik predlagal, da je prihodek komunalne takse, ki se plačuje za oglaševanje na drogovih javne razsvetljave, prihodek posamezne krajevne skupnosti in predlagal kazenske sankcije v primeru oglaševanja izven dovoljenih oglasnih mest v 19. členu odloka.

Plačevanje komunalne takse poka skladno z odlokom o plačevanju komunalnih taks v Občini Grosuplje in je z veljavno zakonodajo prihodek proračuna občine Grosuplje.

Kazni v primeru neupoštevanja določil odloka so navedene v kazenskih določbah.

Nadalje je navedel, da se mu zdi sporen 25. člen odloka, ki županu dovoljuje, da s posebnim sklepom 30 dni pred volitvami določi način oglaševanja.

Oglaševanje v času volilne kampanje se izvaja v skladu z Zakonom o volilni kampanji, kar je g. **Podvršnik** povedal že na sami seji.

Stane Žvegla (ZLSD) je predlagal, da se beseda »reklamiranje« v odloku zamenja z »oglaševanjem«.

Mag. Bređo Škrjanec (LDS) je zanimalo, kaj spada pod premična oglasna mesta pod »drugo«.

Pod »druga« premična oglasna mesta, navedena v zadnjem odstavku tretje alineje 3. člena osnutka odloka, spadajočasni objekti ob prireditvah: smerokazi, izdelani oglasni panoji izvajalcev prireditve - npr. cirkus; napis na javnih in drugih vozilih, zvočno oglaševanje, baloni, napis na razstavljenem vozilu...

Franc Štibernik (LDS): **Je na 15. seji občinskega sveta 25. februarja 2004** povedal, da je odbor odlok obravnaval in dal svoje pripombe na zapisnik:

– naj se v odloku navede, da smerokazi, ki usmerjajo k prireditvam nestalne narave, niso oglasna mesta,

– 2. in 3. odstavek 1. čl. nista usklajena: v 2. je navedeno »vizualno sporočanje«, v 3. pa »vizualno oz. zvočno«,

– 1. odstavek 4. čl. se namesto s piko nadaljuje z vejico in besedilom »ki ga potrdi OS«,

– zapiše naj se, da politične stranke v predvolilnem času lahko pritrldijo svoje oglase na oglasna mesta, ki so oddana v koncesijo,

– 8. čl. naj se dopolni z novim

odstavkom »Organizatorjem volilne kampanje se omogoči brezplačno namestitve dodatnih reklamnih panojev tudi na oglasna mesta, ki so v koncesiji»,

– 5. in 11. čl. sta neuskajena; 2. odstavek 11. čl. naj se glasi:

»Postavitve posebnih oglasnih mest za oglaševanje se izvede v skladu s 5. čl. tega odloka.« (namesto »Pridobitev dovoljenja za postavitve posebnih oglasnih mest za oglaševanje se izvede v skladu s 5. čl. tega odloka.«)

»Pridobitev dovoljenja za postavitve posebnih oglasnih mest za oglaševanje se izvede v skladu s 5. čl. tega odloka.« (namesto »Pridobitev dovoljenja za postavitve posebnih oglasnih mest za oglaševanje se izvede v skladu s 5. čl. tega odloka.«)

– v 2. povedi 14. čl. naj se namesto »ni dovoljeno« zapiše »je možno v skladu s 5. čl. odloka«,

– v 5. odstavku 15. čl. naj se navede tudi politične stranke,

– v 15. čl. je potrebno spremeniti naslednje: v 4. odstavku besedo »oglašajo« nadomestiti z besedo »oglašujejo« in besedo »župan« pisati z malo začetnico, navede naj se tudi, da je zapis predviden za domače organizacije,

– 1. alineja 17. čl. naj se črta,

– 17. čl. naj se doda nova alineja: »nameščanje oglasov na drevesa«,

– kazni, navedene v 23. čl., naj bodo enake za s. p. in za d. o. o.,

– 25. člen naj določa najprej opozorilo in šele za tem kazni,

– spremeni naj se 2. poved 27. čl., ki naj se po novem glasi: »Pravilnik o določitvi oglasnih mest v občini Grosuplje iz 5. čl. tega odloka se pripravi v roku (3) treh mesece po uveljavitvi tega odloka.« (namesto »župan sprejme Pravilnik o določitvi oglasnih mest v občini Grosuplje iz 5. čl. tega odloka v roku (3) treh mesece po uveljavitvi tega odloka.«)

– 28. čl., ki naj se glasi »V času volilne kampanje se način oglaševanja določi s posebnim sklepom občinskega sveta.« (namesto »V času 30 dni pred volitvami se način oglaševanja določi s posebnim sklepom župana.«)

– med brezplačne oglase naj se uvrsti tudi smerokaze kmetij, ki sodelujejo v programu Sožitje mesta in vasi,

– pravilnik naj opredeljuje, kaj so začasn in kaj stalni smerokazi, dejavnosti kmetijstva, Sožitje mesta in vasi,

– omenjene kmetije naj se uvrsti pod 6. točko Oglaševanje za lastne potrebe (v 1. odstavku),

– v pravilniku naj se določi možnost oglaševanja za kmete, za turistične kmetije.

RAZPRAVA: Dr. Miro Kranjc (LDS) je v razpravi dejal, da je pripravljen odlok »korak v pravo smer«, vendar je treba nekatere stvari določiti bolje. Nedorečeni so npr. pojmi objekti ali naprave, lokacije, mesta in sredstva. Ali gre samo za vizualno oglaševanje, ali tudi za zvočno oglaševanje? Treba je tudi določiti oglasna mesta, ki bodo na voljo brezplačno raznim javnim institucijam in je prav tako treba določiti red in določiti upravljalca. Potrebno bi bilo določiti tudi pogoje za postavitve raznih oglaševalskih objektov komurkoli, ki bi izkazal interes in bi postavil objekt na svoje stroške. Določiti je treba tudi vzdrževalce oglasnih objektov. S 1. majem lahko nastane tudi problem oglaševanja v tujem jeziku.

Božo Predalič (SDS) je dejal, da osnutek ni najboljši in dileme, ki jih je predstavil dr. Kranjc, so še kako tehtne. Tudi odbor se je s to problematiko precej podrobno srečal. Predlagal je, če bi upoštevali amandmaje odbora, je Slovenska demokratska stranka pripravljena podpreti pripravljeni odlok tudi kot predlog. Če pa bo v bodoče prihajalo od novih pobud, se jih lahko popravi naknadno.

Stane Žvegla (ZLSD) je predlagal spremembo imena odloka, saj gre po njegovem za oglaševanje v odprtem javnem prostoru. Nato je pojasnjeval tudi razlike v nedosledni terminologiji, kdo je oglaševalec in kdo izvajalec, kaj je oglas in kaj reklama...

Jože Intihar (LDS) je menil, da odlok močno posega v gospodarstvo. Po njegovem naj bi obvestila podjetnikov, kot npr., kje imajo svojo delavnico, ne šteli za oglaševanje. Župan mu je pojasnil, da so njegovi pomisleki v zvezi s tem odveč, oziroma so napisne table na poslovnih prostorih in delavnica celo po zakonu obvezne. Poleg tega pa lahko na svojem prostoru vsak podjetnik odloča sam o lastnem oglaševanju.

Jožeta Šircija (NKG) je zanimalo, zakaj niso določeni mega panoji? Izbor izvajalca na določeno dobo se mu je zdel predolg, imel pa je tudi vprašanje, če ni komunalna taksa že zajeta v sami obremenitvi? Župan **Janez Lesjak** je dejal, da se bodo morebitne posamezne izjeme upoštevale posebej. Poudaril pa je še, da se mega plakati v občini Grosuplje ne postavljajo na javnih mestih predvsem zaradi estetskega videza in ohranjanja prostora. Poleg tega pa je pojasnil tudi dilemo, da bi javna oglasna mesta morala v celoti urejati občina, vendar pa bi to delo morala oddajati izvajalcem z javnim razpisom za določeno dobo. Komentiral je tudi pobudo, da bi namesto županovega sklepa o oddajanju oglasnega prostora političnim strankam v času predvolilnih kampanj o tem sklepal občinski svet. Menil je, da je občinski svet premalo operativen in da gre pri tej pobudi za nezaupanje županu.

Po pojasnilu **Jožeta Miklavčiča** (vodje občinskega urada), ki se je predvsem dotaknil razlage, kateri predlogi odbora so bili upoštevani in kateri ne, dr. Kranjc pa je predlagal, naj odda konkretne pripombe, ki bi jih vključili v odlok. Dr. Miro Kranjc je bil ob tem zelo nezadovoljen in dejal, da mu pripravljeno gradivo odloka ni všeč v celoti, saj niso v njem opredeljeni nekateri osnovni pojmi, zato niti ni mogel dati konkretnih pripomb. V tem odloku sploh ni zajeto novejšo digitalno oglaševanje na velikih zunanjih ekranih in podobno.

Nato je direktor uprave **Marko Podvršnik** pomiril, da bodo vse pripombe upoštevali pri oblikovanju predloga, oziroma bo pojasnjeval, zakaj nekatere pripombe niso bile upošteevane. Dodal pa je še, da je precej problemov v zvezi z oglaševanjem na privatnih površinah. Pri tem so omejeni tudi z odločbo Ustavnega sodišča, ki prepoveduje občini zaračunavanje taks na privatnih površinah, občina pa je vztrajala, da mora urejati prostor v svoji občini.

Za osnutek je glasovalo 20 svetnikov, nihče ni bil proti.

Jože Miklič

Kako so v odloku definirane usmerjevalne neprometne ofglasne table? Kako morajo biti narejene? Ali morda za kulturno dediščino lahko štejemo občino, upravno enoto, davčno upravo, zdravstveni zavod, policijo, stadion, ...? - Cela vrsta vprašanj, odgovorov pa ni...

"POLITIČNA KNJIŽNICA" NIČ VEČ MORJA! - ALI PAČ?

Dr. **Peter Verlič** (SDS) je na koncu 15. seje občinskega sveta ob predhodni razpravi strankarskega kolega **Boža Predaliča** pojasnil, da so na odboru za družbene dejavnosti projekt dograditve knjižnice obravnavali in predlagali, naj se v komisijo za izbor projekta imenujejo najmanj trije predstavniki odbora za družbene dejavnosti. Projekt je vreden približno 500 mio sit in se ga je treba lotiti premišljeno. Po tej pobudi sta župan **Janez Lesjak** in **Jože Intihar** (LDS) dejala, da bo s tako ustanovljeno komisijo postala knjižnica "politična" in da bodo svetniki le informirani o poteku priprav in o delu. Občinski svet ni operativni organ v takšnih projektih. Ker so bili svetniki izvoljeni kot politiki, naj bi po njunem mnenju ne bili pristojni za odločanje v strokovnih zadevah.

Dr. **Verlič** pa je menil nasprotno, da gre v tem primeru za nezaupanje župana do najvišjega občinskega organa, ki se ga rabi samo pri potrjevanju proračuna in takrat, kadar je v občini kaj narobe. Županu in Intiharju so replicirali **Božo Predalič** in **Dušan Hočevar** iz SDS, pa tudi **Franč Štibernik** iz LDS, ki so menili, da bo vendarle občinski svet moral o tem še odločiti, saj se morajo prav oni odločiti, kam in v kakšen projekt bodo vložili denar, ne pa kar neka ad hoc ustanovljena komisija, ki na koncu ima, ali pa tudi ne, zelo slabo določene (ne)pristojnosti in (ne)odgovornosti. Hočevar pa je še pripomnil, da je Intihar o tribunah pri nogometnem igrišču vendarle dal pripombo, naj se preselijo na zahod, pa tudi ni strokovnjak na tem področju. Torej: Kakor v kateri situaciji nanese.

Jože Miklič

Sklep o odtujitvi nepremičnine v k.o. Novigrad - Hrvaška NI BIL SPREJET

Marko Podvršnik je uvodoma pojasnil, da je prejšnja občina Grosuplje 15. 1. 1975 kupila počitniški objekt, garsonjero v velikosti 24,90 m² v 2 nadstropju stanovanjskega bloka brez balkona ob glavni cesti v Novigradu. Po delitveni bilanci premoženja iz Sklada stavbnih zemljišč prejšnje občine na začetku leta 1995 so občinski sveti novonastalih občin odločili, da navedeni počitniški objekt postane last nove Občine Grosuplje kot tudi še pet drugih objektov. Strategija občine na tem področju pa je, da "krmari s pozitivno ničlo". Navedena garsonjera je po zagotovilih občinske uprave star in jo je potrebno v celoti obnoviti. Obnove je potrebna kuhinjska niša s pripadajočo instalacijo, v celoti je potrebno obnovili kopalnico (položili novo talno keramiko, obložiti stene kopalnice, ki do sedaj niso bile - oplesk sten je še z oljno barvo, zamenjati vso sanitarno keramiko, obnoviti vodovodno napeljavo in elektro instalacijo in obnoviti kanalizacijo, urediti prezračevanje in ogrevanje kopalnice), zamenjati dotrajano okno in talno oblogo v sobi. Ocenjujejo, da bi znašala

obnovitvena dela cca 2.000.000 sit. Glede na to, da ima občina v lasti še en počitniški objekt v Červarju na Hrvaškem, je uprava občine predlagala, da se navedeno garsonjero v Novigradu proda in dobljeno kupnino namenji za nakup garsonjere v Sloveniji, ki bi bila prav tako namenjena vsem občanom za oddih in rekreacijo. Marko Podvršnik je dodatno pojasnil še, da morajo na Hrvaškem takšne objekte urejati preko licenčnine, potreben vložek pa bi bil tudi prevelik. Nadalje pa, da naj bi se poskrbelo tudi za nove prostore, verjetno v Kranjski Gori.

IZ RAZPRAVE:

Alojz Verbajc (SDS) je povedal, da odbor za gospodarstvo ni podprl predloga, predlogu pa se je v razpravi pridružil tudi **Jože Intihar** (LDS). **Božo Predalič** (SDS) je bil ob tem »prijetno presenečen«, ko je kot svetnik izvedel, da ima občina kapacitete tudi na Hrvaškem in ponovno poudaril, da bi morali svetniki imeti na voljo informacije o premoženju občine. Zanimalo ga je tudi, na podlagi kakšne analize in po kolikšni ceni bi prišli do novega objekta v Sloveniji. **Dušan Hočevar** (SDS) je menil, da 14 mio

iz Izoli ali v Piranu ne more biti enakovreden vložek, ki bi ga dobili pri trženju starega objekta. **Jože Šircelj** (NKG): Občina sledi trendu dezinvestiranja, ki je v Sloveniji "popularen" na področju sindikalnega turizma od leta 1991, dodal pa je, naj se opravi prodaja z javno dražbo. O tem je **Jože Intihar** (LDS) menil, da se javno dražbo na Hrvaškem verjetno opravi v skladu z njihovo zakonodajo in bo tudi izkupiček najbrž precej drugačen kot pri nas. V Červarju so po njegovih informacijah nastanjeni begunci. Nadalje je glede licenčnine še dejal, da slovenski državljan lahko v tujini ustanovi pravno osebo in se lahko registrira za opravljanje svoje dejavnosti. **Franč Štibernik** (LDS) je menil, da gre za opravljanje počitniške dejavnosti, ki jo občina nima opredeljene v svojem Statutu. Menil je, da je to ostanek socializma in sindikatov. Podobno je menil tudi **Dejan Vuča** (LDS).

Sklep je nato s sprejetim amandmajem o javni dražbi, ki ga je predlagal Šircelj, podprlo samo 9 svetnikov, 10 jih je bilo proti in zato ni bil sprejet.

Jože Miklič

MENJAVA JAVNEGA DOBRA ZA PRIVATNO ZEMLJIŠČE

Sklep o odtujitvi nepremičnine na Perovem parc. št. 1390/45 k.o. Grosuplje
Sklep o pridobitvi nepremičnine na Stranski poti 1 v Grosupljem parc. št. 1539/2 k.o. Grosuplje naselje

Občinski svet Občine Grosuplje je v nadaljevanju 39. seje že 3. 7. 2002 pod 7. točko sprejel Sklep o ureditvi parkirišča na Stranski poti 1 v Grosupljem pri gostišču Amazonka. Delno je bila izvedba parkirišča predvidena po zemljišču v privatni lasti, delno pa po javnem dobrem. Glede na to, da v naravi po tej parceli poteka delno cesta, delno pa pločnik in glede na to, da je bil pogoj lastnika zemljišča za parkirišče in pločnik zamenjava zemljišča, je Občina Grosuplje z lastnikom sklenila dogovor o zamenjavi zemljišča in sicer v enaki površini za del zemljišča na Perovem.

V letu 2003 je bilo zemljišče na Perovem odmerjeno in vzpostavljena nova parcela številka 1390/45 k.o. Grosuplje, ki je po površini enaka zemljišču parc. št. 1539/2 k.o. Grosuplje - naselje.

Jože Miklič

VPRAŠANJA SVETNIKOV, POBUDE, INFORMACIJE

VPRAŠANJA, POBUDE, ... NA 14. SEJI OBČINSKEGA SVETA

Dušan Hočevar (SDS) je postavil vprašanje glede neurejenosti parkirišča za občinsko stavbo (makadamsko parkirišče) in je želel izvedeti, kdaj se bo to uredilo. Župan je dejal, da pri parkirišču ni dokončno rešeno lastniško vprašanje, ni last občine, zato tudi ni mogoče izvesti nobenih posegov, da bi se parkirišče uredilo.

Občina odgovarja: Zemljišče, na katerem se nahaja parkirišče, je sicer trenutno v lasti občine, vendar pa je vložena zahteva za denacionalizacijo, ki jo je v letu 1992 vložil dr. Karl Košak iz Ljubljane, Beethovnova 6. Upravni organ, pristojen za reševanje postopkov denacionalizacije, o zahtevi vlagatelja še ni odločil. Občina Grosuplje pa je v tem postopku zavezanec za vračilo.

Določba prvega odstavka 88. člena Zakona o denacionalizaciji (v nadaljevanju: ZDen) z dnem uveljavitve zakona (7. 12. 1991) prepoveduje zavezanecem razpolaganje z nepremičninami oz. premoženjem, glede katerega obstoji dolžnost vrnitve po določenih ZDen. Ta določba zakona se nanaša na vsako razpolaganje s premoženjem, ki bi lahko vplivalo na vrnitve ali obliko vrnitve podržavljenega premoženja in s katerim bi se poslabšal položaj upravičencev v postopku denacionalizacije.

Glede na navedeno, Občina Grosuplje ne more urediti parkirišča, dokler denacionalizacijski postopek ne bo končan.

S tem odgovorom Dušan Hočevar ni bil zadovoljen, saj je menil, da ni mislil na novogradnjo, ampak zgolj na posipanje velikih lukenj. Tako stanje pa občini ne more biti v ponos.

Anton Perme (SLS) je vprašal, kako je z odpravljanjem posledic suše oz. škode, ki jo je suša povzročila, kdo je za to pristojen. Župan je odgovoril, da ni samo občina pristojna, ampak tudi država.

Božo Predalič (SDS) je predlagal, da se v občini Grosuplje poimenuje ulica ali trg po Jožetu Pučniku. Predlagal je, da komisija za poimenovanje ulic in naselij razmisli o tem in predlaga primerno ulico oz. trg.

Matjaž Trontelj (SLS) je dejal, da je bilo veliko gospodinjstev v občini ob prvem močnem sneženju odrezanih od električne energije. Zato je zahteval pisni odgovor o tem, kakšne investicije oz. vzdrževalna dela so se izvajala na električnem omrežju v Grosupljem. Dejal je, da naj občina prisrbi te podatke od Elektra ter jih potem posreduje v pisni obliki članom občinskega sveta.

Dr. **Peter Hostnik** (N.Si) je povedal, da je bila septembra podana vloga, da se točka v zvezi z križiščem proti Sp. Slivnici obravnava na seji. Dejal pa je, da je bila zahteva Spodnjeislivčanov, da se cesta po industrijski coni razširi za 1 m in se izdelava ustrezen pločnik ter da se je z deli že pričelo, robniki so postavljeni, vendar le-ti ne kažejo, da bi se cesta razširila. Zato je prosil, da se preveri, kako je z zadevo, če je projekt v redu.

Jože Šircelj (NKG) je zahteval, da mu posredujejo poročilo o tem, kako je možno, da je realizacija proračunske postavke nakup poslovne stavbe Družbeni dom 70 mio SIT, med tem ko je v obrazložitvi navedeno, da menjalna pogodba še ni sklenjena ter da še potekajo pogajanja. Realizacija pa je možna šele, ko je sklenjena menjalna pogodba.

VPRAŠANJA, POBUDE, ... NA 15. SEJI OBČINSKEGA SVETA

PARKIRIŠČA IN PROMETNI REŽIM

Franč Štibernik (LDS): Problemi parkirnih mest! Lekarna se je preselila in je zato parkiranje še veliko slabše. Z adaptacijo knjižnice se bo parkiranje še zaostri. Treba je pregledati prometni režim v središču Grosupljega.

PRIMER »POTRATA«

Miha Kadunc (N.Si) je imel pripombo, ki jo je podal Peter Potrata. KS Polica je že lani sredi leta dala soglasje, zadeva pa še ni rešena. Župan je pojasnil, da te zadeve rešuje upravna enota.

DOM STAREJŠIH OBČANOV, SNEG NA PLOČNIKIH

Aleš Medved (LDS) je izpostavil vprašanje v zvezi z nastanitvijo v Domu starejših občanov. Kako je s prioriteta listinami? Župan pravi, da gre pri nastanitvah za odločanje vodstva doma.

Drugo vprašanje Aleša Medveda je bilo, zakaj ni v Grosupljem poskrbljeno npr. na Župančičevi ulici za čiščenje pločnikov, drugje po grosupeljskih pločnikih to dela komunala. Župan pravi, da je čiščenje pločnikov v Grosupljem problem. Središče Grosupljega je prioriteta, ostali pridejo pozneje na vrsto.

OGRAJA NA NADVOZU, ZOŽANJE CESTE

Dušan Hočevar (SDS) je opozoril na ograjo ob cesti na železniškem nadvozu pri nekdanji gostilni Prpar v Šmarju-Sapu, ki je popolnoma neprimerna. Druga nevarna točka pa je le nekaj sto metrov naprej ob stari Zavirškovi hiši, ki je spomeniško zaščiten, a je v razpadajočem stanju. Župan je pojasnil, da je ograja v programu DARS-a.

BILANCA, KRIŽIŠČE »LOGO«, DOM STAREJŠIH OBČANOV

Božo Predalič (SDS) je ponovil svojo staro pobudo, da bi svetniki morali dobiti vpogled v bilanco, župan pa mu je pojasnil, da do nje lahko pride kdorkoli, vendar pa je izpisovanje in kopiranje nekaj sto strani dolgega dokumenta nesmiselno početje.

Nadalje je dejal Predalič, da so za Knjižnico Grosuplje sprejeli sklep, pripravili denar, meni pa, da bi morali odbori doreči, kako naj bi zgradba sploh izgledala. Boji se, da bo spet prišlo do blazne stiske s časom...

Križišče pri LOGO-tu: »Tam ni niti ene same zebre. ... Za božjo voljo! ... Ali bomo čakali, da bo kakšna smrtna žrtev?« Župan je odgovoril, da se dogovarjajo z DARS-om, kako naj bi s pločnikom reševali križišče.

Prav tako (kot A. Medveda) ga je zanimalo tudi, kako prihajajo ljudje v Dom starejših občanov. Predstavnik, ki so ga nedavno imenovali na OS (Dare Gabrijel!), naj poroča, kako je s tem.

SODNI POSTOPKI, NEPROFITNA STANOVANJA IN TELEKOMUNIKACIJSKO OMREŽJE

Jože Šircelj (NKG): Kako je s sodnimi postopki, v katere je zapletena občina?

Problematika neprofitnih stanovanj: Sprejetih je bilo nekaj sklepov o odtujitvi. Kako je s tem?

6. 2. 2004 je bil objavljen poziv vlagateljem za vlaganje v javno telekomunikacijsko omrežje. Ali je občina kot vlagatelj v omrežje vložila zahtevo za povračila?

Jože Miklič

Zavirškova hiša v Šmarju-Sapu: Skrb spomeniškega varstva jo bo izgleda uspela uničiti do kraja.

NA 15. SEJI - UMAKNJENE TOČKE

NA NOVO O GLASBENI ŠOLI - POZNEJE

Na pojasnilo župana **Janeza Lesjaka**, da so v občini Dobropole dodali k osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Grosuplje veliko popravkov, ki jih bodo morale uskladiti strokovne službe, so točko umaknili z dnevnega reda.

KMETJE BODO MORALI (ŠE) POČAKATI

Anton Perme (SLS) je na začetku seje dodatno predlagal novo točko, ki bi se dotaknila pomoči kmetom, a mu je župan pojasnil, da poslovniki določa vrstitev nove točke na dnevni red seje občinskega sveta samo tako, da mora pobudnik predlog z gradivom oddati 7 dni pred sejo. Pobudodajalec točke je lahko na primer odbor za kmetijstvo.

NAGRADE - NAJ (TUDI) POČAKAJO!

Svetniki so na začetku 15. seje na županov predlog umaknili tudi osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o nagradah in priznanjih občine Grosuplje, ker Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja še ni posredovala potrebnega gradiva.

Jože Miklič

ZAMENJAVE ZEMLJIŠČ - ODTUJITVE IN PRIDOBITVE

Sklep o odtujitvi zemljišč parc. št. 516/57, 516/58, 516/60, 516/62, 516/64 in 516/65 k.o. Slivnica

Sklep o pridobitvi zemljišč parc. št. 516/55, 516/67, 516/69, 516/71, 516/72, 516/74 in 516/76 k.o. Slivnica

Lastniki oziroma mejaši zemljišč so zaprosili občino za smotrnejši potek poti v jugovzhodnem delu naselja Spodnja Slivnica proti zaselku Podlom, s katero se je strinjala tudi Krajevna skupnost Spodnja Slivnica. Zemljišča bodo predmet menjave za vzpostavitev nove trase poti. Predmet odtujitve so parcele, ki so vpisane kot javna pot in skupaj merijo 414 m², predmet pridobitve pa so parcele v skupni izmeri 346 m². Prestavljena pa je na dele nove poti po parcelah Marije in Marjana Gostinčarja, Nikolaja in Nine Jerič, Boštjana in Irene Žerdin, Ivanke in Igorja Mihelja ter Ane Predalič.

18 občinskih svetnikov je brez razprave podprlo oba sklepa.

Jože Miklič

ODPRODAJA SOLASTNIŠKEGA DELEŽA

Sklep o odtujitvi poslovnih prostorov v stavbi na Kolodvorski 4, Grosuplje - Davčna uprava in Zavod za zdravstveno varstvo

Župan **Janez Lesjak** je uvodno obrazložil, da so solastniki zgradbe in funkcionalnih zemljišč na Kolodvorski 4 Občina Grosuplje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Republika Slovenija. Solastniški delež Občine Grosuplje je 946/10000 ali 9,46 %. V naravi gre za poslovne prostore v pritličju, in sicer za vetrolov v izmeri 4 m², likvidaturo v izmeri 38,50 m², predprostor v izmeri 3,04 m², sobo v izmeri 11,64 m² in sanitarije v izmeri 2,91 m².

Poslovne prostore, ki se odprodajajo, zaseda Davčna uprava RS. Ker so z vzdrževanjem povezani določeni stroški, **Davčna uprava RS pa je pokazala interes za nakup**, se je Občina Grosuplje odločila svoj delež prodati. Z odprodajo prostorov se prodaja tudi sorazmeren del funkcionalnega zemljišča.

Božo Predalič (SDS) se je načelno strinjal z odprodajo, glede zemljišča pa je menil, da naj bi se zadržale površine, ki so opredeljene kot javne - pločnik, zelenica, dostop. Župan trdi, da se idealni delež lahko razdeli samo s parcelacijo, solastniki pa se s tem ne bodo strinjali. Poleg tega **Ministrstvo za finance nima posebnega interesa za nakup**, temveč jim prostore (in pripadajoče zemljišče) ponuja občina. **Franc Štibernik** (LSD) je dejal, da bi morala vsa infrastruktura po funkciji ostati v lasti občine, pa naj bi šlo za nekdanje splošno ljudsko premoženje ali družbeno lastnino v splošni rabi, saj bodo morda že v zelo kratkem času prisiljeni odkupovati ista zemljišča nazaj za obnovu občinske infrastrukture, a je na koncu ostalo po županovo...

12 svetnikov je predlog podprlo, nihče ni bil proti - ostali niso glasovali.

Jože Miklič

»KOSOBRIN« SE JE IZ GROSUPELJEGA PRESELIL V ŠT. JURIJ

Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega zavoda Vzgojnovarstveni zavod Kekec Grosuplje

Jelka Kogovšek, vodja občinskega urada, je na 15. seji OS uvodoma povedala, da gre za formalno preselitev grosupeljskega vrtca. Enota v Grosupljem se zapira, odpira pa se v Št. Juriju z enakim imenom, saj je v novi podružnični osnovni šoli Št. Jurij VZ Kekec Grosuplje pridobil nove prostore za novo enoto, ki bo začela delovati 1. 9. 2004.

Brez razprave so svetniki z 20 glasovi sprejeli osnutek. Nato so ga prekatégorizirali v predlog z 18 glasovi in ga s prav toliko glasovi tudi dokončno izglasovali.

Jože Miklič

KAKO IN ZA KAKŠNE NAMENE JE OBČINA GROSUPELJE PORABILA PRORAČUNSKI DENAR V PRETEKLEM LETU

Občinski svet Občine Grosuplje je na svoji 14. redni seji, dne 28. januarja sprejel rebalans proračuna za leto 2004. Proračun za leto 2004 je bil sprejet že lansko leto in sicer 19. februarja, na osnovi zakonskih določil, ki občini ponujajo možnost sprejemanja dvoletnega proračuna. V sklopu rebalansa proračuna za leto 2004 je bil sprejet tudi proračun za leto 2005 in načrt razvojnih nalog do leta 2007.

Na upravi Občine Grosuplje smo pripravili konec meseca februarja tudi zaključni račun proračuna za leto 2003 in pregledali poslovanje v preteklem letu. Glede na to, da so bili rezultati v primerjavi s planiranimi dobri, smo proračun za leto 2004 korigirali oziroma rebalansirali z optimističnim pristopom.

POGLEJMO NAJPREJ DOSEŽENE REZULTATE V PRETEKLEM LETU

Občina je pridobila prihodke v višini **2.321.857 tisoč tolarjev**. Struktura prihodkov občinskega proračuna za leto 2003 v primerjavi z veljavnim proračunom tega leta je bila naslednja:

	(v 000 tolarjev)				IND
	realizacija	strukt.	veljavni proračun	strukt.	
	2003		2003		real./velj. pr or.
davčni prihodki	1.482.696	64%	1.488.256	60%	100
nedavčni prihodki	515.906	22%	469.259	19%	110
kapitalski prihodki	136.915	6%	273.200	11%	50
prejete donacije	0	0%	33.656	1%	0
transferni prihodki	186.340	8%	205.702	8%	91
SKUPAJ	2.321.857	100%	2.470.073	100%	94

Kot je razvidno iz tabele, so bili **skupni prihodki** v letu 2003 realizirani glede na veljavni proračun 94 %, kar je relativno visoka realizacija. Večina prihodkov je bila ustvarjena z **davčnimi prihodki** in sicer 64 %. Delež je večji kot smo planirali, zneskovno pa je v višini planiranega. Dohodnina kot največji davčni prihodek (občina dobiva 35 % dohodnine svojih občanov) je preseglala planirano za 3 %. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot drugi največji davčni prihodek, ki ga pobiramo občanom, pa je bil manjši od planiranega za 26 indeksnih točk, kar kaže, da občani neredno oziroma z zamudo plačujejo ta davek.

Nedavčni prihodki so preseglali optimistično planirane še za 10 %. Ustvarjeni so bili zlasti s prihodki od prispevkov investitorjev za urejanje stavbnih zemljišč in prihodkov iz dela cene komunalnih storitev.

Delež **kapitalskih prihodkov** je znašal 6 % in je približno za polovico manjši od planiranega. Kapitalski prihodki so prihodki, ki jih občina pridobi od prodaje osnovnih sredstev in tudi zemljišč in nematerialnega premoženja v njeni lasti. Realizirana ni bila prodaja poslovnih prostorov na Kolodvorski cesti 2 in 4 v Grosupljem. Davčna uprava naj bi v letu 2003 odkupila prostor na Kolodvorski cesti 4, pa v lanskem letu ni imela finančnih sredstev. Nakup naj bi izvedla v letošnjem letu. Upravna enota RS kasni z izgradnjo novih poslovnih prostorov in s tem s selitvijo iz občinskih prostorov na Kolodvorski cesti 2, kar bi omogočilo prodajo teh prostorov.

Od večjih kapitalskih prihodkov smo realizirali:
 - prodajo objekta s pripadajočim zemljiščem na Taborski cesti 3 v Grosupljem v višini 69.681 tisoč tolarjev,
 - prodajo nezazidanega stavbnega zemljišča Pekarni Grosuplje v izmeri 1.488 m² v k.o. Grosuplje - naselje v višini 25.000 tisoč tolarjev,
 - prodajo zemljišča Ladu Kastelecu v izmeri 894 m² v k.o. Stranska vas v višini 15,5 mio sit z menjalno pogodbo,
 - prodajo zemljišča Motelu Grosuplje d.d. v izmeri 676 m² v k.o. Grosuplje - naselje v višini 7,6 mio sit z menjalno pogodbo,
 - prodajo zemljišča GPG d.d. v izmeri 545 m² v k.o. Grosuplje - naselje v višini 7,6 mio sit z menjalno pogodbo.

S **transfernimi prihodki** je občina zbrala 8 % vseh prihodkov. V tem deležu so bili zbrani prihodki s finančno izravnavo, ki jo dobimo od države za pokrivanje izvajanja ustavnih in zakonskih nalog in prispevki države za financiranje investicij. Delež teh sredstev je bil enak planiranemu. Finančna izravnava je bila glede na planirana sredstva nižja za 9 indeksnih točk.

Tako lahko zaključimo, da je bil rezultat na prihodkovni strani ugoden, saj je občini uspelo realizirati relativno visok delež planiranih prihodkov.

Proračunski **odhodki** pa so znašali **2.272,8 mio sit**. Odhodki občinskega proračuna in njihova struktura za leto 2003 v primerjavi z veljavnim proračunom istega leta je bila naslednja:

	(v 000 tolarjev)				IND
	realizacija	strukt.	veljavni proračun	strukt.	
	2003		2003		real./velj. pr or.
tekoči odhodki	405.361	18%	465.832	18%	87
tekoči transferi	852.546	38%	885.443	34%	96
investicijski odhodki	772.751	34%	946.385	37%	82
investicijski transferi	242.236	11%	293.442	11%	83
SKUPAJ	2.272.894	100%	2.591.102	100%	88

Delež **odhodkov** v prihodkih je znašal v letu 2003 98 %. Neparabljeni prihodki oziroma proračunski presežek je bil v višini 49,0 mio sit prenesen v leto 2004. Razlika med vsemi prejemi in izdatki, ki so se prenesli v leto 2004, znaša 164,2 mio sit. Med prejeme spadajo poleg prihodkov tudi prenos sredstev iz preteklega leta, prejeta minus dana posojila, če je razlika pozitivna in neto zadolževanje, to je zadolževanje minus odplačila dolga, če je seveda tudi to pozitivno. Med izdatke pa poleg odhodkov uvrščamo prejeta minus dana posojila, če je razlika negativna in neto

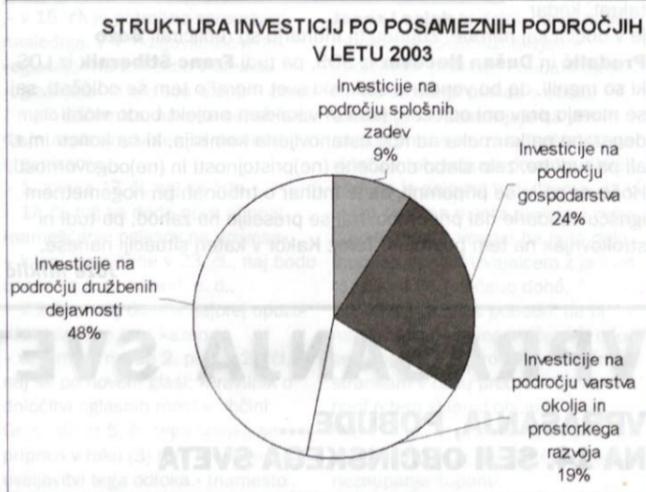
zadolževanje, če je negativno.

Glede na plan je delež sredstev za investicije manjši le za 3 odstotne točke. Začrtane investicije po posameznih področjih pa so v letu 2003 dosegle sledečo realizacijo:

	(v 000 tolarjev)			IND
	Doseženo 2003	Planirano 2003		
Investicije na področju splošnih zadev	91.900	95.804		96
Investicije na področju gospodarstva	248.103	309.286		80
Investicije na področju varstva okolja in prostorskega razvoja	197.804	261.128		76
Investicije na področju družbenih dejavnosti	477.180	571.709		83
SKUPAJ	1.014.987	1.237.927		82

Vrednostno je bilo realizirano 82% vseh investicij. Sem štejemo poleg novogradenj tudi investicijsko vzdrževanje in obnove ter nakupe za potrebe investiranja. Gre za investicije, ki jih je izvajala občina direktno in tudi za transferna sredstva namenjena investicijam in investicijskemu vzdrževanju, ki jih je občina za te namene nakazovala posrednim uporabnikom (zavodom, društvom).

Sledeči graf prikazuje strukturo investicij v letu 2003:

V letu 2003 naj omenimo le nekatere pomembnejše investicije, investicijska vzdrževanja in nakupe z namenom investiranja.

Na področju investicij v splošne zadeve:
 - nakup poslovnih prostorov za družbeni dom v višini 69,7 mio sit.

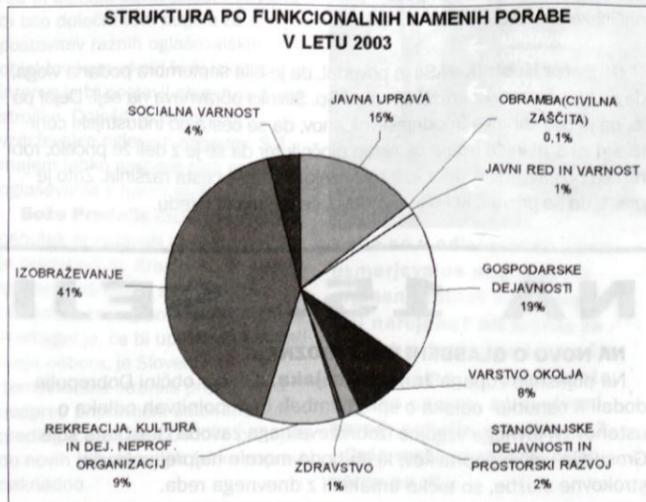
Na področju gospodarstva:
 - izdelava toplovoda DVORI III in IV v višini 10,7 mio sit,
 - modernizacija in rekonstrukcija lokalnih cest v višini 21,9 mio sit,
 - modernizacija in rekonstrukcija javnih poti v višini 100,6 mio sit.

Na področju varstva okolja in prostorskega razvoja:
 - izgradnja kanalizacij v višini 123,2 mio sit.

Na področju družbenih dejavnosti:
 - izgradnja POŠ Št. Jurij v višini 313,7 mio sit,
 - investicijsko vzdrževanje OŠ »Louisa Adamiča« v višini 21,8 mio sit,
 - investicijsko vzdrževanje OŠ »Brinje« v višini 13,8 mio sit,
 - drugi del odkupa trgovine »Veje« za namen prenove objekta za potrebe vzgojno varstvenega dela v višini 47,4 mio sit,
 - nakup dela stavbe za potrebe adaptacije knjižnice v Grosupljem v višini 15,0 mio sit,
 - adaptacija zdravstvenega doma v Grosupljem v višini 7,3 mio sit.

Po funkcionalnih namenih, ki so za občine predpisani, je bila poraba proračunskih sredstev v tisoč tolarjih sledeča:

JAVNA UPRAVA	334.933
OBRAMBA (CIVILNA ZAŠČITA)	2.103
JAVNI RED IN VARNOST	23.183
GOSPODARSKE DEJAVNOSTI	427.356
VARSTVO OKOLJA	183.830
STANOVANJSKE DEJAVNOSTI IN PROSTORSKI RAZVOJ	45.919
ZDRAVSTVO	11.527
REKREACIJA, KULTURA IN DEJ. NEPROFITNIH ORGANIZACIJ	213.389
IZOBRAŽEVANJE	940.856
SOCIALNA VARNOST	87.800

V primerjavi s planiranimi odhodki so realizirani odhodki po področjih v letu 2003 različni.

Področje **javne uprave** je bilo realizirano glede na plan 90 %. Manj sredstev kot smo planirali se je porabilo predvsem za tekoče odhodke in transfere in za splošno proračunsko rezervacijo.

Manj kot smo planirali, smo porabili tudi za **civilno zaščito**, in sicer le 59 %, predvsem na področju investicijskega vzdrževanja objektov in opreme CZ in pri sofinanciranju dejavnosti društev na področju CZ.

Javni red in varnost sta bila finančno realizirana 99 %.

Na področju **gospodarskih dejavnosti** je znašala realizacija plana 84 %. Področje kmetijstva je bilo realizirano 76 %. Izvedeno ni bilo sofinanciranje projektov komasacij, ker v letu 2003 na tem področju ni bilo aktivnosti. Sredstva za melioracije so se prenesla v leto 2004, saj je bil Pravilnik o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Grosuplje sprejet šele oktobra lanskega leta, tako da ni bilo možno v tako kratkem času do konca leta, izpeljati javnega razpisa in financirati to področje. So se pa sredstva leta 2003 in 2004 združila in bila razpisana kot dvoletni javni razpis že v lanskem letu, realizirana pa bodo v letu 2004. Podobna je bila situacija na področje kreditiranja kmetijstva.

Realizacija pridobivanja in distribucije energije je znašala 63 %. Plan ni bil realiziran pri opremljanju stavbnih zemljišč z daljinskim ogrevanjem, saj je izpadla realizacija izdelave toplovoda na nekaterih stavbnih zemljiščih, ki s toplovodom še niso opremljena.

Vlaganja v cestni promet so bila v preteklem letu glede na plan realizirana 86 %. V skoraj stoo odstotnem deležu so bila realizirana predvsem vlaganja v vzdrževanje lokalnih cest, javnih poti, ulic in pločnikov. Nekoliko slabša je bila realizacija vlaganj v modernizacijo in rekonstrukcijo lokalnih cest (92 %) in javnih poti (81 %). Slaba pa je bila realizacija vlaganj planiranih sredstev v modernizacijo in rekonstrukcijo regionalnih cest, le 28 %. Izpadla je namreč izgradnja avtobusnega postajališča na Adamičevi cesti v Grosupljem.

Na področju drugih gospodarskih dejavnosti, kot sta turizem in drobno gospodarstvo je bila realizacija planiranih sredstev 67 %. Realizacijo so zmanjševala predvsem neoprabljena sredstva, namenjena sofinanciranju programov in dejavnosti turističnih društev v občini. Gre za nerealizirane programe, s katerimi se turistična društva prijavljajo na javne razpise s strani občine.

Ostale gospodarske dejavnosti, ki v občini pokrivajo urejanje stavbnih zemljišč, vzdrževanje zelenic v naseljih, ureditev vaških jeder in novoletne okrasitve krajev v občini ter izgradnja mrliških vežic in pokopališč so bile glede na planirana sredstva za te namene dosežene v 86 %.

Vlaganja v **varstvo okolja**, ki obsega zbiranje in ravnanje z odpadki in odpadno vodo ter ostale dejavnosti so dosegla za te namene planirana sredstva v višini 79 %. Doseženo porabo sredstev je zmanjšala predvsem nerealizirana izgradnja kanalizacij pri komunalnem opremljanju stavbnih zemljiščih, ki jih občina opremi v odvisnosti od višine prihodkov, ki prihajajo v proračun s prispevki za urejanje stavbnih zemljišč. Ti so bili v letu 2003 realizirani sicer preko 100 %, vendar je velik del teh sredstev pritekal šele v zadnji četrtini leta, tako da je bilo premalo časa, da bi lahko vsa pridobljena sredstva plasirali do konca leta.

Stanovajska dejavnost in prostorski razvoj sta dosegla v letu 2003 68 % porabo planiranih sredstev za to leto. Večina sredstev je bila porabljena na področju prostorskega načrtovanja in razvoja. Ta sredstva so bila glede na plan realizirana 67 %. Nekaj manj kot smo načrtovali, smo porabili za projekte urejanja prostora in za izdajo lokacijskih dokumentov. Stanovajska dejavnost, za katero je pristojna občina, je svoje aktivnosti realizirala 68 %. Manjši od planiranih so bili stroški upravljanja in tekočega vzdrževanja ter obratovalni stroški stanovanj, ki so v lasti občine in imajo status socialnih stanovanj. Oskrba z vodo, ki je del tega funkcionalnega področja, je dosegla realizacijo le 44 %, zaradi manjšega obsega gradnje vodovodov in nekaterih cenejših izgradenj le teh od predvidenih. Ostale dejavnosti, ki še spadajo v to področje, kot na primer cestna razsvetljava, pa so dosegle 85 % realizacijo planiranih sredstev.

Sredstva, ki so bila planirana za področje **zdravstva**, so dosegla le 47 % planiranih sredstev. Izpadel je nakup dodatnega zemljišča za izgradnjo novega zdravstvenega doma in financiranje študije o izvedljivosti gradnje novega zdravstvenega doma v Grosupljem. Vzrok temu je bila nedorečenost tako o možnosti nakupa dodatnega zemljišča za izgradnjo doma kot tudi idejna rešitev za gradnjo. Dogovori so v teku, tako kot tudi pridobivanje idejnih rešitev.

Visok odstotek realizacije, 93 % je doseglo funkcionalno področje **rekreacija, kultura in dejavnosti neprofitnih organizacij**. Sem spadata predvsem šport in kultura. Na področju kulture smo dosegli zahtevane cilje financiranja te dejavnosti 90 %, na področju športa pa 98 %.

Izobraževanje, ki je predstavljalo v letu 2003 najvišji delež, kar 41 % vseh odhodkov občinskega proračuna, je bilo glede na planirana sredstva, rezervirana za to področje, realizirano 91 %. 45 % sredstev je bilo porabljenih za predšolsko vzgojo, ostalo za osnovnošolsko izobraževanje. Predšolska vzgoja je dosegla odstotek realizacije 98 %, področje šolstva pa 86 %. Poudariti moramo, da je bil velik delež sredstev tega funkcionalnega področja v lanskem letu namenjen investicijam. V šolskem programu so ta sredstva znašala 371.2 mio sit, kar predstavlja 72 % vseh sredstev, namenjenih osnovnošolskemu izobraževanju. Za predšolsko vzgojo pa smo za investicije namenili 53.0 mio sit, kar je 13 %.

Socialna varnost je bila, glede na predvidena sredstva v proračunu, namenjena temu področju, realizirana 98 %. Sredstva so bila porabljena tako za reševanje socialnih stisk občanov kot za delovanje CSD Grosuplje, pa tudi za obveznosti občine, ki jih ima na tem področju določene z zakonom o socialnem varstvu in drugimi zakoni.

Vodja Urada za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance
Jelka Kogovšek

CILJI IN NALOGE OBČINE GROSUPELJE KI SI JIH JE ZADALA ZA LETOŠNJE LETO in naslednje srednjeročno obdobje

Kot sem že omenila, je tudi plan za leto 2004 postavljen smelo in optimistično. V letu 2004 planiramo na strani prihodkov 2.802.9 mio sit, kar je za 24 % več kot v preteklem letu. Višje prihodke si obetamo predvsem iz naslova prispevka za urejanje stavbnih zemljišč in iz naslova prodaje premoženja, ki je v lasti občine.

Prihodki v tisočih tolarjih po vrstah so sledeči:

DAVČNI PRIHODKI	1.596.420
NEDAVČNI PRIHODKI	732.514
JAVNI RED IN VARNOST	227.462
TRANSFERNI PRIHODKI	246.512
SKUPAJ	2.802.908

V letu 2004 planiramo **proračunsko porabo** v višini 2.988.1 mio sit, za realizacijo vseh z zakoni in ustavo zahtevanimi obveznostmi in za naloge in cilje, ki smo si jih zadali za to leto, predvsem na področju investicij in razvoja občine.

Za posamezna proračunska področja bomo namenili sredstva v višini:

	Plan 2004 (v 000 tolarjev)
JAVNA UPRAVA	380.762
OBRAMBA	4.617
JAVNI RED IN VARNOST	23.400
GOSPODARSKE DEJAVNOSTI	842.535
VARSTVO OKOLJA	276.850
STANOVANJSKA DEJAVNOST IN PROSTORSKI RAZVOJ	209.980
ZDRAVSTVO	22.800
REKREACIJA, KULT. DEJ., NEPROFIT. ZDRUŽENJA, DRUŠTVA IN DRUGE ORG.	371.904
IZOBRAŽEVANJE	749.918
SOCIALNA VARNOST	105.032
SKUPAJ	2.987.798

Za investicije in investicijsko vzdrževanje, pa tudi za nakupe povezane z investicijami, planiramo v letu 2004 porabiti 1.511.0 mio sit, kar je 51 % vseh odhodkov.

V naslednjem srednjeročnem obdobju, to je od leta 2004 do 2007, bo Občina Grosuplje zasledovala pomembnejši cilj, to je uravnotežen razvoj občine na vseh področjih, ki so v njeni pristojnosti.

Na področju **splošnih zadev** bo občina srbela za nemoteno delovanje uprave, občinskih organov in opravljala naloge, za katere je pristojna na področju obrambe, javnega reda, varnosti in občinskega premoženja. Od leta 2004 bo občina namenjala proračunska sredstva tudi za sofinanciranje razvojnih programov v RRALUR in za ostale projekte, ki se bodo sofinancirali s strani EU. Evropska sredstva bo občina poskušala pridobiti predvsem za področje kmetijstva, okolja in turizma in za nekatere investicije s področja komunalne infrastrukture.

Med pomembnejše srednjeročne cilje štejejo ohranjanje relativno visokega standarda na področju **šolske in predšolske** redne dejavnosti in izboljšanje prostorskih pogojev za opravljane te dejavnosti.

V obdobju predvidevamo izvesti dve večji investiciji na tem področju, to je izgradnja novega vrtca v Grosupljem za potrebe naših najmlajših v starosti od enega do treh let. Investicija naj bi se pričela in dokončala v letu 2005. Objekt, ki se bo adaptiral za namene vzgojno varstvene dejavnosti, je že odkupljen. Ker pa moramo pred pričetkom adaptacije urediti in izdelati še manjkajočo investicijsko in gradbeno dokumentacijo in seveda pridobiti vsa potrebna soglasja s strani Ministrstva za znanost, šolstvo in šport ter Ministrstva za finance, za predvideno sofinanciranje v višini 10 % normiranih stroškov investicije, predvidevamo na osnovi izkušenj, da pričetek adaptacije ne bo možen pred letom 2005.

Druga večja investicija nas čaka v letu 2006, oziroma njen pričetek načrtujemo že v letu 2005, to je gradnja nove POŠ Žalna. V letu 2004 in 2005 bomo za to investicijo pripravili vso potrebno dokumentacijo, odkupili še nekaj potrebnega zemljišča in seveda z vso potrebno razpisno dokumentacijo zaprosili državo za sofinanciranje. Po informacijah MZŠ bi se gradnja te šole lahko uvrstila v sistem državnega sofinanciranja šole v letu 2006. V tem letu pa tudi v našem načrtu razvojnih nalog načrtujemo glavnino potrebnih sredstev za to investicijo.

Med strateške cilje občine v proučevanem obdobju štejejo tudi dvig standarda na področju kulturne dejavnosti, turizma in športa.

Operativni cilji, ki smo si jih zadali v dvoletnem proračunu in načrtu razvojnih nalog na področju **kulture**, so priprava lokalnega programa kulture za obdobje 2004 - 2007 v skladu in z zahtevami Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi.

V letu 2004 bomo namenili nekaj več sredstev za vzdrževanje kulturnih domov. Od večjih investicij načrtujemo adaptacijo knjižnice, ki naj bi se pričela v letu 2004 in nadaljevala v letu 2005. V prvi fazi bomo izvedli adaptacijo starega objekta, v drugi fazi pa načrtujemo izgradnjo prizidka. Za izgradnjo knjižnice imamo že soglasje Ministrstva za kulturo, ki je predlagalo sofinanciranje iz državnega proračuna v višini 30 mio tolarjev. Vodimo pa postopek za pridobitev soglasja Ministrstva za finance, za kar je potrebno pripraviti še nekatere dokumente, kot so Dokument identifikacije in Investicijski program. V proračunu za leto 2004 so namenjena sredstva tudi za dokončen odkup stare stavbe, kjer se nahaja knjižnica, ki je bila z denacionalizacijo delno v naravi vrnjena prvotnim lastnikom.

V **turizmu** so cilji občine predvsem v iskanju možnosti, da občina na tem področju poveže interese posameznih sredin (krajevne skupnosti, društva, zveze in posameznikov) in jih vključi v celovito turistično ponudbo občine. Poslanstvo občine vidimo predvsem v spodbujanju in povezovanju interesov na tem področju in seveda v vlaganju v krajinsko, kulturne in zgodovinske znamenitosti naše občine. V ta namen namenjamo proračunska sredstva za vzdrževanje zgodovinskih, kulturnih in sakralnih objektov, obnove zaščitnih

spomenikov kulturne dediščine, sredstva za celostni razvoj podeželja (kot je ureditev poti, oznak znamenitosti na Radenskem polju in uveljavitev blagovne znamke tega področja) in vlaganja v Županovo jamo. Objekt neposredno pri omenjeni jami, ki smo ga v letu 2002 pridobili v dar od trgovskega podjetja Vele, nameravamo adaptirati, oziroma dati v najem, v naslednjem srednjeročnem obdobju, ko bodo urejeni vsi lastninski odnosi na zemljišču, na katerem ta objekt stoji. Za kulturno prepoznavnost Grosupljeja bo občina v proučevanem obdobju izvajala, v odvisnosti od razpoložljivih proračunskih sredstev, projekt Grosuplje - mesto kipov. V letu 2004 planiramo dokončen odkup v Grosupljem že postavljenih kipov akademske kiparke Lučke Koščak.

Sredstva za **šport** bodo tudi v letu 2004 realno višja od preteklega leta. Na osnovi sprejetih meril se bodo namenila zlasti športni vzgoji šoloobveznih otrok in mladine, delovanju društev in zveze, ter vzdrževanju športnih objektov v občini.

Na področju **zdravstva**, predvsem glede prostorske problematike zdravstvenega doma v Grosupljem, bo občina v naslednjih dveh planskih letih pripravila, v sodelovanju z vodstvom zdravstvenega doma, vso potrebno dokumentacijo, predvsem študijo o potrebnih dodatnih prostorih za izvajanje dejavnosti in določila lokacijo predvidenega novega objekta. V tem obdobju bodo iz proračuna zagotovljena tudi sredstva za odkup potrebnega dodatnega zemljišča za objekt in nova parkirišča.

Na področju **socialnega varstva** je cilj občine, da ostaja čuteča do socialnih problemov, ki v občini obstajajo in na novo nastajajo, in ohranja proračunski delež sredstev za te namene v višini najmanj 3 %.

Na področju pospeševanja **kmetijstva in drobnega gospodarstva** bo občina zasledovala strateški cilj dodeljevanja subvencij oziroma državnih pomoči iz občinskega proračuna v skladu z evropsko zakonodajo na tem področju, kar od nje zahteva tudi nova zakonodaja, katere podzakonski akti se na državi še pripravljajo.

Naš operativni cilj na tem področju bo priprava vsaj triletnega predloga programa teh pomoči, ki ga bomo morali priglajati Komisiji EU.

Glede na cilj uravnoteženega razvoja občine, bodo investicijska sredstva v letu 2004 in tudi 2005 namenjena predvsem v **komunalno infrastrukturo**, za razliko od preteklega leta, ko je prednost pri investiranju imelo področje družbenih dejavnosti z izgradnjo nove POŠ Št. Jurij.

V proučevanem obdobju bo na področju komunalne infrastrukture nujno potrebno zasledovati cilj čim hitrejšega **komunalnega opremljanja v sprejetih zazidalnih načrtih** (TOC II., TOC III., DVORI III., DVORI IV., Pri pekarni, Sever, Cikava, Družbeni dom) in povezava le teh z obstoječo primarno infrastrukturo. Pri cestah to pomeni izgradnjo nadvoza nad železniško progo proti Gospodarski coni sever in jug in ureditev križišč pri vstopu v Grosuplje na Adamičevi cesti, krožišče pri Kovinastroju in na Ljubljanski cesti pri Hotelu Grosuplje.

Pomemben cilj, ki smo si ga zadali in ga bomo poskušali realizirati v proučevanem obdobju s poudarkom na letu 2004, je modernizacija in rekonstrukcija kar lepega števila lokalnih cest. Proračunska sredstva so se za te namene v letu 2004 glede na leto 2003 povečala za skoraj petkrat. Glede na stanje bodo imele prednost pri obnovi lokalna cesta proti Turjaku, Polici in Veliki Loki, kjer bo potrebna kompletna sanacija. Relativno veliko sredstev se bo namenilo tudi modernizaciji in rekonstrukciji **javnih poti** in **regionalnih cest** v občini.

Na področju **čiščenja in odvajanja odpadnih voda** bo občina v proučevanem obdobju sredstva vlagala v izgradnjo nove čistilne naprave s kanalizacijo za Veliko in Malo Mlačjevo, Lobček, Plešivico in Zagradec, ter v povezavo kanalizacijskega kraka Št. Jurij na obstoječo čistilno napravo. V letu 2004 in 2005 bodo sredstva namenjena izgradnji kanalizacije na Spodnji Slivnici, Jerovi vasi, pod železniško progo, Pod gozdom in na Stritarjevi cesti v Grosupljem, v Ponovi vasi in v Tlakah, kjer je predvidena tudi izgradnja čistilne naprave.

Več se bo vlagalo tudi v izgradnjo novih **vodovodov**. Med najpomembnejšimi investicijami, katerih cilj je realizacija v proučevanem obdobju, je izgradnja vodovoda na Ilovi Gori in Hudi Polici.

Pomemben cilj planskega obdobja je tudi nujna izgradnja **zadrževalnikov** Bičeje in Veliki potok.

Na področju prostorskega razvoja bo občina zasledovala strateški cilj, to je postavitev strategije prostorskega razvoja in prostorskega reda v občini, ki bo usklajena s strategijo prostorskega razvoja in reda države. To področje urejata dva nova zakona, to je Zakon o urejanju prostora in Zakon o graditvi objektov. Na operativnem nivoju se bodo v tem srednjeročnem obdobju pripravljali dokumenti - prostorsko izvedbeni akti, lokacijski načrti, ki bodo konkretizirali začrtano strategijo in red v občinskem prostoru.

Kot vidite, dragi bralci, je ciljev in nalog, ki smo si jih začrtali veliko, tako kot je želja in potreba. Število prebivalcev se v naši občini veča iz leto v leto in s tem se večajo potrebe tako na področju komunalne infrastrukture kot na področju družbenih dejavnosti. Vse bolj pa se občani naše občine radi primerjamo s standardom, ki ga nudi svojim občanom Občina Ljubljana, ki spada v najbolj razvite občine v državi. Z željo, da bi tudi naša občina občanom zagotavljala kar največ, se bomo lotili ambiciozno začrtanega in razvojno naravnane proračuna in ga skušali realizirati kar najbolje.

Vodja Urada za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance
Jelka Kogovšek

Republika Slovenija, OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA GROSUPLJE, 4. volilna enota, 3. volilni okraj
Številka: 08-3/04, Datum: 1. 3. 2004

Na podlagi določb 41. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94, 13/95 - odločba US, 38/96, 43/96 - odločba US, 59/2001, 11/2003, v povezavi s sklepoma US, št. U-I-257/03-8 z dne 9. 1. 2004 in št. U-I-257/03-14 z dne 26.1.2004) - in Odloka o razpisu naknadnega zakonodajnega referenduma o zakonu o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča RS, št. U-I.246/02-28 (OdZIODIUS-A) Uradni list RS, št. 14/2004 z dne 13. 2. 2004 je Okrajna volilna komisija Grosuplje sprejela

SKLEP O DOLOČITVI VOLIŠČ IN NJIHOVIH OBMOČIJ

1. Za izvedbo naknadnega zakonodajnega referenduma o Zakonu o izvršitvi 8. točke Odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I.246/02-28 (OdZIODIUS-A) Uradni list RS, št. 14/2004 z dne 13. 2. 2004, ki bo dne 4. 4. 2004, je Okrajna volilna komisija Grosuplje na seji dne 1.3.2004 določila naslednja volišča in njihova območja:

zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča
OD 1. DO 8.				VOLIŠČA V OBČINI DOBREPOLJE
9.	403010	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. I.	Taborska c. 3, Grosuplje	Stranska pot I/1A, 1B, 1C, 1D, Pod gozdom c. I. do VIII, Stritarjeva c.
10.	403011	DRUŽBENI DOM TABORSKA C. II.	Taborska c. 3, Grosuplje	Brezje pri Grosupljem, Brvace, Adamičeva c. od 1 - 15, Kadunčeva c., Kolodvorska c., Levstikova c., Partizanska c. od 4 - 16 (desna stran), Taborska c. od 1 do 24, razen 17, 19, 21 in 2, Trubarjeva c. od 1 - 14 (razen 13)
11.	403012	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	Tovarniška 14, Grosuplje	Adamičeva c. 24A - 40, Cesta na Krko, Hribska pot, Jurčičeva c. I - III, Jurčičeva pot, Partizanska c. od 18 - 39 (razen 19 in 21), Pod hribom c. I - III, Prečna pot od št. 1 - 11 (leva stran), Pri nadvozu, Rožna dolina, Taborska c. 17, 19, 21, 23 in od 25 dalje, Tovarniška c., Trubarjeva c. od št. 13 - 17 (razen 14), Veselova c. I - III, Jakhlova c., Obrtniška c., Župančičeva c., Kovačičeva c., Kersnikova c., Gasilska c.
12.	403013	STARA OSNOVNA ŠOLA	Adamičeva cesta 29, Grosuplje	Adamičeva c. od št. 16 - 24 in neparne št. od 25 do 57 - Brnje c. I in II, Ljubljanska c. od št. 1 - 50 (razen 49), Ob Grosupeljski 1A, 2, 4, 6, 8A in 19, Partizanska c. od št. 1 - 21 (neparne št.), Prečna pot od št. 2 - 12 (parne št.), Pri mostu, Stranska pot I - III (razen Stranska pot I, 1B, 1C in 1D), Za gasilskim domom, Murnova c., Ulica Ane Galetove, Kajuhov dvor, Metekov dvor, Valvasorjev dvor, Preska, Bekova c., Slomškova ulica
13.	403014	DOM OBRTNIKOV GROSUPLJE	Ob Grosupeljski 1 B, Grosuplje	Ljubljanska c. od št. 43 - 67 (razen št. 50), Ob Grosupeljski 1 B in od št. 3 - 28 (razen 6, 8A in 8), Perovo, Jerova vas, Erjavčeva c., Hribarjeva c., Kozakova c., Kozinova c., Prešernova c., Rodetova c., Seliškarjeva c., Šuligojeva c., Vodnikova c., C. Cankarjeve brigade, Hrasnje pri Grosupljem, Pod jelšami, Maistrova ulica
14.	403015	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	Spodnje Blato 20 a	Spodnje Blato, Spodnje Duplice, Gatina, Praproče pri Grosupljem
15.	403016	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	Velika Ilova Gora 10 a	Mala Ilova Gora, Velika Ilova Gora, Gabrje pri Ilovi Gori
16.	403017	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	Veliko Mlačevo 6 a	Veliko Mlačevo, Malo Mlačevo
17.	403018	GASILSKI DOM ZAGRADEC/GROS.	Zagradec pri Grosupljem 33	Zagradec pri Grosupljem, Lobčak
18.	403019	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	Velika Stara vas 4	Velika Stara vas, Mala Stara vas, Dobje, Gradišče, Dole pri Polici
19.	403020	OSNOVNA ŠOLA POLICA	Polica 37	Polica, Blečji Vrh, Kožijevc, Peč, Zgornje Duplice, Dolenja vas pri Polici, Gorenja vas pri Polici, Mali Konec, Troščine
20.	403021	DRUŽBENI DOM RAČNA	Velika Račna 24 b	Velika Račna, Predole, Mala Račna, Čušperk
21.	403022	ZADRUŽNI DOM SP. SLIVNICA	Spodnja Slivnica 16	Spodnja Slivnica
22.	403023	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	Škocjan 1	Škocjan, Male Lipljene, Velike Lipljene, Železnica, Medvedica od 10 - 20, razen 13 in 17, Rožnik
23.	403024	GASILSKI DOM PONOVA VAS	Ponova vas 27	Ponova vas, Cerovo
24.	403025	OSNOVNA ŠOLA ŠT. JURIJ	Št. Jurij	Št. Jurij, Mala vas, Udje, Vino, Bičje, Podgorica pri Podtaboru, Pece, Vrbičje, Gornji Rogatec, Medvedica od št. 1 - 9
25.	403026	ZADRUŽNI DOM ŽALNA	Žalna 42	Žalna, Plešivica pri Žalni
26.	403027	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	Velika Loka 2	Velika Loka, Mala Loka pri Višnji Gori
27.	403028	GASILSKI DOM LUČE	Luče 22 a	Luče
28.	403029	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	Šmarje - Sap, Ljubljanska c. 49	Ljubljanska c. od 1 - 19, razen št. 18, Nad predorom, Rimska c., Mali Vrh pri Šmarju, Veliki Vrh pri Šmarju, Gajniče, Tlake
29.	403030	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	Šmarje Sap, Ljubljanska c. 49	Aškrčeva c. 20, 22, 24, 26, 28, 29, 30, 32 in 34, Gregorčičeva c., Jurčičeva c., Lahova c., Ljubljanska c. od št. 18 - 56 (razen 19 in 58), Murnova c., Partizanska c. od št. 4 - 20A, Pokopalska c., Šuligojeva c., Trdinova c., Huda Polica
30.	403031	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	Šmarje - Sap, Ljubljanska c. 49	Adamičeva c., Aškrčeva c. od št. 1 - 19, Jakhlova c., Kračmanova c., Lipoglavka c., Ljubljanska c. 58 - 127, Partizanska c. od št. 1 - 5, Trubarjeva c., Paradišče, Podgorica pri Šmarju, Cikava, Sela pri Šmarju, Zgornja Slivnica
OD 31. DO 46.				VOLIŠČA V OBČINI IVANČNA GORICA

Franc Krivic, univ. dipl. prav., PREDSEDNIK OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE GROSUPLJE

E DAVKI- ELEKTRONSKO DAVČNO POSLOVANJE

Informacija o eDohodnini in obrazcu za oddajo napovedi

Davčne zavezanca za dohodnino - fizične osebe obveščamo, da bo od 1. 3. 2004 dalje na tej spletni strani, na javnem delu portala, na voljo obrazec napovedi za eDohodnino, ki ga bodo lahko uporabili tako registrirani kakor tudi neregistrirani uporabniki eDavkov.

Neregistrirani uporabniki eDavkov bodo lahko natisnili prazen obrazec napovedi za eDohodnino oziroma vanj direktno vpišovali podatke, izvršili informativni izračun svoje dohodnine ter natisnili izpolnjen obrazec in ga vložili pri davčnem organu osebno ali po pošti.

Registrirani uporabniki za eDavke pa bodo lahko prek zaprtega dela portala oddali napoved na obrazcu eDohodnina po elektronski poti z elektronskim podpisom.

Za neregistrirane uporabnike eDavkov elektronska oddaja izpolnjenega obrazca napovedi za dohodnino ne bo mogoča.

Pri registriranih uporabnikih eDavkov se bodo po vstopu v varni del portala predizpolnili vsi podatki o davčnem zavezancu (ime, priimek, rojstni podatki, bivališče, davčna številka in v primeru zahteve za vračilo preveč plačane dohodnine na račun zavezanca tudi številke njegovih transakcijskih računov pri bankah in hranilnicah). Ne bodo pa se predizpolnili podatki o osebnih dohodkih in drugih prejemkih davčnega zavezanca ter podatki o njegovih olajšavah in podobno. Vse našete podatke bo moral davčni zavezanec sam vpisati v obrazec eDohodnina. Pri tem mu bo s klikom na določen gumb na voljo vsa pomoč iz Navodila za izpolnjevanje napovedi za dohodnino. Pri neregistriranih uporabnikih se na obrazcu eDohodnina ne bodo predizpolnili nikakršni podatki. Ob izpolnjevanju določenih številčnih podatkov v posamezna polja obrazca bodo vgrajene tudi nekatere logične kontrole, ki bodo zavezanca sproti opozarjale na možnost napake pri izpolnjevanju obrazca (t.i. nekritične napake), pri čemer bo te podatke kljub vsemu možno vpisati v polje. V primeru opozorila na t. i. kritične napake pa določena podatka ne bo mogoče vpisati v posamezno polje. Primer kritične napake bo, ko bo zavezanec vpisal nižji znesek osebnega dohodka, kakor je bila plačana akontacija od tega vira med letom in podobno.

eDAVKE

Uporabnik eDavkov lahko postane vsak davčni zavezanec, ki ima računalnik z ustrezno opremo in dostop do interneta.

Za varno elektronsko poslovanje je nujna tudi uporaba digitalnega potrdila in zasebnega ključa.

Digitalno potrdilo je enakovredno osebni legitimaciji in se skupaj z zasebnim ključem uporablja za identifikacijo v elektronskem poslovanju. Izdaja digitalnih potrdil je v pristojnosti izbranih overiteljev Upravne enote in drugih davčnih uradov.

OPREMA ZA DELO Z eDAVKI

eDavki so spletni servis, zato je pogoj za uporabo računalnik z dostopom do interneta.

Upoštevajte varnost na priporočila proizvajalcev programske opreme.

Priporočljiva konfiguracija

- Strojna oprema
- Pentium III ali boljši (odvisno od operacijskega sistema),
- 64 MB RAM ali več (odvisno od operacijskega sistema),
- 5 MB praznega prostora na trdem disku (za namestitev varnostnih komponent in začasnih datotek),
- oprema za varno shranjevanje digitalnega potrdila: bralnik pametnih kartic, USB vtičnica ali podobno. (Digitalno potrdilo lahko shranite tudi na lokalni disk računalnika, vendar ga je zaradi varnosti zelo priporočljivo hraniti na mediju, ki se ga da odstraniti in spraviti.)

Programska oprema

- operacijski sistem (podprti so: Windows 98, Windows 2000, Windows Me, Windows XP, Windows 2000 server, Windows 2003 Server),
- Internet Explorer 5.5 ali kasnejša,
- Netscape 7.1 ali kasnejša,
- Paketi posodobitev z varnostnimi popravki (priporočljivo).

Dostop do Interneta

- Povezava z internetom hitrosti 32 kbs ali več.

PRIDOBITEV DIGITALNEGA POTRDLA

Za varno elektronsko poslovanje je nujna tudi uporaba digitalnega potrdila in zasebnega ključa.

Bodoči uporabnik eDavkov lahko izbere, ali bo zaprosil za digitalno potrdilo pri izdajatelju SIGENCA (državna ustanova) ali bo uporabil katerega od komercialnih izdajatel-

jeve, s katerim ima Davčna uprava RS sklenjen sporazum.

Vrsta digitalnega potrdila, ki jo uporabnik potrebuje, je odvisna od njegove vloge v eDavkih.

Vrsta digitalnih potrdil

eDavki ločijo dve vrsti digitalnih potrdil:

- Podrila za zastopnike in pooblaščenca pravnih oseb ter fizične osebe z dejavnostjo (samostojne podjetnike),
- Podrila za fizične osebe.

Uporabnik, ki nastopa v obeh vlogah, potrebuje dve različni potrdili.

Uporabnik lahko registrira in uporablja več digitalnih potrdil iste vrste. Njegova vloga in osebne nastavitve v eDavkih se s tem ne spreminijo.

Izdajatelji digitalnih potrdil

Davčna uprava RS ima sklenjen sporazum z naslednjimi izdajatelji digitalnih potrdil:

Fizične osebe

- SIGEN CA (Center Vlade RS za informatiko): Spletno kvalificirano digitalno potrdilo za fizične osebe.
- SIGOV CA (Center Vlade RS za informatiko): Spletno kvalificirano digitalno potrdilo za institucije javne uprave in njihove zaposlene.

Pravne osebe

- SIGEN CA (Center Vlade RS za informatiko): Spletno kvalificirano digitalno potrdilo za zaposlene pravnih in fizičnih oseb, registriranih za opravljanje dejavnosti.
- SIGOV CA (Center Vlade RS za informatiko): Spletno kvalificirano digitalno potrdilo za institucije javne uprave in njihove zaposlene.

Vloga za pridobitev

Digitalno potrdilo je v pristojnosti izdajatelja, zato vlogo za pridobitev digitalnega potrdila oddate osebno pri izdajatelju (za pravne osebe to opravi pooblaščen zastopnik).

Natančna navodila o vlogi za pridobitev digitalnega potrdila poiščete pri posameznem izdajatelju.

- SIGEN CA (Center Vlade RS za informatiko)
- SIGOV CA (Center Vlade RS za informatiko)

Pomoč na telefonski številki:

(01) 478 27 59
ali po elektronski pošti
eDavki.durs@gov.si
DAVČNA UPRAVA RS

Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje, na podlagi 98. člena Statuta Občine Grosuplje (Ur. l. RS št. 42/99 in 36/02) ter sklepa Občinskega sveta Občine Grosuplje št. 40305-229/2003 z dne 05.11.2003 objavlja

JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO NEPREMIČNIN "STANOVANJSKI ENOTI NA LJUBLJANSKI 39 V ŠMARJU SAP"

1. Naziv in sedež organizatorja javne dražbe: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje, tel. 01/7888-750, fax. 01/7888-764

2. Predmet prodaje sta adaptirani stanovanjski enoti v II. nadstropju poslovno stanovanjskega objekta na Ljubljanski cesti 39 v Šmarju-Sapu zgrajenega pred letom 1900 na stavbnem zemljišču parc. št. 6/1 v izmeri 269 m² s pripadajočim dvoriščem parc. št. 6/2 v izmeri 186 m², obe k.o. Šmarje in sicer:

a) stanovanjska enota, ki obsega 47,79 m² neto stanovanjske površine in to kuhinjo z jedilnico v izmeri 12,15 m², sobo v izmeri 15,75 m², kabinet v izmeri 16,66 m², klet v izmeri 1,70 m², drvarnico v izmeri 1,53 m² in prostor za dograditev kopalnice z WC-jem v izmeri 3,08 m² ter hodnika v izmeri 3,46 m²,

b) stanovanjska enota, ki obsega 32,72 m² neto stanovanjske površine in to kuhinjo z jedilnico v izmeri 11,39 m² in sobo v izmeri 18,10 m², klet v izmeri 1,70 m², drvarnico v izmeri 1,53 m² in prostor za dograditev kopalnice z WC-jem v izmeri 3,08 m² ter hodnika v izmeri 3,48 m².

Izključna cena za: stanovanjsko enoto a) je 5.000.000,00 SIT
stanovanjsko enoto b) je 4.000.000,00 SIT
Najnižji znesek višanja je 100.000,00 SIT.

3. Pogoji in pravila prodaje so:

- Nepremičnini se prodajata posamezno po stanovanjskih enotah s pripadajočim prostorom za ureditev kopalnice in hodnika.
- Poslovno stanovanjski objekt še nima urejene etažne lastne.
- Dražitelji so seznanjeni, da obstoječi večstanovanjski objekt nima zadostnih funkcionalnih površin.
- Dražitelji so seznanjeni, da obstoječi stanovanjski enoti nimata urejenih sanitarij, zato jih je potrebno urediti skladno z izdelano dokumentacijo.
- Prodaja se izvede z javno dražbo za prodajo nepremičnin. Predmet prodaje se proda po načelu "videno-kupljeno".
- Stroški davščine na promet z nepremičninami, DDV, drugi davki in dajatve, stroški notarja in stroški v zvezi z prenosom lastništva v izključni ceni niso vključeni in jih plača uspehi dražitelj.
- Pred javno dražbo mora dražitelj plačati varščino v višini 10% izključne cene. Varščino se plača na transakcijski račun Občine Grosuplje, št. 01232-0100001923 s pripisom "javna dražba" najkasneje do 31. 3. 2004, priloži naj se tudi številko celotnega računa (banke in lastno številko) za primer vračila varščine, ki se neuspelemu ponudniku brez obresti vrne v 5 dneh po končani javni dražbi.
- Pogodba mora biti sklenjena v roku 30 dni po opravljeni javni dražbi, sicer se varščina zadrži, ker se smatra, da dražitelj od pogodbe odstopa.
- Najugodnejši dražitelj je dolžan plačati kupnino v roku 8 dni od podpisa pogodbe na transakcijski račun Občine Grosuplje. Položena varščina se šteje v kupnino.
- Izročitev nepremičnin se opravi po celotnem plačilu kupnine. Prenos lastništva se bo na stroške uspelega dražitelja opravilo z vpisom etažne lastnine v zemljiško knjigo.

4. Dražitelji morajo pred pričetkom javne dražbe prijaviti svojo udeležbo in v originalu predložiti:

- potrdilo o plačani varščini "potrdilo o plačanih davkih ter prispevkih" (pravna oseba)
- potrdilo o državljanstvu, če je ponudnik fizična oseba,
- izpisek iz registra pravnih oseb (pravne osebe) oziroma fotokopijo identifikacijskega dokumenta (fizične osebe),
- pisno notarsko overjeno pooblastilo, če pravna ali fizična oseba za udeležbo na dražbi pooblasti drugo fizično ali pravno osebo,
- matično in davčno (zaželjena je tudi telefonsko številka).

5. Javna dražba se bo izvajala v skladu z Uredbo o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Ur. l. RS št. 12/03 in 77/03).

6. Javna dražba je razpisana na dan 14. 4. 2004 z začetkom ob 10.00 uri in bo potekla v sejni sobi Občine Grosuplje, V. nadstropje.

7. Občina Grosuplje na podlagi javne dražbe ni zavezana skleniti pogodbe z najugodnejšim ponudnikom oziroma lahko začeti postopek do sklenitve pravnega posla ustavi.

8. Vse dodatne informacije v zvezi z javno dražbo so na voljo na sedežu Občine Grosuplje, Urad za komunalno infrastrukturo. Kontaktna oseba je g. Jože Miklavčič, tel. 041/601 - 434.

OBČINA GROSUPLJE
župan Janez Lesjak

PRAVICA DO REFERENDUMA

Sodelovanje v politiki ni nekaj slabega, temveč je pravica vsakega od nas, da tudi sami s svojimi mnenji pomagamo k boljšim skupnim odločitvam.

V času pred izvedbo kateregakoli referendumu v Sloveniji se običajno pojavijo tudi bolj ali manj (ne)strokovne razprave o potrebnosti in smiselnosti referendumskega odločanja. Proti institutu referendumu se praviloma opredeljujejo vladne stranke in njim naklonjeni mediji, kar niti ne preseneča, saj je vsak »referendumski padec« vladnega stališča za aktualno vladno tudi neke vrste nezaupnica. V državah z večjo demokratično tradicijo je v takih primerih pričakovati najmanj odstop odgovornega ministra.

Kot glavne očitke referendumu njegovi nasprotniki običajno navajajo, da referendum slabi predstavniško demokracijo, da zmanjšuje ugled parlamenta, da so volivci nesposobni sprejemati modre in odgovorne rešitve, da je referendum prepogosto uporabljen, da odločitve sprejema manjšina, pa tudi, da referendumsko odločanje veliko stane... Menim, da bodo vsi ti pomisleki odpravljeni, če pogledamo osnovni namen referendumu.

Slovenska ustava, podobno kot ustave večine sodobnih demokratičnih držav, predvideva kot najvišjega suverena ljudstvo, kar preprosto pomeni, da je v Sloveniji oblast v rokah vseh državljanov, ki imamo volilno pravico. Predvsem iz praktičnih razlogov pa naša družbena ureditev predvideva parlamentarno demokracijo kot način vodenja države. To pomeni, da državljanji izvolijo svoje predstavnike v parlament zato, da nas zastopajo in v našem imenu ter na naš račun določeno čas vodijo državo. Poslanci kasneje v našem imenu postavijo tudi vlado in ministre. Če pa nekdo v našem imenu nekaj počne, je popolnoma normalno, da mu kot »njegov šef« povemo, kaj želimo, da njegovo delo spremljamo in da v trenutku, ko menimo, da nas ne zastopa tako, kot želimo, njegove poteze tudi korigiramo. Ker referendum omogoči odločanje in izražanje mnenja kar največjemu možnemu številu državljanov, je kot tak nenadomestljiv v vlogi nadzorne in korekturne funkcije.

Zmotno je mnenje, ki ga nekateri namenoma širijo, da državljanji nismo primerni za politično odločanje. Pravijo, da je najbolje, da le izvolimo poslanca, ki bodo mislili namesto nas in nam umno vladali naslednja štiri leta.

Državljanji se moramo zavedati, da država obstaja ravno zaradi nas državljanov in da je brez nas sploh ne bi bilo. Zavedati se moramo, da naša vlada ni »cvet naroda«, ki lahko počne kar hoče, temveč je njena naloga, da služi željam in interesom nas vseh.

Zavedati pa se moramo tudi odgovornosti, ki jo v demokratični družbi s seboj nosi oblast. Vedeti moramo, da smo odgovorni tudi za slabo vodenje države, kajti ustava nam daje vzvode odločanja, da to preprečimo, le uporaba jih je potrebno.

Božo Predalič

POZIV OO SDS GROSUPLJE K UDELEŽBI NA REFERENDUMU 4. APRILA IN GLASOVANJU "PROTI"

Občinski odbor Slovenske demokratske stranke Grosuplje izraža ogorčenje zaradi sprenevedanja LDS in ZLSD, ki sta izrazili "veliko zadovoljstvo" glede tiste odločbe ustavnega sodišča, iz katere prvič nedvoumno izhaja, da bodo tako imenovani "izbrisani" lahko zahtevali izplačilo velikih odškodnin, razen če se ta problem ne uredi na ustavno-pravni ravni. Prav LDS in ZLSD sta namreč pred tem ves čas grobo zavajali javnost s trditvami, da "nihče ne bo mogel v praksi uveljavljati odškodninskih zahtevkov iz tega naslova". OO SDS Grosuplje zato obžaluje, da vladajoča koalicija ni pristala na izhodišča ustavnega zakona, ki sta ga ponudili SDS ter N.Si in ki edini prinaša pravično rešitev tega problema.

OO SDS Grosuplje opozarja, da bi uveljavitev tako imenovanega "tehničnega zakona o izbrisanih" zaradi (namerno) slabo zapisanih določil lahko pripeljala do tega, da bi bil legaliziran bolj ugoden položaj tistih, ki niso spoštovali zakonov države Slovenije in se niso odzvali pozivom, da uredijo svoj status, kot pa je položaj tistih, ki so zakone dosledno spoštovali. Končna posledica uveljavitve tako pomanjkljivega zakona pa bi lahko bila, da bi dejansko legalizirali visoke odškodninske zahtevke tistih, ki so samostojno Slovenijo napadli oz. bili drugače neljalni do nove države; odškodnine pa bi jim plačevale tudi njihove žrtve, kar je tudi z vidika naravnega prava in človeške etike popolnoma nesprejemljivo.

OO SDS Grosuplje ugotavlja, da bo učinek referendumu, ki bo izveden 4. aprila 2004, izjemen tako na pravni, kot še posebej na politični ravni. To nikakor ne bo referendum o človekovih pravicah, saj status stalnega prebivališča ni nikakršna temeljna človekova pravica. Negativni izid referendumu bo med drugim pomenil tudi, da so nelegitimne vse izdane odločbe in vse morebitne na tej osnovi izplačane odškodnine. To bo zelo pomembno za čas, ko bo potrebno izpeljati pravno revizijo teh odločb - za čas po volitvah.

OO SDS Grosuplje zato poziva državljanke in državljane, da gremo 4. aprila skupaj na referendum in z glasovanjem PROTI tehničnemu zakonu o izbrisanih izrazimo svojo podporo slovenski osamosvojitvi in njenim vrednotam, ki so trajno zapisane v Temeljni ustavni listini o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter v ustavnem zakonu za njeno izvedbo. Hkrati bo to ponovna potrditev naše odločitve za vključitev v Evropsko unijo in zvezo NATO; za vključitev v mednarodne povezave, v katerih je domoljubje temeljna vrednota.

OO SDS Grosuplje, Izvršilni odbor

BODO "PADALE ŽRTVE", KER PRORAČUNSKIH PRIHODKOV NE BO V NAČRTOVANEM OBSEGU?

(Komentar k sprejetemu rebalansu proračuna za leto 2004 in proračunu za leto 2005)

Svetniki Slovenske demokratske stranke smo na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje ob obravnavi rebalansa proračuna za leto 2004 in proračuna za leto 2005 jasno opozorili na napake, ki se pojavljajo pri sestavi proračuna, in na pomanjkljivosti, ki jih vidimo v zdajšnjem planiranju celostnega razvoja občine Grosuplje. Svetniki SDS smo v svojem videžu sestave proračuna zagovarjali prioritete, ki bi občankam in občanom izboljšale bivanjske pogoje.

Župan Janez Lesjak je v uvodu k rebalansu proračuna za leto 2004 in proračunu za leto 2005 precej optimistično zapisal, da sta proračuna za prihodnji dve leti usklajena in razvojno naravnana. V letu 2004 si obeta kar okrog 16 % povečanje prihodkov; z 2,4 milijarde SIT na 2,8 milijarde SIT. Po županovih navedbah bodo povečani prihodki predvsem rezultat pobranih davkov od novo priseljenih občanov, ki se bodo doseljevali zaradi intenzivne gradnje strnjjenih stanovanjskih kompleksov predvsem v naselju Grosuplje. Župan v isti sapi tudi zagotavlja, da novo priseljeni občani ne bodo predstavljali večje finančne obremenitve za občinski proračun - v službo bodo hodili v Ljubljano, njihovi otroci bodo obiskovali vrtnice in šole v Ljubljani, najverjetneje pa ne bodo menjali niti osebnih zdravnikov, ki jih imajo - v Ljubljani.

Svetniki SDS na podlagi takih izhodišč župana Janeza Lesjaka in občinske uprave ugotavljamo, da občina Grosuplje žal nima izdelane nikakršne razvojne vizije. Kaj sedanjim in bodočim občankam in občanom občina Grosuplje lahko ponudi v prihodnosti?

Svetniki SDS ugotavljamo, da se z razmišljanjem, ki ga zastopa župan, občina Grosuplje oddaljuje od ciljev, ki so zapisani v naši zakonodaji in celo v evropski listini o lokalni samoupravi. Evropska listina o lokalni samoupravi namreč v svojem besedilu jasno navaja, da mora lokalna skupnost zagotoviti prijetno, zdravo in prijazno okolje za svoje prebivalce ter skrbeti za trajnostni razvoj, ki bo omogočal nova delovna mesta znotraj lokalne skupnosti. Po našem mnenju si je župan v okviru oblikovanja proračuna in načrta razvojnih programov premalo prizadeval za doseg teh ciljev. V tej luči smo zaskrbljeni tudi zaradi stalnega spreminjanja načrta razvojnih programov, saj župan prioritete spreminja iz leta v leto. V načrtu razvojnih programov namesto jasno razdelane strategije razvoja tako odseva situacijsko planiranje. Pri takšnem načinu prevladuje interes raznih investitorjev, kjer se razvoj občine podreja zlasti njihovim željam in zahtevam, medtem ko je

javni interes, ki bi moral biti temelj za delovanje občine, zapostavljen.

Program izgradnje novega zdravstvenega doma, s katerim bi celovito rešili in poskrbeli za kvalitetno zdravstveno oskrbo naših občank in občanov, je zaradi takšnega pristopa na žalost ponovno prestavljen v nedoločeno prihodnost. Bojimo se, da zaradi načrtovanega "krpanja" stare šole na Polici tudi novo gradnjo podružnične osnovne šole v tem hitro se povečujočem kraju čaka enaka usoda kot zdravstveni dom.

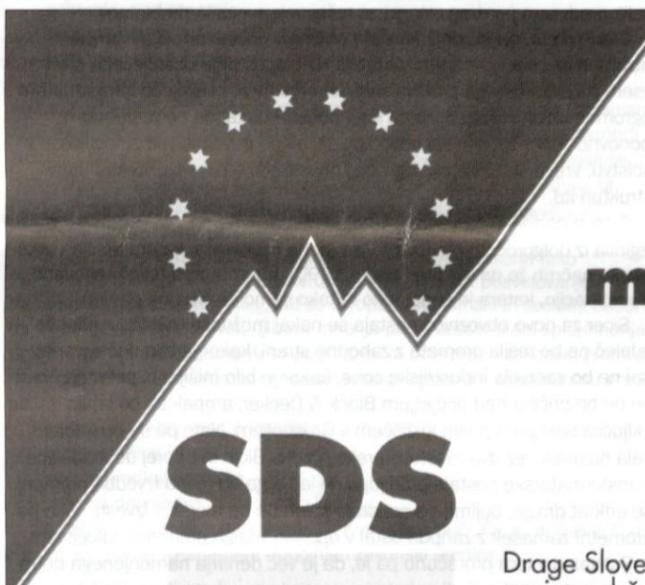
Še bolj kritično je stanje na področju komunalne infrastrukture. Naša prizadevanja za zamenjavo zdravju škodljivih azbestnih vodovodnih cevi niso našla mesta v proračunskih postavkah. Močno zaostaja izgradnja kanalizacijskega omrežja in tako se bomo že do leta 2010 zaradi nekontroliranih izlivov odpadnih voda soočili z resnim ekološkim problemom nevarno onesnažene podtalnice, zaradi dotrajanih cevi pa z oporečno in zdravju škodljivo pitno vodo.

Če bo občina želela pridobiti finančna sredstva iz evropskih skladov, bo morala najprej pokazati svojo dolgoročno vizijo razvoja in zavezanost politiki trajnostnega in enakomerne razvoja, ki bo v korist njenih občank in občanov, sicer bo na listi prednostno financiranih projektov drsela navzdol in zgubljala na pomenu. Sredstva, ki bi v naš proračun lahko pritekla iz drugih virov, bodo v našem proračunu še vedno zagotovljena zgolj na podlagi davkov sedanjih in bodočih občanov, medtem ko občanom iznajdljivejših občin npr. ne bo potrebno plačevati višjih cen komunalnih storitev, saj bodo svoje čistilne naprave gradili s podporo evropskih finančnih skladov.

Ko smo svetniki SDS "delovno" obravnavali proračun, smo dejali, da je velik. Velik tudi za to, ker bo zahteval izjemne napore, da bo realiziran. Za nas pa bo proračun dobro realiziran, ko bo izpolnjen v vsej veličini in ko bodo izpolnjene vse naloge, ki so v njem zapisane. Tudi tiste male stvari in postavke so pomembne za kvalitetno bivanje v občini. Prav zato smo v Klubu svetnikov OO SDS Grosuplje prisluhnili potrebam vseh krajevni skupnosti v občini.

Svetniki SDS si želimo predvsem čim boljše realizacije proračuna ter razvojno naravnano in občanom prijazno občino. Hkrati se bojimo, da bodo med proračunskimi postavkami "padale žrtve", ker proračunskih prihodkov ne bo v načrtovanem obsegu. Tudi zato bomo v bodoče še večjo pozornost namenjali izvrševanju proračuna.

Svetniki SDS v Občinskem svetu Občine Grosuplje

Slovenija, moja domovina. Tudi v Evropi.

Drage Slovenke in Slovenci, cenjene državljanke in državljani!

Na plebiscitu leta 1990 smo se skupaj odločili za samostojno Slovenijo in jo v vojni leta 1991 obranili. Slovenijo bomo skupaj uveljavili tudi v Evropi.

Vabim Vas, da se nam pridružite.

Janez Janša,
predsednik SDS

Pristopna izjava Izpolnjeno izjavo pošljite na naslov: Slovenska demokratska stranka, Komenskega 11, 1000 Ljubljana

<p>Osební podatki</p> <p>Ime in priimek _____</p> <p>Datum rojstva _____</p> <p>Kraj rojstva _____</p> <p>Stalno bivališče</p> <p>Ulica _____</p> <p>Poštna številka in kraj _____</p> <p>Občina _____</p> <p>Krajevna skupnost _____</p> <p>Telefon doma _____</p> <p>Mobilni telefon _____</p> <p>E-pošta _____</p> <p>Država _____</p>	<p>Začasno bivališče</p> <p>Ulica _____</p> <p>Poštna številka in kraj _____</p> <p>Podatki o zaposlitvi</p> <p>Izobrazba _____</p> <p>Poklic _____</p> <p>Zaposlen pri _____</p> <p>Telefon v službi _____</p> <p>Funkcija</p> <p>(KS, občina, država) _____</p>
V (na): _____	Dne: _____
Podpis: _____	

Ustvarjamo Slovenijo vrednot.

SLOVENIJA-DOMOVINA SLOVENCEV

Že nekaj časa me žuli tema "izbrisani", zato sem se odločil, da tudi sam napišem svoje mnenje in mogoče s tem pripomorem k novemu pristopu razčiščenju te tematike.

Ob vseh debatah glede državljanstva "izbrisanih" in pravic okrog tega me moti, da se mediji in celotna politika izogibajo dejstvu, da Slovenija ni le država slovenskih državljanov, pač pa tudi DOMOVINA nas Slovencev - naša "očetnjava".

Izhajajoč iz tega je DOMOVINA za vsakega posameznika več kot država. DOMOVINE si, tako kot MATERE, ne moremo izbrati sami, ampak nam je usojena že ob rojstvu in je tesno povezana s koreninami našega izvora. Državo, v kateri želimo živeti, pa si lahko izberemo sami, tako kot npr. življenjskega partnerja-ico ali svojega prijatelja-ico, vendar si moramo prej zaslužiti njegovo spoštovanje, naklonjenost in interes. Nekomu, ki nas ne mara, se ne moremo vsiliti, ker ta zveza ne temelji na spoštovanju, ni objektivno enako priznana in zaželena, zato je neizvedljiva in obsojena na propad.

V Sloveniji živijo tudi državljani, katerih DOMOVINA je nekje drugje - v drugi državi, zato jim je Slovenija lahko le nadomestna DOMOVINA, tako kot npr. nadomestna mati - mačeha. Kakšen je odnos med njima, pa je predvsem odvisno od njunega medsebojnega spoštovanja, saj nimata skupnih korenin, pač pa le skupne interese. Od ljudi drugih nacionalnosti, ki živijo v naši državi, nikakor ne pričakujem, da bodo zatajili svojo domovino ali jezik, saj bi tudi sam poučeval svoje otroke o njihovih koreninah in materinem jeziku, če bi živel v tuji državi. Vendar pa s kulturo in jezikom ne bi izsiljeval, pač pa bi za mirno prebivanje moral sprejeti norme, ki bi jih tam zahtevali. To pričakujem tudi od tujcev, ki živijo v moji DOMOVINI.

Zahteve tujcev, ki niso pravočasno zaprosili za status državljanstva Slovenije, ko jim je bilo to izjemno omogočeno, sedaj pa to želijo izsiliti za nazaj, se mi zdijo provokativne in povsem irelevantne. Tudi "izbrisani" imajo svojo DOMOVINO, ki jim je dala državljanstvo. Za priznanje suverenosti svoje DOMOVINE smo se morali boriti, zato imamo sedaj pravico izbirati, kdo od Neslovencev bo živel med nami. Z nobeno "človekovo pravico" pa tujci ne morejo izsiliti, še posebno tisti ne, ki nas ne spoštujejo in ne priznavajo, da jim naša DOMOVINA Slovenija podeli državljanstvo, če mi Slovenci tega ne želimo. Vse ostale debate okrog tega so zato odveč. Ne in pika! Tu se lahko sklicujemo celo na svojo diskrecijsko pravico. Kdo bo živel z nami, si bomo izbirali sami. Nikakor pa ne želimo živeti z nezaželenimi. Tukaj ni demokracije. Zamislite si, da ob vstopu v EU pridem delat v Nemčijo in nato po nekem času zahtevam nemško državljanstvo, sklicujoč se na človekove pravice. Kakšne? Stvari si je potrebno zaslužiti z dejanji in ne z izsiljevanji.

Zaradi vsega navedenega zelo podpiram politiko in stališča političnih strank, ki so vložile zahtevo za referendum, saj imam občutek, da bi trenutni oblastniki za ohranitev svoje vladavine in pridobitev volilnih glasov zatajili ali prodali še lastno mater.

Ob vstopu v EU nam bo tako in tako ostal le še nacionalni ponos in slovenske pesmi, kot sta npr.: Slovenec sem ali pa Slovenija, od kod lepote tvoje. Želim in zahtevam od slovenske politike, da ohranja SLOVENSTVO in v svojih pogovorih uporablja tudi besedo DOMOVINA Slovenija in ne le država Slovenija ter da mi zagotovi, da ne bom izpadel čudak, ko bom pel te pesmi v lastni DOMOVINI. Opažam, da vse bolj drži rek: DOMOVINA je mati, država prodana nevesta.

Andrej Selan, Grosuplje

Resolucija, sprejeta na XVI. kongresu Evropske ljudske stranke, o OBSODBI TOTALITARNEGA KOMUNIZMA

V dvajsetem stoletju sta nastala dva enako nehumana totalitarna režima - komunizem in nacizem. Oba sta zahtevala na milijone žrtev. Po porazu nacizma v drugi svetovni vojni je bilo nacistične zločine mogoče preiskati in obsoditi, krivce pa postaviti pred sodišča. Komunistični sistem se je zrušil, vendar temu ni sledila podobna mednarodna obsodba.

Evropska ljudska stranka

- ob upoštevanju deklaracij, ki so jih sprejeli nacionalni parlamenti v večini prizadetih držav;
- ker je bil nacistično-fašistični totalitarizem upravičeno mednarodno obsojen, totalitarni komunizem pa z moralnega vidika še ne;
- ker na različnih delih sveta nekaj totalitarnih komunističnih režimov še zmeraj vztraja na oblasti, kar zelo škoduje blaginji njihovih ljudi;
- ker nevarnost, da bi totalitarni komunistični režimi spet prevzeli oblast, še ni izginila in ker ta ideologija še naprej ogroža svetovni mir in svoboden razvoj narodov;
- ker je boj proti fašizmu pokazal, da zrušenje režima še ne pomeni poraza ideologije in da moramo ohraniti spomin na zagrešene zločine, če želimo preprečiti oživetev totalitarnih ideologij in praks,

1. poudarja dejstvo, da je bilo v totalitarnih komunističnih režimih v Srednji in Vzhodni Evropi pobito na milijone nedolžnih ljudi vseh narodnosti, mnogim drugim pa so povzročile škodo resne kršitve človekovih pravic, še posebno:

- deportacija na milijone ljudi, tudi starih, bolnih, nosečih žensk, otrok in dojenčkov, v Sibirijo in druge kraje;
- odstranitev celotnih prebivalstev iz njihovih domov;
- preganjanje političnih nasprotnikov diktature in nepoštene sojenje;
- vnaprej določene volitve, posledica katerih so bili nelegitimni parlamenti, protipravno prisvajanje oblasti in de facto vsiljevanje takih režimov;
- nehumano ravnanje in mučenje v koncentracijskih taboriščih, zaporih in priporih, usmerjeno predvsem na politične zapornike in pri-

KOLIKŠNA BO CENA ZA HITRO SPREMINJANJE ŽE SPREJETIH DOLGOROČNIH PLANOV ZA OBČINO GROSUPLJE

Svetniki stranke Nove Slovenije - krščanske ljudske stranke smo se v prvem letu nove sestave Občinskega sveta Občine Grosuplje dodobra seznanili z delovanjem občinskih služb, kakor tudi z načinom priprave proračuna. Seznanili pa smo se tudi, kako se izvajajo dela po predlaganih in sprejetih proračunskih postavkah.

Tu pa že pridemo do ugotovitve, da pri sami sestavi proračuna nimamo svetniki N.Si dejansko nobenega vpliva, razen pri kakšnih kozmetičnih popravkih, oziroma postavkah, ko je glavnina predloga proračuna že v celoti pripravljena.

V stranki N.Si smo pravočasno predložili občinski upravi naše videnje trenutno najbolj pereče probleme, za katero menimo, da bi rešili kar nekaj problemov, ki tarejo občane in občanke naše občine. Predvsem pa gre za varnost šoloobvezne mladine in pešce. Žal pa naši poglobljeni predlogi niso bili upoštevani.

Glede na to, da v stranki N.Si podpiramo gradnjo nove knjižnice, pa smatramo, da bi bilo modro glede na situacijo v občini, da bi se uvrstile v program druge bolj nujne naložbe, kot so podružnične šole v Žalni ter na Polici, saj so razmere v teh šolah neprimerne za današnji čas.

Ker pa se predvideva izgradnja upravnega trikotnika na starem delu družbenega doma, smo prepričani, da bi se s tem odprle veliko bolj ugodne prostorske možnosti za izgradnjo nove moderne knjižnice prostoru stare občinske stavbe, katera bi bila res v ponos vseh treh občin. Taka večnamenska nova stavba, v kateri bi bila knjižnica, pa bi spremenila tudi videz centra Grosuplje.

Obstoječa knjižnica pa bi se po izgradnji nove lahko preuredila v lepo poročno dvorano ali pa v prostore za protokolarnе sprejeme občine, ker občina sedaj takih prostorov nima.

V prednostni vrstni red bi bilo treba uvrstiti že velikokrat omenjeni novi zdravstveni dom itd.

Glede na to, da smo kot stranka N.Si šele dobro leto prisotni v občinskem svetu, pa smo ugotovili, da se že sprejeti dolgoročni prostorski plani občine zelo hitro spreminjajo, s tem pa se spreminja tudi že sprejeta dolgoročna vizija občine. Mnenje N.Si je, da bo tako početje župana in občinske uprave občino Grosuplje dolgoročno gledano predstavljalo zelo velik predvsem pa drag zalogaj za reševanje nastalih problemov.

Glede na to, da je zdajšnja vizija občine v občino pripeljati čim več novih naseljencev, se s tem pozablja na blagostanje obstoječega predvsem pa avtohtonega prebivalstva, kateri so v že obstoječo infrastrukturo ogromno vložili in kazen vsega tega početja bo ta, da bo potrebno ponovno seči v žepo in na novo zgraditi ali pa povečati vse zmožljivosti v šolstvu, vrtcih, kanalizaciji, izgradnji nove čistilne naprave, cestni infrastrukturi itd.

Z novo pozidavo na zahodu v tako imenovanih Sončnih dvorih pa je izginila iz dolgoročnih planov tudi zahodna obvoznica, katera je bila v začetnih načrtih že davno pred letom 1990, oziroma pred takimenovano demokracijo, katera je sedaj tako in tako samo še črka na papirju.

Sicer za novo obvoznico obstaja še nekaj možnosti izvedb, vendar še zdaleč ne bo rešila prometa z zahodne strani, kakor je bila načrtovana, saj ne bo zaobjela industrijske cone, kakor je bilo mišljeno, prav tako pa se ne bo pričela nad podjetjem Black & Decker, ampak se bo lahko vključila šele pred prvim križiščem v Grosupljem. Nato pa se bo nadaljevala najmanj čez dva mostova preko potoka Bičje in naprej do razdelilne transformatorske postaje proti jugu. Vsled tega bo njena izvedba najmanj še enkrat dražja, bojimo pa se, da jo sploh ne bo mogoče izvesti. Tako bo prometni zamašek z zahoda ostal v opomin včasih prehitrim odločitvam.

Pohvalno v tem proračunu pa je, da je več denarja namenjenega dotrajanim cestam kakor tudi nekaterim postavkam, v katerih so sredstva neposredno namenjena za izboljšanje pogojev življenja v občini.

NOVA SLOVENIJA OO GROSUPLJE, Mihael Kadunc

pornike;

- preganjanje iz etničnih razlogov, ki je bilo pogosto enako genocidu;
- preganjanje iz verskih razlogov;
- preganjanje zaradi družbenega porekla;
- popoln nadzor varnostnih služb nad življenjem ljudi in kršitve pravic ljudi do zasebnosti;
- razglašanje in spodbujanje ideologije sovraštva;
- prepoved pravice do združevanja in pravice do zbiranja;
- omejevanje svobode gibanja v državi in zunaj nje;
- resne kršitve političnega pluralizma, svobode vesti in svobode izražanja političnih mnenj, ki so bila drugačna od komunistične ideologije;
- preprečevanje dostopa do svobodnih informacij in popolna odsotnost svobode tiska;
- razlastitev zemljišč in drugih oblik zasebne lastnine;
- podpora revolucionarnim komunističnim gibanjem, ki so se bojevala zunaj demokratičnega prostora;
- prenos finančnih sredstev v tujino, katerih usoda ostaja do danes nejasna, vendar zagotovo pripadajo ljudem iz držav, iz katerih izvirajo;

2. verjame, da so vse žrtve totalitarnih režimov enake po dostojanstvu in si zaslužijo pravičnost;

3. je zaskrbljena, ker do danes ni ustrezne mednarodne ocene ogromnega števila izgubljenih človeških življenj in trpljenja milijonov ljudi v Srednji in Vzhodni Evropi;

4. ugotavlja, da so bile po zrušenju teh režimov izvedene pomembne zgodovinske raziskave;

5. se zavzema za popolno razkritje resnice o zločinah komunizma, ki so bili storjeni v obdobju totalitarnih režimov, kar naj postane sredstvo za moralni prepoved družbe v posttotalitarni Evropi;

6. se zavzema za oblikovanje neodvisnega izvedenskega telesa, ki

VGA (Velikoupejska Gostilniška Agencija) vas (DEZ)informira

TOC XXI ZA VELIKOPELJSKO IDENTITETO

V novem velikoupejskem TURISTIČNO OSKRBOVALEM CENTRU so se baje že prijavili na nagradni natečaj FORUMA XXI za turistične spominke. Med številnimi dostavljenimi spominki so gradbeni stroji, računalniške tipke, plastične kante, eluksirani aluminijasti robniki ter nekaj fasadnega šodra.

DODATNA SPREMEMBA PROSTORSKEGA PLANA ZA LOKACIJE VELIKOPELJSKIH ZADRŽEVALNIKOV

Glede na večdesetletno iskanje lokacij za zadrževalnike na Veletočnem bregu, Polomščici in Fučkovnici predlagamo, da še naprej ostanje VSE TRI V OBLAKIH, Bog Oče pa naj naslednjih sto let dež (in sneg) bolj počasi spušča nad naše kraje.

O SONČNIH HIŠAH

V preteklem letu je bilo sredi poletja, še posebej pa v suši, VEČINA VELEPELJSKIH HIŠ PREMOČNO OSONČENIH.

OSMRTNICA POSPEŠEVALNEMU CENTRU

Veliki in MEGA POSPEŠEVALNI CENTER je realiziran. Po velikih in obetavnih projektih se je utrudil že na samem začetku ter odstopil od nadaljnjih pospeškov. Na pogrebu so mu zaigrali Tišino. - Naj počiva v miru! Slava (in Francka) mu...! Kdo je pa pogrebščino plačal, pa niso poročali.

O RAZVOJU PODEŽELJA

Kmetje bodo do nadaljnjega poleg drugih oddaj na televiziji lahko gledali tudi kmetijske oddaje, o subvencijah pa bodo v glavnem samo še sanjali.

»CVETOČ BEZEG ALI CVETOČA ČEŠNJA?

Je v Praprečah rasel pred razpadajočim muzejem »cvečoč bezeg ali cvečoč česnja?« - To je zdaj vprašanje.

PRI MEČKATORJU SMRDI

Nekateri prebivalci iz Werbac trdijo, da pri Mečkatorju nekaj smrdi, od kod, pa še ne vedo povedati.

NA JURIS!

Menda so navijači in potencialni Mečkatorjevi kupci po uspešno zaključenem rokometnem šovu tako navdušeni, da bodo s to himno zdaj dril noč in dan ter v PETEK in SVETEK v trgovino. - Ob PETKIH bodo posebne akcije imeli za muslimane, ob SVETKIH pa za kristjane. O gradnjah novih sakralnih objektov v neposredni bližini pa ne poročajo.

CESTNINSKA POSTAJA

Baje je velikoupejski špan predlagal Janezu Božičku z DARISA d.o.o., naj zgradijo cestninsko postajo kar ZA SMREKCEM, saj bi le tako lahko dobili obvoznico od CVIKAVE do BRITOFA. Pa tudi kadra za zaposlitev bo kar nekaj v bližini.

SIROTA JAZ OKROG BLODIM, UBOG... (ljudska) MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE ZDA (MZZZZDA) JE VELIKOPELJSKO HIMNO komunjske sveta »SIROTA JAZ OKROG BLODIM, ubog cigansk' otrok...« uvrstilo na prvo mesto na TOP lestvici leta 2003. Porednik Eho cajngov pa je dejal, da to ni nič novega, saj je to pesem že prepeval leta 1992 in je v najnovejši različici čist plagiat.

ježek Zagraški

bo zbiral in ocenjeval informacije o kršitvah človekovih pravic v totalitarnem komunizmu;

7. poziva države članice in države pristopnice, naj ustanovijo nacionalne odbore, ki bodo raziskovali kršitve človekovih pravic v času totalitarnih komunističnih režimov, o svojih ugotovitvah pa poročali neodvisnemu izvedenskemu telesu;

8. poziva države članice in države pristopnice, naj odstranijo oznako zaupnosti, če ta še obstaja, z dokumentov, ki bi lahko osvetlili primere, povezane z zločini, storjenimi v času komunističnih režimov, zlasti tiste, ki so jih zagrešile tajne službe in politična policija, državljane pa spodbuja, naj se oglašijo in o takih dogodkih pričajo pred zgoraj omenjenim neodvisnim telesom in nacionalnimi odbori;

9. na osnovi informacij, ki jih bo zbralo in ovrednotilo neodvisno telo: a) poziva Evropsko unijo, naj sprejme uradno deklaracijo o mednarodni obsodbi totalitarnega komunizma; b) poziva k oblikovanju evropskega raziskovalnega in dokumentacijskega centra, ki bi nadaljeval z zbiranjem, vrednotenjem in objavljanjem informacij o totalitarnem komunizmu ter deloval kot središčna točka za nadaljnji študij in zgodovinske raziskave; c) predlaga razglasitev dneva žrtev totalitarnih komunističnih režimov; d) predlaga ustanovitev spominskega muzeja za žrtve komunizma;

10. poziva vse tiste, ki nameravajo prevzeti politično funkcijo v institucijah Evropske unije, naj razkrijejo svojo poklicno in politično dejavnost v nekdanjih komunističnih državah in se odrečejo mestu v evropskih institucijah, če so bili del represivnih komunističnih organov ali vpleteni v zločine zoper človeštvo.

Kongres Evropske ljudske stranke

KAKO DELUJE EVROPSKA UNIJA?

Vodič po institucijah Evropske unije (1. del)

Evropska unija je v pol stoletja svojega obstoja uresničila pomembne dosežke. Prinesla je mir med svoje članice in omogočila vsesplošen napredek prebivalcem. Ustvarila je enotno evropsko valuto euro ter mej prosto enotno tržišče, ki omogoča prost pretok blaga, prebivalcev, storitev in kapitala. Evropska unija je zrasla iz prvotnih šestih na petnajst polnopravnih članic, 1. maja letos pa bo v Evropsko unijo vstopilo še deset novih članic, med njimi tudi Slovenija. Evropska unija postaja vse bolj vodilna trgovska sila, že danes pa je vodilna na področjih zaščite okolja in razvojnih pomoči.

Evropska unija se za uspeh lahko zahvali svoji edinstvenosti in načinu delovanja. Evropska unija ni federacija po vzoru Združenih držav Amerike in ni organizacija za sodelovanje med vladami držav po vzoru Združenih narodov. Države, ki tvorijo Evropsko unijo («države članice») ostajajo samostojne in suverene. Svojo suverenost združujejo v okviru Evropske unije z namenom izboljšati moč in svetovni vpliv, ki ga sicer same po sebi ne bi mogle doseči.

Združevanje suverenosti v praksi pomeni, da države članice preneso del svojih mehanizmov odločanja na Evropske institucije, ki so jih same ustvarile. S tem so vse specifične odločitve, ki so skupnega interesa za vse države članice, sprejete po demokratični poti na evropski ravni.

Osnovne tri institucije, kjer se sprejemajo odločitve, so:

- Evropski parlament (European Parliament), ki zastopa prebivalce Evropske unije in v katerega prebivalci Evropske unije na volitvah direktno volijo svoje člane,
- Svet Evropske Unije (Council of the European Union), ki zastopa posamezne države članice,
- Evropska komisija (European Commission), ki zastopa interese Unije kot celote.

Ta t.i. institucionalni trikotnik izvaja politiko EU ter sprejema zakonodajo, ki se uporablja v Evropski uniji.

Pravila in postopki sprejemanja odločitev, ki jih morajo institucije spoštovati pri svojem izvajanju, ter delovanje Unije kot celote so zapisani v temeljnih mednarodno pravnih aktih, pogodbah, ki so bile dogovorjene med predsedniki držav in vlad posameznih članic ter ratificirani v njihovih parlamentih.

V splošnem velja, da evropsko zakonodajo predlaga Evropska komisija, sprejemata pa jo Evropski parlament in Svet Evropske unije.

Poleg osnovnih treh institucij deluje v okviru EU še Evropsko ustavno sodišče (Court of Justice), ki je zadolženo za spoštovanje evropskega ustavnega reda ter Evropsko računsko sodišče (Court of Auditors), ki je zadolženo za nadzor nad evropskimi javnimi financami.

Sistem delovanja institucij zaokroža še pet ostalih teles Unije:

- Evropski ekonomski in socialni odbor (European Economic and Social Committee), ki zastopa interese civilne družbe in obeh strani industrije (delodajalce in delojemalce),
- Odbor regij (Committee of the Regions), v katerem so zastopane regionalne in lokalne oblasti,
- Evropska centralna banka (European Central Bank), ki je odgovorna za izvrševanje evropske denarne politike,
- Evropska investicijska banka (European Investment Bank), ki financira investicije EU,
- Evropski varuh človekovih pravic (European Ombudsman), ki skrbi za varstvo človekovih pravic državljanov in organizacij.

Dodatno so poleg institucij ustanovljene še različne specializirane agencije, ki skrbijo za izvrševanje določenih tehničnih, razvojnih in upravnih nalog Unije.

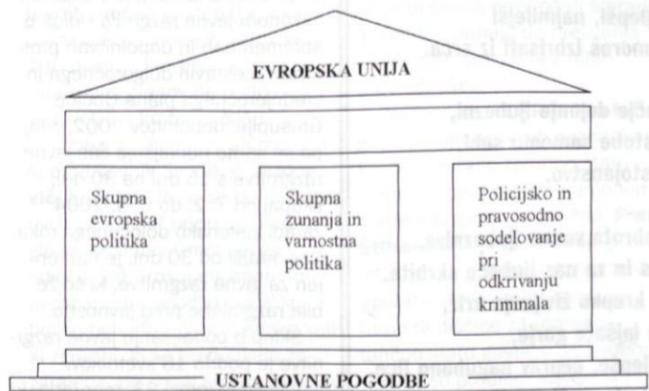
Pogodbe Evropske unije in proces odločanja

Pravna podlaga za delovanje Evropske unije je podana na podlagi štirih temeljnih mednarodno pravnih pogodb:

- Pogodba o ustanovitvi evropske premožne in jeklarske skupnosti (Treaty establishing the European Coal and Steel Community ECSC), ki je bil podpisana 18. aprila 1951 leta v Parizu, pričela veljati 23. julija 1952 ter prenehala veljati 23. julija 2002.
 - Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti (Treaty establishing the European Economic Community EEC), ki je bil podpisana 25. marca 1957 v Rimu ter je pričela veljati 1. januarja 1958 leta.
 - Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za jedrsko energijo (Treaty establishing the European Atomic Energy Community Euratom), ki je bil podpisana v Rimu skupaj s Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti. Ti dve pogodbi sta se v vsakodnevni govorici uveljavili kot »Rimski pogodbi«. Kadar se uporablja pojem »Rimska pogodba«, pa je mišljena zgolj Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti.
 - Pogodba o Evropski uniji (Treaty on European Union EU), ki je bil podpisana v Maastrichtu 7. februarja 1992 in pričela veljati 1. novembra 1993 leta (t.i. Maastrichtska pogodba).
- Prve tri pogodbe so omogočile delovanje treh »Evropskih skupnosti«, sistema skupnega sprejemanja odločitev na področju premožne, jeklarske in jedrske energije ter tudi v ostalih pomembnih gospodarskih sektorjih držav članic. Institucije treh Skupnosti so bile leta 1967 združene v enotno Komisijo in enoten Svet.

Evropska gospodarska skupnost je poleg svoje ekonomske vloge postopoma prevzemala odgovornost za širša področja, ki zajemajo vključevanje socialnih, okoljskih in regionalnih politik. Ker zaradi tega preprosto ni bila več samo ekonomska skupnost, je Maastrichtska pogodba preimenovala »Evropsko gospodarsko skupnost« v širši pojem »Evropska skupnost«.

Z maastrichtske pogodbe so bile vpeljane nove oblike sodelovanja med vladami držav članic, zlasti na področju varnostnih in obrambnih vprašanj, pravosodja ter notranjih zadev. Nastala je Evropska unija. Maastrichtska pogodba je ustvarila novo strukturo t.i. politike »treh stebrov«, strukture poli-

tičnega in hkrati tudi gospodarskega sistema delovanja, na katerem stoji Evropska unija. Evropsko unijo si tako najlažje predstavljamo kot zgradbo, katere temelj predstavljajo ustanovitvene pogodbe, nanje pa so postavljeni trije stebri (slika levo spodaj):

- prvi stebel predstavljajo skupne politike Skupnosti, ki zajemajo večino področij skupne evropske politike,
- drugi stebel predstavlja skupno zunanjo in varnostno politiko,
- tretji stebel predstavlja skupno policijsko in pravosodno sodelovanje na področju odkrivanja in zatiranja kriminala.

Pojem Evropske Unije zaradi zgornjih vsebinskih izhodišč zato ne moremo enačiti s pojmom Evropska zveza.

Ustanovitvene pogodbe so temeljna zakonodajna podlaga za vse, kar Evropska unija počne. Kadarkoli je Pogodbe potrebno obnoviti ali pa dopolniti, se to lahko stori s sklicem posebne konference nacionalnih vlad članic (t.i. medvladno konferenco).

Pogodbe so se do sedaj spremenile ob vsakokratnem sprejemu novih članic. Poleg tega pa so ustanovitvene pogodbe doživljale večje spremembe približno enkrat na vsake deset let, predvsem kadar je šlo za spremembe na področju reforme institucij EU ali pa je Unija dobila nove pristojnosti.

- Enotni evropski akt je bil podpisan februarja 1986 in pričel veljati 1. julija 1987. S tem dokumentom je bil tlakovan enotni notranji trg Evropske unije
- Amsterdamski sporazum je bil podpisan 2. oktobra 1997 in pričel veljati 1. maja 1999 (označevanje členov sporazumov s številkami, namesto s črkami).

- Sporazum iz Nice, podpisan 26. februarja 2001, pričel veljati 1. februarja 2003 in je podlaga za okrepitev delovanja evropskih institucij po vključitvi novih članic v Evropsko unijo leta 2004.

Sistem sprejemanja zakonodajnih odločitev vključuje različne evropske institucije, še posebej pa:

- Evropsko komisijo,
- Evropski parlament,
- Svet Evropske Unije (*)

Evropska komisija predlaga zakonodajo, sprejemata pa jo Svet Evropske unije in Evropski parlament. Pri sprejemanju zakonodaje, zlasti na specifičnih področjih, imajo pomembno vlogo tudi druge institucije.

Pravila in postopki sprejemanja odločitev imajo svojo podlago v Pogodbah. Vsak evropski zakon temelji na določenem členu iz Sporazuma, kot zakonodajni podlagi za sprejem nekega zakona.

Sprejem zakonodaje temelji na treh postopkih:

- postopku posvetovanja,
- postopku dajanja soglasij,
- postopku soodločanja.

Osnovna razlika med postopki je v načinu, kako Evropski Parlament sodeluje s Svetom Evropske unije. Pri postopku posvetovanja daje Parlament zgolj svoje mnenje. Pri postopku soodločanja pa Parlament o posameznem zakonu dejansko soodloča s Svetom Evropske unije. Evropska komisija se mora odločiti, po katerem postopku bo vložila nek zakon v proceduro, ta odločitev pa v bistvu temelji na zakonodajni podlagi iz Pogodb.

1. Posvetovalni postopek

Pri posvetovalnem postopku pošlje Komisija predlog zakona tako Parlamentu kot tudi Svetu Evropske unije. Uradno mora posvetovanje s Parlamentom in ostalimi telesi, kot so Evropski ekonomski in socialni odbor ter Odbor regij, opraviti Svet, njihova mnenja pa so sestavni del sprejemanja odločitev. V nekaterih primerih so posvetovanja obvezna in zakonski predlog ne prične veljati, če Parlament ni podal svojega mnenja k zakonskemu predlogu.

Parlament lahko v vseh primerih:

- potrdi predlog Komisije,
- zavrne predlog Komisije,
- zahteva dopolnitve.

Če Parlament zahteva dopolnitve, jih Komisija prouči. Če jih Komisija sprejme, potem pošlje v Parlament dopolnjen zakonski predlog.

Svet Evropske unije prouči dopolnjen predlog zakona ter ga bodisi sprejme takšnega kot je ali pa predlaga dodatna dopolnila. V tem kot tudi ostalih postopkih velja, da mora Svet dopolniti predlog Komisije soglasno.

Področja delovanja Unije, kjer se zakoni sprejemajo po posvetovalnem postopku, so zlasti naslednja:

- policijsko in pravosodno sodelovanje na področju odkrivanja kriminala,
- revizije Pogodb,
- diskriminacije na spolni, verski ali narodnostni podlagi, versko in politično prepričanje, spolna usmeritev, starost, zmanjšane psihične in fizične sposobnosti ljudi,
- vprašanje državljanstva Evropske unije,
- poljedelstvo,
- vize, azili, imigracijska politika in vprašanja, vezana na prost pretok ljudi,
- promet (v primerih, ko ima pomembne vplive na razvoj posameznih regij),
- vprašanja konkurenčnosti,
- davčna politika,
- ekonomska politika,
- vprašanja sodelovanja skupine držav članic EU na posameznih področjih,

Na posameznih področjih, kot so npr. davki, morajo biti odločitve Sveta Evropske unije sprejete soglasno.

2. Dajanje soglasij

Postopek dajanja soglasij pomeni, da mora pred sprejetjem izredno pomembnih odločitev Svet pridobiti predhodno soglasje Evropskega parlamenta.

Postopek je enak kot pri posvetovalnem postopku, s to razliko, da predloga, vložena po tem postopku, Parlament ne more dopolniti; mora ga bodisi sprejeti ali pa zavrniti. Za sprejem soglasja je potrebna absolutna večina.

Področja, ki se sprejemajo po postopku dajanja soglasij, so predvsem:

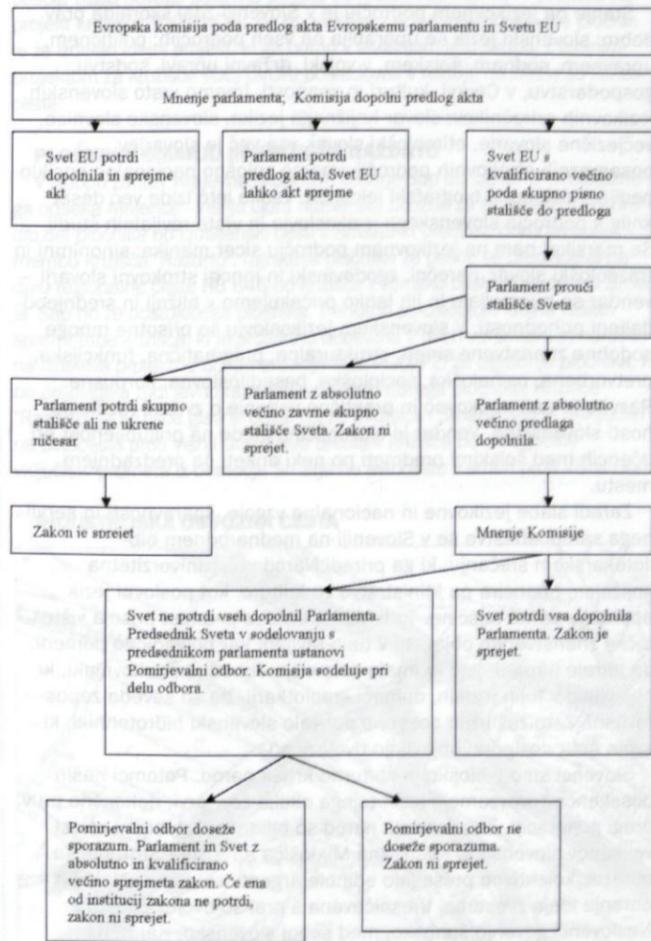
- specifične naloge delovanja Evropske centralne banke,
- dopolnitve statuta Evropske centralne banke,
- vprašanja, povezana z delovanjem strukturnih in kohezijskih skladov,
- enotna pravila volitev v Evropski parlament,
- določene mednarodne pogodbe,
- vključevanje novih držav članic.

3. Postopek soodločanja

V postopku soodločanja si Svet Evropske unije in Evropski parlament delita zakonodajno oblast. Komisija pošlje zakonski predlog obema institucijama. Predlog gre skozi dvakratno zakonodajno proceduro, t.i. »dve branji zakona«, podobno kot poznamo v Sloveniji postopek sprejemanja osnutka in zatem predloga zakona. V kolikor po dveh branjih zakona Parlament in Svet

ne dosežeta sporazuma glede besedila zakona, ustanovita t.i. »Pomirjevalni odbor« (Conciliation Committee), sestavljen iz enakega števila predstavnikov Parlamenta in Sveta. Na sestankih Pomirjevalnega odbora so prisotni tudi predstavniki Komisije in sodelujejo v razpravah. Ko Pomirjevalni odbor doseže dogovor, se dogovorjeni tekst zakona pošlje ponovno v Parlament in Svet v »tretje branje« zakona, tako da je zakon lahko končno sprejet.

Za lažje razumevanje je postopek sprejemanja aktov v EU po tem postopku prikazan na diagramu na sliki.

Zakonodajna področja, kjer se zakoni sprejemajo po postopku soodločanja, so naslednja:

- vprašanja nediskriminacije glede na narodnost,
- pravice do izbire kraja bivanja in preselitve,
- prost pretok delavcev,
- socialna varnost delavskih migracij,
- pravice ustanavljanja podjetij,
- promet,
- notranji trg,
- zaposlovanje,
- carinsko sodelovanje,
- borba proti socialni izključenosti,
- politike enakih možnosti in enake obravnave,
- implementacija odločitev v zvezi z Evropskim socialnim skladom,
- izobraževanje,
- poklicno izobraževanje,
- kultura,
- zdravstvo,
- zaščita potrošnikov,
- transevropske prometne povezave,
- implementacija odločitev v zvezi z Evropskim skladom za razvoj regij,
- raziskave in razvoj,
- okolje,
- transparentnost delovanja institucij,
- zaščita in boj proti korupciji in nepoštenemu delovanju,
- statistika,
- ustanovitev in delovanje svetovnega telesa za varstvo osebnih podatkov.

Dr. Peter Verlič

Prihodnjic: Evropski parlament – glas ljudstva, Svet Evropske Unije – glas držav članic

(*) Opomba:

Trije »Sveti« – kateri je kateri?

V Evropski uniji je prav pogosto, da imajo različna telesa zelo podobna imena. To včasih ustvarja pojmovno zmedo, zato je pogosto pravilo, da se poleg ustreznega prevoda v oklepaju napiše še angleški original. Še zlasti je ta zmeda pogosta pri definiciji pojmov različnih »Svetov (Councils)«. Poglejmo si pravilne definicije osnovnih treh »Svetov«, ki pa ustvarjajo tudi največ pojmovne zmede:

- Evropski Svet (European Council)
- Evropski svet je vrhovni organ, ki združuje vrhove držav in vlad članic (sostavljajo ga predsedniki držav in/ali vlad vseh držav članic) in predsednik Evropske komisije. Evropski svet se sestaja praviloma štirikrat letno. Daje soglasje k vsesplošni evropski politiki in njenim načelom ter pregleduje napredek pri razvoju Evropske unije. Je najvišje politično telo Evropske unije, zato se njihovi sestanki pogosto imenujejo tudi »vrh« oz. »summit« Evropske Unije.
- Svet Evropske Unije (Council of the European Union)
- V preteklosti je imel oznako Svet ministrov oz. ministrski svet. Svet Evropske unije sestavljajo vladni ministri iz vseh držav članic. Svet Evropske unije se sestaja redno, saj je ena od institucij, ki sprejema evropsko zakonodajo.
- Svet Evrope
- Svet Evrope ni institucija Evropske unije. Je medvladna organizacija, katere cilj je (med ostalimi) zaščita človekovih pravic, pospeševanje evropske kulturne raznolikosti in boj s socialnimi problemi, kot so rasni predsodki in netoleranca. Ustanovljen je bil leta 1949, njegov zgodnji dosežek pa je bila priprava Evropske konvencije o človekovih pravicah in v uresničevanju te konvencije povezana ustanovitev Evropskega sodišča za človekove pravice. Svet Evrope šteje trenutno 44 držav članic, med njimi vseh 15 članic Evropske unije. Sedež Sveta Evrope je v Palais d'Europe v Strasbourgju v Franciji.

SLOVENSKI JEZIK IN EVROPSKA UNIJA

3. del

Stanje na jezikovnem področju je v Sloveniji zdaj skorajda prav dobro: slovenski jezik se uporablja na vseh področjih: političnem, upravnem, sodnem, šolskem, v vojski, državni upravi, sodstvu, gospodarstvu, v Cerkvi, kulturi in znanosti. Imamo vrsto slovenskih jezikovnih priročnikov: slovar knjižnega jezika, slovenske slovnice, večjezične slovarje, etimološki slovar, vse več je slovarjev posameznih strokovnih področij, imamo splošno nacionalno enciklopedijo, nacionalni biografski leksikon. Vsako leto izide več deset knjig s področja slovenskega jezikoslovja in vrsta revijalnih študij. Še marsikaj nam na jezikovnem področju sicer manjka: sinonimni in frazeološki slovar, narečni, zgodovinski in mnogi strokovni slovarji – vendar se pripravljajo in jih lahko pričakujemo v bližnji in srednjeod daljeni prihodnosti. V slovenskem jezikoslovju so prisotne mnoge sodobne znanstvene smeri: strukturalna, pragmatična, funkcijska, pretvorbena, psihološka, sociološka, besediloslavna, korpusna. Razvito je tudi strokovno in praktično vedenje o vrstni razčlenjenosti slovenščine. Vendar je slovenščina glede na priljubljenost pri učencih med šolskimi predmeti po neki anketi na predzadnjem mestu.

Zaradi slabe jezikovne in nacionalne vzgoje, šparavnosti in servilnega samobahaštva se v Sloveniji na mednarodnem bibliotekarskem srečanju, ki ga priredi Narodna in univerzitetna knjižnica, financira pa Ministrstvo za kulturo, kot poslovni jezik uporablja samo tujščina. Tudi Ministrstvo za znanost prisloja višje točke znanstvenim objavam v tujih revijah, kar posledično pomeni, da hitreje napredujejo in imajo zato višje dohodke strokovnjaki, ki objavljajo v tujih jezikih, domači »zaplotkarji« pa so seveda zaposlavljeni. Zato zaslužijo posebno pohvalo slovenski hidrotehniki, ki svoja Acta dosledno objavljajo dvojezično.

Slovinci smo biološko in kulturno krhek narod. Potomci naših odseljenec prevzamejo jezik tujega okolja že v prvi, dokončno pa v drugi generaciji. Za slovenski narod so bili takoj izgubljeni otroci velikana slovenstva, npr. Frana Miklošiča ali Josipa Stritarja. Ta obrazec kolektivno presegajo edinole argentinski Slovenci, ki jih ohranja ideja zvestobe, uresničevana s prakso dvojezičnosti: z Neslovinci govorijo špansko, med seboj slovensko. Kaj neti in ohranja njihovo zvestobo: ljubezen, domači izobraženci: pisatelji, pesniki, filozofi, duhovniki; krivični očitki narodnega izdajstva? Seveda je pa treba upoštevati tudi njihovo delo in odpovedi npr. za vzdrževanje oz. obiskovanje zasebnih slovenskih šol. Fenomen ni raziskan, pa bi temeljito raziskavo zaslužil. V prvih letih državne samostojnosti so naši ministri slovenski čudež v Argentini obiskovali, poznejši in sedanji pa so nanje malomarniško pozabili.

V obdobju individualizacije, lokalizacije, regionalizacije in denacionalizacije imamo po grenki ironiji Igorja Grdine Slovenci skupno menda samo še troje: potni list, davčno napoved in vreme. Vendar bomo potni list imeli že naslednje leto skupen z ostalimi državami Unije. S. Škrabec, eden največjih slovenskih jezikoslovcev in eden najbolj zvestih Slovincov, je leta 1889 zapisal, da bo slovenščina okrog leta 2880, torej čez tisoč let, postala le še predmet preučevanja kakega učenjaka. Zgodbo slovenščine ni povezoval ne s simpotimi njene zunanje niti notranje erozije, ampak jo je meril z večnostnim in primerjalnim vatlom: Nič na svetu ni večno in propadla je kulturno in znanstveno tako močna stara grščina in za njo tudi latinščina, jezik politično in vojaško mogočih Rimljanov. Ni pa mogel navesti hebrejščine, ki je po več kot dva tisoč letih znova postala živ, vsestransko uporabljan in razvit nacionalni jezik. Tudi Izraelce ohranja ideja osebne, intimne narodne zvestobe. Vendar Škrabca niti za hip ni prevzelo malodušje: z vsem svojim znanjem in z ljubeznijo, ki se je rada razplamtevala v znanstvenih polemikah, je raziskoval slovenski jezik, odkrival njegovo zgodovino in načrtoval njegov razvoj.

Pred več kot tisoč leti smo bili nenasilno vključeni v zahodno-evropsko multijezično politično, duhovno in kulturno skupnost. Če bi se ne vključili in prilagodili, nas bi izbrisali. Kmalu smo sicer izgubili upravno avtonomijo, vendar smo se kot narod z lastnim kulturnim jezikom in lastno narodno zavestjo ne le ohranjali, ampak tudi razvijali. Končno smo postali narod z lastno državo. Zdaj, po tisoč letih, se zgodovina ponavlja. Ponovno se vključujemo v mnogonarodno in multijezično državo, v kateri bomo izpostavljeni regionalni parcelaciji, zunanjim močem, ki nam bodo tudi sovražne, in svojim slabostim. Politična, družbena samoizolacija nas bi tudi tokrat pogubila, vendar nas bi kot posebno zgodovinsko in jezikovno skupnost pogubila tudi izguba narodne zavesti in lastnega jezika. Nimamo velikih materialnih moči: gospodarsko, finančno se moremo primerjati kvečjemu s srednje velikim vele mestom. Zato moramo razvijati svoje duhovne, kulturne, znanstvene, ustvarjalne moči in poglobljati svojo nacionalno zavest in svoj nacionalni ponos.

Algologinja Ivka M. Munda, Slovenka, pravi: Neumnost je govoriti slovensko, kdo te bo pa razumel. Za sporazumevanje v tujejezičnem okolju to drži. Zato domala vse svoje razprave objavlja v tujih jezikih. Prepričan pa sem, da ne bi bila nič manj znana, če bi jih objavljala tudi v slovenščini. Mnogi slovenski organizatorji mednarodnih znanstvenih srečanj v Sloveniji pravijo: Neumnost je plačevati prevajanje, če lahko komuniciramo neposredno v tujem jeziku. Za njih ima denar večjo težo kot vrednota nacionalne samobitnosti. Jezik je najmočnejša kohezivna vez naroda, hkrati pa tudi izraz človekove osebnosti. Na Zahodu zelo uspešnemu slovenskemu filozofu Slavoju Žižku nek jezikovni poznavalec očita nepravilno izražanje v angleščini. Celo mojstru filozofskega diskurza se torej pozna, da uporablja neavtentični, drugotni jezik. Na Zahodu ga seveda mora.

Kako bo z jeziki, ki jih v mnogonacionalni Evropski uniji govori sorazmerno malo ljudi, ni znano. Vsekakor bodo Slovenci še v večji meri morali postati vsaj dvojezični, kar je samo po sebi nedvomno obogatitev. Ali bodo dvojezični tudi ostali, pa ne bo odvisno le od Slovincov samih, čeprav tudi od njih.

Jakob Müller

JAVNA RAZPRAVA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAZIDALNEGA NAČRTA TURISTIČNO-OSKRBOVALNI CENTER III, GROSUPLJE

Naročniki sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Turistično-oskrbovalni center III Grosuplje so Gabrijel AS d.o.o., Dolenjska cesta 421, Škofljica, Matko Mehle in Zdenka, Rožna dolina 16b, Grosuplje in Gradbeno podjetje Grosuplje, Emonska 8, Ljubljana. Sredstva za izdelavo sprememb in dopolnitev ZN zagotavljajo naročniki.

Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta se nanašajo na lokacije št. 3 in 6. Za obe lokaciji se spremeni vhod na parcelo, in sicer tako, da se skupni vhod za dve parceli spremeni v dva ločena, samostojna vhoda z interne javne ceste. Na parceli št. 3 se omogoči združitev objekta št. 3a in 3b ter dopolnitev dejavnosti s trgovino, gostinstvom, proizvodnjo, ter storitvenimi in skladiščnimi dejavnostmi. Zaradi spremembe vhoda na parcelo št. 6 se posledično temu prilagodi razmestitev objektov znotraj same parcele. Nadalje pa se spremembe nanašajo še pri določitvi urbanistično-arhitekturnih pogojev, ki jih bodo morali investitorji upoštevati pri izvedbi gradnje na lokacijah št. 4, 7 in 3 in določitve možnih sprememb pri namembnosti, gabaritu objekta ter izvedbi uvozov na lokacijah št. 5, 3 in 6.

Investitor in lastnik podjetja Gabrijel AS d.o.o. **Stane Gabrijel** si je tudi to pot kot na predhodni seji občinskega sveta pri predstavitvi svojega projekta izgradnje velike delavnice za predelavo, eluksacijo aluminija pomagal z računalniško PPT predstavitvijo, z njim pa je bila tudi cela vrsta različnih strokovnjakov za načrtovanje take dejavnosti. Ostalih dveh investitorjev na javni razpravi ni bilo, vendar na njihove načrte prisotni občani oziroma krajanji KS Grosuplje niso imeli ustrešnih pripomb.

V predstavitvi je direktor podjetja Gabrijel poleg zgodovine podjetja, tehnološkega procesa in poslovnih dosežkov posebej poudaril, da v dosegani tehnologiji, še posebej pa v načrtovani tehnologiji, ne uporabljajo nobenih strupenih sredstev pri delu, temveč samo nevarne snovi in da pri delu upoštevajo vse zahteve iz veljavne zakonodaje in inšpekcijskih služb, za posamezne kritične procese dela pa imajo sklenjene pogodbe z zato usposobljenimi zavodi oziroma institucijami.

Med razpravo so nekateri razpravljalci (predvsem bližnji stanovalci) opozo-

Javne razgrnitve za TOC III se je udeležilo le malo Grosupeljčanov.

čili, da so že zdaj v neposredni bližini razni nečisti kanalizacijski izpusti narejeni v potok Grosupeljščica. Tako je eden izmed njih dejal, naj župan poskrbi, da bodo investitorji novih rizičnih dejavnosti dali takšno zagotovilo, da bodo skrbeli za upoštevanje ekoloških parametrov ves čas delovanja obratov. V javni razpravi se je na pripombo, da je potok od firme **Avtek** naprej umazan, oglasil tudi direktor podjetja, ki je v angleščini povedal, da prihaja iz Evrope, kjer imajo vrsto svojih izpostav, a je v Grosupljem doživel do zdaj največ inšpekcij in raznih drugih pregledov. Župan **Janez Lesjak** je na to dejal, da bi bila prava neumnost, če bi se nekdo od novih podjetnikov na črno priključil na potok, saj imajo zgrajene nove kanalizacije, a da bodo inšpekcijske službe to preverile.

Predsednik KS Grosuplje **Alojz Kastelic** je v zvezi z načrtovanimi spremembami zazidalnega načrta povedal, da "s strani krajanov ni bilo nikakršnih vprašanj ali pobud, kar lahko pomeni, da so tako dobro osveščeni, ali jih ne zanima, ali so pre malo osveščeni, pa tudi udeležba na javni razpravi kaže, da niso zainteresirani." Sam je prepričan, da bo investitor moral s svojo dejavnostjo zadostiti strogim predpisom.

Jože Miklič

SDS

SLOVENSKA
DEMOKRATSKA
STRANKA
Občinski odbor Grosuplje
Ljubljanska 66, Grosuplje

Tel/fax: 01/786-36-42
E-pošta: grosuplje@sd.si
Uradne ure: vsak torek od 17. do 19. ure.

MATERI

**Če vsi grmi bi zacveteli
in vsi cveti zadehteli,
vse vode zašumljale,
vse zvezde zasijale,
da njo z njimi obdarujem,
njo, ki vse ji, vse dolgujem,
- bi premalo mogel dati
tebi, moja zlata mati!**

(Danilo Gorinšek)

**S hvaležnostjo,
spoštovanjem in najlepšimi
željami ob
materinskem dnevu.**

VELIKA NOČ

**Že velika noč prihaja,
vse brsti in vriska, raja -
sveta radost ni mi tuja,
kadar pojem: ALELUJA!**

**Vse diši okoli hiše,
in še vetrič sladko piše,
mati pečejo kolače,
očka režejo mi krače.**

**Voščim praznike vesele,
vam želim pogače bele,
torte sladke in dehteče,
pirhe rdeče, mnogo sreče.**

(Cvetko Golar)

Vesele velikonočne praznike!

SLS

**ob materinskem dnevu
25. marcu, vsem materam in
ženam iskreno čestitam z glo-
boko hvaležnostjo in spoštovan-
jem do vašega vsakdanjega dela,
požrtvovalnosti, ljubezni in nese-
bičnosti, ki ga pri svojem delu
vlagate v svojih domovih,
družinskem krogu, podjetjih in
drugih organizacijah ter tako
bogate vsakdanje življenje.**

Slovenska ljudska stranka Občinski odbor Grosuplje

**vošči vsem občankam in občanom občine
Grosuplje, veselo, radostno in blagoslovljeno
veliko noč.**

**Naj skrivnost velikonočnega vstajenja povezuje
slovenske domove in zdorce ter izseljence iz
bližnjih in daljnih krajev, ki ste se za praznične
dni vrnili na svoja domača ognjišča.
Naj bo vstajenje pot in resnica za utrjevanje
krščanskega poslanstva, ki že mnogo let preha-
ja iz roda v rod.**

N.Si

Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

HVALA ZA ŽIVLJENJE

**Ob materinskem dnevu
vsem ženam, ki nosijo v sebi
čut materinstva, iskreno
čestitam in želim, da bi ta
dan lepo praznovali.**

NOVA SLOVENIJA
OO GROSUPLJE,
Mihael Kadunc

MATI

**Prva in največkrat izgovorjena beseda,
ki se sliši iz otroških ust.
Njen obraz je najlepši, najmilejši
in kot takega nikoli ne moreš izbrisati iz srca.**

**Dati življenje je največje dejanje ljubezni,
največje dejanje zvestobe samemu sebi,
največje dostojanstvo.**

**Vam, o matere, ki ste dobrota vedno ljubezniva,
Vam, ki ste se trudile za nas in za nas ljubeče skrbite.
Vam, ki nosite voljno, krepko življenja križ,
Vam, ki drugim lajšate gorje,
Vam, ki imate milo oko in najlepše, čeprav nagubano lice,
Vam vzklikamo: »Hvala za življenje.**

DODATNE SPREMEMBE PROS- TORSKEGA PLANA

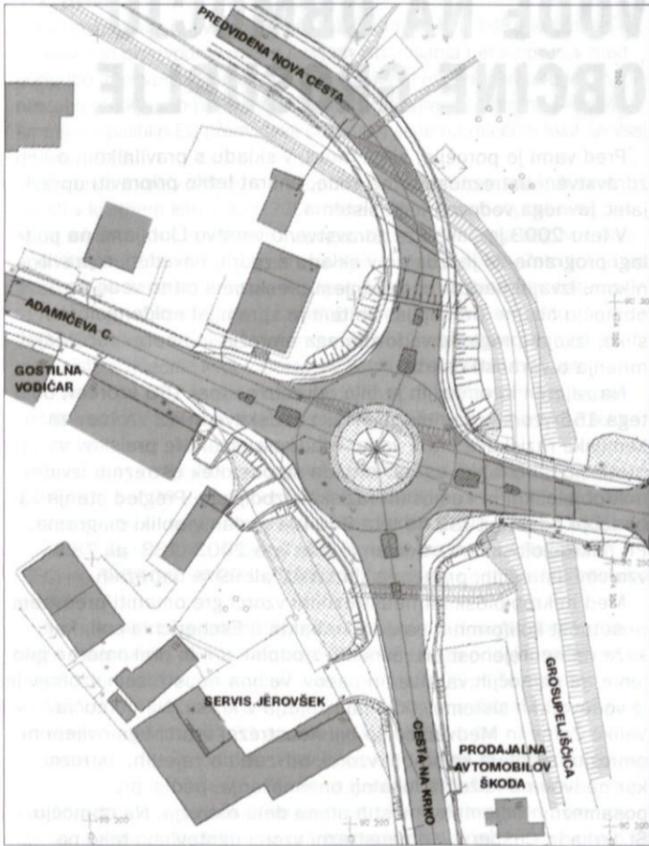
**Sklep o podaljšanju javne
razgrnitve odloka o spremem-
bah in dopolnitvah prostorskih
sestavlin dolgoročnega in
srednjeročnega plana občine
Grosuplje, dopolnitev 2002
in Javna razprava v KS
Grosuplje in KS POLICA.**

Predhodno je občinski svet na 14. seji že sprejel sklep o javni razgrnitvi za naslednje lokacije:

- sprememba ureditvenega območja za **pokopališče Grosuplje, razširitev območja** na jug in na vzhod,
- sprememba dela ureditvene enote S (stanovanjsko območje) v ureditveno enoto **SOS (stanovanjska območja z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi) za novim Mercatorjevim centrom,**
- opredelitev območja za **pasje zavetišče na območju "Skobčevega mlina"**, ureditev celotnega kompleksa s spremljajočimi dejavnostmi.

Mojca Lovšin, vodja urada za prostor, pa je uvodoma na 15. seji občinskega sveta pojasnila, da je Občina Grosuplje v skladu z zakonom javno razgrnila Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Grosuplje, dopolnitev 2002, zdaj pa se samo podaljšuje čas javne razgrnitve s 15 dni na 30 dni, skupaj od 7. 2. do 6. 3. 2004 zaradi zakonsko določenega roka. Čas, krajši od 30 dni, je namenjen za javne razgrnitve, ki so že bile razgrnjene pred javnostjo. Sklep o podaljšanju javne razgrnitve je podrl 18 svetnikov. V javni razpravi 23. februarja, ki

AKTUALNI PROJEKTI NA DRŽAVNIH CESTAH NA OBMOČJU OBČINE GROSUPLJE

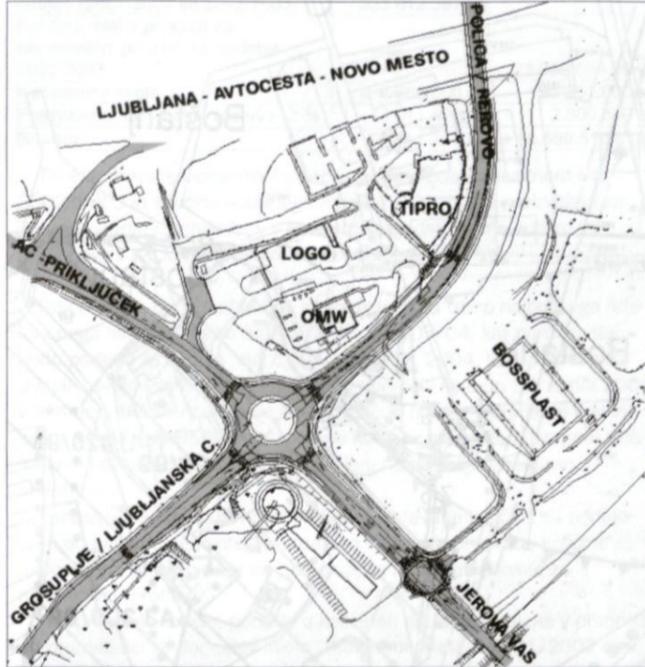
KROŽIŠČE KOVINASTROJ

Obstoječe trikrako križišče "Kovinastroj" na regionalni cesti R3-646/1195 Grosuplje - Ivančna Gorica in R3 647/1173 se z rekonstrukcijo ureja v krožišče. Ureditev omogoča morebitno kasnejšo povezavo preko novega mostu čez Grosupeljsčico - do ceste Ob Grosupeljskici. Istočasno se predvideva tudi izgradnja hodnika za pešce in kolesarskih stez na celotnem območju križišča. Izdelana projektna dokumentacija faze PGD/PZI-cestni del bo dokončno usklajena z revizijo na Direkciji RS za ceste v mesecu marcu letos. V fazi načrtovanja so predstavitev oz. novogradnje komunalnih vodov na območju križišča. Izvedba same rekonstrukcije se bo skladno s sprejetim Proračunom Občine Grosuplje in Proračunom Republike Slovenije pričela v letu 2005.

KROŽIŠČE TOC/DVORI (pri Motelu)

Križišče TOC/DVORI je križišče regionalne ceste R3 647/1172 ter lokalnih občinskih cest št. 111171 in 111062. V križišču ni urejenih površin

za pešce, kakor tudi ne prehodov za pešce, ki bi omogočali varno prečkanje ceste. Glede na trenutno prometno ureditev in vozne površine križišča ni možno urediti varnih prehodov za pešce brez večjih posegov. Zato je za obstoječe štirikrako križišče Občina Grosuplje naročila izdelavo idejne rešitve rekonstrukcije križišča v dveh variantah. In sicer se izdeluje varianta s klasičnim štirikrakim semaforiziranim križiščem in varianta krožišča, obe z ureditvijo pločnikov za pešce in kolesarskih stez za celotno območje križišča ter navezavami v smereh vseh štirih krakov na že obstoječe ali projektirane pločnike za pešce in vozišča. Idejna rešitev, ki bo že usklajena s projektnimi pogoji upravljavca državnih cest v RS, bo izdelana v aprilu letošnjega leta. Predvidevamo, da bo projektna dokumentacija faze PGD/PZI v letošnjem letu tudi že revidirana na Direkciji RS za ceste, kar pomeni, da bomo z deli lahko pričeli takoj, ko bodo zagotovljena sredstva in usklajena finančna konstrukcija za izvedbo rekonstrukcije.

PLOČNIK CIKAVA

Izgradnja pločnika za pešce se predvideva ob regionalni cesti R3 646/1443 skozi vas Cikava z navezavo na obstoječi pločnik v naselju Šmarje-Sap. Pločnik bo potekal po levi strani ceste v smeri stacionaže (Šmarje-Sap - Cikava). Istočasno se predvideva izgradnja obojestranskega avtobusnega postajališča na Cikavi. Izdelana je projektna dokumentacija v fazi idejnega projekta, ki je v tej fazi tudi že revidirana na Direkciji RS za ceste. Pred pričetkom gradnje je potrebno pridobiti še del zemljišča za pločnik in avtobusno postajališče.

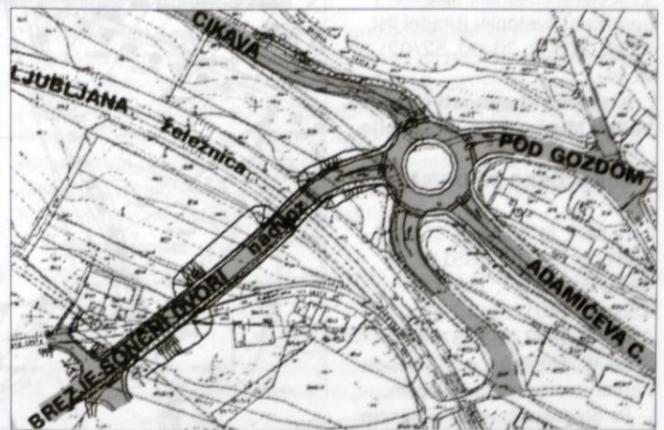
PLOČNIK OB LJUBLJANSKI

Ob Ljubljanski cesti v Grosupljem - regionalni cesti R3 647/1172 se poleg že obstoječega desnega, predvideva še izgradnja levega pločnika za pešce. Trasa novega pločnika poteka od križišča za Perovo - navezava na projekt krožišča TOC/DVORI, pa do križišča z Adamičevo cesto. Za pločnik je že izdelan idejni projekt, ki ga bomo v letošnjem letu skupaj z idejnim projektom za krožišče TOC/DVORI posredovali v revizijo na Direkcijo RS za ceste.

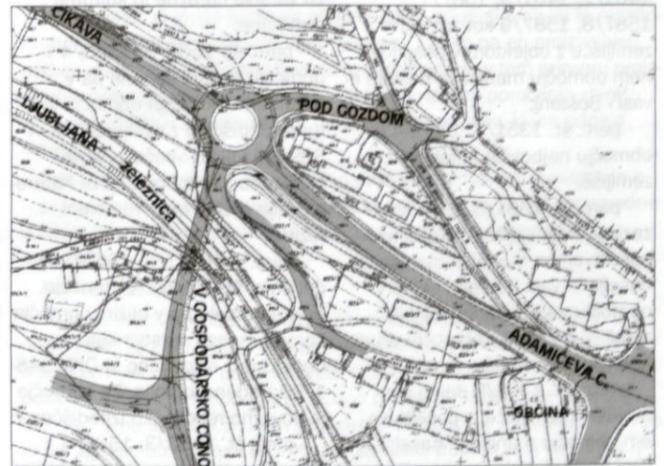
PLOČNIK V ŠMARJU IN KRIŽIŠČE RAZDRTO

V sklopu zahtev Krajevne skupnosti Šmarje-Sap ob izgradnji avtocestnega odseka Malence - Višnja Gora namerava Družba za avtoceste v RS urediti del pločnika ob Ljubljanski cesti v Šmarju in ureditev, oziroma spremembo križišča "Razdrto". Izgradnja pločnika za pešce se predvideva na delu regionalne ceste R3 646 od križišča z Rimsko cesto proti centru Šmarja-Sap do že obstoječega pločnika. Trenutno se usklajuje idejna rešitev spremembe križišča, ki je projektno obdelana v dveh variantah, in naročena izdelava projektna dokumentacija faze PGD/PZI za izgradnjo pločnika, ki bo predvidela tudi javno razsvetljavo vzdolž novega pločnika. Križišče "Razdrto" je križišče glavne ceste G216 Škofljica - Šmarje-Sap in priključka na avtocesto proti Višnji Gori. Nova ureditev križišča bo omogočala vključitev prometa iz območja Šmarja na avtocesto v smeri proti Višnji Gori.

INDUSTRIJSKA OBVOZNA CESTA

Z realizacijo sprejetega Zazidalnega načrta Gospodarska cona Sever se kaže potreba po novi cestni povezavi, oziroma izboljšanju obstoječe. V fazi idejne rešitve se obdeluje trasa predvidene Industrijske obvozne ceste, ki bo središče Grosuplje, oziroma Adamičevo in Taborsko cesto razbremenila tranzitnega prometa v smeri proti Turjaku. Z novo cestno povezavo bo odpravljen nivojski prehod čez železniško progo na cesti za Brezje, obenem pa bo povezava za industrijsko in stanovanjsko območje na zahodnem delu Grosupljega predstavljala glavno napajalno cesto. Predvidena cesta bo železniško progo prečkala z novim nadvozom, ki se v fazi idejne rešitve obravnava v dveh variantah. Varianta 1: z direktno povezavo iz petkrakega križišča preko nadvoza na Kadunčevo cesto in naprej v smeri proti Brezju. Varianta 2: v smeri proti jugu iz štirikrakega križišča preko poševnega nadvoza čez železniško progo, v razdalji približno 150 m od križišča pa se predvidena nova trasa industrijske obvozne ceste s trikrakim križiščem odcepi proti ZN Gospodarska cona Sever, drugi krak pa se nadaljuje proti obstoječi industrijski coni na zahodu Grosupljega.

REKONSTRUKCIJA REGIONALNE CESTE R3-646, ODSEK 1444 CIKAVA - GROSUPLJE

Po večletnih dogovarjanjih z Direkcijo RS za ceste je bil v letu 2002 izdelan idejni projekt za rekonstrukcijo in dograditev regionalne ceste R3-646 Cikava - Grosuplje. Obravnavani odsek ceste se prične v km 0,000 v križišču za Šmarje-Sap in konča v km 1,352 pred naseljem Grosuplje. Gre za ureditev voznih pasov in križišč ter dograditev površin za pešce in kolesarje na obeh straneh ceste, ki so z robnikom ločene od vozišča. Nadalje se predvideva ureditev obojestranskega avtobusnega postajališča v neposredni bližini podjetja G-M&M d.o.o. in Avtotransporti Kastelec ter pri novozgrajenem trgovskem centru Mercator. Istočasno se bodo urejali komunalni vodi (elektrika, vodovod, telefon) in javna razsvetljava.

Trenutno je v izdelavi projektna dokumentacija faze PGD, PZI, ki bo konec marca oddana na Direkcijo RS za ceste v revizijo. Sama izvedba se predvideva v letu 2006. Investicija izvedbe pločnikov in kolesarskih stez ter avtobusnih postajališč bremeni proračun občine Grosuplje. Izvedba voziščne konstrukcije pa je investicija, ki jo pokriva Direkcija RS za ceste. Predhodno pa bo za pločnike in kolesarske steze potrebno pridobiti tudi manjkajoča zemljišča, ki so v zasebni lasti.

Občina Grosuplje,
Urad za komunalno infrastrukturo

Tudi javne razgrnitve o spremembah prostorskega plana se ni udeležilo prav veliko Grosupeljčanov.

je bila v Druženem domu Grosuplje, so razpravljali o gornjih treh dodatnih spremembah prostorskega plana. Poleg pristojnih na občini z županom, vodjo urada, strokovnih sodelavcev in načrtovalcev sta se poleg potencialnih investitorjev javne razprave udeležila predstavnika KS Grosuplje ter še nekaj krajanov z Brvac in Grosupljega.

Župan **Janez Lesjak** je posebej poudaril, da se predlagane spremembe prostorskega plana vključujejo v proces sprejemanja plana, ki že poteka, saj bo z novo zakonodajo in izdelavo ter potrditvijo prostorske strategije nastalo precej "gužve", ker bo takrat moralo pristopiti k spremembam prostorskih aktov vseh 196 občin v Sloveniji, kar pa sami izdelovalci planov ne bodo mogli zadovoljiti v kratkem času.

V zvezi z odločitvijo Mercatorja je predstavnik Elekte, g. **Jankovič**, povedal, da so se po "dobrem uvodnem delu" odprtega centra in glede na širitev Grosupljega odločili, da Grosupeljčanom in okoličanom ponudijo nekoliko boljšo ponudbo. V novi enako veliki zgradbi, ki se bo dotikala že zgrajene, bo poleg šestih manjših

lokalov tudi trgovina z oblačili in športno opremo.

Prisotni so podali nekaj pripomb predvsem okoli novogradnje oziroma razširitve nakupovalnega središča Mercator. Nanašale so se predvsem na neurejeno državno cesto in priključek nanjo ter parkirna mesta, ki jih je v "nakupovalnih konicah" ter ob koncu tedna že od samega odprtja nakupovalnega središča premalo. Nadalje so imeli pripombe tudi v zvezi z že zgrajeno meteorološko kanalizacijo, iz katere večkrat smrdi pred samim vvhodom v nakupovalno središče. Prav glede slednje pripombe pa so ugotavljali, da sicer meteorološka kanalizacija ne bi smela povzročati smradu, a verjetno prihaja od prelijanja fekalij zaenkrat še neznanih povzročiteljev.

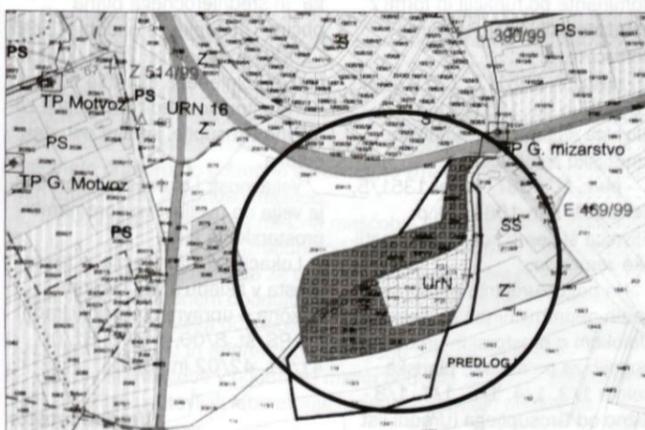
Predsednik KS **Alojz Kastelic** je želel odgovor kljub neznankam, kaj bo z zaščito zgradbe stare pošte oziroma njenim namenom, kar je v razpravi podprl tudi **Franč Štibernik**, a je g. Jankovič pojasnil, da bi investitor verjetno lahko uporabil zanimivo zgradbo kulturne dediščine za reprezentativno staro gostilno ali podobno, vendar so problem stanovalci v

zgradbi, ki imajo še veljavne najemne pogodbe in bi jim bilo treba zagotoviti nadomestna stanovanja. Poleg tega je zgradba v denacionalizaciji in je do parcele in zgradbe upravičen kot zakoniti naslednik Desimir Javornik.

Glede pokopališča v Grosupljem ni bilo posebnih pripomb, saj gre le za rezervacijo prostora za grobna polja proti zahodnemu delu pokopališča tudi zaradi načrtovanega povečanja priseljencev v Grosuplje. Načrtovana je tudi izgradnja kapele oziroma poslovilnega objekta, ob južnem robu pokopališča pa naj bi se ga dotikala obvoznica, a bo

Spremembe v kartografskem delu prostorskega plana za Mercator (zgoraj)... (spodaj) in pokopališče.

do njene izgradnje najbrž preteklo še veliko vode. Prav tako se bodo, tako kaže, morali pogovarjati tudi ob širitvi pokopališča o denacionaliziranih zemljiščih tudi na tem območju. Ker denacionalizacija še ni zaključena, je župan dejal, da se občina v tem trenutku še ne more pogovarjati z bodočimi lastniki, ker odločba o denacionalizaciji še ni pravomočna in nima občina pri tem nobene zakonite možnosti uveljavljati prednostne ali kakršne koli druge pravice.

Posebni pripomb ni bilo niti za umestitev pasjega zavetišča v nekdanjem Skobčevem mlinu pod "starim krakom" avtoceste proti Višnji Gori oziroma v stepe dolini Danke. Občina Grosuplje bo v okviru tega zavetišča poskrbela za dve kletki, ostalo pa naj bi poskrbel investitor Buba d.o.o., oziroma bo k sofinanciranju še ostalih zainteresiranih občin v regiji povabil investitor.

O zavetišču so istega dne razpravljali tudi v Krajevni skupnosti Polica. Po besedah vodje občinskega urada za prostor ge. Mojce Lovšin tudi na Polici niso imeli posebnih pripomb.

Jože Miklič

LOKACIJSKA INFORMACIJA O KOMPLEKSU BOŠTANJ KAKOVOST PITNE VODE NA OBMOČJU OBČINE GROSUPLJE

Jožetu Širciju (NKG) je urad za prostor odgovoril na vprašanje, ki ga je postavil na 14. seji občinskega sveta 28. 1. 2004 glede namembnosti območja, kjer se nahajajo bivše stavbe Ljubljanskih mlekarin pod Boštanjem. Namembnost je razvidna iz priložene Lokacijske informacije in iz **izseka Sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Grosuplje - sprememba 1999**. V odgovoru je bila priložena Lokacijska informacija, ki je bila poslana na naslov Krajevna skupnost Mlačevo:

Občina Grosuplje, Urad za prostor, izdaja na podlagi 80. in 85. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03), 179. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99, 70/00, 52/02), na vlogo

Krajevne skupnosti Mlačevo, Veliko Mlačevo 6A, Grosuplje

LOKACIJSKO INFORMACIJO

za parc. št. 1563/3, 1563/4, 1351/3, 1351/4, 1351/5, 1351/6, 1351/7, 1351/8, 1351/9, 1401/2, 1401/3, 1587/2, 1587/6, 1587/7, 1587/8, 1587/9 k.o. Slivnica za namen prometa z zemljiščem.

Po Srednjeročnem družbenem planu občine Grosuplje za obdobje 1986 - 1990, spremenjen in dopolnjen 1987, 1990, 1992 (Uradni list SRS, št. 36/86, 9/87, 18/88, 29/90 in Uradni list RS, št. 34/92, 38/92, 3/93) in spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje za obdobje 1996 - 2000, sprememba 1999 (Uradni list RS, št. 3/97, 57/98, 70/98, 21/2001, 100/2002, 111/2003 in 124/2003) so nepremičnine opredeljene:

- parc. št. 1 351/6, 1 351/7, 1351/8, 1563/3, 1563/4, 1401/2, 1401/3, 1587/7, 1587/8, 1587/9 kot zazidljivo zemljišče z objektom v poselitvenem območju manjšega naselja in vasi - Boštanj;

- parc. št. 1351/3, 1351/4 v območju najboljših kmetijskih zemljišč;

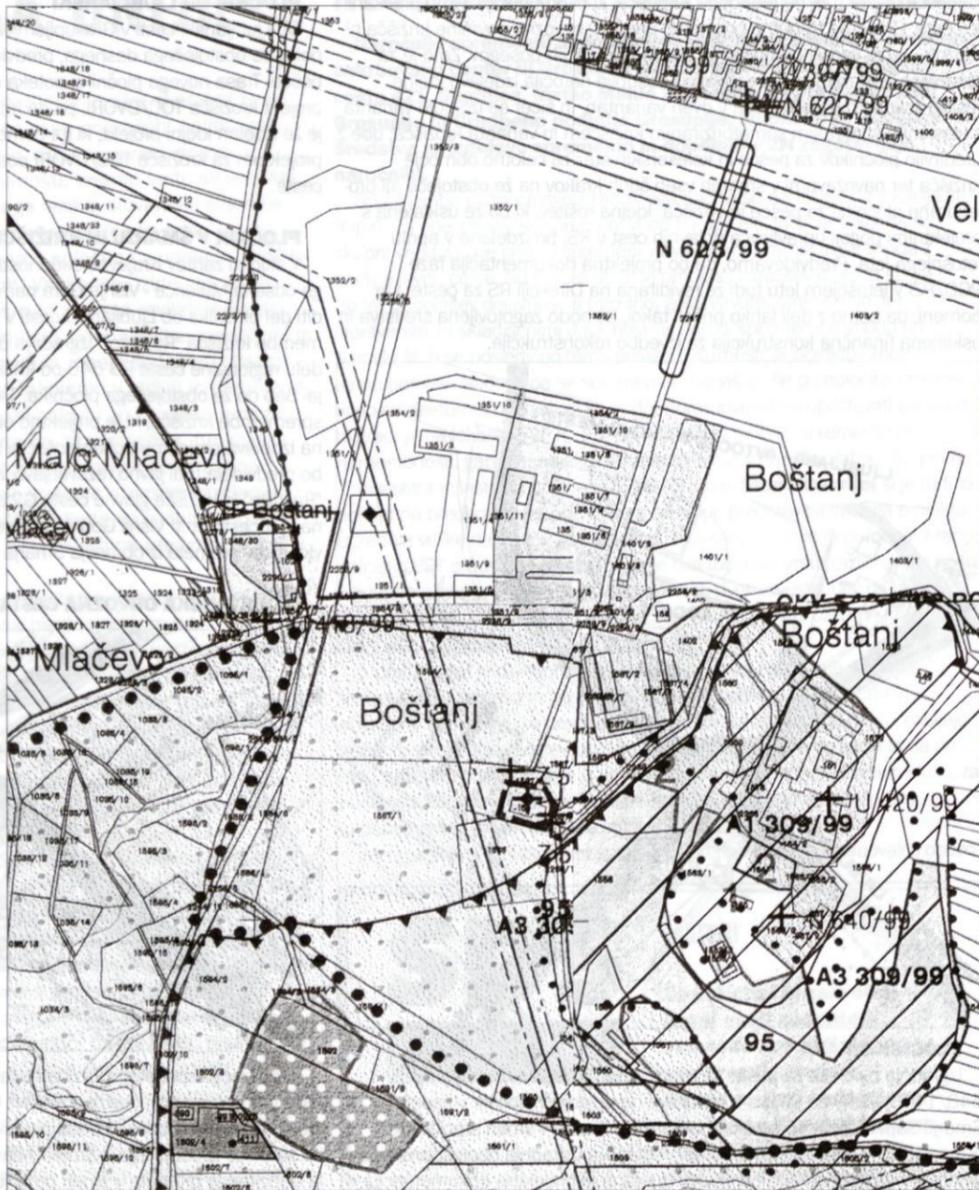
- parc. št. 1351/5 delno kot zazidljivo zemljišče z objektom v poselitvenem območju manjšega naselja in vasi Boštanj, delno v območju najboljših kmetijskih zemljišč in delno v območju drugih kmetijskih zemljišč;

- parc. št. 1351/9 delno kot zazidljivo zemljišče, v poselitvenem območju manjšega naselja in vasi Boštanj, delno v območju najboljših kmetijskih zemljišč in delno v območju drugih kmetijskih zemljišč;

- parc. št. 1587/6 v območju drugih kmetijskih zemljišč;
- parc. št. 1587/2 delno kot zazidljivo zemljišče v poselitvenem območju manjšega naselja in vasi Boštanj, delno v območju drugih kmetijskih zemljišč.

Po kartografski dokumentaciji navedenega prostorskega plana Občine Grosuplje se nepremičnine nahajajo:

- v bližini dveh objektov evidentirane kulturne dediščine, in sicer objekta Umetnostno zgodovinske dediščine z evidenčno št. U 165/97 Veliko Mlačevo, podružnična cerkev sv. Martina, razglašena za kulturni spomenik, zato velja zanjo prvi varstveni režim in objekta z evidenčno št. U 420/99 Veliko Mlačevo, grad

Izsek iz kartografskega dela prostorskega plana, spremembe 1999.

Boštanj, za katerega prav tako velja prvi varstveni režim in je predlagan za razglasitev za kulturni spomenik. V prvem varstvenem režimu se varuje tudi neposredna okolica in vplivno območje objekta, kakršni koli posegi so dovoljeni le ob upoštevanju strokovnega mnenja in pogojev, ki jih predpiše pristojna služba za varstvo naravne in kulturne dediščine;

- parc. št. 1563/3, 1563/4 v območju, ostale parcele pa v bližini arheološkega območja kulturne dediščine z evidenčno št. A 309/99 Veliko Mlačevo, arheološko območje Boštanj, za katerega velja prvi in tretji varstveni režim;
- parc. št. 1563/3, 1563/4 in del parc. št. 1587/2 v območju, ostale parcele pa v bližini območja kompleksnega varstva kulturne dediščine z evidenčno št. OKV 548-1/99 Radensko polje. Za območje je obvezno republiško izhodišče:
- parc. št. 1563/3, 1563/4 v območju ostale parcele pa v bližini območja izjemne krajine RS z evidenčno št. IK 549/99 Radensko polje. Posegi v prostor so dopustni le s kulturnovarstvenim soglasjem. Za območje je obvezno republiško izhodišče:
- v bližini območja naravnih vrednot in kulturne dediščine z evidenčno št. 70-ROI Radensko polje, značilno kraško polje. V območju velja varstveni režim za hidrološko, geomorfološko površinsko, botanično in zoološko naravno dediščino. Območje je predlagano za zavarovanje kot krajinski park,
- parc. št. 1563/3, 1563/4 v območju, ostale parcele pa v bližini območja naravne dediščine z evidenčno št. 95 - zaplata hras-tovogabrovega gozda pod gradom Boštanj, ki je varovana z varstvenim režimom za gozdno naravno dediščino;
- v bližini območja 100-letnih

poplavnih vod.

Nepremičnine se nahajajo v območju, ki se ureja z Odlokom o prostorskih ureditvenih pogojih za prostorske planske celote 1/3, 1/4, 1/6, 1/7, 1/8 - južno od Grosupljega (Uradni list RS, št. 15/98, 52/02, 6/03, 124/03), in sicer:

- parc. št. 1351/6, 1351/7, 1351/8, del 1351/5, del 1351/9, 1401/2, 1401/3, 1587/7, 1587/8, 1587/9 in del 1587/2 k.o. Slivnica, ki so s prostorskim planom občine Grosuplje opredeljene kot zazidljivo zemljišče v poselitvenem območju manjših naselij in vasi Boštanj se v skladu s PUP-om nahajajo v ureditveni enoti K - kmetije. V območju veljajo Posebna merila in pogoji, in sicer: vizualna sanacija enote v krajini, podrobnejša urbanistična preveritev in strogi oblikovalski kriteriji,
- parc. št. 1563/3 in 1563/4 k.o. Slivnica, ki so s prostorskim planom občine Grosuplje opredeljene kot zazidljivo zemljišče v poselitvenem območju manjših naselij in vasi - Boštanj se v skladu s PUP-om nahajajo v ureditveni enoti vaško jedro. V območju veljajo Posebna merila in pogoji in sicer je za območje gradu s prista-vo določena ponovna vzpostavitev dominante po funkciji in formi z ustrezno vključitvijo kulturne dediščine,
- parc. št. 1351/3, 1351/4, del 1351/5 in del 1351/9 k.o. Slivnica štejemo kot najboljše kmetijsko zemljišče,
- parc. št. 1587/6, del 1351/5, del 1351/9 in 1587/2 k.o. Slivnica štejemo kot drugo kmetijsko zemljišče,
- in pogoji urejanja na obravnava-nih nepremičninah so določeni z Odlokom o prostorskih ureditvenih pogojih za prostorske planske celote 1/3, 1/4, 1/6, 1/7, 1/8 - južno od Grosupljega (Uradni list

RS, št. 15/98, 52/02, 6/03, 124/03).

V primeru možne gradnje na obravnanih nepremičninah bodo natančnejši lokacijski in drugi pogoji, kot jih določa občinski izvedbeni prostorski akt, navedeni v lokacijski informaciji za namen projektiranja objekta, ki je obvezni del projekta za pridobitev grad-benega dovoljenja.

Na območju občine Grosuplje velja Odlok o predkupni pravici na nepremičninah (Uradni list RS, št. 106/3003). V skladu s tem odlokom na nepremičninah parc. št. 1351/6, 1351/7, 1351/8, delu 1351/5, delu 1351/9, 1401/2, 1401/3, 1587/7, 1587/8, 1587/9, delu 1587/2, 1563/3 in 1563/4 k.o. Slivnica obstaja pred-nostna pravica Občine Grosuplje kot predkupnega upravičenca na nepremičninah.

Potrdilo o uveljavljanju oziroma neuvlejanju predkupne pravice občine izdaja Urad za komunalno infrastrukturo Občine Grosuplje.

Za celotno območje občine Grosuplje v katerega spadajo tudi nepremičnine, na katere se nanaša lokacijska informacija, se pripravlja sprememba pros-torskega akta, in sicer:

- Sprememba in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje za obdobje 1996 - 2000, sprememba 2002, ki je v fazi dopolnjenega osnutka odloka.
- Prostorsko ureditveni pogoji za občino Grosuplje, sprejet osnutek odloka.
- Veljavnost: Lokacijska informacija velja do uveljavitve sprememb prostorskega akta.
- Lokacijska informacija je takse prosta v skladu s 23. členom Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 8/00, 44/00, 81/00, 41/01, 42/02 in 76/02).

Pred vami je poročilo, ki ga mora, v skladu s pravilnikom o zdravstveni ustreznosti pitne vode, enkrat letno pripraviti upravljalec javnega vodovodnega sistema.

V letu 2003 je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana na podlagi programa, ki je izdelan v skladu z zgoraj navedenim pravilnikom, izvajal nadzor nad stanjem preskrbe s pitno vodo na območju občine Grosuplje. Ob tem je spremljal epidemiološko sliko, izvajal preglede vodovodnega omrežja in naprav ter izdajal mnenja o varnosti oskrbe.

Na zajetjih in omrežjih je bilo odvzeto skupaj 198 vzorcev, od tega 156 vzorcev za mikrobiološke raziskave in 42 vzorcev za kemijske raziskave pitne vode. Glede na rezultate preiskav v preteklih letih lahko ugotovimo, da se odstotek ustreznih izvidov mikrobioloških in kemijskih raziskav izboljšuje. Pregled stanja za obdobje od leta 1989 do leta 2004 je podan v obliki diagrama. Pri mikrobioloških raziskavah je bilo leta 2003 133 ali 78 % vzorcev ustreznih, pri kemijskih pa 40 ali 99 % ustreznih.

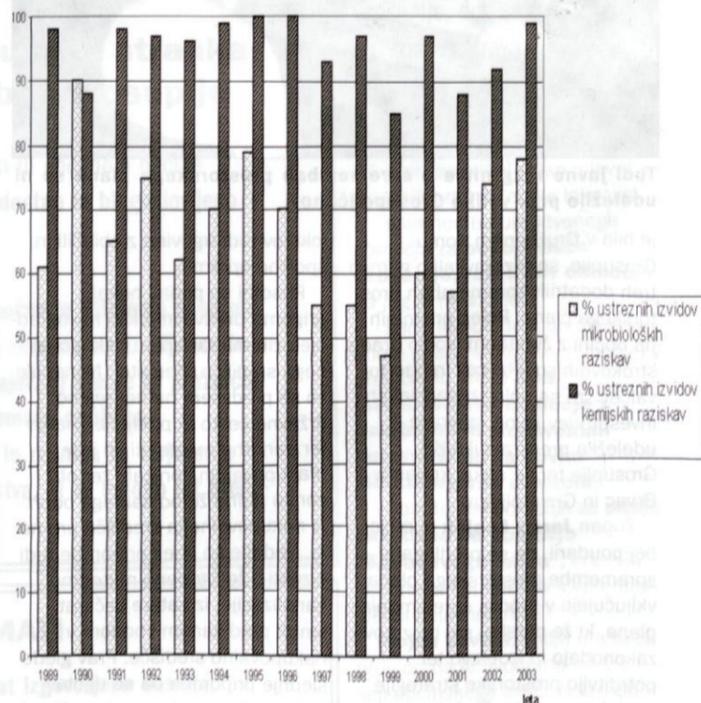
Med mikrobiološkimi neustreznimi vzorci gre omeniti predvsem prisotnost koliformnih bakterij in bakterij Escherichia coli, kar kaže na neurejenost pri ravnanju z odplakami in prekomerno gnojenje na območjih varstvenih pasov. Večina neustreznih vzorcev je iz vodovodnih sistemov, ki imajo zajetja v krasu. Na območju Velike Žalne in Medvedice so bili neustreznimi vzorci ugotovljeni na omrežju, medtem ko so bili vzorci, odvzeti na zajetjih, ustrezni, kar nedvomno kaže na lokalna onesnaženja, bodisi pri posameznih odjemnih mestih ali na delu omrežja. Na območju Št. Jurija in Čušperka se neustreznimi vzorci ugotavljajo tako na zajetjih, kot tudi na omrežju, kar kaže na nestabilno kakovost zajete vode.

Sicer pa sta se v letu 2003 v sistem oskrbe vključila dva nova vodna vira, in sicer na šmarnem sistemu vrtina Stavka, na žalskem sistemu pa vrtina Žalna.

V letošnjem letu bomo skupaj z občino Grosuplje, ki je lastnica infrastrukture, nadaljevali z deli na izboljšanju kakovosti pitne vode in zagotavljanju ustreznosti oskrbe.

- V ta namen načrtujemo:
- iz globokih vrtin v Črni dolini pridobiti dodatne količine vode za sistem Št. Jurij - Čušperk,
 - ob izgradnji vodohrana nad Dobjem, naselja Veliko in Malo Staro vas, Zgornje in Spodnje Duplice ter Peč oskrbeti z vodo iz vrtin pod Dobjem,
 - nadaljevati z obnavljanjem dotrajanih in neustreznih cevovodov ter tako zmanjševati vodne izgube in onemogočiti lokalna onesnaženja,
 - sistematično zmanjševati in opuščati dodajanje klora v tiste sisteme, za katere se lahko analitično dokaže primerno kakovost na pipi pri potrošnikih brez predhodne dezinfekcije.

Diagram ustreznih izvidov mikrobioloških in kemijskih raziskav na vodovodih v občini Grosuplje, ki so v upravljanju JKP Grosuplje

Večina rezultatov analiz je ugodnih. Voda na vodovodnem sistemu, ki ga upravlja JKP Grosuplje in občanom občine Grosuplje priteče iz pipe, je čista, zdravstveno ustrezna. Zadovoljni smo, da razpolagamo z dokaj čistim zaledjem vodnih virov, ki nam omogoča, da lahko distribuiramo kakovostno pitno vodo.

Delavci JKP Grosuplje se bomo trudili, da bomo zagotavljali čim bolj kvalitetno vodo, vendar pa pozivamo občane občine Grosuplje, da nam pri varovanju pitne vode tudi pomagata s svojimi dejanji, in sicer s saniranjem divjih odlagališč, s sanacijo internih kanalizacij (greznic) oziroma izgradnjo svojih malih čistilnih naprav, s preprečitvijo iztoka neprečiščene odpadne vode v potoke, z zmanjšanjem uporabe gnojil in drugimi dejanji, ki pripomorejo k bolj zdravemu in čistejšemu okolju.

MLEČNE KVOTE

Obrazložitev k uredbi o uvedbi kvot za mleko in mlečne proizvode za kvotno leto 2004/2005

1. Uvod:

Evropska unija je uvedla sistem mlečnih kvot leta 1984 kot ukrep omejevanja proizvodnje mleka s ciljem zmanjšanja neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem na trgu mleka in mlečnih proizvodov in nastalih strukturnih presežkov. V letu 2003 sprejeta reforma skupne kmetijske politike EU predvideva ohranitev sistema mlečnih kvot še vsaj do leta 2015.

Slovenija mora v skladu s pristopno pogodbo sistem mlečnih kvot uvesti v kvotnem letu 2005/2006. Zaradi zahtevnosti vzpostavitve sistema mlečnih kvot je Slovenija v pogajanjih z EU dosegla dogovor, da ji eno leto po vstopu še ni potrebno uveljaviti tega sistema. Zato želi to leto izkoristiti za temeljito pripravo in usposobitev za vzpostavitev sistema. V ta namen je v Sloveniji sprejeta odločitev, da se v kvotnem letu 2004/05, torej v letu, ko še nismo zavezani izvajati sistema mlečnih kvot, sistem mlečnih kvot vzpostavi v celoti razen pretvorbe kvot, prenosov kvot brez zemlje in plačila dajatve, za količine mleka, ki presegajo nacionalno kvoto (količino mleka, ki jo lahko proizvajalci mleka proizvedejo brez plačila dajatve).

Določbe v uredbi vsebinsko povzemajo Council Regulation (EC) No 1788/2003 of 29 September 2003 establishing a levy in the milk and milk products sector in Commission Regulation (EC) No 1392/2001 of 9 July 2001 laying down detailed rules for applying Council Regulation (EEC) No 3950/92 establishing an additional levy on milk and milk products.

Slovenija je v pogajanjih z Evropsko skupnostjo dosegla dogovor za kvoto v višini 560.424 ton, od tega 467.063 ton za oddajo mleka in 93.361 za neposredno prodajo mleka, v letu 2006 pa še dodatno kvoto v višini 16.214 ton, kar znaša 576.638 ton 'skupne kvote' z nacionalno referenčno maščobo 41,30 gramov na kg mleka.

Kvota se razdeli med proizvajalce mleka posebej za oddajo in posebej za neposredno prodajo v okviru izpogajanih kvot ob upoštevanju dela kvote, ki preide v nacionalno rezervo za reševanje določenih primerov, kot so napake pri dodelitvi, že začete investicije v mlečno proizvodnjo ipd.

Slovenija želi v prehodnem obdobju poleg vzpostavitve sistema doseči podlago za dodelitev kvot v kvotnem letu 2005/2006, ko bo moral sistem mlečnih kvot delovati v celoti. To naj bi dosegli na ta način, da bodo kvote za oddajo in za neposredno prodajo, s katerimi bo razpolagal posamezen proizvajalec na dan 31.3.2004, hkrati količine, ki jim bodo dodeljene za prvo kvotno leto.

2. Dodelitev kvot proizvajalcem

Nacionalna kvota, upoštevač nacionalno rezervo, bo razdeljena med proizvajalce mleka kot individualna kvota za oddajo oziroma neposredno prodajo.

Proizvajalci si bodo za dodelitev kvote lahko izbrali najugodnejše referenčno leto v obdobju zadnjih treh let: 2001/2002, 2002/2003 ali 2003/2004.

Možnost, da proizvajalec izbira zanj najboljšo leto v zadnjem triletnem obdobju, omogoča večji približek realnemu obsegu mlečne proizvodnje tudi z vidika dejavnikov, ki kratkoročno lahko vplivajo na obseg proizvodnje (bolezni, naravne ujme ipd.).

Tisto referenčno leto, ki si ga bo proizvajalec izbral za dodelitev kvote, bo osnova za dodelitev tako kvote za oddajo kot tudi kvote za neposredno prodajo. Do dodelitve kvote za oddajo so upravičeni le aktivni proizvajalci. Tisti, ki v kvotnem letu 2003/2004 ne bo izkazal proizvodnje mleka, do kvote ni upravičen.

	Kvota za oddajo	Kvota za neposredno prodajo
Količina mleka v primeru izbire najvišje proizvodnje pri kvoti za oddajo (2001/2002 ali 2002/2003)	533.012.397 kg	
Količina mleka pri kvoti za neposredno prodajo za obdobje 2002/2003		23.969.654,39 kg
Nacionalna kvota	467.063.000 kg	93.361.000 kg
Predvidena nacionalna rezerva (3 %)	14.011.890 kg	2.800.830 kg
Bilanca	- 79.961.287 kg	+ 66.590.515,61kg

Tabela: Prikaz količine mleka neposredne prodaje v kvotnem letu 2002/2003 in količine oddanega mleka v primeru, da proizvajalci za dodelitev kvote izberejo leto, v katerem so oddali največ mleka, ter primerjava z nacionalno kvoto, ki je dodeljena Sloveniji.

Glede na to, da je v obdobje, ki bo osnova za izbiro najboljšega referenčnega leta, vključeno tudi kvotno leto 2003/04, kar pomeni, da bodo podatki za zadnje leto znani šele 31. 3. 2004, ter da bodo proizvajalci svojo izbiro referenčnega leta sporočili šele do 30. aprila 2004, v tem trenutku še ni mogoče dati natančne ocene, kakšna bo končna bilanca med razpoložljivo nacionalno kvoto in seštevkom izbranih referenčnih količin. Izračuni so zato narejeni na podlagi dosegljivih podatkov.

Zanesljivo lahko ugotovimo, da bodo zahtevane količine za oddajo višje od nacionalne kvote za oddajo in da bodo zahtevane količine za neposredno prodajo nižje od razpoložljive nacionalne kvote za neposredno prodajo.

Kot prikazuje tabela, podatki o količinah oddanega mleka v primeru, da proizvajalci za dodelitev kvote izbirajo med letom 2001/2002 ali 2002/2003 in izberejo leto, v katerem so oddali največ mleka, presega o nacionalno kvoto za oddajo, na drugi strani pa ostaja rezerva pri kvoti za neposredno prodajo. Ta prekoračitev nacionalne kvote je lahko še nekoliko višja ob dejstvu, da ostaja še možnost izbire leta 2003/2004. Vendar velikih sprememb ne pričakujemo, saj dosedanja podatki kažejo na povišanje oddaje mleka v letu 2003/2004 za okoli dva odstotka glede na preteklo obdobje. Vzrok gre iskati v suši, ki je prizadela proizvajalce mleka v letu 2003.

Ob možnosti pretvorbe ene kvote v drugo (po prehodnem obdobju, kot bo določeno v Uredbi o uvedbi dajatve za mleko in mlečne proizvode) bi proizvajalcu dodelili kvoto za oddajo v višini, ki jo je dosegel v izbranem referenčnem letu, zmanjšano za količino, ki nastane ob sorazmernem zmanjšanju vseh količin v primeru, da vsota količin za oddajo in neposredno prodajo presega razpoložljivo skupno nacionalno kvoto (brez nacionalne rezerve). Ker bo vsota dodeljenih individualnih kvot za oddajo presežala nacionalno kvoto za oddajo, se bo evidenčno sorazmerno zmanjšalo vse individualne kvote za oddajo tako, da se količina zmanjšanja posebej prikaže in vodi (v obsegu nedodeljene kvote za neposredno prodajo). Na dan 31. 3. 2005 se to evidenčno zmanjšanje prenese v razpoložljivo kvoto za neposredno prodajo (upoštevajoč, da bo posamezen proizvajalec izkoristil vsaj 80 % dodeljene kvote za oddajo), ki jo bodo proizvajalci v kvotnem letu 2005/2006 lahko pretvorili v kvoto za oddajo.

Na ta način bi omogočili, da se neizkoriščena kvota za neposredno prodajo v kvotnem letu 2005/2006 pretvori v kvoto za oddajo in s tem približali tovrstno proizvodnjo pri posameznem proizvajalcu k realnemu stanju ter zmanjšali možnost plačila dajatve za količine mleka, ki presegajo nacionalno kvoto v kvotnem letu 2005/2006 in nadalje.

Tako formalno dodeljena individualna kvota v kvotnem letu 2004/2005 (razpoložljiva kvota na dan 31. 3. 2005) pomeni kvoto za kvotno leto 2005/2006. To pomeni, da bi se individualna kvota, ki bi jo posamezen proizvajalec dobil (po izvedeni osnovni razdelitvi, delitvi iz nacionalne rezerve in s prenosom kvote z zemljo) v kvotnem letu 2004/2005 upoštevala kot kvoto, do katere ima proizvajalec pravico v prvem letu, ko mora Slovenija uvesti sistem mlečnih kvot v celoti.

Razdelitev kvot naj bi bila izvedena najkasneje do 31. avgusta 2004. V ta namen bo morala Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) pridobiti od proizvajalca odločitev glede izbire referenčnega leta in sicer najkasneje do 30. aprila 2004. Na tej podlagi bo agencija opravila vse potrebne izračune in izdala odločbe o dodeljeni kvoti posameznemu proizvajalcu. Po dodelitvi kvot bo potekala odprava morebitnih napak, izvesti pa bo potrebno tudi razdelitev nacionalne rezerve na podlagi javnega razpisa.

3. Mlečna maščoba

Proizvajalci, ki imajo kvoto za oddajo mleka, imajo dodeljeno tudi referenčno vsebnost mlečne maščobe, ki je dodeljena na podlagi vsebnosti mlečne maščobe v oddanem mleku v referenčnem letu, ki si ga proizvajalci izberejo za dodelitev kvote. Povprečna dodeljena referenčna vsebnost mlečne maščobe pa ne sme presegati izpogajane nacionalne referenčne vsebnosti maščobe, ki znaša 41,30 gramov na kg mleka. V takšnem primeru bo potrebno sorazmerno zmanjšanje vseh individualnih referenčnih vsebnosti maščob.

Individualna referenčna mlečna maščoba, ki je dodeljena proizvajalcu, je pomembna zaradi izračuna oddanih količin mleka v določenem kvotnem letu, ki je podlaga za ugotavljanje zavezancev za plačila dajatve po prehodnem obdobju. Pri tem izračunu se opravi korekcija oddanih količin mleka odkupovalcu glede na vsebnost mlečne maščobe v oddanem mleku in referenčno vsebnostjo mlečne maščobe.

Vsebnost maščobe v oddanem mleku bodo do določitve preskusnih laboratorijev ugotavljali laboratoriji, ki sedaj opravljajo analize za

potrebe kupoprodajnih pogodb. Preskusni laboratoriji, ki bodo določali vsebnost maščobe v oddanem mleku po predpisani metodi, se določijo na podlagi javnega razpisa najpozneje do 1. januarja 2005.

4. Nacionalna rezerva

Nacionalna rezerva se ob delitvi kvot oblikuje v višini do 3 % od razpoložljive nacionalne kvote za oddajo in za neposredno prodajo. V nacionalni rezervi ostane tudi kvota, ki ni dodeljena proizvajalcem.

Dodelitev dodatnih kvot iz nacionalne rezerve se izvede na podlagi javnega razpisa, kjer bodo natančno določena merila, upoštevajoč predvsem proizvajalce, ki so investirali v mlečno proizvodnjo in jim referenčno leto za dodelitev kvote ne odraža stanja, ki bi po izvedeni investiciji moralo biti doseženo. Kvota, ki je v nacionalni rezervi, se uporabi tudi za reševanje morebitnih napak, ki bi se zgodile ob dodelitvi kvot.

5. Kvota za neposredno prodajo mleka

Kvota za neposredno prodajo vključuje prodajo ali prsto oddajo mleka oziroma mlečnih proizvodov brez nadaljnje obdelave ali predelave (vključuje prodajo na tržnici, v trgovini na obratu, gostom na kmečkem turizmu, dajanje mleka in mlečnih proizvodov sorodnikom ipd.). Mleko in mlečni proizvodi, ki se porabijo na kmetijskem gospodarstvu (npr. za krmljenje živali, porabo v gospodinjstvu, neuporabljeno ali mleko za uničenje), ni vključeno v kvoto za neposredno prodajo. Podlaga za dodelitev bodo količine neposredno prodanega mleka v izbranem referenčnem letu, ki so zabeležene v uradni evidenci agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja na podlagi poročil, ki so jih proizvajalci in odkupovalci dolžni poročati v vsebini in rokih, kot je določeno v Uredbi o ureditvi trga za mleko in mlečne proizvode (Uradni list RS, št. 111/00).

6. Kvota za oddajo mleka

Oddaja mleka pomeni mleko, prodano odkupovalcu, ki mleko toplotno obdela ali predela v mlečne proizvode ali ga nadalje proda osebi, ki mleko toplotno obdela ali predela v mlečne proizvode. Podlaga za dodelitev bodo količine oddanega mleka v izbranem referenčnem letu, ki so zabeležene v uradni evidenci Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja na podlagi poročil, ki so jih proizvajalci in odkupovalci dolžni poročati v vsebini in rokih, kot je določeno v uredbi o ureditvi trga za mleko in mlečne proizvode (Uradni list RS, št. 111/00).

7. Odkupovalci

Odkupovalec mleka je vsaka fizična ali pravna oseba, ki od proizvajalca kupi mleko,

z namenom toplotne obdelave ali predelave v mlečne proizvode ali z namenom nadaljnje prodaje drugi fizični ali pravni osebi, ki mleko toplotno obdela ali predela v mlečne proizvode oziroma

izvaja administrativne in knjigovodske dejavnosti za namen obračuna in plačila dajatve.

Pričakovati je, da bodo te naloge še naprej izvajali obstoječi odkupovalci (kmetijske zadruge, mlekarne), dopuščena pa je tudi možnost, da se vključijo tudi drugi, če bodo izpolnili zahtevane pogoje.

Vsak odkupovalec mora biti registriran pri Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja, izpolnjevati pa mora naslednje pogoje:

- mora imeti poslovne prostore v Republiki Sloveniji,
- mora biti vpisan v sodni register, ki se vodi v Republiki Sloveniji, za opravljanje dejavnosti odkupa,

- nadalje pa mora voditi evidence o njim oddanih količinah mleka, vključno z vsebnostjo maščobe, po posameznem proizvajalcu, in druge evidence, ter o tem ustrezno poročati proizvajalcem in Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja.

8. Proizvajalci

Proizvajalci mleka imajo lahko kvoto za oddajo oziroma za neposredno prodajo in se v sistemu mlečnih kvot vodijo ločeno.

Proizvajalci, ki imajo kvoto za oddajo, lahko oddajajo mleko le registriranemu odkupovalcu, ki si ga izberejo sami. Lahko pa en proizvajalec oddaja mleko tudi več odkupovalcem, vendar mora v tem primeru proizvajalec določiti enega odkupovalca, ki bo za namen poročanja zbiral, vodil in obdeloval podatke še od ostalih odkupovalcev, ki jim oddaja mleko.

Proizvajalci s kvoto za neposredno prodajo morajo voditi evidence o količinah mleka oziroma mlečnih proizvodov, ki so predmet neposredne prodaje in ustrezno poročati Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja.

9. Prenosi kvot

Prenosi kvot v prehodnem letu niso dovoljeni, razen če se kvote prenašajo skupaj z zemljišči v primeru dedovanja, najema in nakupa kmetijskih zemljišč. V tem primeru kvota ostaja na območju, kamor je bila dodeljena. Da v tem obdobju ni možno prenašati kvote brez ustreznih zemljišč, smo se odločili predvsem zaradi preprečitve špekulacij, ki bi se lahko zgodile ob dejstvu, da lahko proizvajalci izbirajo zanj najboljšo referenčno obdobje za dodelitev kvote. Tako bi lahko proizvajalci, ki so v opuščanju proizvodnje, neizkoriščeno dodeljeno kvoto v tem letu prodali na trgu, kvota pa bo prešla v nacionalno rezervo. Po prehodnem kvotnem letu, ko bo sistem bolj prilagojen tudi z vidika realnosti dodeljenih individualnih kvot, bo mogoč prenos kvote tudi brez ustreznih zemljišč.

10. Komisija za izvajanje sistema mlečnih kvot

Uredba določa tudi možnost, da minister, pristojen za kmetijstvo, imenuje komisijo kot posvetovalno telo, ki naj bi bila sestavljena iz predstavnikov reprezentativnih nevladnih organizacij in z nalogo, da oblikuje predloge in mnenja, povezana z izvajanjem sistema mlečnih kvot.

11. Nadzor

Uredba določa tudi oblike nadzora, ki ga izvaja agencija v sodelovanju z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo.

12. Finančne posledice

Uredba ne uvaja neposrednih finančnih posledic za proračun Republike Slovenije.

Proračunska sredstva pa bodo potrebna za vzpostavitev celotnega sistema mlečnih kvot na agenciji: kadri za vzpostavitev in izvajanje (cca. 15 zaposlenih), programska oprema, promocijske aktivnosti (seznanjanje proizvajalcev in odkupovalcev). Ta sredstva so zagotovljena v okviru veljavnega proračuna MKGP in agencije.

KOSOVNI ODVOZ IN ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Grosuplje, da bo v spomladanskem času odvažalo kosovne in nevarne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

Plan kosovnega odvoza:

Torek	30. 3. 2004	KS Mlačevo, KS Žalna, KS Račna, KS Ilova Gora
Sreda	31. 3. 2004	KS Sp. Slivnica, KS Št. Jurij, KS Škocjan
Četrtek	1. 4. 2004	KS Polica, KS Grosuplje - okolica
Petek	2. 4. 2004	Grosuplje naselje
Ponedeljek	5. 4. 2004	KS Šmarje-Sap

Med kosovne odpadke spadajo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjstvi aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zabojniku, kjer običajno pobiramo odpadke.

Plan zbiranja nevarnih odpadkov:

Torek	20. 4. 2004	Polica
		Parkirišče pri družbenem domu 14.00 - 15.00
Torek	20. 4. 2004	Mala vas pri Grosupljem
		Parkirišče za družbenem domom 15.30 - 17.00
Torek	20. 4. 2004	Veliko Mlačevo
		Parkirišče pri družbenem domu 17.30 - 19.00
Sreda	21. 4. 2004	Grosuplje
		Parkirišče za trgovino Zdenka 14.00 - 16.00
Sreda	21. 4. 2004	Šmarje-Sap
		Parkirišče pred družbenem domom 16.30 - 18.30

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Proti plačilu pa bomo sprejemali tudi manjše količine nevarnih odpadkov od podjetnikov.

Naša prihodnost je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

PIVNICA IN PIVOVARNA ANTON: ŽELIJO POSTATI PIVOVARSKO, GURMANSKO IN DRUŽABNO SREDIŠČE GROSUPLJA

Grosuplje ima od novembra lani krajevno pivovarno. To je Pivovarna in pivnica Anton, ki jo je odprlo podjetje EPG d.o.o.. Nahaja se v veliki zeleni stavbi na Gasilski cesti, ob veleblagovnici Vele in Pekarni Grosuplje. Pivo Anton varijo po izvirnem nemškem starograjskem receptu. Lastniki želijo, da bi se pivnica razvila tudi v gurmansko in družabno središče Grosuplje.

Od 27. novembra lani se tudi v Grosupljem lahko pohvalimo s krajevno pivovarno. Odprlo jo je podjetje EPG d.o.o. Glavni "krivec" za dogodek je direktor podjetja Anton Pečnikar. Razložil je, da je gostinstvo tradicija v njegovi družini, tako po očetovi kot po materini strani, ter se ob tem hudo mušeno nasmehnil: "Izgleda, da so geni udarili ven." Že od nekdaj se je v prostem času zanimal za pivovarstvo. Želja, da bi se s tem tudi ukvarjal, se mu je sedaj uresničila. Pri tem mu z idejami in delom vneto pomaga hčerka Nives.

"Računamo, da bo razširitev dejavnosti podjetja na gostinstvo imela pozitivne ekonomske učinke na rezultate poslovanja podjetja," razlaga Pečnikar. "Gradbinska podjetja trenutno niso v rožnati situaciji. Velika inženiring podjetja podizvajalcem močno znižujejo cene. V sezonskih špicah nam delavce primanjkuje, če se projekti ne odvijajo skladno s plani, za vse delavce nimamo dela. Plačilni roki pa so vse daljši. Z vstopom v novo panogo, to je gostinstvo, želimo razširiti vire prihodkov podjetja, ublažiti vpliv sezonskih nihanj v gradbeništvu na rezultate podjetja ter pospešiti obračanje našega denarja."

V novem lokalu so za domačine odprli nova delovna mesta, saj za postrežbo in udobje gostov skrbita 2 kuharja, 4 natakarji in 3 pomočniki. Ker so pivovarna, imajo zaposlenega tudi pivovarja, živilskega tehnika, ki ga je izšolal nemški dobavitelj opreme, ki je hkrati lastnik licence, po kateri proizvajajo pivo v Pivovarni in pivnici Anton. Po enaki proceduri proizvajajo pivo tudi drugje po Sloveniji, recimo v Olimju. V Antonu varijo domače kvasno svetlo in temno pivo po preizkušenem nemškem staro-

grajskem receptu, s tehnologijo nemškega podjetja HBH. Narejeno je izključno iz naravnih surovin, in sicer iz ječmenovega slada, hmelja, pivskega kvasa in vode. Pivo je povsem naravno, saj ne vsebuje nobenih konzervansov in kemičnih dodatkov. Celoten postopek varjenja piva traja šest tednov. Kaj več o postopku bomo napisali v eni izmed prihodnjih številčk časopisa. Kapacitete v Antonu omogočajo proizvodnjo 2.000 litrov na teden. Pričakujejo, da bodo v poletnih mesecih, ko pivo teče v potokih, domačini kupovali to pijačo pri njih tudi za porabo na domu ob različnih priložnostih.

Cilj lastnikov lokala pa ni zgolj ponudba lastnega piva. Njihove ambicije so veliko večje. Trenutno ponujajo tudi malice in jedi po naročilu, s poudarkom na pivskih jedeh. Ko bodo dokončani in opremljeni tudi prostori v prvem nadstropju, bodo ponudbo hrane še povečali. V zgornjih prostorih bodo najkasneje jeseni lahko gostili zaključene družbe z osemdesetimi gosti. Prostorji bodo večnamenski, saj se bodo v njih lahko odvijale zabavne prireditve ali poslovna srečanja. Omogočili bodo organizacijo seminarjev, saj bodo opremljeni z vso potrebno opremo za prezentiranje. S tega vidika gre za dobrodošlo pridobitev tudi za lokalna podjetja. "Vsi prostori so veliki in visoki, zato s prezračevanjem ne bo težav."

Že sedaj se lahko ob zvokih žive glasbe pri Antonu tudi zavrtite. Informacije o tem, kdaj imate to možnost, dobite v lokalu. Poleti bodo zunaj uredili velik vrt s plesiščem. Takrat obljublajo živo glasbo kar dvakrat na teden. O vrstni glasbe se bodo odločali sproti, glede na želje in pričakovanja gostov. Pravijo, da je njihova velika prednost v tem, da so locirani izven strnjenegega naselja. Zato imajo lahko odprto dolgo v noč, ob petkih in sobotah celo do enih ponoči, prostora imajo veliko, pa še s parkiranjem gostje ne bodo imeli težav.

Od ponedeljka do četrta je Pivovarna in pivnica Anton odprta od 9:00 do 23:00, ob petkih in sobotah pa od 9:00 do 1:00. Od aprila naprej bo delovala tudi ob nedeljah po dvanajst uri.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI (GSO)

ODPORNOST PROTI ŠKODLJIVCEM IN BOLEZNI

Po mnenju zagovornikov genskega inženirstva je odpornost na škodljivce, herbicide in bolezni ena izmed glavnih trenutnih koristi uporabe GSO. Na prvi pogled zelo privlačna obljuba pa ne upošteva morebitnih škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi ter tako ne daje celovite in korekne informacije o rezultatih uporabe GSO. Poleg tega je odpornost GSO na škodljivce lahko le kratkoročna, saj z žuželke ob stalni prisotnosti toksinov v rastlini lahko hitreje razvijejo odpornost kot pri škropljenju. Hkrati s škodljivimi žuželkami tovrstni GSO lahko vplivajo tudi na koristne žuželke, posredno pa še na druge živali – na primer na ptice. Veliki so tudi morebitni vplivi na organizme, ki živijo v prsti in so pomembni za rast in razvoj rastlin.

V Kanadi se že po šestih letih gojenja oljne repice, odporne na herbicide različnih proizvajalcev, soočajo s pojavom tako imenovane večkratne odpornosti na herbicide. Gre za pojav, pri katerem se zaradi prenosa cvetnega prahu v isti rastlini nakopičili različni geni, ki zapisujejo odpornost na različne herbicide. Tako so zdaj takšne rastline odporne na več herbicidov hkrati.

VPLIV GSO NA UPORABO KEMIKALIJ IN NA HEKTARSKI DONOS

Zagovorniki GSO zatrjujejo, da bo gojenje novih vrst omogočilo manjšo uporabo kemikalij in povečalo donose, vendar pa nekatere raziskave takšna predvidevanja spodbijajo. Analiza podatkov ministrstva za kmetijstvo v ZDA (objavljeni maja 2001) na primer kaže, da so v ZDA za gojenje gensko spremenjene soje, odporne na herbicid Roundup Ready, pri proizvodnjem sistemu z zaoravanjem zemlje porabili 3,6 % več herbicidov kot pri konvencionalni pridelavi. Pri proizvodnji gensko spremenjene koruze brez zaoravanja pa je bila poraba herbicidov večja celo za 7,1%.

Tudi obljube o večjem donosu so vprašljive. Gensko spremenjenih rastlin niso razvijali z namenom povečati njihovih donosov. To se kaže tudi v praksi, saj pridelki praviloma ne presegajo tistih, ki jih prinašajo konvencionalne sorte. Pri uporabi gensko spremenjene koruze, ki je odporna na koruzno veščo, se v ZDA investicija v gensko spremenjeno seme, ki je praviloma dražje od konvencionalnih sort, povrne le vsakih 3 – 5 let, ko so napadi koruzne vešče močnejši. Ob tem je treba

upoštevati še dodatne stroške, ki jih imajo kmetje, če želijo ločevati gensko spremenjene od nespremenjenih pridelkov.

Vendar pa strokovnjaki obljublajo, da se »razvoj« ne bo končal le pri vrstah GSO, ki so že na tržišču. Kmalu bo na voljo tako imenovana druga generacija gensko spremenjenih organizmov, ki naj bi ponudila tudi rastline, odporne na sušo in takšne, ki bodo imele večjo hranilno vrednost. Ob tem se zastavlja vprašanje, zakaj bi morali v rastline vnašati posamezne sestavine, ki jih s pravišnim in uravnoteženim prehranjevanjem lahko dobimo po naravni poti?

VPLIV GSO NA BIOTSKO RAZNOVRNOST

Na novo vnešeni geni iz GSO se v naravnem okolju prenašajo na sorodne vrste, njihovega širjenja pa ni moč kontrolirati ali omejiti.

Ko so GSO enkrat v okolju, se lahko razmnožujejo, mutirajo, itd. Pri GSO se potencialna tveganja za okolje od rastline do rastline razlikujejo. Odvisna so od tega, za kakšno spremembo genoma gre, kakšne divje sorodnike ali plevele ima GS rastlina na posameznem območju in kako bo njena uporaba vplivala na ptice, koristne žuželke in mikroorganizme.

Več informacij o GSO je na voljo na spletnih straneh Umanotere, slovenske fundacije za trajnostni razvoj www.umanotera.org.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na

Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

OBVLADOVANJE SMREKOVEGA LUBADARJA

Smrekovi lubadarji so stalni prebivalci gozdov. Običajno naseljujejo sveže posekano ter poškodovano in oslabele drevje. Namnožitve lubadarjev navadno sledijo naravnim ujmam, po katerih v gozdovih ostajajo večje količine poškodovanih ter oslabilih dreves.

V lanskem letu se je smrekov lubadar prekomerno namnožil. Vzrok namnožitve sta dolgotrajna suša, ki je trajala vse od konca zime pa do začetka septembra, ter močno semenjenje smreke, ki sta oslabilo gozdno drevje. Velika ponudba oslabilih dreves ter rekordno visoke temperature so ugodno vplivale na razmnoževanje lubadarjev, zato so se namnožili čez obvladljiv prag. **Delavci Zavoda za gozdove Slovenije smo na področju KE Grosuplje odkrili več žarišč lubadarja**, med njimi jih je bilo kar nekaj, kjer je bilo napadenega drevja več kot 50 m³. Skupaj je bilo zaradi lubadarja na našem področju posekanih kar 16000 m³ smreke. Večina poleti odkritih žarišč je do sedaj saniranih, medtem ko žarišča, nastala jeseni, postajajo vidna šele v zimskem času.

V zimskem času prepoznamo lubadarko po odletavanju lubja z debla, ko je krošnja še zelena. Krošnja napadenih dreves ostane zelena vse do pomladi, ko krošnja posivi in iglice odpadejo.

Lubadar sedaj prezimuje v tleh ali pod lubjem ter čaka na ugodne vremenske razmere za nadaljnji razvoj in razmnoževanje. Zaradi zgodnjih visokih temperatur, ki se pojavljajo zadnja leta, morajo lastniki gozdov **sanacijo pozimi odkritih žarišč končati do 15. aprila**. S pravočasnim posekom in izdelavo lubadark lahko zmanjšamo količino napadenega drevja v letošnjem letu. **Lastnikom gozdov priporočamo, da v zimskem času vsaj enkrat (najbolje v začetku marca) pregledajo svoje gozdove**, da bi lahko do nastopa rojenja lubadarjev še pravočasno posekali in izdelali morebitne lubadarko iz lanskega leta ter tako uničili čimveč lubadarjev, ki prezimujejo pod lubjem napadenih dreves. Če bi ob pregledu v svojem gozdu opazili napadeno drevje, o odkritju takoj obvestite svojega revirnega gozdarja, s katerim se boste dogovorili za nadaljnje ukrepanje.

Potrebna dela pri sanaciji žarišč lubadarjev so:

- **takojšen posek in izdelava napadenih dreves;**
- **vse lesne sortimente čimprej po poseku spraviti iz gozda ali jih olupiti na podloženo ponjavo in lubje takoj sežgati;**
- **sežig sečnih ostankov (vrhačev, vej);**
- **beljenje panjev.**

Do 15. aprila morajo biti zaključena tudi vsa zimska sečišča iglavcev, kar pomeni:

- posekana morajo biti tudi vsa pri sečnji in spravilu močnejše poškodovana drevesa;
- neolupljen les mora biti odpeljan iz gozda;
- veje in vrhači iglavcev morajo biti razžagani in zloženi na kupe tako, da prekrivajo svoje debelejšje konce;
- panji morajo biti obeljeni.

Če sanacije jesenskih žarišč in zimske sečnje iglavcev ne bodo končane pravočasno, lahko v letošnjem letu pričakujemo v naših iglastih gozdovih še hujšo katastrofo.

Ker se delavci Zavoda za gozdove zavedamo, da bomo učinkovito zaustavili širjenje podlubnikov le s sodelovanjem lastnikov gozdov, smo za vas pripravili delavnico na temo Podlubniki – zgodnje odkrivanje in učinkovito zatiranje, ki bo v 30. 3. 2004, ob 9. uri v prostorih Kmetijske zadruge Grosuplje, Cesta na Krko 18. Vse dodatne informacije dobite pri svojih revirnih gozdarjih oz. ob ponedeljkih med 7. – 10. uro na tel. št. (01) 786 20 84 oziroma na GSM 041 657 217.

Kogovšek Franc

Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Grosuplje

IŠČEMO

DRUŽINO Z NAJDALJŠO TRADICIJO OBRTI

Med nami živijo družine, v katerih se je obrt prenašala iz roda v rod, ki so preživele viharje dveh ali celo treh vojn, različnih družbenih ureditev in gospodarskih pogojev. Mogoče se je v tem času vrsta dejavnosti zamenjala, mogoče je obrt nadaljevala "ta mlada" ali "ta mlad".

Družine z dolgo tradicijo obrti bomo predstavili 7. maja letos na slavnostni prireditvi ob 30. obletnici delovanja Območne obrtne zbornice Grosuplje, družini z najdaljšo tradicijo obrti pa podelili posebno priznanje.

Če sodite v takšno družino ali veste zanjo, to sporočite na Območno obrtno zbornico Grosuplje, Ob Grosupeljsčici 1B, Grosuplje, telefon 01/7865-130, faks 01/7861-645.

GOSPODARSTVO, IZ NAŠIH KRAJEV

TIPRO KEYBOARDS D.O.O.: IME TIPRO V EVROPI VELIKO BOLJ ZVENEČE KOT DOMA

Februarja so nas iz podjetja TIPRO Keyboards obvestili o podpisu dveh pomembnih pogodb o prodaji Tipro inteligentnih tipkovnic v skupni vrednosti več kot 9 milijonov evrov. To pomeni začetek dveh novih velikih razvojnih projektov, izpolnitev planov prodaje za naslednji dve leti ter utrditev imena Tipro v družbi najboljših svetovnih proizvajalcev inteligentnih tipkovnic. Za prodor na svetovni trg so se v podjetju odločili leta 1997.

Prvi od dveh velikih poslov je pogodba, ki so jo po trdih pogajanjih podpisali z irskim podjetjem RNH Solutions, in je največja posamična pogodba v zgodovini Tipra. Pogodba predvideva razvoj in izdelavo inteligentne tipkovnice za IBM prodajne terminale. Sprva je predvidena prodaja le v ZDA, kamor bodo prve dobave stekle predvidoma julija 2004, kasneje še po vsem svetu. Vzorčni model tipkovnice so v Tipru že izdelali, dokončen razvoj in izdelava vseh orodij pa bosta končana v petih mesecih. V prvem letu bodo s prodajo ustvarili za 2,8 milijonov EUR prometa, v drugem letu pa še za 5,6 milijonov EUR.

Drugemu velikemu projektu je botroval podpis pogodbe s multinacionalnim podjetjem Anker Systems. Posel so uspeli dobiti v konkurenci največjih svetovnih ponudnikov inteligentnih tipkovnic, zato so nanj še posebej ponosni. Pogodba obsega razvoj in prodajo družine FREE tipkovnic, s katerimi bodo opremili nekatera evropska prodajna mesta (POS sisteme). Ker gre za velikega kupca, je izdelek narejen po naročilu in v celoti prilagojen njegovim potrebam. V Tipru načrtujejo, da bodo s temi tipkovnicami v tem in naslednjem letu ustvarili za skoraj 1 milijon EUR prometa.

Ob tej priložnosti sem se srečala z direktorjem podjetja, gospodom Milanom Čelanom, da bi mi kaj povedal še o ostalem tekočem dogajanju v podjetju.

Inteligentne tipkovnice - vmesni člen med človekom in računalnikom. Podjetje sodi med svetovno najbolj znane proizvajalce inteligentnih tipkovnic, kot so tipkovnice registrskih blagajn ali tipkovnice, ki jih uporabljajo na bencinskih črpalkah, v bankah, trgovci z vrednostnimi papirji. 80 % slovenskih bistrojev je recimo tudi opremljenih s takimi tipkovnicami. V Tipru znajo dobro razvijati in proizvajati tako strojno opremo, design elektrone in tisti del programske opreme, ki olajša delo uporabnikom. Tipkovnice predstavljajo vmesni člen med človekom in računalnikom in morajo biti zato čim bolj prijazen za uporabnika.

V podjetju so usposobljeni za izpeljavo vseh ciklov razvoja izdelka od idejne zasnove in razvoja do logistike in prodaje. Večino izdelkov proizvedejo po naročilu za znanega kupca. To so svetovno znana podjetja Siemens, Anker, Fujitsu, HP, Hitachi.... V tujini ni prav veliko podobno majhnih podjetij, ki bi bila Tipru konkurenčna, velika pa niso tako fleksibilna kot Tipro. Od 75 zaposlenih jih 21 dela samo na razvoju. Jedro teh strokovnjakov je slovensko, vedno več jih je iz Grosuplje in okolice.

Proizvodnja tudi v prihodnje izključno v Sloveniji. Eno tretjino proizvodnih kapacitet, vključno z vso finalno proizvodnjo, zagotavljajo v podjetju samem, dve tretjini proizvodnje prepustijo različnim podizvajalcem, ki so izvrstni specialisti na svojem področju. To so slovenska podjetja, tudi iz okolice Grosuplje. Direktor Čelan še nadaljuje, da njihovo podjetje ni pod pritiskom selitve proizvodnje na trge s ceno delovno silo, ker strošek delovne sile pri njihovih proizvodih ni odločiljoč. Hkrati želijo ohraniti stoddostotno kontrolo nad kakovostjo svojih proizvodov, kar je dodaten razlog za ohranitev proizvodnje izključno doma.

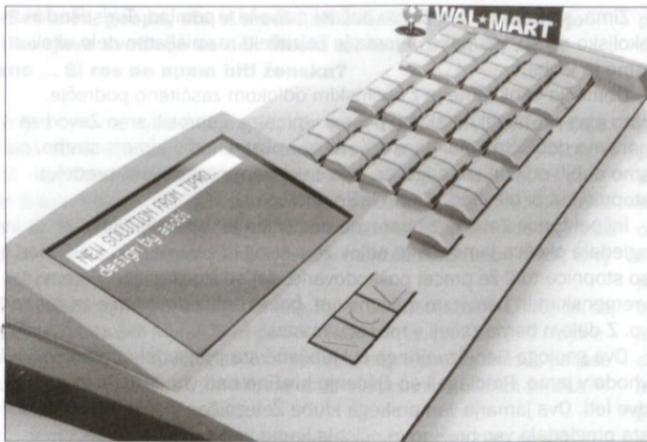
6 do 10 projektov hkrati. V Tipru vzporedno razvijajo od 6 do 10 izdelkov, a največ 2 velika hkrati. Tudi pri razvoju so pod časovnim pritiskom, saj trg novih izdelkov ni pripravljen čakati. Del razvoja imajo tudi v podjetju na Hrvaškem. V prihodnosti želijo razvoj preseliti še na druge lokacije, ki jih ima podjetje po svetu, ker bi se tako še bolj približali potrebam kupcev, lažje bi prišli v stik z novimi potencialnimi odjemalci in bi še bolj spoznali navade na posameznih trgih. Za sklepanje poslova na področju inteligentnih tipkovnic je osebni stik še vedno neizbežen, kljub obstoju številnih elektronskih prodajnih poti. Tipro ima podjetja še v Avstraliji, Veliki Britaniji in na Hrvaškem, predstavniki pa v Nemčiji in Italiji. »V Sloveniji je lepo živeti, miselnost pa tu ni taka kot v tujini,« je še nadaljeval direktor. Poznavanje zgolj domačih razmer in domačega načina razmišljanja je lahko ovira pri prodoru na tuje trge.

Glede na to, da je bilo podjetje Tipro Keyboards ustanovljeno že leta 1985 in je bilo v takratni državi prvo podjetje z zasebnim kapitalom, me je zanimalo, kako danes vodilni gledajo na pionirske čase in kako so se spremenili pogoji poslovanja. Direktor odgovarja, da je bilo v letih od ustanovitve pa do začetka devetdesetih posel delati dokaj enostavno. Takrat so bili v prvi vrsti distributer Cherry proizvodov. Prodajali so večinoma v Jugoslaviji. Lastnega razvoja praktično niso imeli oziroma je bil ta še v povojih.

Razvijajo za svetovni trg in le na teh trgih prodajajo. »Danes je situacija povsem drugačna. Danes razvijamo za svetovni trg in tam tudi izključno prodajamo. Močnejši prodor na svetovni trg smo začeli v letih 1996-97. Na razvitih trgih uspeš le, če si dober v tem, kar delaš. Cena že dolgo ni več naša komparativna prednost,« opisuje razmere direktor.

V Tipru razvijajo in proizvajajo tehnološko visoko zahtevne izdelke visokega cenovnega razreda. Zato so se uspeli uveljaviti na najbolj zahtevnih trgih. Največ prodajo v Nemčiji, ki ji po prometu sledijo Velika Britanija, Italija, Francija, Skandinavija in Benelux. Trga ZDA še ne pokrivajo sistematično, temveč se tam pojavljajo le s posameznimi projekti. Dolgoročni cilj Tipra je osvojitve tudi japonskega trga, kjer kupci zahtevajo zelo visoko kvaliteto in kjer Tipro danes proda manjši del. Japonski trg je specifičen, kulturne in poslovne navade tam so drugačne kot v Evropi, zato je potrebno imeti veliko potrpljenja pri prodoru na ta trg. Torej konkurenca Tipru ni in ne more biti Kitajska in podobne »velesile« v cenovni konkurenci, temveč sta to visoko razviti Evropa in ZDA.

Slovenija nima tradicije v proizvodnji izdelkov visoke

tehnologije. Sedaj ko je ime Tipro že dobro poznano in uveljavljeno, je posle veliko lažje pridobivati. »Najhujši je prodor. Z lopato mečeš denar in razvoj in v svojo promocijo, pa ne veš, ali boš sploh kaj dobil nazaj. Če nisi uveljavljen, projektov ne dobiš, ker te veliki in uveljavljeni enostavno ne spustijo zraven. Poleg tega Slovenija nima tradicije v proizvodnji izdelkov visoke tehnologije. Tuji kupci so bili v začetku že zaradi tega bolj nezaupljivi do naših izdelkov,« opisuje prodor direktor Čelan. Kljub vsem tem uspehom danes s trezno glavo ugotavljajo, da jih je recesija v Evropi zadnjega leta in pol precej prizadela. Zaradi nje so morali nekoliko znižati cilje podjetja. Analize so jim pokazale, da je to deloma tudi posledica dejstva, da so v zadnjih letih več vlagali v produktne blagovne znamke, premalo pa v korporativno blagovno znamko. To nameravajo v prihodnje popraviti.

Lastniki zaposleni in tuji. Zaradi uspešnejšega prodora na posamezne trge so v Tipru dali priložnost tujcem, da postanejo partnerji v podjetju. Tako ima angleški partner desetodstotni delež v lastništvu Tipra, japonski pa triodstotnega. Ostalih 87 % kapitala imajo v lasti zaposleni v podjetju. To direktor navaja kot prednost podjetja, saj je lastništvo za zaposlene dodatna motivacija in to predvsem v kriznih časih. Po besedah direktorja imajo v Tipru dobro ekipo in odlične strokovnjake, ki jih dobro plačajo. Vendar dobra plača ni nujno edina motivacija. To je lahko tudi zanimivo delo ter pri ključnih kadrih družbeništvo, razlaga strategijo nagrajevanja direktor Čelan.

V letu 2003 so v Tipru ustvarili 6,5 mio EUR prometa, kar je približno isto kot v letu 2002. Prvi razlog začasno stagnacijo je že prej omenjena recesija v Evropi. Drugi pa je ta, da so distribucijo, ki je v preteklosti predstavljala večino prometa, skoraj v celoti opustili. Ostajajo le še distributer Cherry proizvodov za slovenski trg, zgolj zaradi zadržanja znamke na trgu. Zato pa načrtujejo toliko večjo rast v letih 2004 do 2006 in sicer po 25 % do 30 % letno. Kljub recesiji in manjšemu obsegu prodaje številni zaposleni v podjetju v zadnjem letu niso zmanjšali.

»Lepo nam je v Grosupljem.« Glede lokacije direktor pravi: »Lepo nam je v Grosupljem. Se pa v lokalnem dogajanju ne pojavljamo, prav tako ne v slovenskem, ker to tako rekoč ni naš trg. Hkrati smo tisti, ki v Tipru iščemo in sklepamo posle, zelo malo doma. Okoli 150 dni na leto smo izven Slovenije. Strategija podjetja je, da daje velik poudarek odnosu s kupcem ter da kupca nagovarja zelo osebno. Če kupcu uspemo priti dovolj blizu, ga gotovo zadovoljimo. Danes se ne prodaja zgolj izdelek, temveč se prodaja celotno podjetje. Vsi naši veliki kupci si pred dokončno sklenitvijo pogodbe vzamejo dva ali tri dni, nas obiščejo tukaj in si ogledujejo podjetje. Ogledujejo si stvari, ki s proizvodom nimajo nikakršne neposredne povezave. Zanima jih recimo, kako skrbimo za varstvo delavcev, kakšni so interni postopki v podjetju, v kakšnih prostorih delamo. Že takrat, ko smo gradili stavbo, v kateri smo danes, smo se pripravili na to. Strategija se je izkazala kot ustrezna,« zaključuje prijeten pogovor direktor.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

KOMUNALNE GRADNJE d.o.o.
 Gasilska c. 5, 1290 Grosuplje
 Tel.: (01) 781 81 00, fax: (01) 786 22 55
 E-mail: kgg@siol.net
<http://www.komunalne-gradnje.si>

razpisuje prosti delovni mesti:

GEOMETER
pogoji:

- končan visokošolski strokovni študij geodezije (VI. stopnja)
- tri leta delovnih izkušenj
- slovensko državljanstvo
- vozniški izpit B kategorije

VODOVODNI INŠTALATER
pogoji:

- končana 3 letna srednja šola
- tri leta delovnih izkušenj
- slovensko državljanstvo
- vozniški izpit B kategorije

Prijava z ustreznimi dokazili sprejemamo do 31.03.2004 na
 naslov: Komunalne gradnje d.o.o.,
 Gasilska cesta 5, 1290 Grosuplje

V PEKARNI GROSUPLJE MED PRVIMI V EVROPI OSVOJILI VAKUUMSKO TEHNOLOGIJO ZA HLAJENJE IZDELKOV

Grosuplje, 1. marec 2004 - V Pekarni Grosuplje so med prvimi v Evropi in prvi pri nas vpeljali najnovejšo vakuumsko tehnologijo za hlajenje pekarskih izdelkov, ki prinaša preobrat v peki na prodajnem mestu. S 1. marcem so uspešno zaključili uvajalno obdobje in tako pripravljene izdelke redno uvedli na trg. Za tretjino gospodarnější izkoristek energije in večja produktivnost. Dobri odzivi na kakovost izdelkov grosupeljskih pekov na trgih sosednjih držav - na Hrvaškem, v Italiji in Avstriji.

Pekarna Grosuplje, ki je na slovenskem trgu vodilna in segmentu peke na prodajnem mestu, že vrsto let stopa v korak tudi z evropsko pekarsko industrijo. Tokrat pa je med prvimi v Evropi osvojila tehnologijo vakuumskega hlajenja, ki bistveno izboljšuje postopke hlajenja polpečenih izdelkov in njihove priprave na prodajnem mestu. Predvsem pa je celoten proces gospodarnější, zaključna priprava na prodajnem mestu pa poenostavljena. Uvajalno obdobje so s 1. marcem zaključili in s tako pripravljenimi izdelki začeli oskrbovati domači in hrvaški trg. Vrednost celotne investicije znaša 142 milijonov tolarjev.

Polpečene izdelke je bilo potrebno doslej zamrzniti na -20 °C, prevoz je potekal s tovornjaki-hladilniki, zamrzovanje pa se je nadaljevalo tudi na prodajnem mestu. Vakuumska tehnologija prinaša preobrat, saj omogoča daljše, večdnevno hranjenje v običajnem skladišču pri temperaturi od 2 °C do 5 °C ali krajše hranjenje celo pri sobni temperaturi. Shranjevanje v zamrzovalnikih in transport z zamrzovalniki postaja z vakuumskim hlajenjem nepotrebno. Vakuumska tehnologija lajša delo tudi trgovcem za peko na prodajnem mestu, čas peke je skrajšan, zmogljivost peke je zato večja, kakovost izdelkov pa določa proizvodnja in ne peka na prodajnem mestu. Ob tem je odločilnega pomena, da kruh in pecivo, ki sta ohlajena z vakuumsko tehnologijo, dosegata odlične lastnosti: obstojno hrustljivost, večjo svežino sredice in večji volumen pekarskih izdelkov.

V Pekarni Grosuplje so potrdili tudi energetsko varčnost nove tehnologije in njene okoljske prednosti. Zmanjšali bodo stroške vznege parka, obratovanja in vzdrževanja. Na podlagi rezultatov v prvih mesecih že ocenjujejo, da je poraba energije za tretjino manjša, medtem ko obremenitev okolja ni.

Pridobitev je pomembna tudi z vidika celotnega poslovanja in nadaljuje dosežke pekarnarstva na področju kakovosti. V lanskem letu so namreč uveljavili sistem HACCP in obvladovanje kakovosti nadgradili z novim mednarodnim standardom ISO 9001: 2000, ki še v večji meri postavlja v ospredje zadovoljstvo kupcev.

Štefan Plankar, direktor Pekarne Grosuplje: »Zadovoljni smo z odzivom trga v poskusnem obdobju, ki smo ga pravkar zaključili s 1. marcem. Ocenjujemo namreč, da imamo na področju dopeke dobre možnosti za uspešen prodor na tuje. Na Hrvaškem, kjer že delujemo v sklopu Mercatorjeve mreže, se nam odpirajo nove prodajne poti, za sodelovanje pa se zanimajo tudi italijanski in avstrijski partnerji.»

GROSUPLJE, KDO BO TEBE LJUBIL?

OSEBNO RAZMIŠLJANJE - 81

Grosuplje kot veliko mestno naselje, ki je nastalo s priseljevanjem ljudi iz okoliških vasi kakor tudi iz drugih krajev Slovenije, ima svojo značilnost, ki je po svoji vsebini specifična in bi jo morali preučiti kakšni strokovnjaki, verjetno sociologi.

Toda pustimo to prihodnosti!

Značilnost Grosuplje je, da se zelo malo ljudi identificira s krajem in da vsak želi poudariti, od kod je prišel in kakšne okoliščine so ga pripeljale, da živi v Grosupljem.

Značilnost teh ljudi je, da se, čeprav imajo stalno prebivališče, hiše in družine v Grosupljem, masovno vračajo v svoje rojstne vasi, kjer si želijo, če ne postaviti že hiše pa vsaj vikend bivališče. Tako je večina Grosupeljsčanov dvoposelstvenikov in to se odraža tudi ob večjih praznikih oziroma vikendih, ko ni udeležencev ali pa malo na raznih kulturnih ali drugih prireditvah, če so te organizirane v Grosupljem.

Ti isti ljudje pa se s čisto drugačnim pristopom vključujejo v svoje bivše ali drugo bivalno okolje in to ima zdelo zelo zanimivo, da se okoliške vasi Grosuplje zelo hitro širijo in tudi komunalno urejajo in imajo veliko prireditvev in tudi obiskane so. To je po eni strani razveseljivo, po drugi strani pa pušča v ljudeh razdvojenost, ki se delno prenaša tudi na potomce, da le-ti naselja Grosuplje ne vzamejo za svoje primarno bivalno okolje.

Naselje Grosuplje pa ima po opažanjih tudi neko specifično prijetno tradicijo, da se ljudje zelo radi udeležujejo pogrebnih slovesnosti za svojimi krajanji in da so pogrebne slovesnosti zelo dobro obiskane. Zelo radi obiskujemo Grosupeljsčani tudi svoja pokopališča in opaža se, da postaja pokopališče kraj družabnih srečanj še živih ljudi. Toda žal nimamo primerne prostora za poslovilno slovesnost od pokojnikov.

Veseli me pobuda Krajevne skupnosti Grosuplje, da je nujno potrebno dograditi na pokopališču v Grosupljem večjo poslovilno dvorano, ki bi bila primerno urejena tudi za primere slabega vremena in tudi za posebne slovesnosti oziroma maše za krščanske pogrebe, civilne pogrebe, kakor tudi pogrebe drugih obredov.

Podprimo predlog Krajevne skupnosti Grosuplje za ureditev primerno lepe poslovilne dvorane na našem pokopališču.

Anton Žitnik

S POMLADJO JE OZELENEL TUDI BOŠTANJ

S pomladjo bodo za turistične popotnike ali rekreativce postale zanimive tudi poti proti Boštanju.

Frenk Krampelj, kaj vse lahko najdejo tukaj in kam se lahko napotijo po okolici?

Ljudje lahko tukaj najdejo prijeten ambient cerkve sv. Martina, samega gradu Boštanj, se napotijo proti Radenskem polju ali Županovi jami. Priredite pa se pri nas začno s svetno nedeljo in se nadaljujejo skozi vse leto. Ljudje se lahko organizirajo sami ali jim pri rekreaciji ponudimo pomoč, načrtujemo tudi kolesarske, peš poti in postavitev laboratorija z rastlinjem Radenskega polja.

Kako je nastajala ideja o ureditvi Centra za kulturo, izobraževanje, šport in razvedrilo Samopomoč Zagradec?

Ves čas smo si prizadevali za center, ko pa so Ljubljanske mlekarne pripravile razpis, je zrasla ideja o vzpostavitvi več gospodarskih in turističnih dejavnosti, ker vemo, da turizem ne more živeti brez podpore gospodarstva. V centru smo se nagibali k pripravi družabnih srečanj, postavitvi galerije, organiziranju pohodov, v zadnjem času pa tudi pripravljamo prenočišča, ki jih bomo obogatili tudi z restavracijo. Tako bomo popestrili kompletno turistično ponudbo.

Na voljo je že zgibanka, ki napoveduje pestro leto 2004, vsaj kar se tiče dogajanja v Galeriji grad Boštanj. Kaj pripravljate?

Aprila pripravljamo velikonočni sejem, na katerem bo mogoče kupiti butare za svetno nedeljo, ročna dela, prtičke. Sledila bo razstava znanega svečarja in umetnika Rafaela Samca. Program se 18. aprila nadaljuje z mednarodno pasjo razstavo in prvomajskim kresovanjem. Povabil bi tudi na boštanski pohod v smeri Radenskega polja, pri katerem bosta sodelovala tudi dobra sodelavca Stane Peterlin in Mitja Škrjanec, ena smer pa bo krenila proti Županovi jami.

Koliko vas sodeluje pri izvedbi bogatega letnega koledarja prireditvev?

Sodeluje približno 35 ljudi in vsi delamo prostovoljno. Če ne bi delali prostovoljno, teh prireditev ne bi zmogli.

Bi se lahko pri vas ustavil tudi tujec? Bi znali zadovoljiti njegov okus? In ste se že domislili recepta, kako še bolj pritegniti domačine, razširiti svoj domet tudi na druge kraje občine?

Za tuje obiskovalce pripravljamo koledar in predstavitev v angleškem in nemškem jeziku. Domačini pa nas bodo morali sami začutiti, mi jim bomo dali pobudo in jih povabili k sodelovanju. Ljudje morajo začutiti, da pripadajo naši dolini. Mislim, da je perspektiva Slovenije ravno v turizmu.

Barbara Pance

NOVOSTI PRI ŽUPANOVI JAMI

Zima, ko je jama zaprta, se počasi preveša v pomlad. Turistično in okoljsko društvo Županova jama je že začelo razmišljati o delu okoli jame in v njej.

Območje okoli jame je z občinskim odlokom zaščiteno področje, zato niso dovoljeni nikakršni posegi v prostor. Zaprtili smo Zavod za naravno dediščino, naj nam dovoli zavarovati vhod v jama s streho, pa smo dobili odklonilen odgovor. Prav tako nam niso dovolili predelati stopnic, da bi bil vhod v jama lažje dostopen.

Inspektorica Zavoda za naravno dediščino je ugotovila, ko si je ogledala okolico jame, da je odlok zelo strog in zelo neživljenjski. Ker so stopnice tudi že precej poškodovane, saj so izpostavljene vsem vremenskim in naravnim dejavnikom, bomo dobili dovoljenje za preno-vo. Z delom bomo začeli v mesecu marcu.

Dva geologa Geoinženiringa iz Ljubljane sta pregledala območje vhoda v jama. Predlagali so čiščenje brežine nad vhodom, in to na dve leti. Dva jamarja Jamarskega kluba Železničar, viseča na vrveh, sta pregledala vso brežino in očistila kamenje.

Jama bomo v marcu zaprli, čeprav bi že morala biti odprta vsako nedeljo. Za obiskovalce bo odprta zopet sredi aprila.

Za TOD Županova jama Grosuplje, Marija Samec

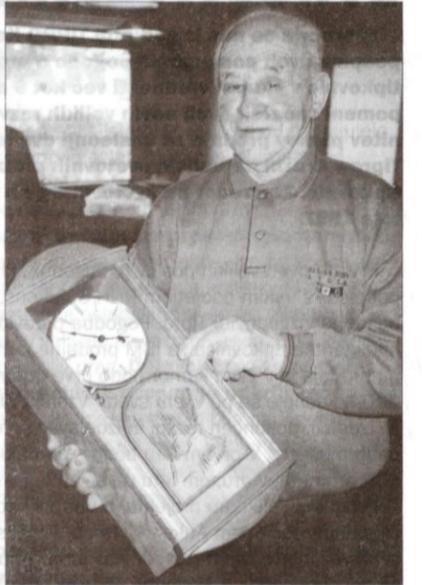
Zimska idila pri Županovi jami

PRIPOVEDI IZ GROSUPLJEGA IN OKOLICE - 4

Turistično in okoljsko društvo Županova jama Grosuplje praznuje letos, natančneje 22. marca 2004, 45 let svojega delovanja. Ustanovljeno je bilo leta 1959, in od tedaj dalje neprekinjeno skrbi za Županovo jama, vključuje pa se tudi v vse akcije, ki promovirajo Grosuplje in kraje v občini, ki nimajo svojih turističnih društev.

Vodič Franc Kanduč, ki je skoraj 50 let vodil po jami, hrani v spominu mnoge zanimive dogodke v zvezi z jama in ljudmi, ki so jo obiskovali.

Povedal mi je med drugim tudi zgodbo o tem, kako je nastala ideja za gradnjo gostišča ob jami.

Župani iz Anglije v Županovi jami

V Sloveniji so bili na obisku župani iz Anglije. Pa so prišli še jama pogledat. Takrat se je imenovala Taborska jama. Všeč jim je bilo v jami. Prevajalca so imeli, jaz sem znal malo nemško, pa smo se pomenili.

Ko sem jih pripeljal do izhoda iz jame, sem potegnil iz žepa velik starinski ključ in odklenil vrata. Eden od Angležev je nekaj rekel in prevajalec mi je prevedel.

"Zdaj bi morali pobirati prispevke, ko gremo ven iz jame. Vsak bi plačal, kolikor bi rekli, saj nihče ne bi hotel ostati notri."

Vsi smo se smejali, samo grosupeljski župan Hribšček je bil slabe volje, ker je moral tako pomembnim možem postreči kar pod drevjem ob jami. Tajnik je bil gostinec Mirko Pervanje. Gasilci so dali klopi in mize, pa smo jih pogostili.

Hribšček je takoj začel akcijo, da se je ob jami zgradilo gostišče, ki še danes stoji. Le zaprto je že več let, ker lastništvo ni urejeno.

Marija Samec

PUST

PGD Gatina je pravi lovec na pusta. Vsako pustno soboto se gasilski dom namreč trese od smeha, ki ga iz vaščanov in prebivalcev okoliških krajev izvajajo amaterski igralci iz vrst gasilcev. Tudi letos je bilo tako, zato smo o tradiciji pustnih prireditev povprašali Sebastjana Briana.

Gatinski gasilci bodo čez nekaj let praznovali 80-letnico delovanja. V teh letih pa so poleg poglavitne dejavnosti varovanja pred ognjem razvili tudi bogato kulturno življenje. Kaj je zanimivega iz kulturne zgodovine PGD Gatina?

Kulturno življenje gasilcev PGD Gatina sega že v leto 1945, gojiti pa sta ga začela Marija Marinčič, po domače Šimnova, in moj stari ata Tone Brian, po domače Pahletov. Že takrat se je oblikovala tudi igralska skupina, ki je pripravljala izvirne priložnostne prireditve, ki so se ohranile vse do danes. V okolici so ostali najbolj prepoznavni ravno pustni skeči. V bistvu ni vaščana ali tudi prebivalca iz okoliških krajev, ki bi ob naši kulturni prireditvi ostal doma. Zato je naš dom v takih primerih že skorajda premajhen. Tudi zaradi kulturne dejavnosti se je v društvo začelo vključevati vse več deklet in že leta 1947 je nastala tudi ženska tekmovalna desetina.

V krajih, kjer delujejo močna gasilska društva, se ljudje srečujejo še bolj pogosto, kot sicer. Je gasilstvo torej pomembno za razvoj družabnega življenja?

Ja, seveda je pomembno. Naš dom je poln ob vseh pomembnejših praznikih. Recimo, članice ob materinskem dnevu zberejo otroke in za matere pripravijo svečan program, ob kresu, se pravi ob prazniku Janeza Krstnika, zakurimo velik ogenj, na dan državnosti se zberemo ob lipi sprave in pripravimo kulturno-družabno prireditev, ob obletnicah in poletih pa se poveseimo na vaških veselnicah.

Kaj pa mladina, kaj jo veže na gasilstvo?

V naše društvo je vključenih dosti tekmovalnih ekip: dve pionirski in dve mladinski in mlada članska ekipa, ki že nekaj let pripravljata tudi pustne prireditve. Tako sami napišemo scenarij, uredimo sceno in napravimo kostume. Iz te pustne prireditve nastane čudovit večer. Ravno zaradi druženja nas, mladih, se po nas zgledejujejo tudi mlajše generacije.

In kakšne vrste kulturo na odru potipa igralska skupina iz vrst gasilcev?

Amaterska igralska skupina največkrat pripravi skeče iz življenja na vasi. Smeh je pol zdravja, zato so skeči še bolj začinjeni, če so iz znanega, domačega okolja. Letos smo uporabili tudi tale primer: mož in žena se ne marata in mož se žene želi znebiti. Zato pravi ženi: 'Purklov Lojz je cenejši kot lepota operacija.' Naj ob tem dodam za vse, ki ga ne poznajo, da je Purklov Lojz lovec!

Barbara Pance

PUSTOVANJE V GROSUPLJEM

Pustni čas je čas, ko si nadenemo maske in vsaj en dan v letu pozabimo na skrbi in se prepustimo norostim in veselju.

V Grosupljem je bila navada, da so se na pustno soboto konjeniki iz vseh strani zbrali, se našemili in s konji poskušali pregnati zimo.

Že pred leti smo ponovno obudili to navado in tako se vsako leto zbere več konjenikov, ki na pustno soboto objahajo Grosuplje in okoliške vasi.

Letos smo se na mrzlo pustno jutro zbrali na ranču Zupančič na Spodnji Slivnici, ki se hitro spreminja v točko, kjer se zbirajo konjeniki, stari in mladi, ljubitelji konj in vsi

Po obilnem zajtrku smo odjahali do Grosupljega, kjer so nas pričakali najmlajši. Kot je bilo že v navadi, smo tudi mi naredili krajši postanek pri gospodu Habjanu in Beli Grivi in nadaljevali pot proti Polici, kjer nas je čakalo kosilo.

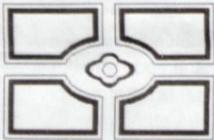
Vreme se je zelo hitro spremenilo in kmalu smo morali nadaljevati pot proti domu.

Letos so zimo skupaj pregnali konjeniki iz vseh okoliških klubov in društev in tako pokazali, da se da na vsa nesoglasja pozabiti.

Zal pisani družični Indijancev, Pik Nogavičk in kraljev ni uspelo prinesiti pomladi, prinesli pa so nasmeš na usta mnogim otrokom in njihovim staršem.

Upajmo, da nam bo drugo leto vreme bolj naklonjeno in bomo zimo pregnali tudi iz tistih krajev, ki jih letos nismo mogli obiskati.

Helena Miklič

Turistično društvo Boštanj
in Grajski Vrt Boštanj

vijudno vabita na

TRADICIONALNI VELIKONOČNI SEJEM.

V soboto in nedeljo, 3. in 4. aprila,
ter v soboto, 10. aprila 2004,

se nam pridružite pod gradom Boštanj med 10. in 16. uro.

Izbirali boste lahko med butaricami, prtički za žegen, lončenimi izdelki in drobnimi pozornostmi za praznične dni.

Še vedno vabimo k sodelovanju mojstre domače in umetnostne obrti ter vse, ki bi radi predstavili svoje rokodelstvo in ustvarjalnost!

Prijave sprejemamo na tel. (01) 786 36 67 ali gsm: 041 919 539.

Samo skupaj lahko bogatimo podobo in ponudbo našega kraja!

Turistično društvo Boštanj
in Galerija Grad Boštanj

vas vijudno vabita na otvoritev
razstave umetnosti v vosku

MODRO kot NESKONČNO

Rafael SAMEC, mojster umetnostne obrti
svečarstva

v galerijo Grad Boštanj in nato v cerkev sv. Martina,
v soboto, 3. aprila 2004, ob 19.00. uri.

Kulturni dogodek bosta obogatila
mezzosopranistka Mateja Kunstek in zbor Stella.

Naj bo to enkrat in neponovljiv uvod v velikonočno praznovanje!

ZLATOPOROČENCA IVAN IN VERA GRUM

Sredi februarja sta v krogu svojih najbližjih proslavila izjemen življenjski jubilej - 50 let skupnega zakonskega življenja - Ivan in Vera Grum iz Grosuplje.

Ati in mami Grum, kot ju poznamo njuni najbližji, sta se spoznala v jeseni leta 1949 v takratni tovarni Motvoz, kjer sta bila zaposlena kot kurjač in tkalka. Svojo ljubezen pa sta nadgradila s poroko leta 1954.

Ati se je kot Grosupeljčan rodil leta 1919 kot najstarejši izmed treh otrok. Življenje med obema vojnama je bilo težko in kmalu si je moral poiskati svoj lastni zaslužek. V svoji 42 let dolgi delovni dobi je bil zaposlen kot kurjač v Motvozu. Nekaj let je služboval pri Varnosti v Ljubljani in Grosupljem. 10 let po upokojitvi je opravljal delo kurjača na grosupeljskem sodišču, poleg tega pa je bil od leta 1945-1993 porotnik v Grosupljem.

Mami prihaja iz Vira pri Stični in se je rodila leta 1929 kot peta izmed osmih otrok. V začetku druge svetovne vojne so jim požgali domačijo, njih pa odpeljali v internacijo v Italijo. Po letu in pol sta se z mamo vrnili na domače pogorišče, kjer je bilo potrebno postaviti nov dom. Po poroki z Ivanom je bila zaposlena kot tkalka v Motvozu, kasneje je na Gradbenem podjetju prala rjuhe, 10 let pa so tiskali vreče za Motvoz, poleg tega pa je, tudi varovala otroke.

Po poroki sta si s trdim delom in mnogim odrekanjem ustvarila svoj dom. Težave, s katerimi sta se srečevala, sta zmogla premagati z ljubeznijo, pogovorom, ter pomagati drug drugemu in tudi odpustiti. V zakonu so se jima rodili sin Ivan in dvojčici Vera in Majda. Svojo jesen življenja preživljata na svojem domu v Grosupljem, kjer sta najbolj vesela obiska svojih šestih vnukov in enega pravnuka.

Želimo si, da nas bosta še dolgo razveseljevala in sprejemala v svoj topli dom.

Se na mnoga leta, zlatoporočenca!

Brigita Grum

KJE SI ŽENSKA IN KJE MOŠKI?

»Senhora, gospa, ste vi moški ali ženska?« me sprašujejo velike rjave svetleče se oči. Moški ali ženska? ... Pa saj je jasno ... Si res ne upam biti ženska?

Verjetno so me malo čudno gledali že, ko sem prišla. Iz vlnudnosti nihče ni rekel ničesar, Evropejci smo pač čudni. A sem pozneje slišala velik del misli - saj tiste kratke hlače so bile pa res za stran, nove si že rabila, pa tiste široke majice ... Ob nakupu novih hlač so samo kimali in ničesar rekli. Meni so bile pa tako všeč nove jeans bermuda hlače! Za Brazilce že, ne pa tudi za Brazilke. In jaz sem ženska, čeprav malo čudna in izven meril, torej se me primerja z Brazilkami.

Prvi iskreni domačini so bila dekleta, kakih 9, 10 let stara: »Učiteljica, saj izgledate kot moški! Morali bi se obleči v kratko krilo, pa v oprijete majčke (govoreč z malo zapeljivim glasom si gre z rokami tesno ob telesu), pa lase spustiti in uhane v ušesa, šminko na usta!« In potem bi bila kot ženska? »Ja!« »Zdaj pa nisem?« »Ne čisto.«

Če sem iskrena, sem doživela šok. Nekaj ur sem ostala brez pravih besed, drugi vzgojitelji so se mi smejali. A ko sem imela enkrat malo ožjo majico kot ponavadi, so bili tako navdušeni, da sem vedela, da so se z otroki vsaj malo strinjali. V Braziliji sem začela intenzivneje razmišljati, kaj pomeni biti ženska. Polna evropskih konceptov, podob samostojne ženske, upiranja vsiljeni podobi seksi ženske, zunanosti, ki je pri mladih dekletih in čedalje bolj tudi pri starejših ženskah tako pomembna, sem se začela sprehajati po notranosti besede ženska. Ne sprehajati, intenziven pohod je bil to. Sprejemanja sebe kot ženske, sprejemanja podobe ženske, ki je bila in ki je, prepoznavanja naravnosti in vsiljenosti, »suženjstva« in svobode.

Opazovala sem brazilsko žensko. Komaj shodi, ji nataknejo čevljevce z 2 cm visoko peto (cokljice, natikače). Ko teknuje za očetovo pozornost, peta ostane, začneja se koketiranje. Pri osmih, devetih, desetih letih ji začenejo ušati mini krila, nekaterim tudi že šminke. V plesu ... (ne vem, ali je to dobro ali slabo) v plesu postanejo že prave zapeljivke - migajo z boki, poznajo že vse gibe, ki jih odrasle ženske obvladajo in spadajo v repertoar plesa, ki je pogosto, kot vemo, veliko nagovarjanje nasprotnega spola, še posebej v latino ritmih. Zraven si poskušajo obleči čim bolj prave cunjice - to je oprijete majčke, ki kažejo čim več odkrite kože, krila so čim krajša (tista do kolen so že predolga). Pri trinajstih izgledajo kot naša dekleta pri sedemnajstih, ker jih trdo življenje hitreje oblikuje - hitro odrasle, a z dušo otroka. Pa tako lepe in privlačne za fante! - tu ima svoj del tudi vročina, zunaj in v krvi.

Če zaenkrat spustimo vmesna leta in pogledamo potem odraslo žensko, ki že ima družino (v Braziliji je najbolj normalna stvar, da ima ženska družino, torej otroke, in včasih še moža), jo najdemo sredi dela ali pred televizijo - zjutraj, popoldne in zvečer. Ko skrbi za kruh oz. za riž, za dom, družino. Biti učiteljica je že precej dober poklic, za preživetje družine pa dela med 7.00 in 11.00, 13.00 in 17.00 ter 18.40 in 22.40, v treh izmenah. Kdaj lahko skrbi za družino? Slika brazilke ženske je, da to počne. Tudi tiste revnejše delajo cele dneve (perejo in likajo premožnejšim družinam, preprodajajo od hrane do oblek ...), če se le da. A imajo za veselje in ljudi zmeraj čas.

O čem pa sanjajo dekleta, ko gledajo take ženske? Morda bi lahko rekla, da o tem istem sanjajo tudi odrasle ženske. Iščejo tisto, kar želi srce - možkega, najraje princa na belem konju. Ne takega, ki pride in odide, takega že imajo, ampak takega, ki bo ostal, ki jih bo imel rad. Svoj del k takim željam prispevajo moški, ki letajo od cvete do cveta. Njihova ženska je oveta, utrujena po celodnevem delu, oni pa bi radi spočito, ki se jih bo razveselila.

Vendar Brazilka ni ženska, ki bo tožila nad usodo. Na začetku pogovora malo »pojambra« in potem hitro odide na vesele teme, kjer se bo lahko smejala, tudi na račun koga drugega, se malo poigrala z besedami, da bo pogovor bolj zabaven. Večina ne daje vtisa, da bi bilo življenje težko. Obleka, ki naredi človeka, mora biti urejena. Običajno so bile veliko bolj oblečene od mene. Ženska mora biti lepa - z nakitom, namazana. Od kod jim denar? Za to ga je vedno dovolj. Poleg tega pa mora obvladati kuhanje, biti spretna, skrbeti za otroke, za perilo, ki ga ni malo, glede na to, da je vroče in je treba vsak dan oprati vsaj majice, biti mora prijazna s sosedi, spremljati mora nadaljevanke po televiziji ... Mogoče kar visoke zahteve, ker se nekako zdi, da so ženske prevzele kar bolj pasivno vlogo. Mlade se

Uradne ure na **Krajevnem uradu Ivančna Gorica** so:

6. člen
Če zaradi državnega praznika ali drugega z zakonom določenega dela prostega dneva ni mogoče opraviti uradnih ur v skladu z objavljenim razporedom uradnih ur, se uradne ure zagotovijo naslednji poslovni dan v obsegu 4 ur.

Uradne ure na **Krajevnem uradu Dobropole** so:

7. člen
Razpored uradnih ur in uradnih ur po telefonu in po elektronskih medijih mora biti objavljen in na viden način označen v poslovnih prostorih in v elektronski obliki.

Uradne ure **svetovalca za pomoč strankam**

8. člen
Svetovalca za pomoč strankam zagotavlja strankam informacije v skladu s 4. členom Uredbe o načinu poslovanja organov javne uprave s strankami ves poslovni čas in mora biti strankam dostopen fizično, po telefonu in elektronskih medijih.

9. člen
Z dnem uporabe tega sklepa preneha veljati Sklep o poslovnem času, uradnih urah ter delovnem času št. 152-1/01, izdaja 01 z veljavnostjo od 23. 6. 2001.

Načelnica Upravne enote Grosuplje Nevenka Dolgan

potrudijo, da dobijo moža, potem pa kakor katera - mnoge ostanejo doma, nimajo službe (delajo priložnostno), če jo imajo, bodo naredile marsikaj, da jo bodo obdržale, kolikor časa imajo, ga presedijo pred televizijo, da lahko sanjajo o življenju. Se pravi, da veliko delajo, ostali čas pa so ali pred televizijo, se pogovarjajo ali pa zabavajo. Beseda knjiga je skoraj neznana.

Kakšne so sanje, ki jih sporočajo nadaljevanke? Na meji resničnega. Večina samo sanja, ničesar pa ne naredi, da bi se te sanje uresničile, saj je to nedosegljivo. Pri vprašanju, kaj si želijo v življenju, kaj so si vedno želeli kot otroci, so 12-, 13- in 14-letni mladostniki imeli velike težave - ker ne poznajo poklicev, ker si ne upajo sanjati skoraj neuresničljivega, ki zahteva velik napor, najraje pa bi vse dosegli brez velikega napora, ker imajo včasih hrane komaj za vsak dan in je ob tem razmišljanje o prihodnosti skoraj utopija, ker je ideal ženske biti družinska mati, to je prvi poklic. In potem še ljubica, lepota, zapeljivka. Predpasnik sem videla le na moških.

Kaj naj dekletom povem o tem? Nimam pojma. Imele smo dvodnevno srečanje z dekleti, da bi se pogovarjale ravnno o vlogi ženske - kaj pomeni biti ženska, kaj si želim za življenje, odnosi s fanti, zunanost, kako ohraniti spoštovanje do sebe ipd. »Kaj boš pripravila, Alenka?« »Ja, lahko bi ...« in se je ustavilo, ker sem kar naenkrat ugotovila, da o tem v Braziliji ne morem govoriti. Biti ženska v Sloveniji je drugače. Če vidim škatlo, ki stoji na hodniku, in vem, da jo je treba odnesti, bom to storila, Brazilka nikoli. To je moško delo. Beljenje? Moško delo. Zvečer sprehod? Ženska nikoli sama, moški lahko. O čem naj jim govorim? O samostojnosti? Marsikatera je bolj samostojna kot pri nas, saj same preživljajo mnogočlansko družino. A v glavah vedno pripadajo moškim, izpolnjene so šele ob njem. Kakšne krasne ženske sem spoznala, z glavo in srcem na mestu, samostojne, pripravljene pomagati! Ko pa pogovor nanese na moške, jim en del srca ostane v hrepenenju, če nimajo svojega možkega. O podobi ženske v Braziliji jim ne morem govoriti, ke je ne razumem, je ne poznam. Če bi me videle, kako sem namesto fanta privezovala vrv na avto, da smo ga vlekli, bi naredile črto čez mene, postala bi moški! Na srečo je moški modro molčal, da ne bi bil ob dober glas ... Tista dva dni so me one učile.

Prej smo spustili vmesna leta, ki prinesejo toliko različnega, da jih je težko opredeliti. Vsem je skupno to, da morajo neznasko skrbeti za svojo zunanost. Če so šolarke, delajo, samo postopajo, iščejo fanta, se prostuirajo, jih drugi prodajajo - najpomembnejši je videz. Če se z njimi pogovarjaš o videzu, imaš vedno temo za pogovor. Žal mnoge že rodijo prvega otroka, ko imajo 15, 16 let. Če znajo skrbeti za svojega otroka, je druga zgodba. Rodijo ga v letih, ko začenejo spoznavati svet, ko začnejo sanjati o življenju, prve spolne izkušnje so prišle prehitro, da bi vedela, kaj vse to lahko prinese s seboj, čeprav so svojo mamo gotovo videle nekajkrat nosečo. Pri nekaterih je nosečnost posledica promiskuitetnega življenja, to pomeni, da imajo veliko spolnih odnosov, da gredo v družbo ravnno zato, da si poiščejo možkega, za kar imajo včasih zgled kar pri mami. So tudi starši, ki začnejo prodajati svojo hčer - vse za riž. A tisti, ki začnejo prodajati svoje otroke, niso zares revni. Ti hočejo denar še za kaj več. Ljudje, ki so zares revni (govorim o mestu Corumbá) in zares lačni, si poiščejo delo in ohranijo spoštovanje. Ampak o revščini, materialni in duhovni, kdaj drugič, ostanimo pri ženskah.

Začeti družino tako zgodaj pomeni, da morajo vložiti veliko energije v to, da se naprej razvijajo. Ali so zelo vztrajne, kakršnih je malo (npr. naša kuharica s 45 leti babica in končuje osnovno šolo), ali pa svojega otroka dajo svoji mami. Pri 40-ih babica? Čisto običajna stvar.

Podoba ženske v meni je drugačna in tam mi je bilo dovoljeno, da sem se, po njihovem, gibala na meji med dvema spoloma (lahko sem šla sama na sprehod izven mesta, pomagala beliti, nositi krilo samo občasno ...). Ko pa so mi podarili uhane in mi nevmkaterič povedali, da jih MORAM imeti, sem si jih dala v ušesa, le drobne pikice so bile, in to je bila revolucija! Ko so me zagledali, jim je zasijal obraz, fantje, ki ponavadi ne opazijo veliko, so šli samo mimo in že videli, da imam uhane. K meni je prišla Ingridi, punčka, ki me je nekaj časa nazaj vprašala, ali sem moški ali ženska, in me sedaj s sijočimi očmi gledala. Ne mene, gledala je uhane! Z zadovoljstvom. »Sem ženska ali moški?« »Ženska!« je bila odločna z glasom, ki je spraševal, kaj mi je, da to sprašujem, saj je vendar logično! Zaradi uhanov sem ženska???

Še vedno ne vem prav dobro, kaj pomeni biti ženska v Braziliji, verjetno tudi nikoli ne bom, in se tudi ne bi veselila, če bi morala imeti tako vlogo, ker imam korenine v zahodnoevropski podobi ženske. Kar pa mi je dalo misliti, je bila gotovost, ki so jo ženske imele o svoji vlogi, prepoznavnost, pogum, predanost, predvsem pa VESELJE do svoje vloge! Ni jim bilo treba igrati, da so ženske. Morale so sicer igrati lepo podobo, prijazno obnašanje ipd., a ob vsem tem je bilo jasno, da so ženske. Je to večja moč, kot je bila izbrana v Sloveniji?

Si res nisem želela biti ženska? Ali pa sem se le branila podobe, ki me je obdajala v Sloveniji in v zahodnem svetu - ženske, ki se v tekmovanju z moškimi navzven tako zelo bori, da bi bila ženska, in se zato mnogokrat odpoveduje bistvu ženske, ki se skriva v njej, hkrati pa hrepeni po tem, da bi bila sprejeta kot ženska? Biti ženska in biti moški je dar. Čestitke vsem, za vsak dan, ko to smo in se ne upamo biti!

Biti ženska? - Napor? Veselje?

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA
GROSUPLJE
Služba načelnice
Kolodvorska 2,
1290 GROSUPLJE
Tel.: 01 7810 900
Fax: 01 7810 919
Številka: 152-1/01
Datum: 11.3.2004

Delovni čas
3. člen
Delovni čas v Upravni enoti Grosuplje traja:
v ponedeljek, torek in četrtek od 7. do 16. ure
v sredo od 7. do 17.30 ure
in petek od 7. do 14.30 ure.

Na podlagi 47. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02, 56/03 in 83/03), skladno z določili Uredbe o poslovnem času, uradnih urah in delovnem času v organih državne uprave (Uradni list RS, št. 21/01, 54/03, 31/03 in 18/04), po predhodni obravnavi na 44. seji kolegija dne 11. 3. 2004 izdaja načelnica upravne enote Grosuplje

Delovni čas v Upravni enoti Grosuplje se razporedi tako, da zajema **čas obvezne prisotnosti** javnih uslužbencev na delovnem mestu:
v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 15. ure,
v sredo od 8. do 17. ure,
petek od 8. do 13. ure

SKLEP

O POSLOVNEM ČASU, URADNIH URAH, URADNIH URAH PO TELEFONU IN PO ELEKTRONSKIH MEDIJIH TER DELOVNEM ČASU V UPRAVNI ENOTI GROSUPLJE

1. člen
S tem sklepom se določa poslovni čas, začetek in konec, trajanje ter razporeditev delovnega časa in razporeditev uradnih ur, uradnih ur po telefonu in po elektronskih medijih v Upravni enoti Grosuplje.

in **premakljiv delovni čas** za prihod javnih uslužbencev na delo, ki je med 7. in 8. uro, za odhod z dela pa:
v ponedeljek, torek in četrtek med 15. in 16. uro,
v sredo med 17. in 17.30 uro,
in petek med 13. in 14.30 uro.

Poslovni čas

2. člen
Upravna enota Grosuplje posluje pet dni v tednu, in sicer v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek.
Poslovni čas Upravne enote Grosuplje je:
v poned. od 8. do 15. ure
v torek od 8. do 15. ure
v sredo od 8. do 17. ure
v četrtek od 8. do 15. ure
v petek od 8. do 13. ure

URADNE URE, URADNE URE PO TELEFONU IN ELEKTRONSKIH MEDIJIH

5. člen
Uradne ure, uradne ure po telefonu in elektronskih medijih na sedežu Upravne enote Grosuplje so:
v poned. od 8. do 12. ure
in od 13. do 15. ure,
v sredo od 8. do 12. ure
in od 13. do 17. ure,
v petek od 8. do 13. ure.

Poslovni čas in uradne ure pred dela prostima dneva

Na delovni dan pred dela prostima dneva, 24. in 31. decembra, se poslovni čas in uradne ure začnejo ob 8. uri in končajo ob 13. uri.

Z DRUŽINO, S PEVCI...

TINA IN STANE KOSTANJŠEK: OTROCI NISO LE VELIKA LJUBEZEN, SO TUDI VELIKA ODGOVORNOST!

V mesecu marcu sta kar dva spominska dneva posvečena ženi, materi. S tem pa tudi družini. Toda, ali se vsem velikim besedam navkljub kdo vpraša, kako veliko je poslanstvo in odgovornost matere in po drugi strani, kakšno je življenje v zakulisju slovenske družine. Takšne, po kakršnih besedno toži slovenska država, v času, ko ugotavljamo srhljivo upadanje rojstev. Ob tej krizi naroda pa mi je bilo dano prijetno vstopiti v topli dom družine s štirimi otroki, kjer so vsi v velikem pričakovanju novorojenčka. Njihov peti otrok jih bo razveselil sredi marca.

Zakonca Tina in Stane KOSTANJŠEK s 13-letnim Blažem, 12-letno Romano, 9-letno Evo in 16-mesečnim Vidom, sta si prijeten dom uredila v starejšem stanovanjskem bloku sredi Grosuplje. Neizmerno sta hvaležna občini, da jima je pomagala do tega prostornega stanovanja.

»Leta 1993 so nas v Grosuplje prinesle poplave,« se pošali Stane. Toda, ko zgodbo razpreda dalje, to ni več šala. Mlada družina si je v Kopoljah uredila in opremila najeto starejšo hišo. Leta 1993 po obilnem deževju jih je ob treh zjutraj zbudil »alarm«, saj so imeli v hiši že 20 cm vode, ko pa so stopili ven, jim je voda že segala do pasu. Bilo je kot v grozljivem filmu, saj sta bila Blaž in Romana še skoraj dojenčka. Voda jim je uničila vse pohištvo, vse, kar so si pravkar uredili in ostali so brez vsega. Tam jim tudi ni bilo več ostati v strahu, kdaj bo voda spet zahtevala svoj davek. Dobila sta socialno stanovanje na Tovarniški v Grosupljem. Toda ko je prišla še Eva in so pričakovali četrtega otroka, je enosobno stanovanje za 6-člansko družino postalo premajhno... »Potem pa se je zgodilo vse v enem tednu: obvestili so naju o večjem stanovanju, rodil se je Vid in dobil sem novo službo,« pove Stane Kostanjšek in čeprav je od tega že 16 mesecev, je sreča v njegovih besedah očitna s prav takšno mero, kot da se to pravkar dogaja. Kako prijetno je prisluhni takšnim besedam!

KAJ BI KOMU RAZLAGALA, MIDVA ŽE VEVA! Mlada družina ste; mi morda lahko zaupate recept, kaj zakonski par privede do odločitve za več otrok? –

začnem pogovor, ko vsi skupaj sedemo za veliko mizo v kuhinji, kjer je vse tako prijetno, domače. Na odgovor mi ni treba dolgo čakati. Kaže, da je to tema, način njunega življenja. Recept je po Tininih besedah zanj zelo preprost: »Veliko medsebojnega razumevanja, ljubezni in veliko vere, da si upaš in da upaš, da boš zmogel. Otroci niso le velika ljubezen, so tudi velika odgovornost!« In nato Stane nadaljuje: »Eno veliko srečo imava, da imava krog prijateljev, ki imajo prav tako več otrok. Skoraj od začetka delovanja sva člana Aninega sklada, ki vključuje družine z več otroki. Vsaj dvakrat letno imamo srečanja. Ko sva se tega udeležila prvič, je bila Tina noseča z Vidom. - Ali šele 4. pričakujete? – nama je bilo namenjeno vprašanje. Nič nenavadnega, tam so družine s petimi, šestimi in tudi več otroki. Značilno zanje je, da so mame doma, da je njihov poklic – mama. Torej gre za velike družine s skromnimi dohodki. Toda ti otroci niso pri-krajšani, prav tako jih veliko obiskuje glasbene šole in različne druge dejavnosti, imajo, kar potrebujejo. Je pa prijetno gledati uigrano množico kakšnih 300 otrok, med katerimi tudi v celodnevem skupnem druženju ne pride do najmanjšega prepira.

Anin sklad za vsakega otroka – od 4. dalje, družini nakazuje 3.000 sit mesečno. Prav toliko, če ne še bolj kot materialna, pa je pomembna psihična podpora,« resnobno poudari in po krajšem premisleku, ko se za trenutek posveti razigranemu Vidu, ki hoče našo pozornost pritegniti v kupu igračk, nadaljuje: »Brez globoke vere in zaupanja gotovo ne bi imela takšne družine! Mnenje okolice se je tudi že malo spremenilo. Ko sva pričakovala tretjega otroka, so se nama čudili, pri četrtem je bilo tega že manj, sedaj pa je bil za nekatere spet pravi šok. Vendar, kaj bi komu razlagala – midva že veva!« je odločen.

In potem tudi takšne pripombe obrne na šalo. 20 let se je namreč aktivno ukvarjal z glasbo; igral je v dobrepoljski godbi in v ansamblu. Žal je po Evinem rojstvu za to zmanjkalo časa. Odgovornost očetovstva je bila

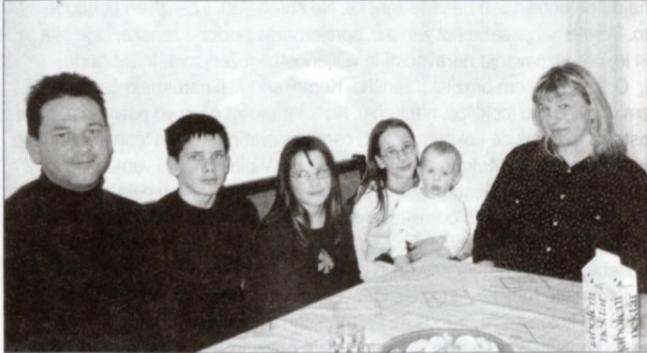
večja kot veselje do muzike. Ko so se tako še mladeniči v družbi pogovarjali o svoji bodočnosti, o otrocih, je dejal, da jih bo imel pet. Da jih bo ravno za ansambel! Morda se bodo prerokbe uresničile; Blaž že igra trobento, Romana pa violino v glasbeni šoli.

Tina je zaposlena v vrtcu na Vidmu. Kako v zavodu sprejemajo njeno porodniško odsotnost. - Je morda kdaj čutila nejevoljo nadrejenih?

O tem Tina pove: »V Dobrepolju je kar nekaj velikih družin, zato na srečo nisem čutila nerazumevanja. Po preteku porodniške z Vidom sem delala le nekaj dni. Bolj pa so bili začuden nad najino odločitvijo in tudi pogumom morda.

STARŠEVSTVO – PRVENSTVENI POKLIC - Veliko govorimo o nataliteti, tudi o vzpodbujanju rojstev. So to le mrtve črke na papirju, ali pa morda kot družina to doživljate drugače? –

»Če bi pričakoval kaj od teh obljub ali samo zaradi obljub, bi človek bojda ostal sam! V sebi moraš imeti željo in vedeti, zakaj imaš otroke. In se zavedati, katere vrednote moraš gojiti! Doma smo bili v družini 3 otroci in marsikaj sem prinesel s seboj. Najina domena je, da pustiva otrokom samostojnost v dobrem in slabem. Pri nas velja načelo: midva imava službo, otroci imajo šolo! Vedo, kaj so njihove dolžnosti in vedo tudi, da vedno doma dobijo vso pomoč in podporo,« razkriva del družinskega življenja Stane, Tina pa doda: »Našim otrokom ni nikoli dolgčas! Vedno potrebujejo drug drugega in tako jim je najlepše!«

Starševstvo Tina in Stane sprejemata kot prvenstveni poklic. Kako sta kos vsem obveznostim – službi in družini?

Skupaj sedimo za mizo, otroci sledijo pogovoru, pogled nanje, ki izražajo veliko mero resnosti in zamišljenosti, je topel, osrečujoč. Mama Tina s pogledom poboja vsakega izmed njih, v naročju pa ljubeče najmlajšega, rekoč: »Veliko pripomore samostojnost otrok! Niso prepuščeni ulici, vedno vedo, kje je njihovo mesto in tudi to, da se morajo potruditi! Oče Stane pa, zaposlen kot gospodar v Uršulinskem samostanu v Ljubljani, kjer imajo tudi vrtec z odličnimi vzgojnimi metodami z motom »Pomagaj mi, da naredim sam!« - Tinine besede le še podkrepiti: »Otrokom dajeva možnost, da se lahko izkažejo; čutijo, da jim zaupava. Znajo biti zelo odgovorni. Seveda pa to ne pride samo od sebe! Vse temelji na veliko pogovorih! Glede na to, da sem zaradi delovnih obveznosti veliko odsoten, izkoristimo vsak prosti trenutek, da se pogovarjamo. Tudi ob delu. Zato pa pri nas ni televizor naš gospodar! In nihče ga niti ne pogreša! Ker je tudi otrokom prijetnejši topel pogovor, četudi je treba kdaj kaj razčistiti. Otroci so samo – otroci! In če zato porabimo tudi sobotno dopoldne, ko skupaj čistimo v cerkvi, se kljub delu imamo prav lepo!

Delo pa imajo pri Kostanjškovi tako razdeljeno, da najdejo vedno čas drug za drugega. V glavnem pa so njihovi nedeljski popoldnevi, ko se odpravijo skupaj bodisi na obisk k staršem, zelo radi pa gredo tudi v naravo. Toda, vedno skupaj! Stanetu so bile neumestne pripombe, ko so

zamenjali avto tako, da zadostijo tudi zakonskim določilom, pa mu je nekdo dejal, kaj da mu bo velik avto, saj bodo otroci tako in tako zrasli in ne bodo več hoteli z njima. Stane in Tina pa sta drugačnega prepričanja, ne glede na to, da so otroci še majhni. »Tudi če bi samo dve leti še bili z nama, se spleča!« Vendar je iz prijaznega toplega vzdušja v njihovem domu čutili, da jima bodo še dolgo sledili...

Gotovo imata željo, kakšni naj bi bili vajini otroci, ko odrastejo. Kaj mislita, potrebujejo, da pridejo do cilja in da – končno – uresničijo tudi vajine želje?

»Misliha, da nama uspeva in da so takšni, kot si želiva,« je jednat oče Stane o svojih starejših treh, ki so v šoli odličnjaki, prizadevni skavti, ki doma vedno poprimejo za delo; sploh pa je sam nepopustljiv tudi takrat, ko bi mama Tina malo zamižala na eno oko. Vid pa je že ob mojem prihodu poizkušal Evi dopovedati, da mora čevlje pospraviti v omaro... Iz malega raste veliko, pravijo.

ZAKONSKE SKUPINE - MOČNA PODPORA

Zakonca Stane in Tina že dolgo zavzeto sodelujeta v zakonskih skupinah in se udeležujeta duhovnih vaj v okviru župnije Grosuplje. Tam, pravita, črpata novih moči in si nabirata tudi prepotrebni izkušnji. Tudi ob nastalih problemih ugotavljata, da nista sama, da sta le ena izmed mnogih in da se s skupnimi močmi da premagati tudi najgloblje čeri. Tako prav tu najdeta čas drug za drugega, za pogovore, za katere doma zmanjka časa. In nenazadnje: črpata moči za nov dan, za nove obveznosti in tudi za odgovorne odločitve...

Bi se Tina in Stane odločila za tako veliko družino, če bi jima izračun kazal, da jim ne bosta mogla nuditi toliko, kot bi želela?

»Nikoli nisva pogojevala, kaj in koliko bova otrokom nudila materialno. Pa vendar lahko rečem, da otrokom ničesar ne manjka. Imajo tisto, kar rabijo. So trenutni prebliski, velike želje. Toda ob tem vedno razčistimo: Zakaj bi pa ti to rabil? In nikoli – Tega pa ne boš dobil, ker ti ne moremo kupiti... Otroku je treba namreč vse na primeren način razložiti,« pripoveduje Stane in ko opazujem najstarejšega – Blaža, čutim, kako resnobno sledi očetu in priključuje njegovim besedam.

»Če si dober do sočloveka, se ti to povrne,« nadaljujeta Stane in Tina. Kako shajajo?

Več kot daš, več prejmeš, pravita. Materialno res ne morejo dajati! Marsikomu pa veliko pomeni, da znaš prisluhni ljudem v stiski! In Tina to prav gotovo zna! Včasih je za to dovolj že sproščen telefonski pogovor, ker žal danes ljudje v prevelikem pohlepu za materialnimi dobrinami nimajo časa za bližnjega, četudi bi mnogokrat zadostoval že prijazen pogovor. Prevladuje pa mišljenje: uživaj, uživaj, kolikor se da!... Vera, morala, morda tudi kakšna poglobljena razmišljanja, čas za človeka... To so stvari za obdobje starosti ...

Če ne bo prepozno, se sprašuje Stane, ki kot katehist odraščajočih osmošolcev pogosto razočaran ugotavlja, da imajo starši premalo časa za svoje otroke.

So otroci, ki imajo veliko materialnih dobrin, pa premalo staršev. Pa tudi otroci, ki imajo materialnih dobrin, kolikor jih potrebujejo za zdrav razvoj, pa veliko časa svojih staršev. Ljubezen naj bi imeli vsi otroci! Večina staršev jim to tudi hoče nuditi! Žal pa niso vse ljubezni enake.

To je podkrepila dvanajstletna Romana z vso svojo otroško iskrenostjo: »Najlepše je ob nedeljah, ko smo vsi skupaj! Pa tudi ob sobotah, ko imamo veliko dela!«

Hvala vam za prijetne trenutke, Kostanjškovi; z željo, da vam bi novi družinski član, ki bo morda v vaši duhovno bogati družini naznanil prvi pomladni dan, prinesel nove sreče in medsebojne ljubezni!«

A. A.

ZBOROVODKINJA PETRA MOHAR BREGAR: SAMO TISTI, KI LJUBI, JE DOBER UČITELJ

Mladinski pevski zbor Magnifikat se je grosupeljskemu cerkvenemu občestvu prvokrat predstavil pred štirimi leti, ob velikonočnem prazniku pa bo prvokrat izvedel samostojni koncert. Pogovarjali smo se z ustanoviteljico zbora in zborovodkinjo Petro Mohar Bregar.

Z zborovodstvom si se srečala že v Šmarju-Sapu, od koder si se v Grosuplje preselila po poroki. Vodila si cerkveni pevski zbor, ki je bil zelo prepoznaven in uspešen. Kako je potem nastala odločitev, da pri nas začneš od začetka? Si imela kaj zadržkov?

V Šmarju sem v svojih srednješolskih letih pričela z vodenjem otroškega zbora, ki smo ga ustanovili v krogu moje birmanske skupine. Delo z otroki mi je bilo v posebno veselje. Kasneje je ostal cerkveni mešani zbor brez zborovodje in tako se je pričelo moje sodelovanje z njimi. Vesela sem, da je danes v Šmarju kar nekaj aktivnih mladih, omenim naj Barbaro in Robija; z veseljem lahko rečem, da uspešno nadaljujejo z mojim delom. Pot me je po poroki vodila v Grosuplje, kjer sem si ob družini in svojem poklicu želela le peti v cerkvenem zboru. Toda gospod župnik, Franci Šuštar, je dal pobudo za nov mladinski zbor. Imela sem kar precej dvomov, ali bom v svoj dokaj natrpan umik uspela umestiti tudi to novo nalogo, ki mi je bila zaupana. Ob neki priložnosti je zopet pristopil k meni g. župnik in mi omenil, da je že 10 mladih spraševalo, kdaj bodo vaje. Še sama ne vem, kako, ampak DA mi je tistega dne kar zletel iz ust.

V župniji se je v zadnjih letih povečal prepad med mladimi in odraslimi glasovi. Je bilo težko mlade ljudi prepričati, da se pridružijo zboru?

Mladi potrebujejo svoj prostor tako v družbi kot tudi v cerkvi. Skupnost, ki nima mladine, nima otrok, je obsojena na propad. Seveda je včasih težko najti pot med zahtevami družbe in željami mladih. Mladi imajo v sebi to nuro idejo biti drugačen, biti razpoznaven, pokazati, da zmorejo tudi sami ustvarjati. Jaz njihove želje razumem, zato smo se kmalu ujeli, si zaupali in se vzljubili. Že neki grški filozof je dejal, da učitelj, ki ne vzljubi svojega učenca, ga ne zmore ničesar naučiti, in to velja tudi za zborovodjo. Če svojih

pevcev nimaš iskreno rad, in to od tistega z zametnim glasom, prizadevnega pevca, pa vse do tistega, ki največkrat zamuja na vajo, ki največkrat "kiksne" kak ton, potem svojemu zboru ne moreš dati, kar resnično potrebuje. Pevci, ki so danes del Magnifikata, niso bili potrebni kakšnega prepričevanja. Tisti, ki je želel priti in je imel posluš, se je pridružil in ostal, čemu je bilo všeč. Tako nas je danes 34.

Kakšen pomen nosi vaše ime Magnifikat?

"Moja duša povečuje Gospoda." To pomeni Magnifikat in ime nam je pomagal izbrati naš župnik. Te besede je izrekla Marija, ko je sprejela Gospodovo voljo in je njeno telo postalo dom božjega Sina. Nam vsem ime veliko pomeni, ker nas vztrajno opominja, da s svojim petjem slavimo Gospoda in smo, vsaj upamo, Bogu v veselje.

Zanimivo je, da so se pevci dokaj hitro upeli in ste prvič nastopili že kmalu po začetnih vajah. Na kakšnem pristopu in repertoarju gradite?

Večina pevcev se je na vajah prvokrat srečala s štiriglasnim petjem, tako da smo večglasje postopoma spoznavali. V začetku smo peli preprostejša pesmi, ki jih še danes radi zapojemo, ker nas spominjajo na prve korake petja. Radi imamo vesele, mladostne pesmi, predvsem pesmi, s katerimi se pevci identificirajo in ki jih razumejo. Radi posežemo tudi po črnski duhovni glasbi. Z leti petja zori tudi dojemanje glasbe in temu primerno izbiram pesmi. V veliko veselje nam je srečanje mladinskih zborov na Rakovniku, kjer v množici približno 150 mladih pevcev zavalovi pesem, prežeta z radoživostjo, veseljem in ljubeznijo do Boga. Ob takih srečanjih si napolnimo "pevske baterije" in dobimo navdih za nadaljnje delo.

Ob četrti obletnici pripravljate prvi samostojni velikonočni koncert. Kaj bo njegova posebnost?

Velikonočni koncert bo naš prvi samostojni koncert, ki pa ni namenjen obeleževanju kakšne naše obletnice, ampak vstalemu Kristusu in ljudem, ki bi si želeli veliko noč doživeti z veselimi pesmimi in nadebudnimi mladimi glasbeniki. Izbrali smo si veliko noč, največji krščanski praznik. Praznik, ki ne vliva samo upanja, ampak veliko gotovost in varnost ob Kristusu, ki je premagal smrt. Naše vokale bodo popestrili glasbeniki, ki so v večini tudi

naši prijatelji. Naš organist Rolf Boben, ki nas že pri mašah zvesto spremlja, bo tudi tokrat mojster belo-črnih tipk. Sodelovali bodo še trobilni kvartet Chorus iz Šmarja, sekstet čelistk iz Glasbene šole Grosuplje in glasbena skupina Irrasus, ki je po duši rockerska skupina in nas je že spremljala na božičnem koncertu. Upam, da bo pevski večer, ki ga načrtujemo na velikonočno nedeljo po večerni maši v naši grosupeljski cerkvi, Bogu v čast, nastopajočim in poslušalcem pa v veselje.

V Grosupljem velja, da so med pevci od nekdanjih vladali nastrojeni odnosi in pretirana tekmovalnost. Kako ste se prilagodili in umestili v pevsko sredino?

Nekaj male tekmovalnosti je najbrž povsod, kjer je zborov več in to do neke zdrave mere ne škoduje, celo nasprotno, povečuje celo skupno kreativnost pevcev. Ko smo v nekoliko manjši zasedbi začeli s prvimi vajami, niti nisem dosti razmišljala, kakšen bo odziv drugih pevcev v župniji. Pričakovala sem pozitiven odziv in v veliki meri je tudi bil. Na srečo sem ob nastajanju našega zbora spoznala veliko iskrenih prijateljev in znancev, zlasti gospoda župnika, ki so z odkritosrčnimi pohvalami in dobronamernimi kritikami spodbujali naše še negotove začetke.

Mislim, da nam je vsem v naši župniji v skupno veselje, da se toliko mladih vključuje v nedeljsko bogoslužje, namenja proste urice petju, in smo lahko srečni, da se ne izgublajo v temnicah naše družbe, ki tolikokrat ponujajo le navidezno srečo. Vesela sem, da se nam pridružujejo tudi mladi, ki Boga še niso imeli priložnosti spoznati in upam, da ob nas odkrivajo veselega in ljubečega Boga. Pevci na koru, zlasti pa zborovodje, imamo posebno srečo, da imamo tako neizmerno potrpežljivega in dobrohotnega poslušalca, kot je Bog, saj nam za njegovo pozornost ni potrebno tekmovanja in dokazovanja. Njegova ljubezen je neskončna in če bi prišlo še tristo novih pevcev, bi bilo ljubezni na pretek še za naslednjih tristo. Upam, ko bom še v letih in me noge ne bodo več nesle po stopnicah na kor, da mi bo dano poslušati petje pevcev, med katerimi bodo morda tudi moji otroci ali celo vnuki in bom vedela, da je aleluja, ki jo prepevamo danes, padla na plodna tla.

Barbara Pance

NOVA OBLEKA ZA VELIKO NOČ

V zadnjih nekaj letih so župnijska cerkev in njene podružnice zasijale v prenovljeni podobi. Cerkev sv. Mihaela, ki je bila zgrajena leta 1972, je po treh desetletjih celostno urejena. Prav tako pa so župljani pomagali urediti podružnične hrame. O prenovi verskih objektov smo se pogovarjali z grosupeljskim duhovnikom dr. Francem Šuštarjem.

Zakaj so bili potrebni posegi v cerkveni stavbni prostor?

V novi župnijski cerkvi so potekala dopolnitvena dela, ker ni bila nikoli dokončana. Arhitekt Janez Furst in tedanji župnik Tone Bohinc sta cerkev načrtovala v postopnih dogovorih, ker je za takojšnjo ureditev primanjkovalo denarja. Arhitekt je po dveh letih izgubil življenje v prometni nesreči, cerkev pa je tako postala sirota. Zato smo se pred tremi leti odločili, da izpeljemo ureditev cerkve do konca. Obrnili smo se na arhitektovega očeta, ki nam je svetoval in pomagal dograditi cerkev.

Na podružnicah na Gatini, v Mali Stari vasi in na Spodnji Slivnici so potekala predvsem vzdrževalna dela. Zanje so že prej lepo skrbeli nekdanji župniki Vinko Vegelj, Jože Kastelic in Franc Novak. Na cerkvi v Mali Stari vasi smo najprej zamenjali streho, obnovili notranji omet in cerkev ponovno posikalili. Tedaj smo uredili tudi oltar, električno razsvetljavo, klopi zamenjali s stoli, uredili kor in zakristijo. Na podružnični cerkvi na Spodnji Slivnici smo leta 2002 zamenjali strešno opeko, na Gatini pa smo lani zamenjali notranji omet, cerkev prepleskali, delno uredili električno napeljavo, postavili nove klopi in stopnice na kor.

Podružnične cerkve so v Grosupljem lahko vzor stavbne urejenosti. Verjetno pri vzdrževalnih delih pomagajo tudi sami krajanj, sicer vzdrževanje ne bi bilo tako zgledno?

Prav gotovo. Ključarji in mežnarji v župniji so zelo zavzeti za cerkev. Ljudje iz vasi radi vidijo, da je njihova cerkev lepa. To se tudi meni zdi izredno pomembno, zato z veseljem sodelujem pri obnovi. Pri pobudah za obnovevte podružnic imajo prvo besedo krajanj.

Cerkveni objekti niso le namenjeni bogoslužju, temveč imajo v naših krajih dolgoletno tradicijo, nekateri pa tudi kulturno in umetniško vrednost.

Tega se vedno bolj zavedamo, ni nam vseeno, kakšna je cerkva sredi vasi. Nekatere imajo večjo, druge manjšo umetniško vrednost, vendar menim, da je bolj kot to pomembno znamenje cerkve. Na Sp. Slivnici so pred leti odkrili freske iz gotskega obdobja, vendar so se dela ustavila zaradi pomanjkanja denarja

na spomeniškem varstvu. Zavedamo se, da imajo cerkve tudi družbeni pomen - ljudje se ob cerkvah srečujejo. Krajan iz Sp. Slivnice mi je rekel, da bi bilo dobro, če bi imeli pri cerkvi še več slovesnosti, saj bi se ljudje tako še bolj povezali. V okoliških vaseh poleg gasilcev ni stvari, ki bi ljudi povezovala tako, kot jih cerkev.

Cerkve po Sloveniji postajajo reprezentativni spomeniki kraja. Tako tudi grosupeljska cerkev, ki jo verniki in turisti obiskujejo tudi zaradi mozaika patra Rupnika.

Na to smo verniki, župljani in vsi krajanj Grosupljega zelo ponosni. Domači in tuji romarji občudujejo cerkveno arhitekturo in mozaik. Cerkev je prostor, kamor lahko vsak domačin pripelje svoje prijatelje in znance tudi iz tujine, saj imamo kaj pokazati.

Zadnje mesece ste pristopili tudi k urejanju stare župnijske cerkve.

Stara cerkev je bila prepuščena zobu časa. Stene so začele pokati zaradi suše in starosti. Sanirali smo jo tako, da smo z betonskimi piloti utrdili temelje, spomladi pa bomo z betonskimi injekcijami utrdili še stene. Cerkev bo dobila tudi nov omet in barvo. Pozorni pa bomo tudi na baročno okno. Upam, da bo cerkev nared že do velike noči.

Ali vam pri obnovi kaj pomaga tudi občina ali je breme zgolj na plečih grosupeljske župnije?

Pri obnovi in vzdrževalnih delih prispevajo v glavnem župljani. Občina nam je velikodušno pomagala pri urejanju cerkvene okolice. Kar se tiče notranjega urejanja, pa menim, da je to stvar vernikov. Če mi cerkev in vera nekaj pomenita, bom zato tudi nekaj žrtvoval. Vsak vernik gradi svoj delček in lahko reče, da je tudi njegovo delo vgrajeno v cerkveno svetišče. Z manjšimi prispevki pa nam tako pri župnijskih kot pri podružničnih cerkvah pomagata tudi občina in krajevna skupnost.

Barbara Pance

VOLČIČI SE UČIJO ODGOVORNOSTI

Skavtska organizacija je v Grosupljem prisotna že enajst let, v zadnjem letu pa se je skavtski steg razširil tudi z najmlajšo vejo skavtov, imenovano VOLČIČI. Priključilo se jim je 23 otrok. O skavtski dejavnosti smo se pogovarjali z enim izmed voditeljev volčičev Lukom Lampretom.

Luka, ti si eden od voditeljev najmlajše skupine skavtov v Grosupljem. Kakšno je zanimanje za skavtsko življenje med najmlajšimi?

Zanimanje je precejšnje, predvsem glede na to, da imamo vejo volčičev (1. - 4. razred osemletke) v stegu Grosuplje 1 letos šele prvo leto. V našem krdelu je 23 volčičev. Na začetku nas je voditelj predvsem presenetilo veliko zaupanje staršev teh otrok. Zaupali so jih skupini mladih voditeljev, ki jih večinoma niti niso poznali. No, sedaj se med seboj že kar poznamo, tako ž otroki kot tudi s starši.

Kako živite in delujete skavti, tedaj ko ste skupaj?

To je zelo odvisno od tega, kje smo in s kakšnim namenom. Na rednih tedenskih srečanjih počnemo bolj običajne stvari. Pri volčičih se običajno tedensko srečanje začne zunaj, ne glede na vreme. Najprej se malo pogovorimo, kaj se nam je zgodilo čez teden, sledi kratka molitev in duhovna misel. Ker je pozimi zunaj precej mrzlo, se ogrejemo še s kakšno igro in se odpravimo noter, v naš blog. Tam sledi zgodba, ki nam jo pove naša Akela (Nataša Trontelj), po zgodbi pa volčiči rišejo, kaj izdelujejo, včasih skupaj kakšno zapojemo ... Povsem drugače pa je seveda na taborih in zimovanjih, kjer počnemo marsikaj - od obmetavanja z blatom, do preživetja v naravi več dni, samo s tistim, kar najdemo.

Kaj vas vodi in usmerja pri vašem druženju? katerim zgledom sledite? Kateri so dolžnosti, naloge in obenem tudi pravice skavta?

Voditelji oz. stari volkovi pri svojem delu izhajajo najprej iz ciljev ZSKSS (Združenje katoliških skavtinj in skavtov Slovenije), potem iz ciljev stega in na koncu še iz ciljev, ki si jih zadamo stari volkovi. Tako poteka delo v vseh vejah pri skavtih, ne samo pri volčičih. V kolikšni meri so ti cilji uresničeni, preverjamo dvakrat med skavtskim letom in na koncu skavtskega leta. Cilji vsekakor niso nekaj v oblakih, temveč nekaj, kar je časovno opredeljeno in preverljivo. Eden izmed ciljev pri volčičih je na primer bil, da se volčiči med seboj vsi poznajo po imenih. Imamo pa seveda še kar nekaj drugih ciljev. Je pa res, da so nam ti cilji le v pomoč pri našem delu, možnosti, kaj početi, je res veliko.

Skavtska obljuba se glasi: Pri svoji časti obljubljam, da si bom z Božjo pomočjo prizadeval pomagati svojemu bližnjemu, služiti Bogu in domovi ter spolnjevati skavtske zakone. To smo obljubili in naša dolžnost je, da to obljubo izpolnjujemo. Poleg tega nosimo kroj (skavtska rutica, oranžna srajca ter temno modre hlače), ko je to potrebno. Ostale dolžnosti pa izhajajo iz obljube. Skavti pa imamo povsem enake pravice kot vsi ostali državljani Republike Slovenije. Lahko bi izpostavil pravico do dobre vzgoje, pravico do lastnega mnenja, predvsem voditelji si kar precej povemo v glavo in "spljuvamo" drug drugega, toda kritike, tako pozitivne kot negativne, so vedno dobronamerne, to vemo vsi in tu ne prihaja do problemov. Kakšnih posebnih pravic, ki jih drugi nimajo, pa skavti nimamo.

Kakšne pa so obveznosti najmlajšega skavta - volčiča?

Pomembno je, da se redno udeležuje tedenskih srečanj. Metoda dela namreč sledi knjigi Mauglijeve zgodbe avtorja Rudyarda Kiplinga. Zgodba se navezuje iz srečanja v srečanje, tako da je reden obisk pomemben. Sicer pa imajo volčiči svojo obljubo, rečemo ji volčiča obljuba, gre pa takole: Obljubljam, da bom z Božjo pomočjo naredil-a kar najbolje morem za svoje poboljšanje, da bom pomagal-a drugim in izpolnjeval-a zakona krdele. Dva volčija zakona pa sta: Volčič misli na drugega kakor na samega sebe in Volčiči živijo skupaj v krdelu v veselju in poštenosti. Poleg izpolnjevanja obljube pa tudi volčiči na tedenska srečanja prihajajo v kroju, s seboj pa vsakokrat prinesejo tudi zvezek lova in kožušček. Volčiči imajo okrog vratu, dokler ne dajo volčje obljube, obešen kožušček. Važno je tudi, da volčiči še ne dajo "prave" obljube. To dajo šele kasneje, v četi. Do takrat imajo tudi drugačno rutko kot ostali.

Skavti zagovarjate stik z naravo. Vas kdaj zamenjajo s taborniki ali se vaše dejavnosti celo prekrivajo?

To se dogaja. Ljudje nam zamenjujejo in, glede na našo preteklost, to ni nič nenavadnega. Med nami je ogromno razlik, ki jih človek, ki gleda na stvari bolj od daleč, niti ne opazi. Oboji zagovarjamo stik z naravo in zato se naše dejavnosti tudi prekrivajo, vsako leto imamo kakšno skupno aktivnost, skupaj tudi raznašamo Luč miru iz Betlehema in še kaj bi se našlo. Bistvena razlika je, da skavti damo precej več poudarka na duhovnost. To se nam zdi zelo pomembno, že stari Grki so rekli: "Zdrav duh v zdravem telesu." Zdi se mi, da danes preveč gledamo samo na telo, pozabljamo pa na duha.

Kaj torej počnete v naravi?

To je pri skavtih zelo odvisno od starosti. Pri volčičih vse temelji na igri, v četi (5. razred osnovne šole do 1. letnika srednje) se učijo raznih spretnosti: delanja vozlov, kurjenja v naravi, postavljanja bivakov ... Popotniki (2. letnik srednje šole do 23. leta) pa predvsem potujejo, ali peš ali s kolesom, mogoče z vlakom ... kakor se pač odločijo.

Z volčiči ste se ravno vrnili iz zimovanja. So te ekspedicije v naravi tudi poučnega značaja?

Vsekakor, toda na popolnoma drugačen način, kot so otroci tega vajeni v šoli. Vsako zimovanje ali tabor ima neko določeno temo in ves program se potem navezuje nanjo. Na letošnjem zimovanju smo se volčiči "prelevili" v eskime. Naredili smo pravi eskimski iglu, na katerega so volčiči zelo ponosni, saj so ga naredili praktično sami. No, sedaj ga je mati narava verjetno že podrila. Temperature pač niso ravno eskimske. Drugače pa se volčiči učijo, ne da bi se tega zavedali. Učimo jih odgovornosti. Težko si predstavljamo, za kaj vse so sposobni skrbeti otroci, ki so komaj vstopili v osnovno šolo. Učimo pa se tudi raznih praktičnih spretnosti, od pospravljanja naprej.

Kako naj poteka skavtov dan?

To je težko povedati, niti dva dneva si nista enaka. Dan na običajnem tedenskem srečanju volčičev sem že opisal, pri ostalih vejah stvari potekajo drugače, primerno starosti seveda. Normalno je, da se nek dvajsetletnik na tedenskem srečanju ne bo igral gnilega jajca. Čeprav, če priznam, smo tudi to že počeli. Dnevi na zimovanjih in taborih pa potekajo večinoma zunaj, vse poteka v naravi. Prav poseben čar taboru dajo večeri ob tabornem ognju.

Zakaj si se ti odločil za skavtsko življenje in nonazadnje za vzgojo in izobraževanje mlajših skavtov?

Navdušil me je prijatelj, ki me je povabil na običajno tedensko srečanje. Sprva sploh nisem razumel, kaj delamo, potem pa ne, zakaj to delamo. Večkrat sem razmišljal, da bi nehal, toda kaj, ko je postajalo vse bolj zanimivo. Voditeljska pot se mi je zdela logično nadaljevanje. Mislim da si poleg osebnega zadovoljstva nabiramo tudi veliko izkušenj za svoje nadaljnje življenje. Če je poleg tega še zabava, nam res ni hudega.

Skavti ste se organizirali pod krovno institucijo katoliške Cerkve. Ali pri tem odklonite nekoga, ki bi se rad priključil vaši družini, pa ni veren?

To ni res. Skavti smo povsem samostojna organizacija in nikakor nismo organizirani pod institucijo katoliške Cerkve. Vera ni nikakršen pogoj za članstvo v ZSKSS. Res je, da nas je večina katoličanov, toda to ni pogoj. Bedarija bi bila, da bi zaradi verske pripadnosti odklonili nekoga, ki bi mogoče bil zelo dober skavt. Upam si trditi, da se v Grosupljem kaj takšnega ni in se ne bo zgodilo.

Se ti je življenje, odkar si postal skavt, spremenilo in kako?

Seveda, pri skavtih sem dobil kar nekaj dobrih prijateljev tako iz Grosupljega kot tudi od drugod. Prek skavtskih dejavnosti sem spoznal ljudi iz vsepovsod, iz Slovenije in tudi iz tujine. Preko takšnih poznanstev lahko razmeroma poceni potuješ po svetu, saj imaš prenočišče in hrano običajno zastoj. Lahko pa tudi dobiš zanimive obiske.

Poleg tega pa sem se marsikaj naučil in predvsem postal bolj odgovoren - vsaj mislim tako. Naučil sem se bolj neposredne komunikacije, kot sem bil prej vajen, z nekaj potovanji v tujino pa sem spoznal tudi navade drugih narodov in med drugim videl, da Hrvati niso prav nič slabši od nas, prav tako ne Srbi in mnogi drugi. Tak vtis ustvarjajo naši mediji in nič manj mediji pri njih. Velika razlika je med politiko, ki ima polno nerešenih vprašanj in zamer, ter navadnimi smrtniki, s katerimi se da povsem normalno in konstruktivno sodelovati. Toda mediji imajo res velik vpliv. Škoda.

Ali skavt ostane skavt za vedno?

Da.

Barbara Pance

Eva Kostanjšek (8 let)

Mladinski zbor MAGNIFIKAT VAS VABI
 na veliko noč, 11. aprila 2004, ob 20. uri,
 v grosupeljsko cerkev na svoj
1. SAMOSTOJNI KONCERT
 z glasbenimi gosti:
 skupino Irrasus,
 trobilnim kvartetom Chorus
 ter sekstetom violončelistk iz Glasbene šole Grosuplje.
Vabljeni, da skupaj doživimo vstajenje Gospoda ter radost petja in druženja!

500 LET ŠOLE V ŠMARJU, KULTURA

OB PRAZNOVANJU KULTURNEGA PRAZNIKA IN 500 LETNICE ŠOLSTVA V ŠMARJU-SAPU: KONCERT V SPOMIN NA PESNIKA IVANA ZORMANA

Na predvečer kulturnega praznika smo lahko v Osnovni šoli v Šmarju-Sapu prisluhnili koncertu v spomin na Ivana Zorman, najplodnejšega slovensko-ameriškega pesnika, rojenega v Šmarju-Sapu.

Mlade šmarske pevke so se preizkusile z zahtevnimi Zormanovimi pesmimi.

V občini nas je verjetno prav malo, ki smo za tega našega rojaka že slišali ali se seznanili z njegovim umetniškim delom. Zorman je bil predvsem pesnik slovenskih izseljencev, med katerimi je živel in ustvarjal kot samorastnik. Nikoli ni namreč obiskoval slovenskih šol. Nekoč je Zorman o svojih pesmih rekel: "Teža ne bi mogel napisati kdo, ki ni živel skoraj vse svoje življenje med ameriški Slovenci. Samo kdo, ki je bil skozi leta v stalnem in sočutnem stiku z njihovimi borbami in problemi, upanjem, veseljem in žalostjo, jih bo mogel razumeti in čutiti in izraziti njihovo edinstvenost."

Zorman je bil torej eden tistih slovenskih mož, ki bi jim morali izkazovati globoko spoštovanje, ker predstavljajo slovensko omiko, dediščino in poslanstvo. Kljub temu objavljene življenjepisne gradiva o tem slovensko ameriškem slavcu skoraj ni. Zormanove pesmi so bile tako ogromni večini Slovencev več desetletij povsem nedostopne. Zato so ob stoletnici njegovega rojstva leta 1991 pri Mohorjevi družbi izdali zbirko z naslovom Slovenski ameriški slavček Ivan Zorman, ki jo je uredil prof. dr. Edi Gobec, in ki nekoliko bolje osvetljuje njegovo osebnost in ustvarjalnost.

Zato je bil omenjeni koncert več kot dobrodošel spomin in opomin nanj. Združeni mešani in dekliški dekanjski zbori so zapeli nekaj pesmi, ki jih je Zorman napisal ali upesnil. V recitatorskih vložkih so domača dekleta predstavila še Zormanovo domoljubno poezijo. Program kulturnega večera je sestavila Barbara Černe in nastopila tudi v vlogi povezovalke. Animator za organizacijo dekanjskih zborov pa je bil Jože Tominc.

V uvodnem pozdravu je šmarski župnik Jože Mrvar razmišljal o kulturi in umetniškem ustvarjanju ter v nadaljevanju o šoli in vrednotah: "... Le tako je lahko nastala moja ljubljena domovina taka, da ji ni enake pod soncem. Vsemu naravnemu bogastvu pa je človek vedno znova dodajal še stvaritve svojih pridnih rok in svojega duha. Že iz pradavnine so se ohranili oprijemljivi dokazi, da se človek nikoli ni zadovoljil le s tistim, kar je potreboval za golo bivanje in obstoj. V vseh časih si je želel življenje polepšati in ga oplemenititi s stvaritvami trajnejše veljave, z deli svojega ustvarjalnega duha. Mednje se uvršča vsaka umetnost, ki je že od nekdaj vsajena v človeško srce. ... Ko praznujemo 500-letnico šole pri nas, bi želeli, da se bolj poudarja ljubezen, dobrota, poštenje in strpnost. Šola in Cerkev naj bosta v vsakem slovenskem kraju prostor omike in kulturnega življenja. Šola in Cerkev morata biti povezani. Skupaj moramo vzgajati v vrednotah, kot so samodisciplina, sočutje, odgovornost, prijateljstvo, delo, pogum, vztrajnost, poštenost, zvestoba in vera. Po boljših ljudeh skrbimo za boljše čase. Vsak naj stori, kolikor premore, in hitro bo boljši svet..."

Program je zaključil predsednik organizacijskega odbora za pripravo praznovanj ob 500-letnici šolstva v Šmarju-Sapu, Matjaž Trontelj. "V odboru smo prepričani, da je šola gibal vsakega kraja. Pomembna je tako za osebni razvoj posameznikov kot za razvoj kraja. Zato imamo praznovanja ob visoki obletnici že dve leti." Razložil je, da so si v organizacijskem odboru zamislili, da bi celotno praznovanje potekalo v dveh sklopih. V okviru prvega so si prizadevali, da bi prispevali k dejavnemu povezovanju in delovanju dobromislečnih ljudi in posameznikov. V okviru drugega pa so želeli skozi petsto letno zgodovino odkrivati dogodke, ki so se v kraju odvijali, in posameznike, ki so v kraju delovali. Tako so zasledili tudi Ivana Zorman, ki je svoj pečat pustil med ameriški Slovenci. Odločili so se, da morajo ob tej priložnosti domačinom predstaviti njegovo ustvarjalno in življenjsko pot.

Večer je minil v domačem in toplem vzdušju. Naslednji pomemben dogodek v okviru praznovanj visoke obletnice šolstva bo duhovna obnova v župniji Šmarje-Sap, ki bo potekala od 29. februarja do 28. marca.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Združeni dekanjski pevski zbori so počastili s svojim nastopom slovenski kulturni praznik in 500 letnico šolstva.

IVAN ZORMAN NAJPLODNEJŠI, NAJBOLJ BRAN IN PRIJUBLJEN PESNIK MED ROJAKI V AMERIKI

Ivan Zorman se je rodil leta 1889 v Šmarju-Sapu. Njegov oče je leta 1882 končal orglarsko šolo v Ljubljani, kjer je bil eden najboljših učencev Antona Foersterja. Preselil se je v Šmarje-Sap, kjer je postal organist. Poleg tega je ustanovil in vodil pevski zbor, bil je tudi vsestranski pobudnik in gojitelj slovenske prosvete. V Šmarju se je tudi poročil in dobil sina. Leta 1893 se je družina izselila v Ameriko, najprej v Ely v Minnesoti, nato v Calumet v Michiganu, dve stari slovenski rudarski naselbini. V Calumetu je pesnikov oče kmalu priključil v življenje pevski zbor in godbo na pihala in tako postal eden najpomembnejših slovenskih kulturnih pionirjev v kraju. Leta 1897 je sledila selitev v Cleveland. Toda v pustem industrijskem mestu je v rodoljubnem organistu izbruhnolo domotožje po lepi Sloveniji, kamor se je naslednje leto družina vrnila.

Devetletni Ivan je ob tej vrnitvi deželo pod Triglavom močno vzljubil in jo odtlej vse življenje ljubil kot eden njenih najbolj zvestih in vdanih sinov. Poseben vtis na dečku je pustil tudi obisk grobov Franceta Prešerna in Simona Jenka. Mnogo let pozneje je pesnik Zorman zapisal v svoj dnevnik: "V tistem trenutku sem začutil, da je biti slovenski pesnik najlepša in najdragocenejša stvar v življenju. Ta misel me je odtlej spremljala skozi vse življenje." To čudovito slovensko idilo je pretrgala trda gopodarska stvarnost. Oče je takrat v Sloveniji zaslužil le 20 goldinarjev (ali okrog deset dolarjev) na mesec, v Ameriki bi bil zaslužek desetkrat večji. Ker je bila družina vedno številčnejša, se je oče leta 1898 ponovno odločil za selitev v Cleveland.

Študiral je angleški, francoski in italijanski jezik in književnost. Poleg tega je obiskoval še tečaje latinščine, grščine in španščine. Nato se je povsem posvetil glasbi na univerzitetni glasbeni šoli. Kot nekdanj oče si je po študiju služil kruh predvsem kot organist, kot pevovodja in zasebni učitelj petja, klavirja in orgel.

Mesto v slovenski književni zgodovini si je Ivan Zorman zaslužil predvsem kot najplodnejši slovenski ameriški pesnik, čeprav nikdar ni obiskoval slovenskih šol. Pesnik mora biti umetnik v slovenski besedi, Ivan pa je živel v tujem okolju, kjer so ljudje govorili vse prej kot lepo in čisto slovensčino. A to Ivana ni prestrašilo. Z očetovo pomočjo se je založil s slovenskimi knjigami, od vadic in slovnice do pesniških zbirk in proze. S časom si je obogatil besedni zaklad in posluh za lepoto jezika. Vsak dan je vsaj nekaj časa bral slovensko in angleško leposlovje, občasno pa prebiral kvalitetna dela v drugih jezikih.

Ivanova želja, da bi postal slovenski pesnik, je začela postajati resnična, ko mu je bilo dvanajst let. V začetku je pesmi objavjal v slovensko ameriških listih, kulturnih programih in društvenih spominskih knjigah. Nato pa je najboljšo zbral in jih poslal v presojo dr. Jožefu Tomišku v Maribor. Kot novinec v Ameriki se je kritike bal. Vendar se je zelo razveselil, ko je dr. Tomišek pesmi pohvalil in ga spodbudil, naj jih le še pridno piše in pili ter tudi izda v knjigi. Zdaj je vedel, da je res pesnik!

V samozaložbi je pri Ameriški domovini leta 1919 izdal Poezije, ki so bile zelo dobro ocenjene. To ga je opogumilo, da je kasneje izdal še dve zbirki, in sicer Pesmi leta 1922 ter Lirični spevi leta 1925. Tega leta je drugič in zadnjič obiskal Slovenijo in se поблиže spoznal z nekaterimi slovenskimi književniki, ki so ga spodbudili k predstavljanju slovenskega pesništva v angleškem jeziku. Tri leta kasneje je Zorman res pripravil in izdal zbirko slovenskih pesnikov pod naslovom Slovene Poetry. V letih 1931 in 1938 sta izšli najboljši zbirki: Pota ljubezni in Iz Novega sveta.

Ocene Zormanovih knjižnih zbirk so sproti objavljali vsi slovensko-ameriški časopisi in revije. V rojstni Sloveniji sta jih ocenjevala predvsem dr. Ivan Lah in dr. Jože Debeljak, pa tudi Ksaver Meško, dr. Anton Debeljak, dr. Tine Debeljak, prof. Martin Jevnikar, dr. Franc Trdan in drugi. Pri popularizaciji Zormanove osebe in dela je igral zanimivo in pomembno vlogo tudi akademski slikar Božidar Jakac, katerega Zormanova portret in lesorez so objavili v številnih knjigah, revijah in časopisih. Zdajšnji strokovni kritiki bi verjetno omenili, da so bile takratne ocene Zormanovih del večkrat namenoma spodbudne in prizanesljive. Toda upoštevajoč takratne razmere se zdi to za tisti čas edino pravilno in človeško.

Posebna pozornost zaslužijo tudi Zormanovi skladateljski napor. Vendar je obseg tega dela težko natančno oceniti, ker gradivo ni sistematično zbrano. Uglasbil je mnogo pesmi, predvsem liričnih za soliste, mešane, moške in ženske zборе, ki so med izseljenci večkrat ponarodele. Leta 1941 je na vprašanje, koliko pesmi je uglasbil, odgovoril, da jih ni nikdar štel, a da jih je menda dotlej okrog 50. Za otroške dvoglasne zборе je pripravil nad 200 priredb. Kot organist in učitelj cerkvenega petja je vneto komponiral in prirejal tudi slovensko cerkveno glasbo. Vodil je več cerkvenih zborov ter z njimi pripravil blizu 150 koncertov.

Ivan Zorman verjetno ni bil najodličnejši slovenski pesnik v Ameriki. A bil je najplodnejši, najbolj bran in priljubljen pesnik med našimi rojaki v Ameriki. Svoje rojake je res razumel in postal njihov najvidnejši slavček in glasnik. Čeprav je odločno odklanjal vsako nasilje, nepoštenost in hinavščino, je bil vedno med najbolj zavzetimi graditelji na pravičnosti in ljubezni temelječih mostov med vsemi poštenimi, a premnogokrat ideološko sprtimi Slovenci.

Leta 1957 je Zorman zbolel za rakom na grlu. Še istega leta se je poslovil od tega sveta. Toda Zorman je vedel, da so mu bili rojaki za vse iskreno hvaležni, saj so med drugim ustanovili Zormanov klub in organizirali več Zormanovih dni in večerov, kjer so mu še v času življenja izkazali hvaležnost in priznanje. Na dan pogreba, 8. avgusta 1957, so množice Slovencev in drugih prijateljev do zadnjega kotička napolnile svetišče sv. Vida, največje slovenske cerkve v Ameriki. Po cerkvenih pobožnostih se je razvil eden največjih pogrebnih sprevodov na pokopališče Kalvarijo v Clevelandu.

Dobri dve leti po smrti so hvaležni ameriški Slovenci odkrili Zormanov spomenik v Slovenskem kulturnem vrtu v Rockefellerjevem parku v Clevelandu. Tako in še s številnimi drugimi prireditvami, akademijami in spominskimi večeri je ob pesnikovi smrti in v letih po njej slovenska skupnost dostojno izpričala svojo ljubezen in hvaležnost do Ivana Zorman, rodoljuba, buditelja in dobrega človeka.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Pevski zbor BISER

vabi vse, ki rade požete, da se nam pridružite.
Pridite na naše vaje, ki so vsako sredo od 19-ih do 21-ih, v
Glasbeni šoli Grosuplje.
Okvirna starost pevk je od 20 do 40 let.
Za več informacij pokličite 041-634-770.

16. aprila bo priredila

NAŠA GLASBENA ŠOLA SLAVNOSTNI KONCERT

ob 19. uri v avli O. Š. Louisa Adamič.

Koncert je namenjen praznovanju 30. obletnice naše šole.

Vabimo vas na to naše slavnosti.

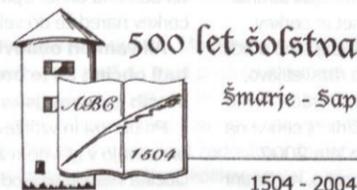
Po koncertu je za vse družabno srečanje.

5. avgusta bo imel naš Pihalni orkester skupaj z belgijskim orkestrom, koncert v portoroškem Avditoriju.

Ob tej priložnosti bi prosil za prostovoljne, dobrovoljne prispevke na račun: DONACIJA 01232-6030651569. Navedite vaše polno ime in naslov. Prosim vas, da pravilno razumete mojo prošnjo, saj imamo z izdajo CD-jev in ostalimi organizacijskimi dejavnostmi veliko stroškov.

Hvala za razumevanje in nasvidenje na koncertu.

Franc Korbar, ravnatelj glasbene šole Grosuplje

VABILO

V skladu s programom
Odbora ob 500 letnici šole v Šmarju-Sapu
organiziramo okroglo mizo na temo:

ŠOLA DANES-JUTRI,

KI BO V PETEK, 26. MARCA 2004
OB 17. URI, V PROSTORIH OSNOVNE
ŠOLE ŠMARJE-SAP.

Najprej Vas bo pozdravil predsednik
Odbora ob 500 letnici šole Šmarje-Sap, g. Matjaž Trontelj.

Nato bodo spregovorili:

1. Župan občine Grosuplje, g. Janez Lesjak:
Prostorski pogoji za 9. letno OŠ v občini Grosuplje.

2. dr. Janez Bečaj:
Šolska kultura in cilji sodobne šole.

3. dr. Angelca Žerovnik:
Preobremenjenost šoloobveznih otrok in njihovo duševno zdravje.

4. dr. Hubert Požarnik:
Slabosti prenove slovenske šole.

Sledila bo razprava in iskanje odgovorov na odprta vprašanja.

V razpravi boste lahko sodelovali vsi prisotni.
Vljudno vabimo starše šoloobveznih otrok in tudi vse ostale,
saj je naša skupna želja, da je naša osnovna šola kraj
prijetnega vzdušja in kvalitetnega učenja.

Okroglo mizo bo vodila Angelca Likovič,

Z veseljem Vas pričakujemo.
Odbor ob 500 letnici šole Šmarje

OSREDNJA SLOVESNOST OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU S PODELITVIJO JURČIČEVH PRIZNANJ

Jurčičeva priznanja za ljubiteljsko kulturno dejavnost so bila prvič podeljena leta 1993. Do letos jih je prejelo 99 nagrajencev. 8. februarja 2004, v letu, ko bomo počastili 160 letnico rojstva naše pripovednice, smo dobili 7 novih nagrajencev.

«Kultura» in «politika» pred osrednjo slovesnostjo v avli kulturne doma.

Že tradicionalno Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Izpostava Ivančna Gorica, na predvečer kulturnega praznika podeljuje Jurčičeva priznanja za ljubiteljsko delovanje v kulturi. Ker omenjena izpostava pokriva tri občine, to je Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, so na slovesni podelitvi, ki je letos potekala v Grosupljem, podelili priznanja nagrajencem iz vseh treh občin.

Rdeča nit slovesnega večera je bil Prešeren ter njegova brezčasna poezija. Zdravljica kot slovenska himna ni bila zapeta kot običajno, temveč smo bili priče umetniški recitaciji voditeljice Simone Zorc Ramovš. Ravno letos jeseni mineva 140 let od zapisa Zdravljice. Po mnenju Zorčeve Zdravljica ni zgolj družabna napitnica s politično vsebino, kot se jo največkrat interpretira. Je pesnitev, ki v prvi vrsti izraža globlje spoštovanje življenja in veselje nad njim ter je zato po njenem mnenju deklaracija vsemu človeštvu za tretje tisočletje.

Slovesni govornik večera je bil grosupeljski župan, gospod Janez Lesjak. Uvodoma je pozdravil župana sosednjih občin, Antona Jakopiča in Jerneja Lampreta, ki sta tudi sama že dolga leta zelo aktivna v kulturnem dogajanju v svojih krajih. Župan Jakopič poje v Moškem pevskem zboru Dobrepolje, župan Lampret pa je zaslovel v muljavskega gledališkega ansamblu z imenitno uprizoritvijo Krjavlja. V nadaljevanju je grosupeljski župan ugotavljal: «Kultura je nekaj, kar narode opredeljuje in ločuje. Kar ljudi znotraj naroda združuje. Ni orožje, a je močnejše od orožja. Danes ne slavimo velikih slovenskih vojskovodij, ker jih nimamo. Slavimo pa velike kulturnike... Nekoč smo bili tlačeni in smo se upirali potujčevanju. Danes smo samostojni. Veseli smo, da našo kulturno identiteto lahko slavimo. Hkrati vstopamo v Evropo. Vstopamo prostovoljno, za razliko od preteklosti. Ali bodo naše nove generacije uspeli ohraniti našo kulturo? Jo bodo znale gojiti? Danes so drugi časi. Kulturo bo potrebno gojiti, da se ne bo izgubila v globalni internetni kulturi.» Vsekakor lepe želje. Vprašanje pa je, če k temu dovolj spodbujamo naše najmlajše.

Druga rdeča nit kulturnega programa je bilo ljudsko izročilo. Organizatorji so v goste povabili Bogdano Herman, eno najbolj znanih slovenskih umetnic na področju ohranjanja slovenskega ljudskega izročila. Hermanova poje predvsem slovenske ljudske pesmi, ki obstajajo v notnih zapisih – objavljenih ali neobjavljenih, ljudje pa so jih že pozabili. Poje brez glasbene spremljave. Njeno umetniško delo temelji na dobrem poznavanju slovenskega jezika, saj je študirala slavistiko, na raziskovanju slovenskega ljudskega izročila in neizčrpnih možnosti osebne interpretacije glasbenih podlag. Njen repertoar sestoji iz več kot sto pesmi iz vseh slovenskih pokrajin ter iz italijanskega, avstrijskega in madžarskega zamejstva. Posebej jo veseli interpretacija ljubezenskih in pripovednih pesmi. Doslej je nastopala v številnih slovenskih krajih, knjižnicah, gradovih in cerkvah, pa tudi v petnajstih drugih državah, od Argentine do Islandije ter od Poljske do Grčije. Na večeru v Grosupljem je priznana umetnica med drugim povedala: «Osmi februar je moj največji praznik. Raje ga imam kot svoj rojstni dan, čeprav imam rada življenje.» Poleg številnih drugih ljudskih pesmi nam je zapela tudi tisto, ki jo je nekoč poslušal Prešeren in po njej svojo Lepo Vido napisal. Vendar se je do danes ohranila le ena kitica te ljudske balade in to v notnem zapisu in besedilu. Po mnenju Hermanove je balada Lepa Vida najbolj markantna prepesnitev ljudske pesmi.

Za glasbeno popestritev večera sta poskrbela še orgličar Marjan Urbanija in klavirist Matija Cerar, ki sta nas popeljala najprej skozi venček znanih slovenskih in nato skozi venček zimzelenih tujih melodij.

Sledila je svečana podelitev Jurčičevih priznanj za leto 2004. To je leto, v katerem bomo počastili 160-letnico rojstva tega pripovednika. Prvič so bila priznanja podeljena leta 1993. Doslej jih je bilo podeljenih že 99. Vodja območne izpostave JSKD, gosa Tatjana Lampret, je optimistično začela podelitev z besedami: «S pozitivno samozavestjo trdimo, da kulturo živimo in ustvarjamo. Kultura nas bogati kot izvajalce ali zveste poslušalce in obiskovalce.»

Vsi nagrajenci v prvi vrsti (skupaj z župani).

PODELJENIH JE BILO 7 PRIZNANJ SLEDECIM NAGRAJENCEM:

- ge. **Vesni Fabjan iz Dobrepolja**, umetniški vodji Vokalne skupine Mavrica, Vokalnega kvarteta Stična in mešanega upokojenskega zbora Škrjanček,
- g. **Milošu Genorju iz Stične**, ki je že od leta 1985 nepogrešljiv tenorist Ribniškega okteta, uspešno je opravil avdicijo v ljubljanski operi,
- g. **Doretu Južni iz Ljubljane**, ki je človek idej in dejanj, njegove mojstrsko oblikovane scene pa so nepozabni unikatni izdelki, tudi v Letnem gledališču na Muljavi,
- ge. **Mariji Rus iz Muljave**, aktivni članici muljavskega kulturnega društva že dobrih šestdeset let,
- ter v okviru občine Grosuplje g. **Viktorju Škulju**, g. **Jožetu Termerju** in ge. **Simoni Zorc Ramovš** s sledečimi obrazložitvami:

G. VIKTOR ŠKULJ:

Je član Kulturnega društva Vokal Grosuplje. Aktivno sodeluje v različnih pevskih zbora že več kot 40 let. Svojo pevsko pot je začel v rojstnem kraju že kot 18-letni mladenič in jo brez večjih prekinitev nadaljuje še danes. V Grosupljem je sodeloval v Moškem pevskem zboru, ustanovljenem leta 1962, nato pri Grosupeljskem oktetu in ostal član moških zasedb vse do današnjega Moškega pevskega zbora Vokal. V vseh letih delovanja na pevskem področju je bil eden izmed stebrov moškega petja, ki je svoje znanje in bogate pevske izkušnje prenašal na mlade pevce. O njem pravijo, da je tudi dober organizator in prijatelj.

G. JOŽE TERNER:

Je med nagrajenci kot član Moškega pevskega zbora Šmarje Sap. Je odlični basist, prefinjen pevec in glasbenik. Igra tudi nekaj instrumentov. V zboru večkrat prevzame odgovornost intonacije, če ni zborovodje. V šmarskem zboru prepeva že 20 let, pred tem pa je pel tudi pri drugih zbora. Od začetka do lanskega leta je bil član Pihalnega orkestra Grosuplje, ko je svoje mesto prepustil mlajšim godbenikom. Je človek, predan petju in glasbi.

GA. SIMONA ZORC RAMOVŠ:

Je že vrsto let članica Kulturnega društva Teater Grosuplje, v katerem deluje kot režiserka in igralka. Bila je pobudnica in soustanoviteljica gledališča Boldrik II v Grosupljem, ki ga je vodila ter igrala v njem celih šest sezon. S predstavami so se večkrat uvrstili na Linhartovo srečanje. Leta 1992 je prejela imenitno Severjevo nagrado. Kot režiserka in producentka je pripravila več umetniških projektov, med katerimi je bil v naših krajih odmeven zgodovinski spektakel na Magdalenski gori: Ptica v zenici sonca. Zadnja leta je umetniška vodja gledališke in recitacijske skupine mladih Grosupeljčanov, njeni so odlični scenariji, vodenje prireditev, vnašanje svežine in novega vetra v to zvrst umetnosti.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

ZGODOVINA KRŠČANSTVA V VERSKEM MUZEJU STIČNA

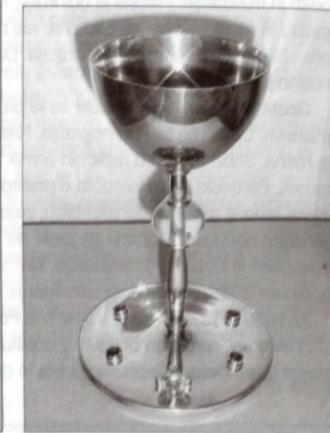

Slovenski verski muzej Stična je bil ustanovljen v osemdesetih letih, ko sta se iz samostana izselili osnovna šola in gimnazija. V prostorih stare prelature so uredili samostansko zbirko, spominsko sobo zeliščarja p. **Simona Ašiča**, galerijo akademskega slikarja p. **Gabrijela Humeka**, predstavitev starih meniških delavnic, zbirko sakralne umetnosti, zbirko slovenske ljudske pobožnosti, zbirko sester uršulink in sester hčera krščanske ljubezni, spominsko sobo misijonarja **Friderika Barage**, kulturnozgodovinsko zbirko in zbirko starin **Leopolda Kozlevčarja**. V cistercijskem samostanu pa je bila konec leta 2002 po dolgih letih priprav odprta stalna razstava zgodovine krščanstva na Slovenskem. Končno so jo podkrepili tudi z izdajo Vodnika po stalni razstavi. Slovenci smo z razstavo dobili kronološko urejen prikaz spomenikov krščanske dediščine in hkrati pisni vodnik po sledih naše verske zgodovine. Razstava, ki na enem mestu ohranja in predstavlja okrog 1700 let dolgo zgodovino krščanstva na domačih tleh. Mag. **Nataša Polajnar Frelih**, avtorica tekstovnega dela vodnika in soavtorica vsebinske zasnove razstave: "Postavitev tovrstne razstave in izdaja vodnika zagotovo pomenita tudi velik doprinos k zavedanju lastnih korenin, in to prav v času, ko se Slovenija vključuje v Evropsko zvezo." Verski muzej namerava v prihodnosti urediti tudi spominsko sobo, v kateri bodo predstavili delovanje slovenskih misijonarjev po svetu, Slovence v zamejstvu in v Sloveniji delujoče verske skupnosti.

Najstarejši muzejski izvorniki, sponka in rimski nagrobni kamni, izhajajo iz poznega antičnega obdobja, najmlajši originali pa so iz obdobja gotike, v 15. st. po Kristusu. Poleg kipov, umetniških slik, knjig in listin pa so v muzeju velik poudarek namenili ljudski pobožnosti in razstavi svetinjic, rožnih vencev, molitvenikov in podobice. Del vodnika je zato kot na razstavi namenjen ljudski pobožnosti. "Lahko zatrdim, da se v muzeju rešuje kulturna dediščina. Na nas se obračajo tudi zasebniki, ki doma hranijo razne predmete ljudske pobožnosti ali celo umetniške kipe, slike. Kar je bilo do sedaj zanemarjeno, je našlo primerno mesto in je dostopno tako za raziskovalce kot širšo publiko. Tudi v tem je čar muzejskega dela." V zbirki hranijo umetnostno-zgodovinske predmete (slike, kipe), arhivsko gradivo (faksimile knjig, listine), drobni inventar (svetinjice, podobice, molitvenike, rožne vence) in etnološke zbirke (hišne vitraže, bogkov kot), kar je pomemben pokazatelj stanja krščanskega duha med ljudstvom, meni višja kustosinja. Večina predmetov iz zbirke, ki obsega več tisoč kosov, je bila prvič restavrirana. "Razstava prinaša strnjen, zanimiv in razumljiv pogled na celotno zgodovino krščanstva na Slovenskem. Povprečnemu obiskovalcu je zgodovina predstavljena v sumarični obliki, na muzeološki način pa obsežno in razumljivo. Tu vidim posebno mesto in poseben prispevek razstave, ki na enem mestu ohranja in predstavlja okrog 1700 let dolgo zgodovino krščanstva na domačih tleh." Večmilijonski projekt je

podprlo kulturno ministrstvo, Slovensko muzejsko društvo pa ga je nagradilo z Valvasorjevim priznanjem. Razstavo verskega muzeja je v letu dni obiskalo 25 tisoč domačih in tujih obiskovalcev.

Barbara Pance

KULTURNI KOLEDAR

Napoved dogodkov v marcu in aprilu 2004

MAREC

Stična, Grosuplje, 19. in 20. marec - Linhartovo srečanje.

Grosuplje, Kulturni dom, torek, 23. marec, ob 17. uri - Območno srečanje literatov obč. Dobrepolje, Grosuplje in Iv. Gorica.

Grosuplje, Kulturni dom, sreda/četrtek, 24./25. marec, ob 8.30 - Območno srečanje otroških gledaliških in lutkovnih skupin treh občin. Predstave si bo strokovno ogledala gledališka

igralka in režiserka Simona Zorc Ramovš.

Grosuplje, Kulturni dom, nedelja, 28. marec, ob 17. uri - Območno srečanje odraslih folklornih skupin. Nastopili bodo folkloristi iz Šentvida pri Stični, Zagradca, Račne in Kočevja.

APRIL 2004

Videm-Dobrepolje, Jakličev dom, 3. april ob 19.30 uri - Območno srečanje malih vokalnih skupin in oktetov.

Muljava, Jurčičeva domačija, Kulturni dom, 10. april - Etno projekt.

Šentvid pri Stični, avla OŠ Ferda Vesela, 16. april ob 19.30 -

Območna revija odraslih pevskih zborov I del.

Videm-Dobrepolje, Jakličev dom, 17. april ob 19.30 - Območna revija odraslih pevskih zborov II del.

Videm-Dobrepolje, 22. april ob 17. uri - Območna revija mladinskih pevskih zborov.

Radohova vas, 23. april - Spominska svečanost pred dnem boja proti okupatorju.

Prijazno vabljeni na pestre kulturne dogodke!

Pripravili: **Barbara Rigler, Simona Zorko Vodja JSKD OI Ivančna Gorica: Tatjana Lampret**

ADAMIČEV VEČER ŽE TRETJIČ PRI PODRŽAJU

Pisatelji in pesniki so se predstavili pri Podržaju. – foto D. Samec

V Grosupljem so z Adamičevim imenom poimenovani: osnovna šola, ulica, trg s spomenikom slavnemu pisatelju, založba Mondena pa je uporabila njegovo ime, da je poimenovala literarne večere, ki se vrstijo v Penzionu Podržaj. Letos je bil v petek, 6. februarja, že tretji Adamičev večer, na katerem so se predstavili tako imenovani "hišni" avtorji Mondene in Beletrine iz Ljubljane.

Za podolgovato mizo so sedeli gostje, pesniki, pisatelji in pisateljica, amfiteatersko urejen prostor pa se je hitro napolnil z ljubitelji branja in lepe slovenske besede.

Vse je najprej pozdravil predstavnik gostišča Podržaj in zaželel vsem lep večer in dobro počutje. Večer je vodil **Miha Frbežar** in najprej je predstavil, izval in izpostavil **Vlada Žabota**. Predsednik Društva slovenskih pisateljev je nastopil prvi tudi zato, ker se mu je mudilo v Ljubljano zaradi obveznosti, ki jih ima po funkciji ob slovenskem kulturnem prazniku. V uvodnem nagovoru je poudaril, da imamo visoko kulturno identiteto in zavest, vendar moramo ob vstopu v Evropo to še posebej in kar naprej poudarjati, saj sta jezik in kultura pomembni popotniki na naši poti v svet večjih, številnejših, močnejših narodov. Predstavil je svoj roman Sukub. Zmeheni in paranoični Valent Kosmina, glavni junak, je žrtev fiktivne paranoje sodobnega sveta. Sukub je ženski demon, mračni demon. Ženske obsedajo in begajo Valenta, ga vodijo po stranpoteh, zavajajo v sanje in nerealnost.

Mitja Čander, esejist in urednik, je najprej spregovoril o Beletrini. Po osmih letih delovanja se bližajo 100 izdanim knjigam, večinoma so to domača izvira dela in tudi novejši prevodi. Zapiski iz noči je zbir njegovih kritik in nagradjenih esejev. Večinoma se nanašajo na novejšo, nekaj pa tudi starejše slovenske prevode. Določene stvari so morale dozoreti, je odgovoril na vprašanje, zakaj prva knjiga šele zdaj.

Gal Gjurin (njegov oče je igral prvega Kekca, ki ga je režiral Grosupelčan Jože Gale) je predstavil svoj pesniški prvenec Mesto, ki je izšel pri Mondeni. Ljudje v njegovi poeziji so predvsem čudaki, zaprejeni v obrise bizarnega in ironije. Pesmi v prozi, za katere je značilna močna metaforika, ritmiziranost in lirika, prinašajo večje ali manjše norosti, ki se dogajajo v mestu, so zapisali kritiki. Danes se ukvarja predvsem z glasbo, kar je dokazal tudi s svojim triom (bobni, kontrabas in kitara), ki je ves večer preigral džežovski improvizacije, eno tudi na temo kraja, v katerem so gostovali. Gre za troedinost umetnosti, je povedal mladi umetnik, saj pesni, slika in muzicira.

Žarko Petan je priznan avtor aforizmov, predstavil pa je tudi spomine na svoja leta pri televiziji. Knjiga Ponavljanje preteklosti (Zgodba o RTV), ki je izšla pri Mondeni, je nastala ob upokojitvi leta 1996, pa jo je pustil mediti in dozoreti do danes. Aforizmov, ki so tudi izšli pri Mondeni z naslovom Sadovi zmot, je dejal, se ne da pripovedovati, treba jih je brati. Zanimivo je bilo poslušati njegove spomine, saj je v svojem plodovitem življenju doživel marsikaj veselega pa tudi grenkega.

Aleš Čar prihaja iz Idrije. Nominiran je bil za nagrado Prešernovega sklada 2004. Njegova zbirka kratkih pripovedi V okvari govori o medčloveških odnosih. Avtor je, kot je povedal, le zapisovalec zgodb, ki včasih z ženskega, včasih pa z moškega zornega kota osvetljuje zapletene ljubezenske odnose, odnose med moškim in žensko, ki so pogosto sfizični, erotični, ki je nenavadna, nevsakdanja, izprevržena... Harmonija je dolgočasna. Nenavadni ljubezenski odnosi se iz zgodbe v zgodbo stopnjujejo do absurdnosti.

Aleš Šteger je doma iz okolice Ptuj. Kraji zaznamujejo ljudi z neko štimungo, ki potem v pisatelju pulzira v poezijo. Prejel je Veronikino nagrado za zbirko Kašmir, bil pa je tudi med nominiranci za nagrado Prešernovega sklada za pesniško zbirko Protuberance. Izraz pomeni izbruh plina na sončevi površini, v medicini pa oteklino na kosteh. Tudi v pesmih se na eni strani pojavlja vesoljska razsežnost, na drugi pa zemeljskost in celo telesna ranljivost.

Ivanka Mestnik, upokojena učiteljica, je po vaseh ob Krki zbirala zgodbe o preteklosti tega področja, predvsem o vsem, kar se tiče železane na Dvoru. Hotela je pokazati ljudem, da so ti kraji nekoč doživljali lepe čase, na katere so lahko ponosni, čeprav je po vojni to področje zaradi nekaterih zgodovinskih danosti padlo v nemilost pri oblasti in zato v kulturno in gospodarsko zaostalost. Roman Grenki kruh je naletel na lep sprejem med bralec.

Goran Gluvič je predstavil svojo kriminalno Na cesti. To ni njegov prvi kriminalni roman. Organizirana kriminalna skupina okraje izletnike. Ljudje, ki sestavljajo izletniško skupino na avtobusu, so zelo raznoliki in avtor šaljivo, kdaj tudi posmehljivo, pokaže trenutke, ko pridejo na dan vse človeške slabosti in frustracije. Prebral je odlomek, ko se naključna sopotnika znajdetja v gozdu in moški osvaja žensko. Vse naj bi se zgodilo kot v filmu, kjer malo pokažejo, pa vsi vemo, kaj se dogaja. Dogajanje se zapleta in razplete za večino junakov srečno.

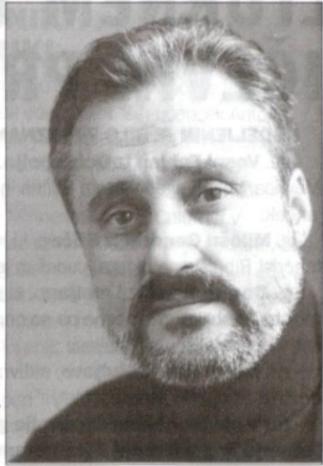
Gostitelj večera **Ivo Frbežar** se je predstavil s pesniško zbirko Vaginalni manevri. Očitno so mu pomografijo. Naslov je bil res provokativen, vsebina pa je resna. Skozi pripoved različnih žensk začutimo, kako se kot ženske počutijo danes. Pretresla so ga poročila o pretepenih ženskah, o nasilju med nami. V intimi smo si moški in ženske blizu, zato misli, da se je uspel približati ženskim občutjem. Zanima ga jezik, ne kakšne lepe situacije, je povedal. Povabljen je bil tudi v Makedonijo, kjer je prejel nagrado Ilinden. Letošnje leto praznuje 20-letnico svojega ustvarjanja.

Za kulturni praznik se je v gostišču Podržaj zbralo kar nekaj vidnih slovenskih avtorjev, sproščen pogovor z obiskovalci večera pa se je nadaljeval ob glasbi Gjurinovega džežovskega tria in dobrotah.

Marija Samec

POEZIJA IVA FRBEŽARJA DOPOLNILA DVAJSETO LETO

Pesnik Ivo Frbežar v letošnjem letu praznuje dvajsetletnico umetniškega ustvarjanja na področju literature. Pesnik, publicist, prevajalec in založnik Ivo Frbežar je napisal 11 knjig, povečini poezije, postal je član komisije pri Društvu slovenskih pisateljev, član upravnega odbora PEN, njegovo ime pa so literarni kritiki uvrstili tudi med izraznejše sodobne ustvarjalce v Enciklopedijo Slovenije in Leksikon slovenske književnosti. Lani je Frbežar za svoje delovanje in prepoznavnost v tujini prejel literarno listino Makedonije. Ob jubileju načrtuje več izdaj, zlasti izbor študij, kritičnih zapisov, otroških pesmi in pesniških zbirk. Pričakovati pa je tudi izdajo petnajste knjige Frbežarjeve poezije.

Kako se je v dvajsetih letih izoblikovalo vaše življenje pesnika? Kaj je postalo drugače?

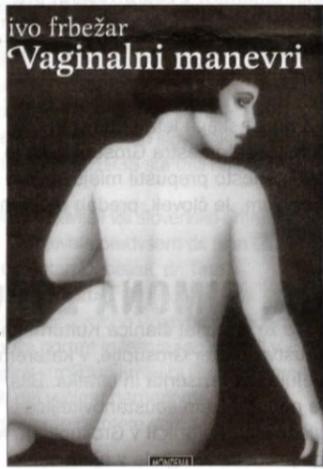
Literatura, pisanje, mi je postala način življenja. Začel sem živeti drugače, ker mi pisanje narekuje tempo dela, moj pogled na svet postaja bolj kritičen, več vidim in opazim, mogoče več stvari me boli. Življenje se mi je precej spremenilo.

S svojimi pesmimi drezate v jedro slovenske družbe. Krcate njeno popačeno podobo v želji po spremembi? Je beseda pesnikovo orodje, ki lahko premakne svet?

Kljub temu da bi nekaj svojih pesmi lahko označil s terminom angažirana literatura, tega ne počnem namensko. Vsaj dobra literatura se ne ukvarja z angažiranostjo. Bolj sem zapisovalec dogajanja, doživljanja okoli sebe in to neolepšano posredujem naprej. Ne gre toliko za drznost, temveč poštenost in iskrenost. Da poveš tisto, kar vidiš in tiho, kar je okoli tebe, vključno z lastnim doživljanjem in razmišljanjem, naravnost in brez olepševanja. To pa pomeni drznost, ker moraš popustiti zavore, saj samemu sebi ne smeš biti lektor in cenzor, sicer literatura ni iskrena, kar se začuti nemudoma. Ob pisanju, študiju in branju svetovne literature, se ti občutek za poetiko izostri in skušaš najti svojo pozicijo znotraj slovenske in svetovne poezije. Menim, da moraš najti nek svoj izraz, svojo lastno poetiko, svoj način pisanja. Ljudje običajno mislijo, da je poezija hobi in hec, pa ni tako. Poezija je strašno resna zadeva.

Tudi iz jezika spretno gnetete sebi lasten izraz. Je jezik pomemben element poezije?

Jezik je tisto, kar nas določa in zaradi jezika smo, je izjavil Prešernov nagradjenec Florjan Lipuš. Poetika, ki jo sam zagovarjam, govori o tem, da je osnova vsega jezik in da je poezija tista, ki se ukvarja z jezikom, prej kot pa s temami. Pesem mora biti tudi zgrajena tako, da je lepa in jezik je tisti, s katerim delaš. Slovenščina je odlična jezik za poezijo in v užitek mi je iskati skrivnosti in podplasti jezika, neologizme, skovanke. Res pa je, da tega ne sme biti preveč.

Pravijo, da si pesnik, če ti uspe ena dobra pesem. In to začutiš sam. Ste že doživeli takšno občutje?

To je res. Teško je napisati dobro pesem. Vsekakor te mora del literarne kritike sprejeti in potrditi in ugotoviti, kako pišeš. Zato mi je svoj čas zelo imponirala Bregantova kritika, ki je napisal, da je moja poezija tipično frbežarjevska. To je vsaj v profesionalnem smislu velik kompliment, da je tvoja poezija prepoznavna. V vsaki pesniški zbirki dodajam svoji osnovni poeziji nekaj novega. Vedno je potrebno biti svež, nov. Ko kakšen pesnik ugotovi, da to ni več tako, potem utihne.

Sam ste bili v Makedoniji nagradjeni za zbirko Molitva za rod in pesem Govoril bom vse tiše. Se z njo približuje konec vaše pesniške poti?

Ne, nikakor. Pesem govori o tem, kako se sliši pesniški glas. Paradoks tega je, da je dober pesniški glas tih, ne kriči, temveč na skrivnosten način, potihno spregovori in pove. Obenem pa govori tudi, da tihe glasove slišijo ljudje, ki jih želijo slišati. Nekateri ne želijo poslušati ne sebe ne drugega, narave, sobivajočih. In ta pesniški glas je tisti, ki naj bi opozoril nase. Poezija ima neko svojo moč.

Govoril bom vse tiše / Dokler ne bom šepetal tako tiho / Kot grešnik / V spovednici / Šepetal bom vse tiše / Dokler ne bom šelestel tako tiho / Kot šelestijo listi / V vetru / Šelestel bom vse tiše / Dokler ne bo moj glas / Kot glas peska / Na morskimi sipini / In bodo slišali / Le tisti / Ki čakajo / In poslušajo

Kakšna pesem vam nudi posebni užitek?

Če je pesem prelahka, preenostavna, včasih tudi prelepa, mi ne nudi nobenega pravega užitka. Pesem mora z jezikom, temo in svojo zaklinjajočo arhetipsko skrivnostjo, ki jo nosi v sebi, biti kot težka enigma. Ko se dokopljem v bistvo, me potegne vase, uživam pri branju. Taka pesem je zame dobra pesem.

V Sloveniji skrbite predvsem za promocijo makedonske literature, ki jo tudi prevajate. Hkrati pa vas je makedonska srenja lani nagradila z literarno listino, ki vas umešča v vrh nacionalnih književnikov. Mar to pomeni, da se mora slovenski pesnik še vedno najprej dokazovati na tujem?

V Makedoniji posebej sprejemajo tisti del moje poezije, ki je bolj direkten, angažiran, včasih tudi grob. Imel sem ogromno nastopov in Makedonci me prav dobro poznajo. Ko ti v dvorani navdušeno ploska tristo ljudi ali štirje razredi otrok, si presenečen in navdušen. Pri nas v Sloveniji se kaj takega ne zgodi. Uspeh na tujem je pravzaprav, sploh, če je to mednarodna nagrada, svojevrstno presenečenje in zadoščenje. Ocenjevalna komisija v sestavi profesorja dr. Lazarja Lazarova, kritika Hrista Krstevskega in vsestranskega grškega umetnika Petrosa Panamasa je literarno listino prvič podelila Slovincu. Ocenjevalna komisija je konstatirala, da nagradenci sodimo v vrh nacionalnih književnosti in da nas naša poezija postavlja v svetovno literaturo. Tudi poslušalstvo v Skopju, na Ilindenu, Velesu in Pirinski Makedoniji v Bolgariji me je sprejelo z življi odobravanjem, gromkim ploskanjem, da sem se počutil kot na športni prireditvi. V Sloveniji kaj takega pač resnično ni mogoče doživeti.

Ali vam dve desetletji pesnikovanja pomenita novo prelomnico? Kako nameravate proslaviti jubilej?

Po dvajsetih letih bi rad praznoval bolj intimno, ampak na drugi strani kanim jubilej obeležiti tudi z novimi izdajami. V Mondeni bomo zato ponatisnili mojo prvo pesniško zbirko Razsežnosti. Pripravljam obsežno študijo Čemu poezija, ki govori o poetikah in zakaj je poezija potrebna, o samem fenomenu poezije. Potem tri daljše študije o Prešernu, Ketteju in Jurčiču, ki sem jih spisal za posamezne knjige. Pripravljam tudi izbor dvajsetih kritik oziroma recenzij, ki sem jih spisal za slovenske časopise in radio. Na izdajo čakajo tudi otroške pesmi, ena zbirka za starejše in ena za mlajše otroke. Nabirajo pa se tudi nove pesmi za pesniško zbirko. Če bo po sreči, bi lahko letos izšla že moja petnajsta knjiga.

Barbara Pance

KULTURA JE ŽIVA

Spomin na velikega Slovenca, pesnika Franceta Prešerna, je ob dnevu, ki smo ga Slovenci izbrali za dan kulture, oživel v mnogih grosupeljskih društvih in ustanovah. Posebno praznovanje in priznanje prazniku kulture je pripravilo tudi Kulturno društvo Teater Grosuplje. Rdečo nit dogodka je zasnovala predsednica društva in voditeljica prireditve Tadeja Anžlovar.

Klasičnega teka prireditve se je lotila na mladosten, sproščen način. Z gostoma, domačima ustvarjalcema proze in poezije, romanopiscem **Rudijem Podržajem** in pesnikom **Andrejem Mahovličem - Zvekom** je vodila spontan klepet o ustvarjanju, aktualnih temah, kulturi, umetnosti ... Z vmesnimi vložki so pogovor začinili tudi **Ženski pevski zbor Lastovke s pianistom Gabrom Drobničem, Ženska vokalna skupina Viva Vox in mladi recitatorji mentorice, Jurčičeve nagradjenke, Simone Zorc Ramovš**. "Želeli smo nekoliko drugačen dogodek od klasičnih proslav. Ne suhoparnega napovedovanja, ampak vsebinsko bogat in zanimiv pogovor na osnovi talk šova. Poleg tega smo povabili samo domače ustvarjalce, ker želimo ljudem pokazati - veliko jih tega sploh ne ve - in dokazati, da je odlična ustvarjalec morda celo njihov sosed. Ljudi smo na druženje povabili v smislu, da imamo za sedenje pred televizijo nešteto možnosti, možnosti za doživljanje kulturnega praznika pa so redkejšje in dragocenejšje. Upamo, da bo naš pristop pregnal sivino in nezanimanje javnosti za domače dogodke. Seveda je to le začetek in vemo, da se več let zakoreninjenega vzorca ne da kar tako spremeniti," meni **predsednica KD Teater Tadeja Anžlovar**.

KD Teater že peto leto deluje v okviru zveze KD. Združuje gledališko, zborovsko in plesno dejavnost. "Menim, da KD Teater v grosupeljski prostor prinaša neko novo energijo, nekaj novega. V njem delujejo mlajši ljudje, ki imajo sveže ideje, ki imajo voljo in so zagnani. Verjamem, da bomo s podobnimi dogodki gotovo povečali obisk in zanimanje javnosti. Že dolgo razmišljamo o tem, kaj naj bi bil vzrok, da se ljudje tako slabo odzivajo na dogodke v Grosupljem, v okoliških pa vaseh so prireditve mnogo bolj obiskane. Očitno je potrebno ljudem ponuditi nekaj novega, svežega, morda biti pri tem tudi malce bolj drzen, inovativen, iznajdljiv, ne pa suhoparen, običajen, konzervativen. Neodziv publike na domače dogodke nas vzpodbuja in na

Tadeja Anžlovar med pogovorom z Andrejem Mahovličem Zvekom in Rudijem Podržajem - foto B.P.

nek način tudi jezi. V Grosupljem je kultura živa, obveščena je dobra; morda pa je posredi tudi slovenska nevoščljivost ali pomanjkanje samozavesti, da domači dogodki niso dovolj dobri. Upam, da nam bo z novim pristopom in drugačnimi prireditvami uspelo."

Anžlovarjeva je v pogovoru spretno krmarila med gostobesednim romanopiscem Podržajem in malce bolj redkobesednim pesnikom Zvekom. Podržaj je pred kratkim debitiral z romanom Begave melodije dneva in s KD Št. Jurij izvedel tudi režijski prvenec Kultura odločno živa. V književnosti prisega na blago karikaturo: "Hočem skozi smešnost nekaj pokazati, kar mislim, da je smešnost edini ventil, skozi katerega lahko človeku pokažeš resnico, ki ni vsiljena." Z besedami pa se zna poigrati tudi Andrej Mahovlič, ki je pred dvema letoma na plano spustil zbirko Pop inkubator. "Prinaša samosvoje razmišljanje, občutke, ki jih pravzaprav doživljamo vsi - ljudje se jih zavedamo v podzavesti. Čakamo, da se nekaj zgodi, čakamo na nek dogodek. Kup pesmi je na temo ljubezni, eksistence, droge, alkohola. Sam naslov Pop inkubator pa se mi je porajal, ker danes v živo gledamo vojne, koncerte, fikcije. Ker prižgeš TV in imaš vse. Naš planet je inkubator. Dojenčka daš v inkubator, da dozori, enako pa bi morali dozoreti na tem planetu, morda bomo nekoč zrelejši."

Barbara Pance

SLIKA SLOVENSKE VASI TRIJE VAŠKI SVETNIKI

NOVA PESNIŠKA ZBIRKA KAROLINE ZAKRAJŠEK

To je naslovna pesem pete knjige naše krajanke, pesnice Karoline Zakrajšek. Knjiga je v februarju 2004 zagledala luč sveta.

K temu sta jo prav gotovo vzpodbudili tudi priznanji, ki ju je dobila v zadnjih dveh letih. Za desetletno sodelovanje pri Literarnem klubu upokojencev Slovenije LIKUS je prejela klubsko priznanje. Zveza kulturnih društev naših treh občin in Sklad za ljubiteljske dejavnosti pa sta ji podelila Jurčičeve priznanje za leto 2003, kar je najvišje priznanje za uspehe in dolgoletno uspešno delo na področju ljubiteljske kulture.

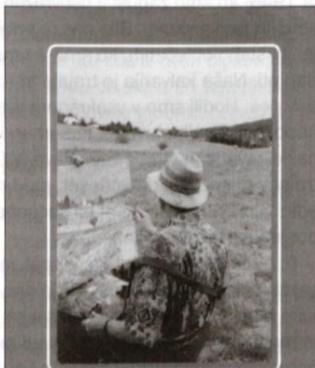
Pesnica se dotakne tem, ki pestijo današnjega človeka. Razmišlja o naravi, ki je vedno lepa, s soncem obsijana in človeku prinaša dušni mir, ravnovesje, radost, ljubezen. Ljubezen se pogosto smeji iz njenih pesmi. (*Pišem pesem, / brez tebe bi je ne bilo. / Čas prehaja na jesen, / sam biti ni lahko (str. 70)*). Ob tem plemenitem čustvu doživlja lepe trenutke, včasih pa se ji, tudi gleda na njena leta, v misel prikrađa bojazen, kaj bo, če se vsa ta sreča enkrat konča. (*Sreča je v ljubezni, / ljub je drag obraz, / kako težko bo meni, / če bo minil ta čas (str. 75)*). Misel na smrt je pri njej redka, vendar nikoli trpka. Pogosto se v spominih vrača v domačo vas, rojstno hišo, obuja spomine na praznike, delo na polju in v hiši. Sprehodi se po znanih krajih tudi v sosednjih občinah. Sprašuje se, kam vodijo spremembe, ki tako hitro vihrajo mimo nas in rušijo stare navade. (*Sem res človek, / ki ga je povozil čas? / Vse se mi drugače kaže. / Vid dober - a vendar laže. / Drugače vidim sveta obraz (str. 83)*). Opaža pogoste razporoke v mladih družinah in prepire ob ločitvah, kjer najbolj trpijo otroci. (*Vrč ljubezni / se ne izprazni, / če so ljudje / dobri in prijazni (str. 80)*). Njena kritična misel v strahu za slovenski jezik ne more mimo našega vstopa v Evropo. Vedno pa njene pesmi izvenijo v optimističnem tonu, pesnica je pač izrazita vidualistka, ki ljubi življenje in vse, kar ji naloži usoda, sprejme dobrovoljno in če le more, obrne vse sebi v prid in drugim v poduk. (*Življenje pač mora teči, / tudi prek neizpoljenih nad. / Žalost, obup je treba zavreči, / da te ne potisnejo v prepad (str. 27)*).

Na koncu je dodala še tri kratke zgodbe Gostinca, Revščina, bogastvo in boleznj ter Rana na srcu. Njena proza je dosti bolj črnogleda in trpka, njene junakinje trpijo, niso srečne v ljubezni, prav tako jih razočarajo otroci, da končajo svoje življenje v žalosti in obupu.

Naslov Slika slovenske vasi nas sicer usmerja v preteklost, vendar pesnica v vlogi lirskega subjekta rahločutno odkriva, da pravo vaško življenje izginja, da se tudi na podeželje širijo slabe navade, ki uničujejo ljudi in njihove medsebojne odnose. Vendar pesniški del sestavlja kar nekaj sentenc: *Mislím preteklost, / da zaživim sedanost (str. 86)*, ki pomagajo preživeti, kot sicer tudi vse z optimizmom prežete njene misli.

Knjiga je izšla v njeni samozaložbi, napisana in tiskana je bila v Grosupljem, naprodaj pa je v Knjižnici Grosuplje.

Marija Samec

Karolina Zakrajšek
SLIKA SLOVENSKE VASI

Slikar razpel je platno pred seboj, pod grščkom, kjer se cerkev sveti, Kako je občutljivo mu oko pa dahnil: "Ti kraji so prelepi!"

S čopičem krajino zasnuje. Po dolgem črta, kriva tam počez. "Ti sonce nagajivo," občuduje, "zdaj si za oblaki, zdaj svetlobni kres!"

Primerjam sliko in naravi. Odlično je naslikana v barvi pravi. je barv na paletu dal nebroj ujelo vse, kar je najbolj lepo.

Zagledam se v njegovo lice - v zamaknjenosti se smehlja in riše, riše zadnje hiše dragega mi kraja rojstnega.

Zagradec, 29. 2. 2004 - Na prestopni dan te nedelje leta Gospodovega 2004 so se v mali dvorani gasilskega doma v Zagradcu odvijale na odru čudne burke v treh dejanjih. Zamislite si! In to še celo na domu samega presvitelega žalskega župana. Sicer so na plakate zapisali, da sta kmečko burko spisala Maks Real in Maks Ferner, prevedel pa Ivan Cerar, in naj bi se dogajala že pred prvo svetovno vojno, pa bi se mojem mnenju lahko odvijala kjerkoli tudi danes.

Župan in gruntar Šimen Porenta (igral ga je Stane Zabukovec) in še dva njegova svetnika, kolar Blaž Šimenc (ki ga je igral Janez Roštan) in pek Peter Bavdek (ki ga je igral Klemen Boc) so zares pravi takrščeni svetniki. So pa že odrasli ljudje, nekaj čez štirideset jih imajo, in zdaj je počasi prišlo na dan, kaj so zagrešili v mladosti. Pred približno polovico njihovega življenja je v njihovem kraju bila mladenka Lizika, ki jim je lepo zmešala glave, a vse tri speljala na led, da so ji plačevali alimente, otroka pa sploh ni bilo. Vse to pa bi radi v kali zatrli z Društvom za povzdigo čednosti in npravnosti na deželi, ki mu predseduje sam župan, ostala dva "svetnika" pa sta svetnika v tem društvu. Idejni vodja društva je idealist in novi župnik Janez Hrastar (Anton Dremelj). Slednji je poleg učitelja pravzaprav v dobrni meri prispeval, da so stvari začele prihajati na dan, saj zaved po smrti starega župnika županu in ostalima dvema svetnikoma ni mogel skriti niti podeželski doktor Klepec (Gregor Gorše), ki bi po novem moral prevzeti nalogo, da bi skrbel za nakazovanje alimentov Liziki.

Da pa je burka še večja, jo zapletata po eni strani županova žena Urška (Marija Kogovšek), ki bi rada omožila hčerko z bogatim žagarjem izza hribov, saj so tudi oni tako bogati, da imajo celo svojo dekle Mico (Zlata Brlan) pri hiši, kar so si lahko privoščili samo bogatini. Na drugi strani pa zgodbo zapleta županova oziroma njena hčerka Fani (Nina Brlan), ki ima rada učitelja Štampiljarja (Peter Brlan), a ji njena mati na vso silo prek potovke Šurlove Lenčke (Joža Mustar) za možitev obeta le Lahajnarjevega Jakca (Dušan Potokar). Ta pa je malce prismuknjen, "račka na vodi", in se

Fani nič ne zmeni zanj. Ljubezenska iskra pa po vsej Jakčevi nerodnosti pade v objem Šimencovi hčerki Marjanci (Erika Brlan), ki se po srečnem naključju celo odloči za Jakca, sina Barbare Lahajnarjeve, lastnice žage v Črmošnjicah (Anica Gruden).

Zdaj pa je moral svoj izkupiček pobrati tudi učitelj, ki je s praznimi kverdami izsilil župana in njegovo ženo, da se njegova ljubezen do njune hčerke tudi udejanji s poroko. Tako so srečno živeli do konca svojih dni...

Igralska skupina iz Velike Loke nas zdaj že tradicionalno razveseljuje s svojimi nastopi po različnih manjših vaških odrih, a so njihove igre dobro odigrane in tudi zelo dobro obiskane. Prva šepetalka je bila Judita Menard, druga pa kar dekla Mica.

Skratka: Gledalci so se tega lepega nedeljskega popoldneva od srca nasmejali, igralcem pa so tudi med samim nastopom namenili veliko aplavzov.

Jože Miklič

O ZAROTAH IN ATENTATIH TUDI V KNJIŽNICI GROSUPLJE

Generalmajor Marijan F. Kranjc je dolga leta služil v kordonu varnostne službe JLA, ki je preprečevala zarote in poskuse atentatov na jugoslovanskega predsednika Tita. Javnosti je bil doslej posredovan skromen zbir samo 23 atentatov, ki naj bi bili izvršeni na Tita, vendar je njihovo dejansko število mnogo večje. "Nekatere prikrite zarote in morilske poskuse sem odkril in doživel tudi sam" je ob predstavitvi svoje varnostne študije Zarote in atentati na Tita v Knjižnici Grosuplje povedal avtor. "Morda bo pravo število razkrilo šele odprtje vojaških arhivov. Tudi sam sem se trudil dokopati se do arhivskih podatkov, vendar so za javnost še vedno zaprti. Kje se nahajajo, sicer ne vem, znanec pa mi je namignil, da so na varnem mestu." Tita so ves čas poskušali politično, ideološko in tudi fizično likvidirati, ker so hoteli zrušiti Jugoslavijo, kar je Kranjc dokazal s popisom 75 atentatov in zarot. "Obstajal je načrt Dan X. Zunanji sovražniki Jugoslavije so z zarotami in atentati na njenega voditelja skušali destabilizirati Jugoslavijo, saj jim je bil Balkan od nekdaj zanimiv. A v primeru SFRJ jim to ni uspelo in počakati so morali na Titovo naravno smrt." Njegova knjiga je bila v mesecu marcu najbolj prodajana edicija, kar je velik uspeh tudi za

grosupeljsko založbo Grafis Trade, ki je knjigo založila.

Avtor je leta 1957 končal Vojaško akademijo JLA. Med leti 1966-1968 je z odliko zaključil Višjo vojaško akademijo in 1980 še šolo ljudske obrambe. Služboval je v garnizijah Bileča, Šibenik, Split, Pulj, Ljubljana in Bitolj. Bil je vodni poveljnik v šoli rezervnih častnikov v Bileči, nato pa poveljnik vojaške policije v Šibeniku in 12. odreda JLA na Sinaju. Od 1962 do 1987 je bil pripadnik Varnostne službe JLA, ki je štitičila pripadnike armade, vojaške objekte; zadnja leta tudi kot načelnik Oddelka vojaške varnosti 9. armade v Ljubljani. Bil je pobudnik zvezne akcije Marjan, ki je spremljala indikatorje agresije na SFRJ. 1987 je bil postavljen na generalni položaj kot načelnik operativno-učnega oddelka poveljstva 9. armade v Ljubljani, v čin generalmajorja pa je bil 1989. povišan z ukazom predsednika Predsedstva SFRJ Janeza Drnovška. Septembra 1990 se je po lastni volji upokojil. Je nosilec šestih vojaških mironodobnih odlikovanj, medalje miru UNEF in zvezne Plakete varnosti. Je zadnji slovenski general, ki je bil sprejet v Zvezo častnikov Slovenije.

Barbara Pance

ZAPISKI Z ROBA - 6. DEL 1981 - (nadaljevanje)

Po polletnih predhodnih pripravljalnih delih na gradbišču P 202 D v Iraku in po postavitvi delavskega naselja za približno 3000 ljudi različnih poklicev, betonarne, asfaltne tovarne in najnovejših infrastrukturnih objektov, je bilo treba začeti s praviimi gradbiščnimi deli, ki pa so se začela ravno ob mojem prihodu na gradbišče. Naj povem, da smo gradili veliko letalsko oporišče, na katerem je bilo poleg stotin km cest 3,5 km dolga letalska betonska pista ter še vzporedna rezervno utrjena. Ob njima pa je bila cela vrsta raznih bunkerjev za letala, ljudi in strelivo, ki so bili prekriti z dvometriskim železobetonom, višine dobrih 20 m, zasutih z zemljo, okoli njih pa so na koncu posadili dateljnovne palme, ki so jih skopali ob Tigrisu in jih pripeljali z dvigali na tovornjakih. Poleg tega pa je bila še cela vrsta montažnih hangarjev iz železa, heliporta, bencinskih črpalk, cel kup raznih kablovodov, vodovodov, kanalizacij, namakalnih sistemov, pa tudi drugih visokogradniških zgradb za mesto do 5000 vojakov z džamijo vred, športnimi objekti in še vrsto drugih zaved.

Seveda tudi nadzorni organi niso zaved prepuščali naključju, temveč so jih zelo dobro nadzorovali po posameznih sklopih. S tem pa so nadzirali tudi usposobljenost posameznih ekip in tehnologije. Vsi nadzorni na gradbišču so bili uslužbenici iraške vojske, oblečeni v vojaške uniforme in z orožjem za pasom. Vodil jih je Huseinovi osebni prijatelj, polkovnik Adnan, star okoli petdeset let. Po poklicu je bil gradbeni inženir in je imel že kar precej izkušenj na podobnih gradbiščih v Libiji.

Tega velikega projekta mi ne bi nikoli delali, če ne bi bili med nevrščeniimi in da se je Irak ravno v tem času pripravljaj na konferenco nevrščeniimi, ki pa je potem ni bilo, saj je skupina s Titovo smrtjo razpadla. Naj še dodam, da je istočasno v Iraku na številnih gradbiščih delalo več jugoslovanskih podjetij, pa tudi tujih firm - od Nemcev, Francozov, Poljakov, Japoncev... Prav slednji so bili sposobni narediti več viaduktov kot pa mi cest na ravnem terenu.

Že kmalu po mojem prihodu, 6. decembra 1981, sem pri svojem geodetskem delu ugotavljal, da je treba zaradi večletnega projekta osnovno geodetsko mrežo bolje stabilizirati in tudi veliko natančneje

izmeriti. Glede teh ugotovitev po nekajdnevnih meritvah sem zadevo povedal tudi Jožetu Brodniku, ki je le nekaj tednov prej prišel na gradbišče kot novi vodja projekta. Dejal sem mu, da pri natančnejših meritvah prihaja do prevelikih razlik, ki ne bodo prispevale h kakovosti opravljenega dela na različnih segmentih kot tudi na celotnem gradbišču, ki je merilo približno 8 km v dolžino in dobre 3 km v širino. Za ilustracijo naj povem, da so kar cela območja z višinskimi in položajnimi točkami moji predhodniki imeli označena le z navadnimi smrekovimi količki, ki so jih gradbeni stroji in tovornjaki veselo podirali, geodetska mreža pa je postajala vedno bolj uboga.

Naslednji dan sva z Brodnikom in uradno prevajalko odšla na razgovor o tej problematiki h glavnemu nadzornemu na projektu. Pri nadzoru smo se dogovorili, da je pravzaprav treba napraviti novo mrežo z dobrim betonskim temeljenjem, ki bo nižje od globine prežgane puščavske zemlje, pomešane z drobnim peskom, kar tudi ne bo dopuščalo spreminjanja višin zaradi »hajanja zemlje« ob zimskem deževju, ki se je tega leta začelo točno 24. decembra (na sveti večer, ki pa ga nismo smeli praznovati!) in se je končalo šele marca meseca. Poleg tega je približno čez sredino gradbišča potekal tisočletja star opuščeni veliki babilonski namakalni kanal, speljan od Tigrisa do Evfrata, po obrisih vsaj tako velik kot Dobravka neposredno ob ribniku pod Boštanjem. Kanal je kljub tisočletjem in izsušitvi še vedno s svojimi kapilarami po posušenihih starih koreninah od nekdanjih dateljnovih palm vplival na dvigovanje in spuščanje višin za približno 1 cm. Vse to pa tudi dokazuje nenapisano pravilo, kjer ima hudič mlade, jih je ponavadi več skupaj...

Hkrati se je še pokazalo, da je bilo poleg nepreverjenih načrtov tudi načrtovanje kadrov popolnoma zgrešeno. Tako so morali namesto predvidenih osmih geometrov na gradbišče intervencijsko poslati še dvanajst geometrov iz Geodetskega zavoda Slovenije (Sašo in Ciril med njimi sta bila prav moja sošolca iz srednje šole, pa tudi ostale sem skoraj vse poznal), ki so izmerili osnovno višinsko in položajno mrežo, mi v operativni pa smo praktično skupaj z gradbeniki iz laboratorija skrbeli, da so bila dela prevzeta, podpisana s strani nadzora in nato tudi plačana. V naslednjih letih je bilo nato vseskozi prisotnih na tem gradbišču okoli trideset geometrov vse do zaključnih del. Vseh delavcev s Pakistanci vred, ki so bili v glavnem šoferji tovornjakov, strojniki na manj zahtevnih gradbenih strojih in običajni delavci, je bilo na vrhuncu del leta 1983 skoraj 5000.

Odločitev o novi stabilnejši geodetski mreži je po svojem prihodu (takrat ga še ni bilo na gradbišču) potrdil tudi šef Tone kot edino pravilno in jo je takoj začel tudi dejavno uresničevati. Mož je bil star okoli petdesetih let in z večletnimi geodetskimi izkušnjami iz Libije, poročen z Italijanko, hišo pa je imel v Portorožu. Kmalu po novem letu so se vrnil tudi nekateri sodelavci z novoletnih dopustov, kar je nekoliko pospešilo delo, vendar nam ga je precej oviralo deževje in stalen veter, ki nam je tresel občutljive instrumente. Zato je bilo tudi precej več dela. Blato pa je bilo takšno, da navadni avtomobili niso bili več dobri za prevoz, zato so nam preskrbeli terenska vozila na štirikolesni pogon.

Jože Miklič

STONE PAVČEK V KNJIŽNICI GROSUPLJE

Rojenice so me posadile v nečke in na Dolenjsko imam same lepe spomine, je preporno dvorano Knjižnice Grosuplje pozdravil pesnik Tone Pavček. Na dan smrti velikega slovenskega poeta Janeza Menarta, dobrega prijatelja in soustvarjalca poezije Pesmi štirih, je Pavček obudil spomine na dolgoletnega varuha: "Bil je moj dobri angel varuh. Ko sem v vinu voljo resnico verza, je bil Menart tisti angel, ki me je varno spravil domov." Bil je pa tudi vražji - Menart je bil edini urednik, ki je kdaj odklonil objavo Pavčkovih pesmi. "Menart je pesnik, ki ga je imelo ljudstvo po 2. svetovni vojni najraje. Je najbolj ljudski, zna zadeti srčiko ljudi, zna pisati na kožo ljudi in hrbet časa in ga začiniti s humorjem in ironijo. Imejte radi Janeza Menarta, ki bo v slovenski poeziji še dolgo živel," je Pavček nagovorila zbrane.

Tone Pavček je pesnik vseh generacij - enako lahko zavzenijo njegove otroške, vinske in pesmi za odrasle. "Ko lovim verze in melodijo, slišim muziko," potrdi svoje blagoglasje verza. V knjižnici je predstavil svojo zadnjo zbirko S črko čez Krko, ki je naravnana kot skladba. Pesnik ljubi življenje, ljubi poezijo, vino in oljčno olje, rekoč: "Če Slovenci ne bi bili taki lipeti, bi imeli za nacionalno drevo oljko, ne pa lipe!" Ljubezen do oljke je v njega zanesel naš rojak France Adamič, ki mu je prinesel prve sadike. "Tako sem dobil strast do oljk, sedaj jih sadim, obrezujem, za čas sv. Katarine pa postanejo zrele in takrat jih obiram s 'pavčki'."

Barbara Pance

Majhna, očem skrita vasica Huda Polica se je skrivnostno zavila v zimski dremež, ko sem tisto dopoldne gazil v sveže novo zapadli sneg, ki je zapadel preko noči. Vas je bila tiha in spokojna, običajni jutranji vrvež, ko se ljudje odpravljajo v službe, pa je bil že mimo. Zvedavo sem stopil v staro Šparovčovo hišo, ki ima vso tisto staro patino nekdanjih časov, ki sežejo še v dobo,

ko je na tronu sedel še sam presvetli cesar Franc Jožef.

Dan, ko se je mraz spogledoval z redkimi snežinkami, ki so mršele v sivino mrkega dopoldneva, je bil kot ustvarjen za pogovore o nekdanjih časih. Alojz Okoren, bolj poznan kot Šparovčev ata, je sedel pri toplo zakurjeni peči in razpredal misli na dogodke, ki jih je doživel v mladih letih. V iskrih govorici, vendar v skrbno tehtanih besedah, je pričel: "V naši družini nas je bilo osem otrok, od teh sta dva umrla že kmalu po rojstvu. Bil sem med mlajšimi, vendar sem moral kaj kmalu trdo poprijeti za delo, ki je trajalo od jutra do mraka, saj je bilo zemlje ravno dovolj za gruntarsko kmetijo. Leta 1937, pri enaindvajsetih letih starosti, sem šel služiti kralju in domovini v Zaječar, ki ni bil daleč stran od bolgarske meje. Do tedaj sem se držal bolj doma, saj sem še ljubljano komaj kdaj videl, kaj šele druge kraje. Z vlakom sem se z ostalo skupino rekrutov pripeljal v Belgrad, kjer smo se nato preselili na drug vlak, ki je peljal do Niša. Od Niša naprej je vozil vlak na ozkotirni progi, zato je bila vožnja počasna. Človek bi z zanimanjem opazoval te nepoznane kraje, a smo bili neprespriani in utrujeni, zato sem večino vožnje kar prespal. Ko smo prispeli v mesto, sem se moral javiti v artilerijsko kasarno, kjer nas je bilo kar precej Slovencev. Tedanja oblast je Slovence pošiljala praviloma v južno Srbijo in Makedonijo, v kraje, kjer so bili čisto drugi običaji in navade. V mestu je vladala revščina in umazanija, ki je v naših krajih nisem poznal. Ker sem bil določen za vezista, sam moral obiskovati tečaj, kjer smo vadili morsejevo abecedo in signalizacijo z zastavicami. Tečajniki smo bili skoraj sami Slovenci, češ da smo bolj pisмени kot ostali iz drugih banovin. Častniki so nas motivirali s tem, da bomo imeli prednost pri zaposlitvi na poštah, če bomo obvladali snov, zato sem se še bolj potrudil in sem kmalu obvladal sprejemati trideset črk v minuti.

Dolgi meseci v tujih krajih so se vlekli v neskončnost, a so vseeno prešli kot vse na tem svetu. Spet sem prišel domov, v našo zeleno dolino. Oče me je določil za naslednika kmetije, zato sem misel na službo opustil in sem se ves posvetil kmetiji ter delal načrte za bodočnost, kot vsak mlad človek. Vendar se je kmalu vse obrnilo na glavo. Prišla je vojna, ki mi je popolnoma spremenila življenje. Naša vasica leži na samotni in zaradi razdalje nismo imeli veliko stikov s soslednjimi vami. V vojnih časih teh niti nismo iskali in smo se držali bolj zase. Pravzaprav smo se največkrat srečali z znanci le tedaj, ko smo rabili pomoč pri delu ali ko smo šli k maši v Šmarje. Za politiko mi ni bilo mar in se nisem vmešaval v zadeve, ki jih niti razumel nisem dobro. A mi to ni kaj prida pomagalo. Bilo je avgustovsko jutro leta 1942, ko nas je prebudil lajež psov v vasi in razbijanje po vratih. Ura je bila štiri, bilo je še tema, ko so Italijani pridrvili v vas. Spal sem v kašči, a sem se moral v nekaj minutah napraviti in oditi na dvorišče, kjer je bilo že precej mož in fantov iz Blata in Šmarja. Odpeljani smo bili v Ljubljano v kasarno poleg cerkve Srca Jezusovega, kjer smo bili prepuščeni mukotrpnemu čakalju. Čez dva dni smo v ranih jutranjih urah, ko na ulicah še ni bilo dosti ljudi, odšli na železniško postajo. Zapri so nas v živinske vagone, vlak pa nas je zapeljal negotovi usodi naproti. Na večer smo prispeli v Padovo, kjer

SPOMINI ŠPAROVČEVEGA OČETA

smo imeli daljši postanek. Tu pa smo dobili tudi nekaj hrane in vode, naš naslednji cilj pa je bil Renichi. Nastanjeni smo bili v nekakšnih vojašnicah vse do novembra. Bili smo v civilnih oblekah, hrana pa začuda ni bila tako slaba, kot bi človek pričakoval, vendar daleč od tiste, ki smo jo bili vajeni doma, čeprav je bila skromna. Huje je bilo z domotožjem, pa tudi dejstvo, da nismo imeli skoraj nobenih vesti od doma, nas je dodatno bremenilo. Vendar smo z upanjem zrlji v prihodnost ter pričakovali skorajšnjo izpustitev, saj je bila večina internirana brez tehničnih razlogov. Čas smo si krajšali s pogovori, kartanjem in kajenjem, ker pa so paketi neredno prihajali, sem večkrat zamenjal dnevni obrok kruha za nekaj cigaret.

Nekega novembrskega dne je prišlo povelje, da se zberemo pred kasarnami. Ponovno smo šli na vlak, ki nas je odpeljal v Arezzo ob reki Tiberi. Prezgodaj smo se veselili in upali, da bomo odpeljani domov, kajti nekaj fantov in mož iz naše fare je po posredovanju župnika že odšlo v domače kraje. Vsi pač take sreče nismo imeli! Tu je bil trši red, dobili smo tudi številke na oblačila, pod katerimi so nas vodili v evidenci. Minevali so dnevi, meseci in nekega dne se je zgodilo tisto, kar smo ves čas upali in slutili - Italija je kapitulirala. Sledila je vsesplošna zmeda in interniranci smo se v neredu pomikali proti Anconi. Hodili smo peš, brez hrane, zato smo bili prisiljeni jesti sadje, ki je tedaj zorelo. Predvsem grozdja je bilo v izobilju, a kaj ko smo zaradi podhranjenosti kmalu dobili drisko in smo bili še bolj slabotni. Zaradi pobiranja sadja so domačini obvestili Nemce, ki so nas po desetih kilometrih prestregli in nas odgnali ponovno v Renichi, v logor, kjer smo že bili. Zaprti smo bili tri tedne, ob strogi disciplini in redu ter pomanjkanju hrane, nato pa so nas zapeljali s tovornjaki v Arezzo. Med jetniki se je razširila vest, da nas bodo odpeljali domov, zato smo skoraj brez strahu voljno čakali na popoldanski vlak na železniški postaji. Vendar pa so želje eno, resničnost pa je drugačna, kar smo tudi spoznali, ko smo prispeli v Innsbruck.

Tu smo dobili jesti, nato pa je vlak ponovno odpuhal v neznano. Želeli smo, da bi zavil v desno, proti domu, vendar smo se kot že nič kolikokrat usteli - vlak je drdral naprej proti nemškemu mestom. Naša prva postaja je bil Nürnberg, ki je bil tedaj že v ruševinah. Nekaj deset kilometrov izven mesta smo preživeli slab mesec dni, nato pa smo spet zamenjali taborišče. Logor Flossenberg mi je postal novi dom za dolge tri mesece. Mrzlega februarskega dne 1944 smo se zbrali na apelu, odkoder smo bili ponovno odpeljani na vlak. Naše upanje se je topilo kot sneg na pomladnem soncu. Kruto ravnanje, ki se je vse bolj stopnjevalo, je postalo še bolj neznosno v Buchenwaldu, oziroma v podružnici Dorra, kamor smo prispeli. Tu so nam zamenjali civilne obleke za taboriščne - oblačila s progami, bolj znana pod imenom zebra. Bivali smo v betonskih tunelih pod zemljo, čez dan pa smo delali cesto, barake in vse ostalo za nov logor. Na delovišče so nas vozili z vlakom, delo pa je potekalo v vsakem vremenu od jutra do mraka. Hrana niti za prašiče ni bila dobra. Običajno mlačna slana voda, kjer je plavalo nekaj krompirja, repe in kolerabe ter kos kruha. Zaradi podhranjenosti in raznih bolezni je bilo vsak dan manj taboriščnikov. Mnoge sem videl umirati z imeni najdražjih na ustnicah, ki jih nikoli več niso videli. Zavedal sem se, da me čaka enaka usoda, če bi se prepustil malodušju, zato sem z vero v mislih zdržal vse tiste nečloveške napore in ponižanja.

Bilo je aprila, okoli velike noči, ko sem se ponovno selil. Prvotnih taboriščnikov skorajda ni bilo več, vse več pa jih je bilo iz drugih držav, čeprav tudi Slovenci nismo bili v manjšini. Prispeli smo do mesta Lublin na Poljskem, odkoder so nas odpeljali v zloglasni Auschwitz. To je bil največji logor doslej, kar sem jih videl. Takoj ob prihodu sem dobil v levo roko vtetovirano številko 183489, ki je ne bom do smrti pozabil. Odslej sem bil samo še številka, ki sem jo moral zdrdrati v nemščini, kadar sem bil kaj vprašan. Najprej sem šel po logorju, da bi slišal slovensko govorico. Res sem spoznal nekaj rojakov, najbolj pa sem se spoprijateljil z Jakobom Logarjem iz Horjula. Ta mi je tudi rešil življenje. Nemci so nekega jutra odbirali Žide za plinsko celico in ker nisem razumel nemško, sem se postavil v vrsto med Jude. Logar je opazil, kje stojim in mi je v zadnjem trenutku zavpil, naj stopim med arijce. To sem tudi storil in ostal živ.

Na delo smo odhajali izven taborišča, kjer smo razstavljali dele strogojavljiveh avdhonov, opravljali pa smo tudi vsa ostala težka dela. Ker sem vse bolj slabel zaradi podhranjenosti, mi je Logar prikredel drugo

delo in sicer "kartofelbunker" (v skladišču krompirja).

Fronta se je vse bolj bližala in taboriščniki smo vse bolj čutili, da bo Nemčija kmalu razpadla. Naša predvidevanja so se uresničila 19. januarja 1945, ko smo zapustili osvojen kraj, kjer je umrlo nešteto ljudi, ki sem jih tam spoznal. Bilo nas je približno tisoč taboriščnikov, podhranjenih, slabo oblečenih, ko smo v zimskem mrazu odšli neznan usodi naproti. Naša kalvarija je trajala tri mesece in pol. Ves ta čas smo bili na poti peš. Hodili smo v vsakršnem vremenu, prespali pa po skednjih, napol porušenih stavbah, kasarnah in v vseh mogočih mestih, kjer se je našlo zavetje in streha nad glavo. V Dresden nas je od dobrih tisoč trpinov prispelo le devetdeset, med njimi sem bil poleg še enega rojaka edini Slovenec. Tisti, ki ni bil sposoben za hojo, je dobil strel in njegova pot je bila za vedno končana.

5. majnika je bil dan, ko je spet zasijal žarek upanja v moje življenje, saj so nas osvobodili Rusi. Bil je pravzaprav zadnji trenutek, kajti tudi sam sem bil na nitki življenja, saj se mi je rana na nogi vse bolj slabšala in morda še enega dneva hoje niti ne bi več zmožgal, kar pa bi sicer pomenilo gotovo smrt. Odpeljan sem bil v bolnico v Česke Budejovice. Ob skrbni negi in dobri hrani se mi je zdravje vidno vračalo in po mesecu dni sem bil odpuščen. S propustnico, v samih spodnjih hlačah, sem se z vlakom odpeljal v Brno. Tu sem bil zadržan teden dni, da so nas Rusi razvrstili. Dobil sem novo propustnico, civilne hlače in ruski vojaški suk-njič, da sem sploh lahko šel med ljudi. V zbirnem centru je bilo tudi precej Slovencev, predvsem Štajercev, ki so bili izgnani v Nemčijo in so se vračali na domove. Skupaj smo šli na vlak, ki se je preko Bratislave usmeril v Budimpešto. Tu smo tudi dobili ponovno nove propustnice, kar je vzelo kar nekaj časa. Po obvezni proceduri smo se preselili na drug vlak, ki nas je v neudobnih vagonih končno pripeljal v Jugoslavijo. Izstopili smo v Belgradu, po opravljenih formalnostih pa se je večina potnikov razkropila na vse strani, le Slovenci smo ostali skupaj, saj nas je čakala še dolga pot domov. Ker je bila železniška povezava slaba zaradi delno porušene prog na nekaterih krajih, smo vzeli pot pod nogo in se napotili domačim krajem naproti. Hoja je trajala tri dni, ko smo le stopili na slovenska tla in prispeli na Ptuj. Tu se je moja pot z večino internirancev in izgnancev ločila. Sedel sem na vlak, čeprav sem bil brez prebite pare v žepu in se odpeljal do Celja. Tam sem prestopil na avtobus. Ob misli na dom mi Ljubljana ni bila več daleč. Na peronu železniške postaje so nas je pričakali prostovoljci Rdečega križa, ki so nam dali jesti, nato pa smo morali počakati v zbirnem centru, da je oblast preverila dokumente. Prenočili smo v zasilnih šotorih, vendar je bilo moje spanje kratkega veka, saj sem napol bedel. Želel sem že zarana oditi na vlak, kajti misel na dom mi ni dala miru. Ko se je pričelo daniti, sem zapustil belo Ljubljano in se odpeljal do Šmarja. Na vlaku sem srečal vrstnika iz vasi, ki mi je povedal, da je preteklo leto umrl oče, kar me je ob vsem prestanem trpljenju zelo prizadelo.

No, vse na tem svetu enkrat mine in počasi se je tudi moje življenje umirilo. Moška roka na gruntu le malo zaleže, če ni ženske poleg. Kaj bi se ženin okoli - sem si rekel - ko pa sva se s sosedovo Kurjekovo Francko že popreje rada videla. Vzela sva se leto po končani vojni in sva še sedaj skupaj. V zakonu so nama privekala štiri dekleta, kmetijo pa sta prevzela hči Vera z možem, ki imata že tudi odrasla sinova. Da bo le zdravje še naprej tako služilo," je skromno zaključil Šparovčev ata in me pomenljivo pogledal, kot bi hotel reči, naj še sam kaj povem.

Njegovi želji se pridružujem tudi sam in dodajam, da ga dobra volja in "korajža" ne bi zapustili tudi v pozni jeseni življenja.

Bojan Jerlah

JAVNI NATEČAJ ZA IZBIRO NAJBOLJŠIH SLOVENSkih TURISTIČNIH SPOMINKOV V LETU 2004

Turistična zveza Slovenije - Združenje spominkarjev Slovenije, Miklošičeva 38, 1000 Ljubljana, v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Slovensko turistično organizacijo in Pospesevalnim centrom za malo gospodarstvo, razpisujeta javni natečaj za izbor najboljših turističnih spominkov Slovenije v letu 2004.

1. Na natečaju lahko sodelujejo samo spominki, ki prepoznavno in izvorno predstavljajo: - kulturno in naravno dediščino, - turistični objekt, - turistični kraj, - turistično regijo ali Slovenijo kot turistično destinacijo, - jih je možno izdelati v poljubni količini za prodajo, - so prvič javno predstavljeni in - še niso v prodaji doma ali v tujini.

2. Trije spominki, ki jih bo strokovna komisija najbolj ocenila, bodo prejeli denarne nagrade:

prva nagrada	200.000 SIT
druga nagrada	100.000 SIT
tretja nagrada	50.000 SIT

3. Poleg denarnih nagrad bo strokovna komisija podelila še pisna priznanja za nadaljnje najboljše uvrščene spominke. Na natečaj se lahko prijavi

fizične in pravne osebe. Prejete vzorce spominkov bo ocenjevala petčlanska strokovna komisija v skladu s pravilnikom.

4. Spominke za natečaj bomo sprejemali na sedežu Turistične zveze Slovenije, Miklošičeva 38, 1000 Ljubljana, do **15. junija 2004**.

5. Vsakemu vzorcu mora biti priložena zaprta kuverta s podatki:

- ime, priimek, naslov in telefonska številka avtorja,
- kratek opis spominka,
- 2 fotografiji spominka,
- izjava, da je izdelek prvič predstavljen,
- da izdelek še ni v prodaji doma ali v tujini,
- izjava, da je izdelovalec oziroma avtor spominka.

6. Nagradjeni spominki ostanejo v arhivu Turistične zveze Slovenije.

7. Razglasitev rezultatov natečaja bo javna, hkrati z razstavo najboljših ocenjenih spominkov.

Turistična zveza Slovenije in Združenje spominkarjev Slovenije si pridružujeta pravico, da se nagrada ne izplača oziroma mora nagradjenec nagrado vrniti, če se naknadno ugotovi, da avtor ne izpolnjuje vseh pogojev iz razpisa.

ZIMA BO PREMAGANA

Zima, če z glavo ne kima, pa z repom miga. V začetku je dremala, morda je že stara, pa vendar zima je ostala.

Šele po novem letu se je zganila precej snega je natrosila, mraz pa z burjo okrepila.

Temperature precej pod ničlo so, velike se ledene sveče lesketajo, sonce le malo jih odtaja.

Zima pa se bo umaknila, in ledene stalaktite in stalagmite stalila.

Predal ključ od korenin bo sveti Valentin, sveti Matija pa zavihtel kladivo svoje in razbil bo led, kot prej že vrsto let.

Za njim še pust, krivih ust - bo maškar kardelo zimo pregnalo.

Svet Gregor bo njivo zoral in kmet za pečjo ne bo več spal.

Premagana bosta zima in mraz, pomladi cvetoče napačil bo čas. **Jožica Sklepič**

UMETNOST ŽIVLJENJA

Znanost je danes naša zvezda vodnica, vendar nam le malo pove, kako je treba živeti.

Razumeti življenje pomeni namreč videti stvari in dogodke v pravi luči, take, kot so, jih pravilno razlagati in dojeti, kaj sledi iz tega za človeka in njegovo življenje. Žal prevladuje pozitivistična, mehanska in atomistična zvrst znanosti, ki ima vse za predznanstveno ali celo zanika, česar ne more dokazati s svojimi metodami. Poleg tega ima človeka le za zapleten stroj. In končno razstavlja celoto na dele, v zmotni veri, da je celota le vsota delov in da je možno iz proučevanja delov sklepati na celoto. Zato nas zaspava z najrazličnejšimi podatki, ki pa so enostranski, nepovezani, neosmišljeni, površinski.

Posledica je, da modni človek veliko ve, in malo razume. Še več. Hitrost večanja znanstvenega znanja je danes tolikšna, da kmalu nihče, niti največji znanstvenik ne bo vedel, kaj

sploh še vemo oziroma kakšno znanje imamo na voljo. To pa vodi še do nadaljnega drobljenja znanosti v posamezne vede, od katerih so najbolj cenjene tiste, ki so koristne za lastnike kapitala. Zaradi tega ni več zanesljivo, da je privatizacija znanosti in večanje znanja znanstvenih elit v korist vsemu človeštvu. Lep primer je današnji poskus znanosti po svojem okusu in v skladu z interesi svojih pokroviteljev in plačnikov preurediti celotno življenje na našem planetu in po svoji volji gojiti in izdelovati ljudi.

Če gledamo moderne stroje ali tehnično napravo posamič, kako na primer deluje ali koliko telesnega napora nam prihrani, jim res ni česa očitati. Vendar so tehnična orodja in tehnični proizvodi dobri le tedaj, če ne škodijo važnejšim platem, potrebam in nalogam človeka ter človeštva, torej če napredek tehnike ne povzroča duhovne, socialne, kulturne in

ekološke škode ter izgube. Prav to pa se danes dogaja, in to s hitrostjo in v obsegu, ki da misliti. Zato je za moderno družbo, po mnenju Maxa Webra, značilno dvojje: velika racionalnost sredstev in popolna iracionalnost ciljev.

Sprt z vsako modrostjo in daleč stran od pravilnega načina življenja in dela je tudi naš način gospodarjenja. Liberalni trg, prepuščen lastnim zakonom, pozna danes samo še vrednost stvari in nikakršnega človekovega dostojanstva, nobenih njegovih dolžnosti iz moralnih razlogov ali naravnih odnosov med ljudmi.

Zato velja človek v liberalnem kapitalizmu le toliko, kolikor prispeva k proizvodnji in porabi, torej kolikor je možno iz njega iztisniti. Še več: da bi bilo danes gospodarstvo zdravo, morajo biti ljudje in narava bolni. Temu primerne so življenjske modrosti in nasveti vodilnih ekonomistov.

dr. Hubert Požarnik

POTEPANJE PO EGIPTU (12. del)

Noč je bila prekratka, kajti naslednje jutro smo morali vstati ob petih. Zakaj? Z avtobusom v Dolino kraljev. V puščavo zahodno od Nila. Na naši poti smo ravno ob dveh ogromnih kipih, ki stojita pred Dolino kraljev, pričakali sončni vzhod. Kipa sta ostala iz 18. stoletja, ko je bil tukaj mrtvaški tempelj. Stala sta pri vhodnih vratih templja. Visoka sta kar 23 metrov. Kljub temu, da so ju uničevali "starodavni" turisti in vremenske nepravilnosti, sta še vedno impresivna. Izklesana sta bila iz dveh blokov kremenovca. Za njima se razteza vas Qurna, ki leži ob skalah, v katerih so grobnice faraonov. Vaščani so se proglasili za čuvaje grobnic, čeprav so bili oni glavni roparji.

Večina faraonov novega kraljestva je pokopana v Dolini kraljev. Na začetku doline smo izstopili in še malo peščili. Dolina kraljev. Puščava. Pesek. Ogromne skale. Neznosna vročina. Kljub zgodnji jutranji uri je sonce že močno pripekalo. Prišli smo do vhoda, kjer smo dobili karte. Z eno karto si si lahko ogledal tri grobnice po lastni izbiri. Izjema je Tutankamonova grobnica. Če si želel v to grobnico, si moral kupiti posebno vstopnico. Jasno. V tej grobnici ni prazen sarkofag, ampak v njem še vedno leži Tutankamon. S sestro in prijateljico smo skupaj hodile v grobnice. V prvo, ki smo si jo izbrale, smo se povzpele po številnih stopnicah. Nato pa skozi vhod v grobnico. Začutile smo prijeten hlad. V vsaki grobnici je stražar. V grobnicah je prepovedano slikanje. Tisti, ki so vseeno naredili kakšen posnetek, so slišali razburjanje stražarja. Grobnica. Mislila sem, da je to nekaj majhnega. Prostor, v katerem je sarkofag. Kako sem se zmotila! Ko sem vstopila v grobnico, se je prostor razširil in kar ni in ni ga hotelo biti konec. Pa stopnice dol, stopnice gor in še naprej. Velikanski prostor vdolben v skale. Stene in stropi so poslikani. Nekatere grobnice so bolj poslikane, nekatere manj.

Naslednja grobnica. Tokrat smo se spustile po stopnicah v globino. Spet prijeten hlad. Stražar. Poslikane stene. Stropi. Na koncu grobnice kamniti sarkofag. In še tretja. V tej grobnici so ravno potekala še nadaljnja izkopavanja.

Odkritih je več kot 60 grobnic. Za javnost niso vse odprte. Samo nekatere. Med njimi grobnica slavnega faraona Tutankamona. Za javnost so jo odprli leta 1923. To je edina grobnica, v kateri je sarkofag in mumija faraona v njem. Vse ostale so prepeljali v egiptovski muzej, ki smo si ga ogledali drugi dan našega potovanja. To pa zato, ker je bilo bogastvo v grobnicah zelo zanimivo za "plenilce". Marsikaj so odnesli in prodali po celem svetu. Kar je ostalo, so rešili, tako da so odpeljali v muzej.

Pot smo nadaljevali peš do grebena Deir-El-Bahri. Sam pesek. Puščava. Vročina. Tudi tukaj so se pojavili "lovci" na bakšiš. Kar sledili so nam in nam hoteli po vsej sili pomagati hoditi. S prijateljico sva malo zaostali za drugimi in takoj se je pojavil domačin, ki je nama hotel pomagati. Ponujal nama je roko, zdaj eni zdaj drugi. Midve pa sva se ga nekako branili, toda brezuspešno. Preden smo prišli na vrh grebena Deir-El-Bahri, je bila pot res zelo strma, polno je bilo kamenja, skal. Občasno sem se morala prijeti

z rokami, da sem prišla mimo kakšne skale. Na vrhu krasen razgled. Splačalo se je vztrajati. Pogled na grobnico faraonke Hačepsut.

Hačepsut je bila edina faraonka v zgodovini Egipta. Hčerka Tutmozisa I. Žena in polsestra Tutmozisa II. Mačeha in sovladarka Tutmozisa III. Ko sta ji umrla oba brata Hačepsut, je imela edinstveno priložnost prevzeti prestol po očetovi smrti. Vendar imeti žensko kot faraonko je bilo takrat nepredstavljivo in nezasišano. Nosila je moška oblačila in umetno brado. Med svojim 22 let trajajočim vladanjem ni vodila nobene vojne. Skrbela je za razvoj trgovine med državami. Najbolj znano je njeno potovanje v Somalijo in njen obisk pri somalski kraljici. To potovanje je prikazano na stenah njenega templja. Hačepsut je imela samo hčerke, zato je njeno nasledstvo prevzel nečak. Ta se jo je sramoval in je skušal čim bolj izbrisati njene sledi. Uničil je njene obraze v njenem templju, naslikal je pornografske prizore v njeni grobnici, začel je z vojnam.

Ob vznožju Deir-El-Bahrija nas je že čakal naš avtobus. Čakali pa so nas

V Dolini kraljev

Grobnica faraonke Hačepsut

Ročna obdelava alabastra

tudi trgovci z različnimi spominki. Z enim izmed njih sem se zapletla v pogovor. Med drugim me je vprašal, od kod smo prišli. Ko sem mu povedala, da smo peš prišli iz Doline kraljev, ni mogel verjeti. V taki vročini. Pa še tako daleč. Za Egipčane je hitro zelo daleč.

Na naši poti nazaj smo se ustavili v delavnici in prodajalni alabastra v Qurna. Pred delavnico je na tleh sedelo nekaj fantov in ročno "obdelovalo" alabaster. Alabaster je mehka prosojna kamnina. Grobo ga oklešejo s kladivom, obdelajo z dletmi in raznim drugim orodjem in na koncu obrusijo. Strojno brušen alabaster je bolj gladek. Vse to nam je razložil vodja delavnice. Ob njegovi razlagi so delavci demonstrirali. Ko pa se je nadrejeni odstranil, so nam delavci takoj ponujali koščke alabastra. In prosili bakšiš.

V prodajalni smo si ogledali izdelke iz alabastra. Ogromna hala. Bel, rumen, zelen, moder alabaster. Vaze. Vazice. Skodelice. Lonci. Lončki. Okraski. Krasen pogled. Polovico stene vse v modrem. Naslednja polovica izdelki iz rumenega alabastra. Pa zeleni izdelki. Kot mavrica.

(se nadaljuje)

Branka Škufca

23 metrov visoka kipa, ki stojita pred Dolino kraljev.

Greben Deir-El-Bahri

Razvoj kreativnih programov na področju inforacijsko komunikacijskih tehnologij

Ljubljana, 12. marec 2004 - Izobraževalno podjetje Much, d.o.o. je na novinarski konferenci s partnerji / Fakulteta za računalništvo in informatiko iz Ljubljane, Minet Ljubljana, Inštitut in akademija za multimedije (IAM) Ljubljana, podjetje Logon iz Trzina, TSE Trade in Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) / predstavilo aktivnosti v okviru projekta "Razvoj kreativnih programov na področju informacijsko komunikacijskih tehnologij", ki sta ga septembra 2003 prijavila na javni razpis Službe Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj za sofinanciranje pilotnih inovativnih projektov.

V prostorih podjetja Much d.o.o. so pripravili novinarsko konferenco z multimedijno predstavitevjo različnih sodelujočih partnerjev, ki sodelujejo v grozdu z RRA LUR. Ga. Dunja Simčič je uvodoma povedala, da so se septembra prijavili na javni razpis za sofinanciranje inovativnih projektov z gornjim naslovom in prodobili možnost sofinanciranja. K projektu so privabili šest partnerskih podjetij, ki so začeli v začetku letošnjega leta intenzivno izvajati nekatere programe. Projekt razvoja kreativnih programov na področju informacijsko komunikacijskih tehnologij v LUR je v polnem teku. V okviru grozda izobraževalno-inforacijskih podjetij CIK - CEC bo aprila zaključen prvi krog izobraževanja za nov poklic: v Sloveniji bomo dobili prve uradne "oblikovalce spletnih strani"

Od skupaj dvanajstih na razpis prijavljenih projektov je bilo sedmim odobreno sofinanciranje, med njimi tudi omenjenemu projektu podjetja Much in RRA LUR.

Kot poudarja Dunja Simčič, svetovalka direktorja in vodja izobraževanja v podjetju Much, je med temeljnimi cilji projekta, katerega izvajanje se je začelo v začetku letošnjega leta, ustanovitev in učinkovito delovanje grozda podjetij s področja izobraževanja, multimedijских tehnologij, računalništva in informatike. Grozd so poimenovali CIK - CEC

(Center za izobraževanje in kreativnost, Centerfor Education and Creativity) "Tak grozd bo v povezavi z raziskovalnimi in akademskimi ustanovami ter lokalnimi skupnostmi prispeval k združevanju in spodbujanju znanja ter bo nedvomno pozitivno vplival na razvoj človeških virov v Ljubljanski urbani regiji, kasneje pa tudi širom po Sloveniji," je prepričana Dunja Simčič. V okviru projekta so si zadali tudi izobraževanje za nov poklic (pridobitev uradnega naziva "oblikovalka/oblikovalec spletnih strani"). Do konca letošnjega leta nameravajo izobraziti 50 mladih in strukturno brezposelnih oseb, do konca leta 2005 pa še 140 posameznikov. Kot poudarja Simčičeva, bo mogoče s pridobljenim novim poklicem že v letošnjem letu na novo zaposliti najmanj 12 oseb, v letu 2005 pa najmanj 40 oseb. Prva skupina desetih udeležencev bo 210-urno izobraževanje na področju oblikovanja spletnih strani, ki traja štiri mesece, končala predvidoma že v začetku aprila letos.

Spodbujanje inovativnosti in razvoj človeških virov ter vzpostavljanje pogojev za ustvarjanje novih poklicev pa so tudi cilji, ki si jih je v Regionalnem razvojnem programu Ljubljanske urbane regije (RRP LUR) zadala Regionalna razvojna agencija LUR (RRA LUR). "Projekt, ki smo ga pripravili in prijavili vsodelovanju s podjetjem Much, pomeni uredničenje enega od treh strateških ciljev Ljubljanske urbane regije, to so ustvarjalni ljudje in uspešna podjetja. Eden ključnih pogojev za vzpostavitev primerne konkurenčne okolja za rast in razvoj regije pa je seveda zagotavljanje znanja," je povedala Lilijana Resinovič, direktorica RRA LUR.

Med dolgoročnimi cilji projekta razvoja kreativnih programov na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki bodo izvedeni v naslednjih fazah, pa so tudi ustanovitev centrov izobraževanja in kreativnosti (CIK) v občinah LUR in nato tudi drugod po Sloveniji, razvijanje novih programov za potrebe gospodarstva na lokalni in regionalni ravni ter promocija novih poklicev, predvsem tehničnih in povezanih s sodobnimi informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami.

J.M.

"LAN" NA SP. SLIVNICI

Tisti, ki še niste slišali, da so na Sp. Slivnici letos med počitnicami "zasadili" LAN, ste v velikem časovnem zaostanku.

Da, čisto prav ste slišali, vendar - šalo na stran! LAN niso zasadili, temveč so med letošnjimi zimskimi počitnicami v LAN (lokalno računalniško omrežje) povezali računalnike med seboj nadebudni računalničarji različnih starosti. Poleg tega naj povem še, da so srečanje izvedli v garaži gasilskega doma na Sp. Slivnici in da to počnejo že kar nekaj let. Začeli so že v petek popoldne, ko se še praktično niti niso začele počitnice, končali pa so naslednji teden v četrtek. Vikend pa so si "prišparali" za pripravo na šolo in ostale nujne potrebe.

Med računalniškimi "hekerji" sem povprašal dva Slivničana, Igorja Križmana in Dejana Bavdka, kako je mogoče, da se je nabralo s tako "močnimi mašinami" skoraj dvajset mladih z različnih koncev Slovenije, pa sta mi zaupala, da jih nekaj med njimi hodi na srednjo računalniško šolo, nekaj pa že na fakulteto. Ostali so "prišli noter po prijateljskih vezah", med njimi najmlajši s Sp. Slivnice hodi še v osemletko. Pred leti, na začetku, ko so bili še manjša skupina, so se dobivali na enem od njihovih domov, zdaj pa so zaposlili slivniške gasilce za uporabo prostorov. V načrtu imajo, da se bodo dobivali tudi drugod po Sloveniji, vendar je trenutno Slivnica zaradi prometnih povezav in ostalih ugodnosti ponudila najboljše možnosti za izvedbo takega srečanja.

Zanimivo pri tem je, da tisti bolj oddaljeni (iz Cerkna, Idrije, Loškega Potoka...) spijo kar v spalnih vrečah v prostorih gasilskega doma, starši Spodnje-slivničani pa poskrbijo, da dobijo vsaj en topli obrok na dan. Vmes gredo še na kakšno pizzo ali pa v trgovino po sendviče.

Večino prostega časa res porabijo za igranje igrice, poslušanje glasbe in gledanja filmov, vendar je tudi druženje z vrstniki in izmenjava tehničnih izkušenj pri tem precej pomembna. Res pa je tudi, da so v družbi v glavnem sami fantje, a jih sem ter tja pride pogledat tudi kakšna punca.

So to morda že prvi znaki, da bo morda že naslednje leto Sp. Slivnica gostila prvi tabor mladih računalničarjev?

Jože Miklič

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI NA VOGLU

Zimske šole v naravi. Smučanje. Učenje smučanja. Razne "zimske" dejavnosti. Ravno pravi čas. ČŠOD. Centri šolskih in obšolskih dejavnosti.

V ponedeljek, 19. januarja, sem poklicala v OŠ Brinje in želela govoriti z go. ravnateljico Ireno Kogovšek. Povedali so mi, da je odsotna. Spremljala je namreč petošolce na zimsko šolo smučanja. Tako sem se v šoli oglasila teden dni kasneje, ko so se že vrnili iz Bohinja, kjer je potekala petdnevna šola smučanja.

"Nisem nikakršna velika ljubiteljica smučanja, tudi smučati in znam prav dobro, ampak s petošolci grem zelo rada. To pa zato, da jih bolje spoznam. Učenci se od prvega razreda, ko jih sprejememo v šolo, pa do prehoda v peti razred zelo spreminijo. V peti razred pridejo v matično šolo tudi učenci s podružnice. Formirajo se novi oddelki. Menim, da je prav, da se bolj seznanimo z njimi, kajti na naši šoli bodo še štiri leta. Šola v naravi je vsekakor ena izmed dobrih priložnosti za to. Pri taki obliki dela imaš več stikov z otroki, stiki so bolj pristni, cel dan si z njimi. Otroci se pri drugačnih oblikah dela, kamor prav gotovo spada šola v naravi, bolj odprejo." Ga. ravnateljica je letos drugič spremljala učence petih razredov v zimski šoli v naravi. Iz najinega pogovora sem razbrala, da je bila zelo zadovoljna s potekom preteklega tedna. Če ne gre z njimi, jih vsaj obišče. Učenci radi pokažejo, kaj znajo, kaj so se naučili, ravnateljica je pa tudi vesela vsakega opaznega napredka pri učencih na kateremkoli področju.

V Bohinj je odšlo 59 petošolcev. Samo dva se nista udeležila šole smučanja. Tisti, ki tudi sicer smučajo, so imeli svojo opremo, ostali so si opremo brezplačno izposodili v šoli. Smuč in čelada. Kajti čelada je do 15. leta starosti na smučišču obvezna. Tudi v domu Bohinj so si lahko brezplačno izposodili smuč in čelade. Nekaj smučarskih čevljev je imela OŠ Brinje, nekaj pa so si jih pred odhodom izposodili iz drugih šol. Tako da so vsi učenci imeli opremo. Ko so prišli v dom, so učitelji opremo pregledali in jo posameznikom tudi zamenjali za boljše.

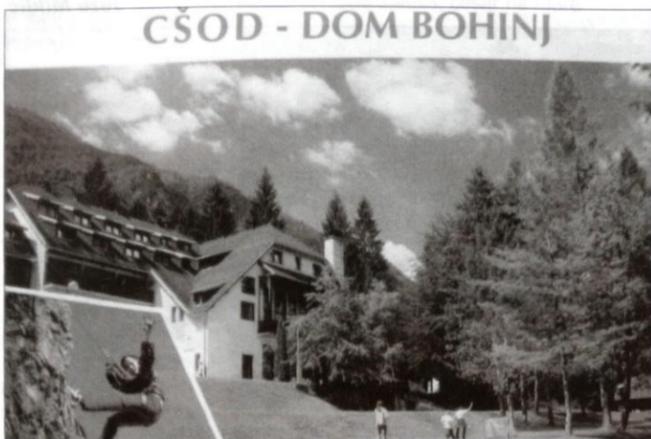
Kaj pa cena? ČŠOD sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport, in sicer financira delavce, zaposlene v centrih. Tako morajo starši plačati prevoz, bivanje in karte za smučišče. Ga. ravnateljica je povedala, da bodo plačali do 25.000 SIT, kar je zelo ugodno. "Če gre cela družina smučati, je to zelo drago. Zimska šola smučanja je priložnost, da dajo starši otroka smučati dokaj poceni. Tisti, ki pa ne znajo smučati, imajo priložnost naučiti in navdušiti se za smučanje. Prav je, da se otrok nauči med drugim tudi smučati, saj ima tako večje možnosti za druženje s prijatelji. Kajti če otrok ne zna, je kar nekako odrinjen", je povedala ga. ravnateljica. Šola v naravi pomeni za otroke tudi odsotnost od doma, kar je tudi pozitivna stvar. Otroci se učijo samostojnosti, učijo se skrbeti sami zase.

Nastanjeni so bili v ČŠOD, domu Bohinj. Smučanje se je odvijalo na bližnjem Voglu. Vsakodnevno so se učenci vozili z avtobusom, ki jih je "pobral" pred domom, odpeljal do gondole in z gondolo na Vogel. Tako je bilo že prvi dan. Takoj, ko so prišli, smučali na noge. Najprej so učitelji smučanja učence "testirali" in jih razdelili v šest skupin glede na predznanje. V vsaki skupini je bilo od osem do deset smučarjev. Oblikovali so tri skupine, v katerih so bili zelo dobri smučarji in tri začetne skupine. Nekateri učenci so prvič stali na smučeh. Učitelji smučanja. Štirje učitelji smučanja so bili iz ČŠOD dom Bohinj in dva "domača" učitelja. Učitelja športne vzgoje, ki imata opravljene tečaj smučanja. Iz OŠ Brinje sta bili poleg učiteljev smučanja še dve spremljevalki. V petih dneh sta zboleli dve učenci, ki sta že v Bohinj odšli ne povsem zdravi. Učenec, ki ni mogel na smučanje, je počakal v domu. Seveda je bil ob njem učitelj spremljevalec. Drugi spremljevalec je odšel z učenci na smučišče. Če se je karkoli zgodilo, je poskrbel in uredil vse potrebno, tako da je učenje smučanja potekalo neprekinjeno. V celem tednu je samo ena deklica padla in so jo preventivno odpeljali na urgenco, vendar ni bilo nič hujšega, tako da je že čez dva dni nadaljevala z učenjem smučanja.

In kako je potekal dan v zimsko športnem tednu? 7.15 bujenje. Pol ure so imeli smučarji časa, da uredijo sebe in sobo. Kajti malo pred osmo je dežurni učitelj doma pregledal sobe in jih ocenil. Kaj bo pregledoval in kaj se pričakuje od učencev, je bilo jasno povedano na uvodnem sestanku.

Ob osmi uri so imeli zajtrk. Ob 8.30 se je že začela učna ura, ki je potekala v skupu. Tek na smučeh, "strečing" oziroma raztegotovanje, razgibavanje, plezanje po plezalni steni in ogled Bohinjskega jezera. Skupine so se menjale tako, da so v celem tednu vsi "obiskali" vse dejavnosti. Po končani učni uri so se odpeljali na Vogel, kjer so smučali do treh popoldne. Vmes so se okrepčali z malico. Ko so se vrnili v dom, jih je čakalo kosilo. Po kosilu so imeli učenci do 17. ure možnost počitka. Vendar, kot je povedala ga. ravnateljica, tega počitka večina ni potrebovala. Ves čas je bilo zelo živahno, hodili so sem ter tja in se zabavali. Ob petih popoldne je sledila vzgojno izobraževalna dejavnost iz naravoslovja. Zopet so se otroci razdelili v skupine. Skupine so se seznanile z nevarnostmi v gorah, varnostjo na smučišču, zgodovini smučanja in o Triglavskem narodnem parku s poudarkom na zaščitenih rastlinah. 19.00. - večerja. Od osme do pol desete ure zvečer so potekale aktivnosti. Drsanje. Slovenščina. Domov so napisali pismo. Družabne igre. Ga. Irena Kogovšek je izpostavila zadnji večer. Družabni večer. Smučarji iz vsake sobe so se predstavili. Vici. Pesmice. Kvizi. Uganke. Skratka, bilo je zelo zabavno in veselo.

Zadnji dan, v petek, je bilo tudi na smučišču zelo pestro. Odvijala se je namreč tekma v veleslalomu. Tekma vseh smučarjev. Tudi tistih, ki so pred

ČŠOD - DOM BOHINJ

Prvi uspehi Odbora ZA ŠOLO PO MERI ČLOVEKA

V vseh demokratičnih državah velja naslednje pravilo: Če je država glavni dejavnik šolstva, potem ni demokratična - je antidemokratična. Demokratična država mora biti na področju, kot je šolstvo, v službi CIVILNE DRUŽBE, kar seveda pomeni sodelovanje s starši. Vzgoja in izobraževanje sta v službi skupnosti, ne pa v službi države, zato je temeljna pristojnost države na tem področju, da preverja ali deluje šola v javno korist.

Odbor za šolo po meri človeka je prebudil slovensko javnost, predvsem pa starše, učitelje in mnoge ravnatelje, da so glasno spregovorili in dali v javnost mnoge pomanjkljivosti devetletke. Pri tem imajo zelo pomembno vlogo tudi mediji, saj so začeli o teh problemih seznanjati javnost. Prvi uspehi našega skupnega prizadevanja so že rodili rezultate.

Minister dr. Slavko Gaber je že spoznal, da imajo starši tehtne in upravičene pripombe. S tem pa je tudi spoznal, da je njegova devetletka organizacijsko in strokovno zelo nedorečena na marsikaterem področju. Na strokovne argumente mnogih pisem Svetov staršev, posameznikov, Odbora za šolo po meri človeka je že napravil določene spremembe:

- Vsem osnovnim šolam je zagotovil več sredstev za šolsko prehrano.

- Šolam bo zagotovil sredstva za nakup atlasov, tako bodo za pouk atlas v šoli, za domače učenje pa bodo učenci imeli svoje atlase doma. S tem je delno razbremenil šolsko torbo.

Do vseh teh majhnih, a pomembnih sprememb ne bi prišlo, če se ne bi organizirala civilna družba.

Javno pa ministrstvo tudi že priznava, da je izbirnih predmetov preveč, da je šolska torba pretežka, da bi morali učenci več narediti v šoli, da so velike težave z urniki...

Če bi ministrstvo že v pripravo prenove v mnogo večji meri vključilo starše in tudi strokovnjake različnega idejnega prepričanja, do teh anomalij ne bi prišlo. Zelo slabo pripravljeno prenovo osnovne šole so prepustili občinam - glede materialnih pogojev, ravnateljem - glede organizacije in učiteljem - glede vsebine. V lokalnih skupnostih-občinah in v šolah pa se srečujejo z vrsto težav, ki jih rešujejo vsak po svoje. Nekateri občine v 1. razredu devetletke plačujejo vzgojiteljico vse dopoldne, saj so ugotovili, da je to nujno. Ministrstvo financira vzgojiteljico le dve uri na dan. Torej imamo v državni šoli, v kateri je država dolžna zagotoviti vsem otrokom enake pogoje in program, razlike, ki niso dopustne. Glede prenatrpanih učnih načrtov, na kar zelo glasno opozarjajo učitelji in starši, ministrstvo odgovarja, da so učitelji avtonomni in lahko določene vsebine, glade na lastno presojo izpustijo. Učitelji pa opozarjajo, da se tega ne upajo, saj se je že zgodilo, da je bila prav snov, ki so jo učitelji izpustili, za eksterno preverjanje in učenci nalog s tega področja niso rešili. Učitelji hitijo z obravnavo celotnega učnega načrta, časa za utrjevanje in poglobljanje ni. Nujno bo potrebno učne načrte ponovno dati v strokovno presojo. Strokovnjaki opozarjajo, da 80 % pridobljenega znanja gre v pozabo, le 20 % se ga obdrži v uporabi. Bistveno pa je, da v vsebinah učnih načrtov jasno določimo temeljno znanje, ki ga je potrebno utrjevati, da ostane znanje trajno, opozarjajo strokovnjaki. Naši učni načrti so prenatrpani tudi z nepomembnimi vsebinami, ki učence obremenjujejo, ob tem pa si ne pridobijo dovolj temeljnega znanja, katerega bi lahko v nadaljnjem šolanju dograjevali. Proučiti bo potrebno tudi vzroke visoke funkcionalne nepismenosti v naši državi. Stroka ugotavlja, da so vzroki tudi v osnovni šoli, vendar ne po krivdi učiteljev.

Vrsto pomanjkljivosti, na katere civilna družba glasno opozarja, bo potrebno nemudoma dati v ponovno strokovno presojo. Te pomanjkljivosti pa so:

- Problemi majhnih podružničnih šol, tu so učiteljice mnogo preveč obremenjene.

- Rešiti problem težkih torb, pri učbenikih in delovnih zvezkih poiskati cenejšo in lažjo izdelavo.

- Ponovno se poglobiti v izbirne predmete, število izbirnih predmetov zmanjšati in dati možnost, da se tudi kvalitetne zunajšolske dejavnosti priznavajo kot enakovredne izbirnim predmetom v šoli, mednje sodi tudi župnijski verouk, saj si ne moremo zatiskati oči, da je v Sloveniji večina prebivalstva katoliške vere in večina otrok obiskuje cerkveni verouk. S tem bomo razbremenili naše otroke, zmanjšali čas bivanja v šoli, predvsem pa

petimi dnevi prvič stali na smučeh. Nekateri so bili res hitri in spretni. Prvi trije fantje so dobili diplome, ravno tako prva tri dekleta. Vsi pa so dobili diplomu za sodelovanje v veleslalomu v zimski šoli v naravi.

Je bilo kaj domotožja? Večina učencev je imela s sabo mobilne telefone, kljub prošnji staršem, da naj ne jemljejo s sabo telefonov. Telefone so jim učitelji zvečer tik pred spanjem pobrali, zjutraj pa so jih takoj dobili. Na smučišče jih tudi niso nosili s sabo. Domotožja ni bilo opaziti, kajti učenci so že navajeni na "odhode" od doma. V devetletni osnovni šoli se začne s tridnevno šolo v naravi že kar v prvem razredu. V prvem razredu osemletke, v drugem in tretjem razredu življenje v naravi in v četrtem razredu letna šola v naravi.

In kaj je povedala ga. ravnateljica za konec? Učenci so bili zelo navdušeni in veseli. Mnogi so imeli prvič možnost stati na smučeh. Tudi v domu je vse zelo dobro organizirano. Ves čas je eden izmed uslužbencev dežuren, tako da so se vedno lahko obrnili po pomoč. Tudi ga. Irena Kogovšek je bila zelo zadovoljna. "Krasno smučišče. Imeli smo srečo z vremenom. Bilo je zelo mrzlo, vendar vseh pet dni je bilo sončno. Tako da smo imeli z vrha čudovit razgled v dolino pod nami."

GA. IRENA KOGOVŠEK, ravnateljica OŠ Brinje

GA. IRENA KOGOVŠEK, ravnateljica OŠ Brinje

GA. IRENA KOGOVŠEK, ravnateljica OŠ Brinje

zmanjšali tisti čas v šoli, ki ni strokovno organiziran tako, da bi učenci reševali domače naloge, se učili... Na večini šol učenci čakajo na izbirne predmete. Šole bodo lažje izdelale boljše urnike.

- Zadnja triada je iz organizacijskega in strokovnega vidika zelo, zelo pomanjkljiva. Učenci se grupirajo v nove skupine kar pri devetih predmetih: tehnični, športni vzgoji, gospodinjstvu, pri treh predmetih nivojskega pouka: matematiki, slov. jeziku in angleškem jeziku in pri treh izbirnih predmetih. To pri mnogih učencih povzroča probleme prilagajanja. Poznano nam je, da imajo naši mladostniki velike težave s pozitivno samopodobo. Razred sploh ni več osnovna celica, saj so nekateri razredniki le vsakih 14 dni pol ure z razredom. Časa za vzgojno delo ni. Zato so varnostniki na šoli, kar je povsem zgrešeno in tudi drago za davkoplačevalce.

- Preveč eksternega preverjanja, lov za točkami, učenci so prepogosto pod stresom...

- Nivojski pouk v zadnji triadi je iz organizacijskega in strokovnega vidika tak, kot je zamišljen, nesprejemljiv.

- Preveč pisnega preverjanja znanja, najrazličnejših testov. Po novem bodo učenci celo pri telesni vzgoji in likovni ter glasbeni vzgoji pisali kontrolne vaje za ocenjevanje, to je nesprejemljivo. Opisno ocenjevanje pri vzgojnih predmetih je bilo mnogo boljše. Naši otroci se ne bodo znali lepo izražati, saj jim OŠ ne nudi pogojev za urjenje lepega govorenja.

- V programe vključiti zdravstveno in prometno vzgojo, ki je povsem izpuščena.

- Vrniti nazaj vzgojno komponento šole in učiteljem omogočiti veliko več časa za vzgojno delo z učenci in starši.

- Vrniti nazaj ocenjevanje vedenja.

- Učitelje razbremeniti veliko administrativnega dela, ki ga je prinesla ta devetletka.

- Takoj ukiniti varnostnike na šoli in vrniti učiteljem in staršem ugled.

Pod lupo je potrebno takoj dati vrsto pravilnikov, ki prinašajo v šole pedagoški nemir in anarhijo: Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju, Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev, Pravilnik o napredovanju učiteljev, Pravilnik o imenovanju ravnateljev...

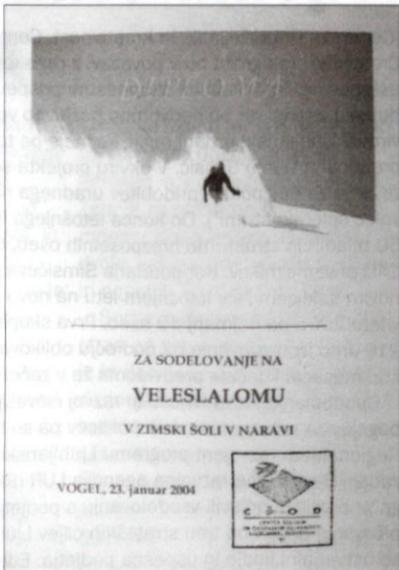
Trdno sem prepričana, da je čas že pokazal, da je potrebno zelo hitro devetletko temeljito strokovno popraviti in doreči, da ne bo prišlo do istega, kot z usmerjenim izobraževanjem.

Devetletko bo potrebno popraviti v duhu demokracije in k sodelovanju pritegniti strokovnjake različnega idejnega prepričanja, v mnogo večji meri tudi učitelje, ravnatelje in starše. Vsi smo dolžni zagotoviti našim otrokom tako osnovno šolo, v kateri bo vladal pedagoški mir, red, jasna pravila, disiplina, dobri odnosi, velik poudarek na vzgoji in kvalitetnemu pridobivanju znanja.

Glede na to, da je bilo javno povedano v medijih, da je bilo na Ministrstvu za šolstvo izplačanih v preteklosti največ avtorskih pogodb in pogodb o delu, bi bilo nujno narediti analizo, koliko je davkoplačevalce stala priprava devetletke, saj vemo, da so se te zadeve v največji meri delale dopoldne, v času službe, a so bile posebej izplačane z dragimi honorarji. Narediti bi bilo potrebno analizo, koliko sredstev je bilo razdeljenih za najrazličnejše projekte, za katere pa ni bilo izdelane nobene evalvacije. Narediti analizo, kaj se dogaja na področju računalniškega opremljanja šol, koliko denarja se tu razdeli in kakšni so učinki... Sprašujemo pa se, koliko davkoplačevalskega denarja bo še potrebnega, da bomo devetletko popravili.

Civilna družba v okviru Odbora za šolo po meri človeka si bo tudi v bodoče zelo prizadevala, da našim otrokom zagotovimo osnovno šolo, v katero bodo prihajali z veseljem in navdušenjem. Vzgojnoizobraževalni proces pa bo organiziran tako, da bo pri slehernemu razvijal pozitivno samopodobo, saj bomo le na ta način oblikovali pokončne, samostojne in zadovoljne Slovence in Slovenke, pa naj po osnovni šoli končajo poklicno šolo ali si pridobijo naziv dr. znanosti.

Podpredsednica Odbora za šolo po meri človeka, Angelca Likovič

ZA SODELOVANJE NA VELESALOMU V ZIMSKI ŠOLI V NARAVI
VOGEL, 23. januar 2004

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258
SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI
E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICHINE.SI
URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICHINE.SI

- Želite prodati, kupiti najeti ali oddati svoje nepremičnine? Pokličite nas ali se oglasite se pri nas in vam bomo ponudili zanesljiva posredovanja.
- V Grosupljem in bližnji okolici kupimo in najamemo garsonjere ali enosobna stanovanja.
- Za znane kupce iščemo zavidljive gradbene parcele za stanovanjske hiše in večje zavidljive komplekse za obrtno-proizvodne dejavnosti z možnostmi takojšnje gradnje.

NUDIMO VAM POMOČ PRI PRIDOBITVI GRADBENIH DOVOLJENJ

DRUGE STORITVE:

- Sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo
- Pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb, vse do notarske overitve
- Pri prodaji in nakupu kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje, sprejema ponudbe do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

PROJEKT COMENIUS: PRIPOVEDUJ ZGODBO

Mentorica pri predstavitvi triletnega dela.

9. februar 2004. 15.00. Kulturno informacijski center Mestnega muzeja Ljubljana. OŠ Louisa Adamiča Grosuplje. Predstavitev projekta Comenius. Pripoveduj zgodbo. Ko sem vstopila v Kulturno informacijski center Mestnega muzeja, sem v kotičku zagledala "predstavitev" projekta. Predstavitev vseh sodelujočih šol. Fotografije. Cilji projekta. Vsebina. Odeja prijateljstva. V naslednji sobi so na stenah viseli plakati znanih danskih umetnikov. Zakaj danskih? Od 9. do 15. februarja je namreč v okviru razstave Ljubljana v evropskih očeh potekal danski teden.

Kako je do te predstavitve prišlo? Vrniti se moramo tri leta nazaj, ko se je ge. Boži Krajcer, predmetni učiteljici angleščine in primerjalne književnosti, porodila ideja o sodelovanju v evropskem projektu. Evropski projekti. S temi projekti Evropa želi, da bi se različni šolski sistemi povezali med seboj in postali primerljivi. V okviru evropskih projektov SOKRATES je projekt COMENIUS 1. Šolski projekt. Projekt, v katerem sodelujejo učiteljici in učenci OŠ Louisa Adamiča iz Grosuplje. Projekt poteka že tretje leto. S projektom so začeli v šolskem letu 2001/02. Šole iz različnih evropskih držav se povežejo s skupnim ciljem, skupno tematiko. S takimi projekti sodelujoči učenci spoznajo nove prijatelje, se z njimi dopisujejo. S tem so bolj motivirani za učenje angleškega jezika. Tudi mentorji projektov veliko pridobijo, izmenjujejo si izkušnje. Oziroma kot je povedala ga. Boža: "Tak način dela mi predstavlja izziv, delo me bogati, otrokom lahko dam marsikaj novega, drugačnega in hkrati dobim mnogo od otrok nazaj. Seveda tudi kolegi v partnerskih državah vidijo, kaj in kako delam. To je neke vrste ogledalo mojega dela." Pri takih projektih gre prav gotovo tudi za medkulturno vzgojo, spoznavanje različnih kultur. Grosupeljčani sodelujejo z naslednjimi šolami: PALOMBARA SABINA iz Italije, CBS DE WEGWIJZER iz Nizozemske, TINGLEV SKOLE iz Danske in AREMARK SKOLE iz Norveške. Šoli iz Italije in Nizozemske sta sodelovali prvi dve leti, v letošnjem šolskem letu pa sta od projekta odstopili.

Predstavitev. Napovedal jo je kustos Mestnega muzeja g. Borut Rovšnik. Mentorica ga. Boža Krajcer je na oder najprej povabila svoje sodelavce pri projektu, učence. Učenci so prebrali pregovore, ki so jih zbirali v eni izmed projektnih nalog. Pregovore so posneli na avdiokaseto, jih prevedli in poslali svojim partnerjem.

Mentorica je povedala, kaj je bilo glavno vodilo za odločitev za sodelovanje v projektu. "Cilji in ideje Comeniusovih projektov sovpadajo z globalno opredelitvijo naše šole, ki želi vzgajati učence tako, da bodo pripravljeni na življenje v multikulturni družbi, da bodo sposobni komunicirati in delovati preko meja lastnega kulturnega okolja." V dveh letih sodelovanja z omenjenimi šolami je nastalo kar enajst projektnih nalog. Ob vsem tem je sproti nastajala spletna stran o celotnem poteku projekta, o vseh nastalih projektnih nalogah. Če bralce podrobneje zanima, obiščite spletno stran: www2.arnes.si/~sopbkraj. Obiskovalci predstavitev smo spletno stran spremljali med samo predstavitvijo projekta.

Katere projektne naloge so nastale prvo leto? Začeli so s projektom MOJE MESTO, kjer so učenci predstavili geografske, zgodovinske, gospodarske in kulturne značilnosti svojega kraja. Kraj so geografsko umestili, predstavili podnebje, zgodovino, gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, pomembne ustanove in znamenitosti v okolici. Seveda so predstavili svojo šolo. Učenci so posneli in si izmenjali video posnetke, v katerih nastopajo kot vodniki po domačem kraju in okolici. Videoposnetek, ki je nastal v okviru prve projektne naloge, smo lahko spremljali med samo predstavitvijo.

Nadaljevali so s projektno nalogo VREME. Učenci so opazovali, merili, zapisovali in primerjali vremenske razmere v štirih izbranih obdobjih leta, ugotavljali so podnebne razlike in človekovo odvisnost od vremenskih razmer.

Iz tega je sledila naloga PREGOVORI O VREMENU. Za vsak mesec so izbrali tri pregovore o vremenu. Pripravili so koledar z ilustracijami in razlago ljudskih imen za mesece.

Projektna naloga MOJ NOTRANJI JAZ. Nastal je ob zaključku delavnice o osebni rasti, ki je potekala v šoli. V delavnici so skušali sodelujoči ozavestiti svoja čustva, preseči negativna čustva, oblikovati pozitivno samopodobo in dvigniti svojo samozavest.

Prvo leto so zaključili s projektno nalogo DRUŽINA. Učenci so razmišljali o vlogah in pravilih v družini. Spoznali so tudi drugačne družine, enostarševsko, rejniško, romsko.

Drugo leto so začeli s projektno nalogo KUHARSKA KNJIGA. Vsaka šola je prispevala pet receptov tradicionalnih jedi. Toda recepte niso samo

pisali, ampak so jih tudi prekusili. V novembru 2002 je v šoli Louisa Adamiča potekal dan Comeniusa. Učenci so pripravili jedi po receptih svojih partnerjev. Dobrote so lahko okušali vsi obiskovalci tega dneva.

MITI IN SPOMINI. Primerjali so nordijsko in slovansko mitologijo. Iskali podobnosti in razlike.

STEREOTIPI. Namen projekta je bil ozavestiti predsodke. Začeli so pri sebi, prešli na pokrajine v Sloveniji, nato širše v Evropo.

OBREDJA V ŽIVLJENJSKEM CIKLUSU. Primerjali so štiri "postaje" v življenju ljudi. Rojstvo, birma, poroka in pogreb. Ugotavljali so razlike in podobnosti pri obredih v posameznih sodelujočih državah.

KONFLIKTI ZA MEJE. Zelo zanimiva projektna naloga. Učenci OŠ Louisa Adamiča so predstavili problem nerešene morske meje v Piranskem zalivu. Partnerji so oblikovali mednarodno arbitražo in podali mnenje, kako bi rešili problem.

Končni produkt drugega leta je bila odeja prijateljstva, ki smo si jo prisotni na predstavitvi lahko ogledali. Vsaka sodelujoča država je pripravila pet koščkov vezanine.

V letošnjem šolskem letu bodo projekt zaključili. Pripravljajo projektno nalogo z okoljsko vsebino. Končni produkt triletnega dela bo gledališka igra. Vsaka partnerska šola bo prispevala eno dejanje. Tako bodo šli štirje učenci, igralci gledališke predstave, aprila na Dansko, kjer bodo skupno odigrali igro.

Šole, ki v letošnjem šolskem letu sodelujejo pri projektu.

Po končani predstavitvi mentorice sem malo poklepeta z učenci, ki so v uvodnem delu predstavili pregovore. Saša Jeršin, učenka 8. razreda, Nives Jordan in Aljaž Novak, učenca 7. razreda, so izrazili navdušenje nad sodelovanjem v projektu. Saši je bil najbolj všeč okoljski projekt. Vsi trije pa so poudarili, da je to način, ko se na zanimiv način učijo angleščino. Všeč jim je bilo, ko so si dopisovali s prijatelji iz tujine.

Kaj so učenci in sodelujoči učitelji s projektom pridobili? Učenci, vključeni v projekt, imajo na partnerskih šolah osebne dopisovalce, s katerimi si dopisujejo preko elektronske pošte. Marsikdo si je pridobil novega prijatelja. Vsekakor učenci na ta način neposredno spoznavajo funkcionalno vrednost učenja in znanja angleškega jezika.

"Veliko ob takem načinu dela pridobimo tudi mentorji, kljub dodatni obremenitvi. S kolegi iz partnerskih dežel in na strokovnih srečanjih pridobivamo in posodabljam strokovna znanja. V svojem kolektivu s timskim delom poglobljamo medsebojne odnose. Kajti pri tako velikem projektu je potrebno timsko delo, pripravljenost ostalih učiteljev na sodelovanje. V teh treh letih so bili vsi predmeti vključeni v projekt. Gre za medpredmetno povezovanje," je o svoji vlogi kot nosilki projekta povedala ga. Boža. Dodala je še, da so učenci zelo motivirani za delo, da so samostojni, da radi delajo, kajti ob takem načinu dela se zabavajo, hkrati pa se na neformalen način učijo angleščino in spoznavajo kulturo partnerskih držav.

"Letos bomo zaključili s projektom Pripoveduj zgodbo, toda prav gotovo se bom naslednje leto zopet odločila za enega izmed razpisanih projektov", je za konec z vidnim zadovoljstvom povedala ga. Boža.

Branka Škufca

REJNIŠTVO JE LJUBEZEN DO OTROK

Center za socialno delo Grosuplje je rejnikom iz občin Grosuplje, Dobrepolje in Ivančna Gorica, ki skupaj skrbijo za 24 otrok, v mesecu februarju privrkat podelil uradna dovoljenja za izvajanje rejniške dejavnosti. Rejništvo ima v Sloveniji dolgoletno tradicijo, lani sprejeti zakon s tega področja pa je dejavnost sistemsko uredil in potrdil tudi s strani države. "Dovoljenja so le uradna priznanja za srčnost rejniških družin. So le majhen kamenček, saj je glavina dela drugje - v srcu. Njihov motiv je ljubezen do otrok, majhnih in nemočnih bitij," je rejnike nagovoril direktor Centra za socialno delo Bojan Pucelj. Rejništvo ni pisano na kožo vsakega človeka. Le izjemni so, ki so v sebi našli moč in se odzvali klicu ter v svojo družino sprejeli tujega otroka.

Gospod Pucelj, kakšna je tradicija rejništva v Sloveniji in v Grosupljem?

Lahko rečem, da se Slovenci ukvarjamo z rejništvom, odkar smo. Uradno pa lahko rejništvo najdemo v beležkah iz obdobja med obema vojnama. Danes je v Sloveniji čez osemsto družin, ki skrbijo za okoli 1300 otrok, za katere njihovi starši ne morejo skrbeti. Štirindvajset otrok, za katere njihovi starši ne morejo poskrbeti, je nameščenih v 18 rejniških družinah s področja upravne enote Grosuplje, ki obsega občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

V Grosupljem deset rejniških družin skrbi za 12 otrok. kateri pa so najpogostejši razlogi, da se starši odločijo svojega otroka dati v rejo?

Stiske so zelo različne. Sam menim, da je krona stisk ravno to, da morajo starši svojega otroka dati v rejo. Vodijo jih različne stvari od bolezni, hudih materialnih stisk, odnosov v družini, težav med partnerjema, situacij, v katerih ponavadi ne morejo poskrbeti niti zase.

Za rejnike je značilna poudarjena srčnost, kar pa verjetno ni dovolj. Kaj pri bodočih rejnikih preverja center za socialno delo?

Srčnost je najbolj potrebna in tudi glavna stvar, ki jo preverjamo. Preverjamo, ali je družina, ki se odloči za rejniško oskrbo, sposobna in zmožna skrbeti za otroka. Ali ima družina potrebna znanja, materialne pogoje, ali iz dosedanjega življenja družine izhaja, da bo znala skrbeti za tujega otroka, kako skrbti za svoje otroke ipd.

Rejništvo ni enako posvojitvi. Med njima obstajajo temeljne razlike!

Seveda. Posvojitve je v naši državi dokončna. Otrok postane sestavni del družine, posvojiteljski starši pa so starši z vsemi pravicami in obveznostmi. Otrok v rejniški družini pa je tam le v začasnih oskrbi. Še naprej ima svojo matično družino, z njo ohranja stik, za kar naj bi skrbela tudi rejniška družina in CSD. Naša želja je, da bi se otrok vrnil v matično družino takoj, ko so odpravljeni razlogi za odvzem.

Je rejništvo lahko tudi poklic?

Ja, rejništvo je pri nas lahko tudi poklic. Eden od članov družine, ki imajo v rejništvu tri otroke, je lahko prijavljen kot rejnik v registru zaposlitev. V tem primeru mu država za minimalno plačo plačuje prispevke, za svoje delo dobi nagrado, do neke mere pa so pokriti tudi materialni stroški, ki jih ima z otroki.

Grosupeljčanka Darka Rački že sedmo leto skrbi za dve deklici. Starejša je stara petnajst, mlajša pa enajst let. To sta prva otroka, ki ju je družina vzela v rejo, računa pa še na kakšnega. Kako, da ste se odločili svojo skrb in vzgojo zaupati tujim otrokom?

To je bila dolga pot. Ker z možem nisva mogla imeti svojih otrok, sva se najprej odločila za posvojitve, nato pa so nama svetovali, naj se odločiva za rejništvo.

Čutite, da ste se se s tem, ko ste se odločili za to dejavnost, kaj spremenili?

Ja, zelo. S tema otrokoma sem prešla tudi del svojih težav. Ne bom rekla, da je bilo lahko, na trenutke je bilo zelo težko, vendar smo z voljo vseh rešili tisto, kar je bilo najtežje.

Je težje razvijati pristen odnos s tujimi kot pa bi ga morebiti z lastnimi otroki?

Kar precej stvari je težje, ker imajo ti otroci ogromen čustveni primanjkljaj. Potrebujemo te štirindvajset ur na dan. In pravi užitek je, ko vidiš, da se otroci umirijo, sprostito in postajajo otroci. Otrok, ki ga sprejmeš, je popolnoma prazno bitje, ki ga moraš napolniti. Šele potem, ko jim daš samega sebe, postanejo sproščeni in takrat si zadovoljen.

Ste rejništvo vzeli kot poklic?

Ne, sama hodim v službo. Vendar pa rejništva ne doživljam kot rejništvo, ampak je to moja družina.

Ali imajo ti otroci težave v okolju, jih poskušajo kdaj prizadeti, ker nimajo svoje prave mame in očeta, ki bi bdela nad njimi?

Ja, mislim, da se velikokrat znajdejo v taki situaciji. Midva z možem sva okolje, ki nas obdaja, že veliko prej pripravila na prihod deklic. Veliko sva se pogovarjala tudi z drugimi družinami in lahko rečem, da sta v domačem okolju lepo sprejeti. Starejša hči je imela tudi v šoli tople sprejem, mlajša pa ima nekaj težav z motivacijo, ki pa jih počasi rešujemo.

Do kdaj nameravate svojo skrb polepšati življenje še kakšnemu otroku. Rejništvo zanjo ni poklic, temveč poslanstvo

Barbara Pance družine.

Gimnazijska Karmen je rada v hotelu »mama«.

- foto Barbara Pance

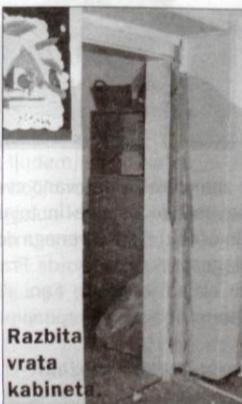
TERORIZEM IN VANDALIZEM V ŠOLI...

V petek, 12. marca, me je sredi dneva poklicala vodja podružnične šole Žalna, da so neznanci opustošili šolske prostore. Po vseh prostorih so praznili gasilne aparate na prah, razbili vrata, okno, ukradli, televizor...

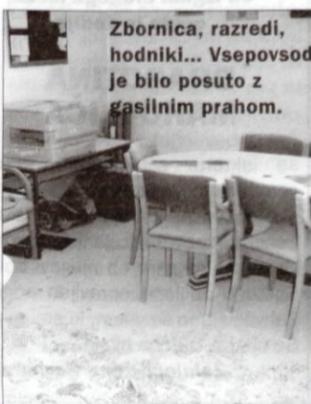
Že čez nekaj dni pa sem izvedel, da se je nekaj podobnega zgodilo tudi na OŠ L.A. Grosuplje in še drugod v naši sosesčini. - Ali je treba tega?

J.M.

V tej omari je bil nekoč televizor.

Razbita vrata kabinet.

Zbornica, razredi, hodniki... Vseposod je bilo posuto z gasilnim prahom.

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

Vsak dan se zgodi na naših cestah veliko prometnih nezgod; vsak dan oboli veliko ljudi. Za mnoge od teh je edino zdravilo, ki jim lahko podaljša ali reši življenje - KRI.

Občanke in občani, vabimo vas na krvodajalsko akcijo, ki bo:

**- V TOREK, 13. 4. 2004, OD 7. DO 13. URE
V KULTURNEM DOMU IVANČNA GORICA
ZA PODROČJE OBČINE IVANČNA GORICA,**

**- V SREDO, 14. 4. 2004, OD 7. DO 13. URE
V OŠ LOUIS ADAMIČ GROSUPLJE
ZA PODROČJE OBČINE GROSUPLJE IN DOBREPOLJE.**

13. in 14. aprila sta izredni krvodajalski akciji in krvodajalcem ne bomo pošiljali osebnih vabil.

Občani in občanke, izkažite solidarnost in pridite na odvzem krvi.

V jesenskem roku imamo redne krvodajalske akcije po naslednjem razporedu: v torek, 14. 9. 2004 od 7. do 13. ure, v Kulturnem domu Ivančna Gorica, v sredo, 15. 9. 2004, od 7. do 12. ure, v OŠ Ferdo Vesel - Šentvid pri Stični v četrtek, 16. 9. 2004, od 7. do 13. ure, v OŠ Louis Adamič - Grosuplje v petek, 17. 9. 2004, od 7. do 12. ure, v OŠ Dobropolje - Videm-Dobropolje.

Viljudno vabljeni!

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

KAJ POMENI sprejem resolucije o Nacionalnem programu na področju drog 2003-2008?

V petek, 27. februarja 2004, je Državni zbor z zelo veliko večino sprejel resolucijo o Nacionalnem programu na področju drog 2003-2008. Razprava je bila zelo živahna in tudi zelo kritična. Veliko je bilo tudi pripomb na račun prenosa Urada za droge iz vladnega resorja k Ministrstvu za zdravje. Pri tem je tudi LAS Grosuplje odigral veliko vlogo. Grosupeljski LAS je bil pobudnik peticije, da se urad ne priključi k Ministrstvu za zdravje. Našo pobudo so podprli vsi LAS-i po Sloveniji. In prav zato smo bili predstavniki LAS-a občine Grosuplje v zadnjem času povabljeni na razgovor k dr. Gregorju Virantu in tudi k ministru za zdravje dr. Kebru. Razgovora sta se udeležila predsednik Borut Hrovatin in podpredsednica Angelca Likovič. V obeh omenjenih razgovorih smo izrazili bojazn od priključitvi Urada za droge k Ministrstvu za zdravje. Največja bojazn je, da se bo v bodoče še bolj kot doslej podpiralo zdravljenje odvisnikov z metadonom. Vemo, da se tu porabijo ogromna sredstva, ki grejo na račun davkoplačevalcev. Vsak zasvojenec, ki se zdravi z metadonom, na leto stane državo 700.000 SIT. Mi pa vemo, da so odvisniki na metadonu tudi po 5-7 let, nekateri pa celo življenje. Ministru dr. Kebru smo zatrдили, da je zdravljenje z metadonom enako, kot bi alkoholika zdravili z "domačo slivovko".

Veliki absurd pa je, da država ne da nobenih sredstev za delovanje LAS-ov in ne pomaga s sredstvi niti z zdravstvenim zavarovanjem odvisnikom in njihovim staršem, ki se zdravijo po dragih programih in tudi komunah. To morajo sedaj vse kriti starši in ker starši nimajo sredstev, odvisniki propadajo.

LAS se zavzema za mnogo večje preventivno delo v lokalnih okoljih. Zavzemamo se za odvajanje od drog z abstinenco, z vključevanjem v šport, komuno... in čimprejšnjo vrnitev v delo. G. ministru pa smo jasno povedali, da LAS-i za svoje delovanje potrebujemo sredstva in da bo nujno določeni del sredstev, ki je sedaj v preveliki meri namenjen metadonu, preusmeriti v delo LAS-ov. Vsem tem našim problemom je minister prisluhnil in dal zagotovilo, da bo v bodoče delo na področju drog, predvsem na lokalnem nivoju lahko delalo še bolj učinkovito. Glede priključitve Urada za droge k Ministrstvu za zdravje, pa žal ne moremo spremeniti nič, saj je državni zbor to že sprejel z zakonom. Obljubil pa nam je, če bomo ugotovili, da nova organizacija ne bo učinkovita, bomo skupaj razmišljali o spremembi zakona.

Ko smo spremljali razpravo v Državnem zboru na to temo, so bile vse te

naše dileme tudi zelo jasno izpostavljene. Vse poslanske skupine, razen LDS, so izrazile pomisleke k priključitvi Urada za droge k Ministrstvu za zdravje. Vse poslanske skupine (tudi LDS) pa so odločno zastopale stališče, da zdravljenje z metadonom mora biti kratkoročno in le v primerih, ko drage oblike zdravljenja resnično ne pridejo več v poštev. Vsi so se zavzemali za preventivno delo na lokalnem nivoju, še posebej delo z mladimi (osnovnošolci) in njihovimi starši. Za ta namen pa mora država nameniti tudi sredstva...

LAS-i smo veseli tako visoke podpore naših poslancev in poslank, saj se tudi oni zavedajo, da so droge naša skupna skrb. Pri vsem tem prizadevanju pa je tudi LAS Grosuplje odigral pomembno vlogo. Dobili smo potrditev za naše razmišljanje in gledanje, novo voljo in novo vizijo za delo.

Veseli bomo, če se boste še v večjem številu pridružili našemu delu!

Podpredsednica LAS Grosuplje Angelca Likovič

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža in očeta

**FRANCA PRETNARJA
(1937-2004)**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in nekdanjim sodelavcem za izražena pisna in ustna sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove v dobredelne namene. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

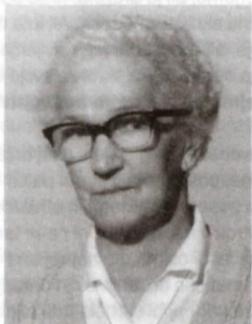
Posebna zahvala velja g. župniku Tonetu Pahuljetu za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo, pevcem Poliškega okteta in Čebelarškemu društvu Grosuplje za poslovilne besede.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame,
stare mame in prababice

**ANE ROSI,
rojene Cepin
iz Žalne 58**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše. Hvala vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku Andreju Šinku za vse njegove obiske na njenem domu in lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi Moškemu pevskemu zboru Samorastnik in trobentaču za zaigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njeni.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame,
babice in prababice

**MARIJE KRIŽMAN
s Spodnje Slivnice
pri Grosupljem**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darove za cerkev in sveče. Hvala kaplanu g. Mraku za lepo opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru Samorastnik iz Žalne in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

ob boleči izgubi drage žene

**NADE ŠELA
(1939 - 2004)**

Iskreno se zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste se pridružili v molitvi in jo pospremili na njeni zadnji poti, še posebna hvala g. kaplanu za darovano mašo in opravljen pogrebni obred. Hvala tudi pevskemu zboru Struge. Še enkrat hvala vsem, ki ste mi stali ob strani v težkih trenutkih.

Žalujoči mož Jože

ZAHVALA

ob boleči izgubi moje drage žene,
mami in babice
**IVANKE POTOKAR
roj. Juhant**

Hvala vsem za mnoge izraze sožalja in lepo cvetje ter darovane sveče. Hvala tudi gospe Nadi Rovšek in gospodu Malešiču za lepe besede slovesa.

Njeni: mož Alojz, sin Marko in hčerka Tatjana z družinama ter vnuki: Severina, Laura, Cita in Jan, sestri Mici in Francka Šmarje-Sap, Ribnica na Dolenjskem, Notranje Gorice.

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega
očeta, starega ata in pradedu

**ALOJZA POTOKARJA
(1907-2004)
iz Grosupljega**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja, za darovano cvetje, sveče in darove za cerkev. Posebno zahvalo izrekamo PGD Grosuplje in okoliškim društvom za spoštljivo počastitev ob očetovem pogrebu. Zahvaljujemo se tudi govornikom ZB NOV Grosuplje in PGD Grosuplje. Lepa hvala Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za ganljivo odpete pesmi. Hvala župniku, g. Šuštarju, in kaplanu, g. Mraku, za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Januarja 2004 se je od nas poslovil
naš dragi mož, oče, sin in brat

**ANTON TRONTELJ
iz Cerovega pri Grosupljem**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sovaščanom, njegovim nekdanjim sodelavcem in predstavnikom KZ Grosuplje za izražena ustna in pisna sožalja, darovane sveče in cvetje ter darove za svete maše in cerkev. Hvala vsem, ki ste se nam pridružili v molitvi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala domačemu župniku g. Antonu Hostniku, g. Ivanu Miheliču, g. Janezu Mraku in g. Janezu Jesenovcu za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvala gre tudi Moškemu pevskemu zboru Samorastnik ter pogrebni zavodu Perpar iz Šentvida pri Stični.

Posebej pa se zahvaljujemo prijateljem s Kobiljeka in članom neokatehumenske skupnosti Grosuplje za vsestransko pomoč in oporo v najtežjih trenutkih.

Vsi njegovi

*Nikar ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.*

Ob prezgodnji in boleči izgubi
našega dragega moža, očeta,
dedija, brata, strica,
tasta in svaka

**JOŽETA INTIHAR
(1938-2004)**

**z Velikega Vrha
pri Šmarju-Sapu**

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvaležni smo tudi gospodu Francu Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred in izrečene tolažilne besede ter pevcem iz Žalne za lepo zapete pesmi. Vsem in vsakemu, ki ste ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Vse do zadnjega si upal,
da bolezen boš pregnal,
a pošle so ti moči
in zaprl bolne si oči.*

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža,
očeta in dedija

**DRAGOTINA
MAHOVLICA**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče, mašne darove in za izražena besede sočutja in tolažbe. Posebna zahvala dr. Janezu Merviču in osebju Zdravstvenega doma Grosuplje za skrb ob njegovi bolezn, gospodu župniku dr. Francu Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred in gospe Fani Kralj. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Bernarda in sin Drago z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega
dragega moža, očeta
in starega očeta

**JANEZA
VALENTINČIČA st.
(1931-2004)**

iz Bičja pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče ter za darove cerkve in svete maše. Hvala vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili v njegov poslednji dom. Posebno se zahvaljujemo g. župniku Antonu Hostniku za besede tolažbe in lepo opravljen pogrebni obred. Zahvaljujemo se tudi moškemu pevskemu zboru Samorastnik za lepo petje ter pogrebni zavodu iz Novega mesta. Hvala vsem, ki ste nam in nam še vedno stojite ob strani.

*Žalujoči: žena Pepca,
hčerki Milena in Jožica z družinama ter vnuki*

RESNICA O HUJŠANJU

Neverjetno. Oglaševalske poteze nekaterih podjetij so pripeljale do tega, da ljudje nerazumno posegajo po ponujenih izdelkih in pripomočkih, ki objublajo hujšanje "čez noč". Edina resnica teh artiklov pa je, da prazni denarnice nepoučeni oz. neinformirani ljudi ter posledično polnijo žep tistih, ki neznanje ljudi s pridom izkoriščajo.

Zadnje čase nas ministrstvo za zdravje, zdravniki in druge institucije na več načinov poskušajo prepričati, kako pomembna je normalna telesna masa in prav je tako. Debelost je bolezen današnjega časa, vendar tej bolezni ne posvečamo dovolj pozornosti, ker se njeni učinki ne pokažejo takoj, ampak šele čez nekaj let. Bolezni, kot so povišan krvni tlak, povišan holesterol, sladkorna bolezen tipa II, ateroskleroza, srčno-žilne bolezni so največkrat posledica prevelike telesne mase. Sliši se grozno, kajne? To pa zato, ker v resnici tudi je. Dober pokazatelj višine tveganja za nastanek omenjenih bolezni je

t.i. indeks telesne mase (ITM), ki se izračuna na enostaven način, maso telesa (kg) delimo s kvadratom telesne višine, normalne vrednosti so med 19-25. Vsak, ki ima ITM nad 25, bi moral toliko shujšati, da pride v območje normalnih vrednosti. ITM ne velja za otroke in bodybuilderje.

Naša telesna masa deluje na dokaj enostavnem principu, t.i. energijska enačba pravi, da se telesna masa povečuje, če je vnos energije večji od porabe energije in obratno. Iz tega logično sledi, da maso uravnavamo s prehrano in telesno aktivnostjo. Če se poslužujemo samo diet, bomo sicer shujšali, vendar bo izguba mase šla predvsem na račun razgradnje mišic in vode, ne pa toliko na račun izgube telesnih maščob, kar je pravzaprav cilj zdravega in pravičnega hujšanja. Pravilno hujšanje vsebuje načrtovano prehrano, ki jo glede na dnevne potrebe izdelata strokovnjak za prehrano in telesno aktivnost v obliki hoje, teka, kolesarjenja, plavanja itn. Tudi vadba mora biti tako

načrtovana, da je dovolj intenzivna, le na ta način dosežemo učinkovitost. Eden izmed zelo pomembnih dejavnikov pa je seveda človekova volja in zavest, da dojamemo, zakaj je potrebno shujšati. Ko se ljudje odločimo in ko smo že odločeni, da gremo v program hujšanja, se največkrat spopadamo z gurmansko žilico, ki nam sicer zagotavlja kratkotrajni užitek, dolgoročno posledica pa je ogromno nezadovoljstvo s samim seboj, ko enkrat ugotovimo, da smo pretežki. Razni čaji, tabletki, mazila in ne vem kakšni preparati, so torej čisto zavajanje ljudi, ki jih s trikomi, da bodo shujšali čez noč in to na popolnoma lahek način, prisilijo v nakup, učinka pa ni. Zavedati se je potrebno, da je za uspešno hujšanje potrebno poiskati pomoč pri usposobljenem človeku, ki bo delal na individualnem sodelovanju in bo hkrati naučil, kako doseženo telesno maso obdržati. Na uspehe čez noč pa kar pozabite!

Matej Urbanija

BREZ MESA IN UBIJANJA

Društvo za osvoboditev živali, ustanovljeno leta 2002, je svoj redni občni zbor organiziralo v Grosupljem. V svoje aktivnosti so pridobili čez sto somišljenikov iz celotne Slovenije, nekaj tudi iz naših krajev. "Zbiramo se ljudje, ki imamo srce za živali in nam ni vseeno, kaj človeštvo počne z

njimi," je uvodoma poudaril predsednik društva, Celjan Stanko Valpetič. Njihovo gibanje je vse bolj usmerjeno v brezmesno prehranjevanje in vzpostavljanje alternative lovu na živali. Za letošnje leto so smelo zastavili tudi plan dela, v katerem bodo skušali realizirati izdajo časopisa, strokovna predavanja, obisk klavnice in laboratorijev, v katerih izvajajo poskuse z živalmi, izvedli bodo akcije za prepoved lova, za uveljavitev pravic živali, spremembo zakona o živalih in ustanovili politično stranko. Društvo si prizadeva osveščati javnost, da tudi živali potrebujejo svoje pravice, ki bi morale biti zapisane v ustavi.

Predsednik Stanko Valpetič pravi, da je bilo društvo ustanovljeno z namenom pomagati živalim, izboljšati njihove življenjske razmere, da jih človek preneha izkoriščati, preganjati in ubijati, rediti tudi za hrano. Društvo je skozi preteklo leto izvajalo aktivnosti, ki so bile med ljudmi zelo sprejete. V zadnjem času, nadaljuje Valpetič, ki na svoji kmetiji že desetletje živi v sožitju z živalskimi vrstami vse do njihove naravne smrti, se vse več ljudi odloča za brezmesno prehranjevanje. K tej odločitvi pripomorejo strokovne študije in opozorila o škodljivosti mesa in mesnih izdelkov ter bolezni, ki so iz živalskega sveta preskočile na človeka. "Odnos človeka do živali se mora popolnoma spremeniti. Sedanje bolezni, kot sta na primer ptičja kuga in BSE, so reakcije na človekovo ravnanje z živalmi. Človek mora začeti spoštovati življenje.

Barbara Pance

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL – AMPAK PES!

Učenje mladičev nastopi že v leglu, zato je izbira vzreditelja pri nakupu mladiča zelo pomembna. Psički ne smejo biti prepuščeni v vzgojo samo psici, temveč jih je potrebno že v leglu navajati na prijetnost, božanje, svetlobne in slušne dražljaje, da jim s tem omogočimo kar najbolj uspešno nadaljevanje učenja. Po tretjem tednu mladički že zavestno zaznavajo ljudi, nekateri celo renčijo, lajajo in mahajo z repom. Navajanje na pasjo družbo traja do 6. tedna, navajanje na ljudi pa do 12. tedna. Do 4. meseca starosti se mladiči prilagodijo novim okoliščinam v okolju in se spoznajo tudi z drugimi živalskimi vrstami. Že mladi psički se sporazumevajo z gibi, mimiko in glasovi, v igri preizkušajo socialno vedenje in se ga učijo, zato je priporočljivo, da psiček zapusti leglo šele po osmem tednu starosti, nekatere pasme še pozneje. V tem obdobju naj bodo pogosti stiki z drugimi živalskimi vrstami in ljudmi ter doživljanje iz različnega okolja – dobre izkušnje so dragocena popotnica, da se bo kuža tudi pozneje uspešno sporazumeval. Pričeti pa je treba tudi s preprostimi vajami in postavljanjem zaprek (npr. ovira na poti do približjaka), s čimer spodbujamo razvoj učljivosti. Neverjetno hitre rezultate daje učenje s približkom, saj se že zelo mlad kuža nauči, da se splača za nekaj slastnega potruditi. Tako vzpodbujamo želeno vedenje, neželjeno, t.j. »prekrške«, pa NUJNO SPRE- GLEDAMO! Ta napotek izvira iz legla, saj mati psica svoje neubogljive mladiče najprej »kaznuje« tako, da pogleda vstran in se zanje ne zmeni. Če je mladič še naprej vsiljiv, je renčanje naslednja in najstrožja oblika ukora. Zato psov, sploh pa ne mladičev, nikdar fizično ne kaznujemo: nekoč zmotno mišljenje, da je stresanje za vratno gubo način kaznovanja matere psice, je že davno zavrženo. Stresanje za vratno gubo pomeni ubijanje plena in si ga bo mladič razlagal tako zelo napačno, da bo zaradi tega prisiljen v obrambno vedenje. To pa posledično lahko pusti globoke posledice,

VZGOJA MLADIČEV IN MLADIH PSOV

vodi v nesporazum med psom in skrbnikom in pripelje nenazadnje celo do ugriza.

Navajanje na nove šume naj se prične takoj, vendar postopno. Vsak nenaden ropot, pok petarde, sesalec, preglasen radio lahko ostane v spominu kot znak za alarm in se ga bo zbal vsakič tudi kot odrasel kuža.

Navajanje na ovratnico naj bo prav tako postopno, večkrat dnevno po nekaj minut. Sprva se je kužek otepa, zato ga zmotimo z drugimi prijetnimi stvarmi. Kmalu bo povezal ovratnico s prijetnim sprehodom in težav ne bo več. Priporočamo tudi povodec "Flexi", ki nikakor ni namenjen samo za "naročne" kužke. Vam in kužku bo omogočil večjo svobodo gibanja. Hoja na vrvici postane lahko opravilo, če imamo (vedno!) v levem žepu kak približek. Kasneje pri vzgoji uporabljajte običajno ovratnico, ne na zateg, ki jo doma odložite, in povodec, ko gre kuža v šolo. Ovratnice na zateg so preteklost, žal pa jih v večini pasjih šol še vedno predpisujejo kot obvezni učni pripomoček. Dokazano je, da zategovanje v vratnem delu povzroča poškodbe vratne hrbtnice, pogojuje vzmetenje ledvene hrbtnice in pre zgodnje težave z okončinami. Svetujemo uporabo humanih pripomočkov in prijazno, vendar dosledno vzgojo: če ne boste z besedo obvladali majhnega kužka, vam bo velik pes pošteno zrasel preko glave. Ne ustvarjajte nepotrebnih konfliktov. Fizičnega kaznovanja sodobna vzgoja ne pozna. Roka naj bo le za božanje!

Grizljanje rok je sicer prijetna razvada za mladička, ki lahko preraste v zelo neprijetno za lastnika – tako in podobno nezaželeno vedenje (trganje tepihov, grizenje copat, kopanje po vrtu, ...) prekinemo z odločnim "NE" in ponudimo igračko, približek, kost, ko kužek z omenjenim delom preneha. Tudi vzpenjanje po ljudeh preprečujemo takoj v začetku na enak način. Psom je prirojena želja po čim bližjem stiku z obrazom: psi se nikdar ne vzpenjajo po ljudeh, če se jim ti sami približajo. In tačke ostanejo na tleh. Seveda so potem zelo pohvaljeni.

Vsako vedenje, ki ga ne dopuščate, kužku preprečite tako

in ne šele potem, "ko bo malo zrasel".

Sobna čistoča je velik problem tistih lastnikov, ki so kupili mladiča pri »sobnem« vzreditelju ali množičnem rejcu. Iz izkušenj lahko trdimo, da pet tednov star mladič že ohranja svoje okolje čisto in hodi ven opravljati fiziološke potrebe. Strinjamo se z nasvetom, da je priporočljivo mladiča, še preden ga prinesete v stanovanje, pustiti na travnati površini pred vhodom, da se polula in ga nato pohvalite. Takoj zjutraj pred zajtrkom in po vsakem hranjenju gredo kužki ven, najzanesljivejši znak za potrebo je vohljanje po tleh in vrtenje v krogu. Kužka takrat čimhitreje, vendar mirno odnesemo ven – ko potrebo opravi, ga zelo pohvalimo. Nikdar ga ne kregamo, če potrebo opravi na neprimernem kraju. Nezaželeno vedenje je treba spregledati tudi v tem primeru. Pri navajanju na sobno čistočo običajno delamo napake: ena največjih je, da kužka takoj, ko je opravil potrebo zunaj, odpeljemo nazaj domov. Tako bo hitro povezal opravljanje potrebe z odhodom s sprehoda in vam zlepa ne bo naredil veselja, da bi se hitro polulal, ko se vam bo mudilo. Vedno si je treba v začetku vzeti dovolj časa in navajanje na opravljanje potrebe zunaj bo zelo enostavno.

Pomembno poglavje vzgoje je srečevanje z drugimi psi. V leglu se mladički igrajo precej grobo in se učijo sporazumevanja. Če eden od mladičev prevlada, se mu drugi podredi: leže na hrbet in pokaže trebuh in vrat. Ta »predaja« nasprotnika ustavi in igre je konec. Ta vzorec obnašanja se pojavlja tudi pri odraslih psih, grobe igre mladiča z odraslim psom velike rasti pa odsvetujemo. Srečanja naj bodo vedno pod nadzorstvom obeh lastnikov, mladiča pa pri tem nikoli ne dvigajte v naročje.

Vsi pravilno vzgojeni in dobro socializirani mladički radi prihajajo k ljudem, se jih ne bojijo in se ne bojijo rok. Ko želite, da kužek pride k vam, ga pokličite po imenu, zaploskajte, ga povabite in stecite stran od njega. Ko pride, ga obvezno vsakič nagradite s poslastico – bogato se vam bo obrestovalo. Na sprehodih v gozdu izkoristite trenutek nepazljivosti in se mladičku skriv-

te. Ko opazite, da vas išče, ga pokličite in ko vas najde, pohvalite in nagradite. Pri tej preprosti vaji utrjevanja navezanosti seveda pazite, da vas ne bo pričel panično iskati in se v obupu celo oddaljil od vas. Vedno ga je namreč potrebno imeti na očeh! Odpoklic (vaja "sem") je včasih življenjsko pomemben, zato je prav, da mu namenite največ pozornosti.

Za lastnike brez znanja in izkušenj pa tudi vsem, ki so obiskovali kinološke tečaje pred več leti, svetujemo izbiro dobre »male šole«.

Kako jo izbrati?

- Povprašajte znanca in prijatelje, lastnike pasme psov, kot je vaša, kje so šolali svojega psa in kakšne izkušnje imajo.

- Če vam inštruktor na prvi učni uri temeljito ne prisluhne, vas ne opazuje in ne izpraša o značaju vašega psa ter o težavah, ki jih doživljate vsak dan doma, vam svetujem, da tam šolanje opustite. Ne le vsaka pasma, vsak kuža je skupek sebi lastnih značilnosti, prirojenih in pridobljenih značajskih potez, poznavanje le-teh pa je za uspešno šolanje še kako pomembno.

- Vsako grobo ravnanje z vašim psom, ki ga zahteva od vas vaš inštruktor, ima lahko nepredvidljive posledice; najmanj – imeli boste velike težave z vajo »sem«, z odpoklicem torej, ki je črka A v abecedi pasje vzgoje. Kuža mora rad in z veseljem prihajati k vam.

- Če vas pes nikakor ne uboga, če se izkaže, da je neverjetno »zabit«, neposlušen in neuporaben za šolanje, si temeljito izprašajte vest: je moj pes zdrav, se dobro počuti, je morda pred poukom pojedel svoj celodnevni obrok in misli le še na dremanje v senci. In še najpomembnejše vprašanje: govori isti jezik? Velikokrat se namreč izkaže, da niti inštruktor niti lastnik psa ne obvladata psu razumljive komunikacije, zato v tujini vedno bolj uporabljajo vidne znake in opuščajajo govor.

- Vsako vajo, ki jo izvede vaš motivirani kuža z veseljem do dela boste uspešneje utrjevali in znanje uporabljali v vsakdanjem življenju v primerjavi s tisto, ki jo naredi iz strahu pred neprijetnimi posledicami. Če vam inštruktor svetuje, da psa vlečete za seboj

s povodcem, namesto da ga povabite in dvignete njegovo razpoloženje, je nekaj hudo narobe.

- Ovratnico na zateg strokovnjaki močno odsvetujejo potem, ko so bile narejene raziskave o poškodbah hrbtnice, predvsem ledvene, kot posledica sunkovitih potezov s povodcem. Vztrajajte pri uporabi sodobnih in psom prijaznih pripomočkov (oglavnica Halti).

- Eden boljših učiteljev je narava. Vstopite, opazujte in se učite! Ste že videli kdaj pasjo mamo, da bi za uveljavitev svoje volje uporabila bodečo ovratnico ali celo električni sunek?

- Mnogi lastniki psov so sprva razočarani nad poukom v »mali šoli«, kjer inštruktor večji del ure predava lastnikom, kužki pa se dolgočasijo na povodcu ali radovedno ovohavajo sošolce. Zavedati se je treba, da je prvi pouk namenjen prav lastnikom in družinskimi članom, ki naj napotke nato koristno uporabljajo tudi doma, ne le na vežbališču. Izkušnje kažejo, da je uspeh vzgoje izreden, če se »male šole« udeležijo vsi družinski člani.

- In nazadnje: nikjer in nikdar ne prepustite svojega psa tujim rokam, ki bi mu – celo v vaši prisotnosti – prizadejale bolečino in strah. Vi ste pasji vodja krdela, od vas pričakuje varnost in zaščito. Če mu je v kritičnem trenutku ne nudite, izgubljata oba: vaš kuža notranjo trdnost s slabimi izkušnjami, vi pa svoj ugled najvišjega na lestvici.

Vsak lastnik mladega kužka si želi lepo vzgojenega in prijaznega psa. Zavedati se je treba, da je za dosego tega cilja potrebno veliko potrpežljivega trdega dela,

ki pa se brez dvoma obrestuje. Vse, kar leto in pol vlagamo v našega doraščajočega kužka, bomo želi v naslednjih desetih letih mirnega sožitja. Če kuža preživi večino časa v pesjaku, od njega pač ne morete pričakovati niti zahtevati, da se bo znal obnašati v stanovanju, v družbi otrok in odraslih, da bo poznal skrivnosti sporazumevanja z ljudmi in drugimi živalmi. Čim več časa bo kuža v družbi ljudi, tem hitreje se bo naučil sporazumevanja z vami in vi z njim. Leto dni star kuža je takorekoč še prvošolec, zato ne zahtevajte od njega diplomo "pasje univerze", pač pa se naučite z njim komunicirati v njemu razumljivem jeziku, uporabljajte vedno ehake izraze in povelja. Mladič zna ležati in sedeti takorekoč od rojstva, zato vam ga tega ni potrebno učiti – ljudje se moramo naučiti pasjega jezika, kako kužku brez prisile dopovedati, naj sede oziroma leže!

PRVA POMOČ: PREBAVNE MOTNJE

Driske so zelo nevarne predvsem za mladiče, saj se ti hitro izsušijo. Pri pojavu driske je potrebno preiti na 24-urni post, nato pa na dietno prehrano (riževe sluz, naribano jabolko, ruski čaj, prepečenec, pretlačena banana), ki naj traja vsaj dva do tri dni. Prvi dan naj bodo obroki v obsegu običajnega, drugi dan, tretji dan in četrti dan običajno veliki, vsa hrana pa razdeljena na 3 – 4 broke na dan. Če se v 24-ih urah driska ne umiri, poiščemo pomoč veterinarja.

Mujca Sajovic

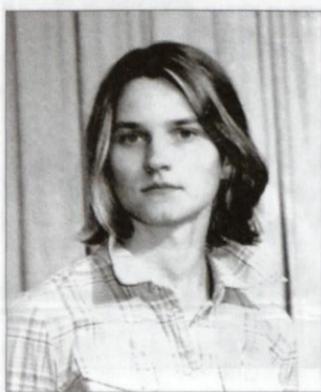
SVEČANA PODELITEV PRIZNANJ ŠPORTNIKOM IN ŠPORTNIM DELAVCEM OBČINE GROSUPLJE ZA LETO 2003

Grosuplje, 4. februarja 2004 - Najboljšo športnico in najboljšega športnika ter najboljšo žensko in moško športno ekipo okrog novega leta izbirajo mnoga časopisna in radijska uredništva ter športne zveze. Tako je tudi predsedstvo Zveze športnih organizacij Grosuplje na svoji 14. seji, ki je bila 15. januarja 2004, na osnovi razpisa med prispelimi predlogi izbralo športnice in športnike, ki so si zaslužili priznanja za športne dosežke v preteklem letu. Na svečani prireditvi, ki je bila 4. februarja, je bilo tako podeljenih devet priznanj.

"Nič na tem svetu ni tako sladkega kot zmaga. Pa ne mislim na zmago nad šibkejšim, o podiranju vrat in rušenju zidov, pač pa na zmago, s katero dosežeš cilj, ki te osreči. Govorim o zmagi, v katero so mnogi trdno verjeli in zanjo trdo delali. Zmaga pač ni sneg, da bi sama padla na glavo." S temi besedami je na pomen samodiscipline in truda športnic in športnikov že v uvodu opozoril voditelj in povezovalac prireditve Sašo Sever ter predal besedo predsedniku ZŠO Grosuplje Božidarju Gabrijelu. Ta je pozdravil prisotne, med njimi posebej župana Lesjaka in občinske svetnike, ter izrazil zadovoljstvo, da v občini Grosuplje vedno več občanov in občanov za treninge ali rekreacijo uporablja zunanja in notranja športna igrišča, ki se jim je pred kratkim pridružil tudi moderen športni objekt v Št. Juriju. Opozoril je še, da so merila za sofinanciranje športa v občini mogoče nekoliko krivična do nekaterih članskih ekip, saj občina tem ekipam zagotavlja le površine za treninge in tekmovalništvo. Prav te ekipe pa občino Grosuplje najbolj promovirajo po Sloveniji in preko njenih meja.

Župan Janez Lesjak, ki je priznanja tudi podelil, je poudaril, da se občina po svojih močeh trudi zagotoviti primerne pogoje za razmišljanje mladih po letih in srcu ter obljubil trud, ki naj bi bil leta 2006 plačan z odprtjem šolske telovadnice v Žalni. Ob tem je opozoril, da se ob športu v občini Grosuplje razvijajo tudi druge interesne dejavnosti ter obžaloval, da ustreznost ministrstva za tovrstni razvoj občin zelo nerada razvežejo možno.

Podelitev priznanj so z glasbenimi nastopi popestrili učenci Glasbene šole Grosuplje: flavtistki Lara Podvršič in Katja Košir, kvartet saksofonov (Jernej Potokar, Maruša Verbič, Tjaša Janežič in Aleša Zrnc Krizman) ter harmonikar Luka Žitnik.

RENATA ORAŽEM VRŠIČ (SD GROSUPLJE)

Renata je lani branila barve slovenske reprezentance na SP v streljanju s samostrelom. V disciplini 10 m je ekipno osvojila 2., med posameznicami pa 9. mesto. S tem je izpolnila tudi pogoje za kategorizacijo "Športnik mednarodnega razreda". Renata je trenirala in nastopila z izposojenim samostrelom, ker pač SD Grosuplje tega orožja nima. Ob tem gre poudariti, da se je v strelsko areno vrnila po 2-letni odsotnosti zaradi rojstva dvojčkov. Že takoj po

povratku se je v obeh krstnih nastopih izkazala na državnem prvenstvu. Bila je najboljša z MK puško leže, kakor tudi v trojnem položaju 3x20, kjer je z novim državnim rekordom izpolnila tudi normo za nastop na EP, ki pa se mu je kasneje odpovedala.

ADMIR BOGALJEVIČ (SHOTOKAN KARATE KLUB GROSUPLJE)

Ado je že s petimi leti prvič prestopil prag telovadnice in začel s treningi karateja. 13 let naporega treninga pa je obrodilo sadove. Osvojil je prek 20 naslovov državnega prvaka v različnih kategorijah in je večkratni zmagovalac pokala Slovenije. Je stalni član slovenske reprezentance, s katero je letos dosegel štiri vrhunske rezultate. Drugi je bil v borbah na mediteranskem prvenstvu, peti v katah na mladinskem EP v poljskem Wrocławu, z mladinskega SP, ki je bilo v francoskem Marseilleu, pa se je vrnil s 5. mestom v borbah in 7. v katah. Ob tem je Ado na mladinskem DP stopil na najvišjo stopničko v katah, v borbah je bil 3., na članskem DP pa je v katah osvojil 2., ekipno pa 3. mesto. Številni odlični rezultati in mednarodni uspehi, kakor tudi pohvale vreden uspeh v šoli, so njegov način borbe proti alkoholu, drogi in nasilju. V letu 2003 je opravil še izpit za državnega sodnika, prav tako pa je opravil izpit za vaditelja karateja na Fakulteti za šport.

ŽELJKO MOIČEVIČ (SD GROSUPLJE)

Tudi v letu 2003 se lahko Željko pohvali z vrsto odmevnih rezultatov, tako v Sloveniji kot tudi onstran naših meja. Z zračno puško je izenačil lastni državni rekord med mladinci. Kljub težavam, ki so nastale zaradi šole, saj pouk poteka samo v popoldanskem času, je Željko ohranil visoko formo in zaradi odličnih dosežkov tudi lani postal najboljši slovenski mladi strelec. Najboljši je bil na DP za mladince, v državni ligi in na mednarodnem

turnirju v Haagu. Sodeloval je na mladinskem EP in na študentskem SP. Glede na to, da bo Željko še eno leto mladinec, pričakujemo, da bo z uvrstitvijo v sam vrh na EP dodal še piko na "i" vsem dosedanjim uspehom. Željko ima tudi status športnika mladinskega razreda.

SPELA TRAMPUŽ (SHOTOKAN KARATE KLUB GROSUPLJE)

Špela poleg dobrih uspehov v šoli žanje tudi odlične uspehe v karateju. Z rezultati, tako v katah, borbah kot ekipno, si je priborila mesto v

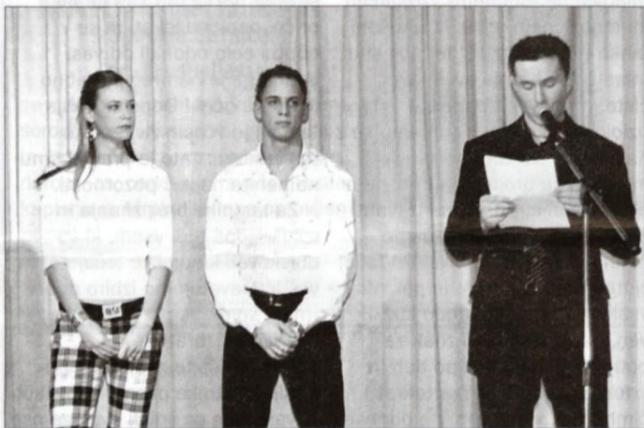
Lanskega avgusta je dobil novo pištolo in od takrat Rok strelja kot prerojen. V prvih dveh krojih državne lige je zmagal in tako kot resen kandidat potrkal na vrata državne reprezentance. Glede na njegovo izjemno natančnost in marljivost pri vadbi pa lahko kmalu pričakujemo, da bo vanjo tudi vstopil. Rok je med drugim tudi športnik mladinskega razreda.

EKIPA STAREJŠIH DEČKOV B (RK PEKARNA GROSUPLJE)

državni reprezentanci. Največji uspeh je dosegla lani z uvrstitvijo na mladinsko SP v francoskem Marseilleu. Na DP v borbah je med posameznicami osvojila 3., ekipno pa 2. mesto. Na mediteranskem prvenstvu je v katah osvojila 5. do 8. mesto. Ob tem se je izkazala še na različnih turnirjih. Dosežki, njen način obnašanja ter pozitiven odnos so Špelo pripeljali do tega, da je postala vzor mlajšim tekmovalcem ter najbolj priljubljena članica kluba.

TINA KUHELJ IN ANŽE JAKOPIN (PLESNI KLUB M GROSUPLJE)

Plesni par v akrobatskem rock and rollu Tina in Anže sta lani postala absolutna zmagovalca pokala Slovenije, saj sta tekmece ugnala kar na petih tekmah. Najboljša sta bila tudi na DP. Sedemkrat sta nastopila še na preizkušnjah evropskega pokala in se uvrščala med 9. in 19. mestom. Na evropski rang lestvici sta v konkurenci 119 parov na 6. mestu. Ta plesni par je tudi eden najbolj perspektivnih slovenskih duetov v akrobatskem rock and rollu.

TADEJA PETROVIČ (SHOTOKAN KARATE KLUB GROSUPLJE)

Tadeja je športnica višjega kakovostnega razreda. Ves svoj prosti čas poklanja karateju. Prav ljubezen do karateja, vestno delo ter odlični rezultati so ji omogočili članstvo v državni reprezentanci. Lani je na DP v borbah premagala vse tekmice, z ekipo pa je osvojila 2. mesto. Na mediteranskem prvenstvu je v katah zasedla 5. mesto. Kot mojstrica karateja in odlična dijakinja gimnazije ima jasno zastavljene cilje. Dosedanji rezultati so garancija, da jih bo nekoč tudi dosegla. Tadeja je vzornica mlajšim karateistom, za kar si zasluži vse pohvale.

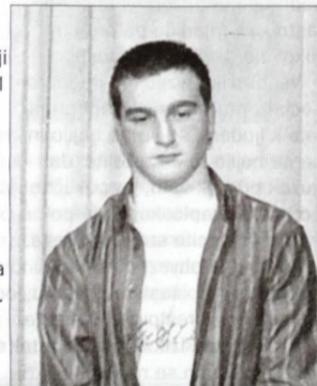
MATEJ FISCHER (KICK-BOXING KLUBA KOBRA)

Matej je predsednik in trener Kick-boxing kluba Kobra. V lanski sezoni je na državnem in mednarodnem nivoju zabeležil zelo lepe dosežke. Na DP v teakwondoju je v kategoriji do 63 kg osvojil 3.

mesto, na tretjo stopničko pa je stopil tudi na DP v kick-boxingu v light kontaktu, prav tako v kategoriji do 63 kg. Na 2. turnirju za DP je bil Matej drugi, na 20. mednarodnem turnirju v kick-boxingu v Zagorju ob Savi pa je zasedel 3. mesto.

ROK IVANČ (SD GROSUPLJE)

Rok se razvija v odličnega strelca s pištolo. Že v lanski sezoni je bil 3. v končni razvrstitvi državne lige, pa čeprav je bil dve leti mlajši od tekmecev. Na DP je osvojil 5. mesto.

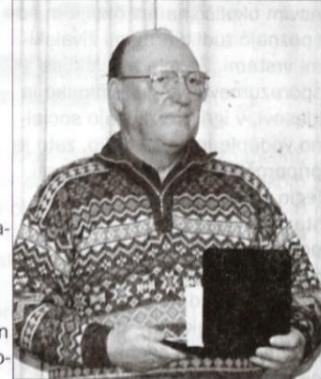

Fantje, letnik 1989, so "krivi" za največji uspeh med mlajšimi kategorijami v zgodovini RK Grosuplje. Aprila lani so namreč na finalu DP v Celju postali tretja najboljša slovenska ekipa v tej konkurenci. Na tem zaključnem turnirju sta bila v najboljšo sedmerico izbrana tudi rokometaša Denis Kralj in Jan Bajec. Tudi v tej sezoni jim gre zelo dobro od rok. Ekipa igra skupaj že več kot štiri leta, kar se pozna v njihovi kolektivni igri. Lani sta jih vodila kar dva trenerja (Nikola Radič in Marko Strojjan), letos pa je na klopi samo Marko. Sicer pa sta zagnanost na treningih in športni duh porok, da bodo ti rokometaši tudi v prihodnjih sezonah dosegali podobne uspehe kot v lanski.

NA OSNOVI SVOJEGA STATUTA ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ GROSUPLJE PODELJUJE TUDI PRIZNANJA ZASLUŽNIM ŠPORTNIM DELAVCEM IN KLUBOM ZA DOLGOLETNO DELO NA PODROČJU ŠPORTA. PREDSEDNIK ZŠO GROSUPLJE BOŽIDAR GABRIJEL JE S TEGA NASLOVA PODELIL DVE PRIZNANJA.

MARTIN JESIH (SD GROSUPLJE)

Martin Jesih, ki je prejel zlato priznanje za 30-letno delo na področju športa, je bil leta 1972 eden od ustanovnih članov društva. V vseh teh letih je opravljal praktično vse naloge v društvu, razen dela blagajnika. Dva mandata je bil podpredsednik društva, en mandat pa predsednik. Vrsto let je bil trener strelskih ekip. V zadnjih letih se je posvetil vadbi in tekmovalstvu veterancev oz. upokojencev. Vsa leta opravlja tudi naloge strelskega sodnika na različnih tekmovanjih. Sam kot strellec sicer nikoli ni posegel po najvišjih uvrstitvah v državi, kot član ekipe pa je bil 2-krat državni prvak med upokojenci. S svojim odnosom do strelstva je bil in je še vedno vzor mladim generacijam. Vedno priskoči na pomoč, pa naj bo to pri delu z mladimi, sojenju ali enostavno pri urejanju strelišča.

BALINARSKI KLUB GROSUPLJE

Posebno priznanje za 20-letno delo je prejel BK Grosuplje. Začetek organiziranega balinanja na tem koncu sega v leto 1981, ko je v okviru TVD Partizan Grosuplje začela delovati balinarska sekcija. Leta 1994 se je sekcija preoblikovala v samostojno društvo z imenom Balinarski klub Grosuplje. V društvu, ki je pobudnik organiziranega rekreativnega balinanja in nosilec tekmovalnega balinanja v občini Grosuplje, aktivno balina okrog 50 posameznikov. V letu 1986 je ekipa BK Grosuplje začela s tekmovalstvom v 3. ligi Ljubljanske območne balinarske zveze in se takoj uvrstila v 2. ligo, kjer je tekmovala do leta 1989, ko je zaradi pomanjkanja igralcev s tekmovalstvom prenehala. Od leta 1993, sicer s spremenljivim uspehom, spet tekmuje v 3. ligi Ljubljanske območne balinarske zveze. Leta 2000 so balinarji

IV. KROG KOŠARKARSKE LIGE NA INVALIDSKIH VOZIČKIH

V soboto, 28. februarja 2004, se je odigral četrti, zadnji krog turnirskega sistema košarkarske lige za sezono 2003/2004. Izvedbo tekmovanja je izpeljalo DP severne Štajerske v športni dvorani Slovenska Bistrica. Sodnika sta bila Vlado Skalič in Mitja Dečman. Delegat - komisar Zveze je bil Milan Lukan.

Razpored in rezultati tekem:

DP Maribor : DP Novo mesto 51 : 40
DP Novo mesto : DP Ljubljana 57 : 58
DP Maribor : DP Gorenjske 45 : 27

Z današnjim tekmovanjem se je zaključila sezona 2003/2004 li-gaškega sistema slovenske košarkarske lige na invalidskih vozičkih. Posamezni krog tekmovanja so organizirala pokrajinska društva paraplegikov, katera imajo svoje ekipe. V Sloveniji je registriranih 60 tekmovalcev v košarki na invalidskih vozičkih. V tej sezoni jih je za svoje klube nastopilo 46, zastopali so štiri pokrajinska društva paraplegikov, katera v svojih sredinah vzpodbujajo to panogo. Ti tekmovalci so v 12 tekmah dosegli 1200 točk, od tega 1016 iz igre, 115 iz prostih metov in 69 iz metov za tri točke.

Pred nami je zaključni turnir play - off v organizaciji Zveze za šport invalidov Slovenije 27. marca 2004. Kraj izvedbe in izvajalec bo sporočen s strani ZŠIS.

Pokal ZVEZE PARAPLEGIKOV bo izveden 8. maja 2004 v organizaciji Zveze paraplegikov Slovenije, kraj izvedbe bo sporočila Zveza paraplegikov Slovenije.

20. marca 2004 se bo pričel tudi spomladanski del mednarodne lige. Prvo skupino organizira ekipa Slovenija 1 v Ljubljani, drugo pa ekipa Flink Stones iz Gradca.

Vodja lige Dane Kastelic

prepričljivo osvojili 1. mesto. Tako so z domačimi igralci dosegli dolgo pričakovano uvrstitev v 2. ligo, kjer naopajo še sedaj.

Poleg vrhunskih tekmovalcev so bile na prireditvi razglašene tudi najboljše ekipe občinskih ter medobčinskih rekreativnih tekmovanj. Pokale je predstavnikom najboljših ekip podelil vodja strokovne službe Zveze športnih organizacij Grosuplje Andrej Cevc.

KOŠARKA - TROJKE

Na občinskem prvenstvu občine Grosuplje v košarki je sodelovalo 8 ekip. Vrstni red prvih treh: 1. Kaja, 2. Gambo Avantura Šmarje, 3. MZG Grosuplje.

NAMIZNI TENIS

Medobčinskega rekreativnega prvenstva v namiznem tenisu se je udeležilo 10 ekip. Vrstni red prvih treh: 1. NTS RK Dobropolje, 2. Šmarski "ta mladi", 3. KGG Krka.

BALINANJE

Medobčinskega prvenstva v balinanju se je udeležilo 9 ekip. Vrstni red prvih treh: 1. Pekarna Grosuplje, 2. BŠK Mravljica, 3. Mravljica Balinček Gajniče.

ODBOJKA (ŽENSKE)

Na medobčinskem prvenstvu občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v odbojki za ženske so nastopile 4 ekipe. Vrstni red prvih treh: 1. Tabor Ilic, 2. Žabe, 3. ŠD Dobropolje.

ODBOJKA (MOŠKI)

Medobčinskega prvenstva občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v odbojki za moške se je udeležilo 7 ekip iz vseh treh občin. Vrstni red prvih treh: 1. ŠD Grosuplje, 2. ŠD Dobropolje, 3. ŠD Grča.

"Nekateri pravijo, da je ne glede na izid vedno kaj narobe. Ne glede na izid se bo namreč vedno našel kdo, ki ga bo pripravljen napačno interpretirati - ponavadi novinar. Ne glede na izid, se bo vedno našel kdo, ki bo verjel, da je le-ta plod njegovega dela - ponavadi športni funkcionar. Ne glede na izid, se bo vedno našel kdo, ki ga bo pripravljeno zagovarjati - ponavadi trener. In ne glede na izid, se bo vedno našel kdo, ki ga ne bo razumel - ponavadi poraženec. Zapomnite si - tudi če si igral odlično in zmagal, bi to lahko kdo drug storil še bolje. In tisti trenutek, ko boš prišel do tega zaključka, boš najboljši." S temi besedami je po scenariju, ki ga je pripravil vodja strokovne službe ZŠO Grosuplje Andrej Cevc s sodelavci, voditelj Sašo Sever zaključil svečano podelitev priznanj športnikom in športnim delavcem občine Grosuplje za leto 2003. Po tem scenariju so povzete tudi obrazložitve priznanj in rezultati rekreativnih tekmovanj.

Janez Pintar

PO JURČIČEVI POTI S KRJAVLJEM IN HRIBARJEM

Muljava, 6. marca 2004 - Letos so v ivanški občini ob 160-letnici Jurčičevega rojstva pripravili še nekoliko več prireditev, zato je bil tudi pohod še nekoliko bolj pestro, predvsem pa kulturno obarvan. Po organizacijski plati pa je bil prav tako tudi ta pohod organiziran na dokaj visoki ravni.

Pohodnike je slavnostno nagovoril predsednik Društva slovenskih pisateljev Vlado Žabot.

Že enajstič so se začeli to soboto zbirati pri Šerku v Višnji Gori pohodniki iz vseh strani, nekaj celo iz tujine. Nekateri najbolj zagnani so na pot krenili že pred sedmo uro zjutraj, drugi pa so prihajali na cilj še dolgo, ko je bilo že konec programa na prostoru zasneženega letnega gledališča za Jurčičevo domačijo.

Sam sem se na pot, to pot v »okrnjeni odpravi«, odpravil že kmalu po sedmi uri in na cilj z dvema krajšima postankoma prišel v dobrih dveh urah in pol. Sorazmerno jasno in zimsko jutro se je kazalo z vsemi bisernimi prelestmi. Takšno je bilo pravzaprav tudi vzdušje med ljudmi. Pot je bila snežena, po nekaterih mestih v ozki gazi v glavnem zmendrana in kar nekoliko zahtevna, vendar vseskozi prijetna.

Na cilju je kulturni program v organizaciji Javnega sklada kulturnih dejavnosti pod vodstvom Tatjane Lampret začela Godba

Stična, nadaljeval pa Moški pevski zbor Lopar. Po pozdravnem nagovoru župana Jerneja Lampreta je v svojem slavnostnem govoru predsednik Društva pisateljev Vlado Žabot izkoristil »evropsko priložnost«. Za uvod o zavedanju prepoznavnosti in lepota Slovenije je povedal že znano zgodbico o času, ko je Bog delil zemljo posameznim narodom, na Slovence pa je pozabil. Ko jih je opazil vse nesrečne, se jih je usmili in jim dal košček, ki si jo je »prišparal« za svoj vikend. Žabot je nadaljeval prav tako s simboliko in nas Slovence primerjal kot siničko med evropskimi orli, kragulji in drugimi velikimi ptiči. Dejal pa je, naj ohranimo svojo nrav in jezik, saj nam le to lahko zagotovi nadaljnji obstoj med velikimi narodi.

Jože Miklič

Krjavelj je »polharjem« in pohodnikom pokazal, kako je hudič plezal po jamboru.

Mlada gospodinja je bila na Rojah navdušena nad »sodobno črno-kuhinjsko opremo«.

Na koncu so »dolenjski polharji« (med štirimi sta ju igrala tudi Jurčičev pranečak Ciril Jurčič in moj prijatelj še iz fantovskih let Jože Sinjur) pravili zgodbe ob ognju iz Jurčičevega Desetega brata. V pogovor pa je posegel »zgolj naključno« sam Krjavelj (ki ga je odlično zaigral župan Jernej Lampret) in povedal tisto najbolj zanimivo, kako je (spet!) hudiča presekal na dva kosa. »Enkrat je reklo štr-bunk, drugič pa štrrr-buuunk.«

Za veseli del programa je poskrbel Sašo Hribar s svojima gostoma, ki je dejal, da je vseeno bolje, da »Krjavlja špila župana, kot če bi Krjavelj špilal župana«. Veselje pa so pohodniki nadaljevali s plesom na glasbo ansambla Bobri.

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

OGLASNO TRŽENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm ²	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5,0 x 10,0	50	1549	77
6,0 x 10,0	60	1468	88
8,0 x 10,0	80	1306	104
10,0 x 10,0	100	1152	115
15,0 x 10,0	150	1066	160
10,0 x 20,0	200	1017	203
15,0 x 20,0	300	961	288
20,0 x 20,0	400	930	372
25,0 x 20,0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30,0 x 20,0	600	907	544
40,0 x 20,0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivrednost 0,511292 EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRAČUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17.1.2004	neto vrednost oglaševanja	končni znesek z DDV
5,0 x 10,0	237,03	9387	11264
6,0 x 10,0	237,03	10675	12810
8,0 x 10,0	237,03	12862	15195
10,0 x 10,0	237,03	13962	16754
15,0 x 10,0	237,03	19379	23255
10,0 x 20,0	237,03	24851	29581
15,0 x 20,0	237,03	34941	41929
20,0 x 20,0	237,03	45085	54102
25,0 x 20,0	237,03	55689	66827
20,0 x 27,7	237,03	61234	73481
30,0 x 20,0	237,03	65955	79145
40,0 x 20,0	237,03	85126	102153
40,0 x 27,7	237,03	116022	139226

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglase na črno-belih straneh. Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. K neto vrednosti oglasa je treba dodati se 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo. Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nesprenjenem oglaševanju.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu. Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglas.

Če boste oddali digitalno oblikovan oglas, mora biti zapisan v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spremeniti v krivulje), JPG (brez stiskanja) ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitally izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov lozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavitev amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom IV/5), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročnico najpозnejše en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE (PIAROVŠKE) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

P.S.: Jureček Zagraški se je spet močno razjezil, ko mu je porednik Eho kajtnega zatrjeval, da je Hribar prišel celo od Vrha nad Višjo Garo peš čez Polzev hrib do Muleve. Trdil je, da to pa že ne bo držalo, saj je Hribar priletel skupaj z Drnovškom, Ropom, Kebrom, Pečetom in še nekaterimi drugimi gelipterji s falkonom (le Janšata je to pot pozabil) in pristal na županovem balkonu. Tako mu je povedal za pr'mej' sam Krjavelj - saj je bil zraven! Peš pa le ni prišel - Hribar namreč.

Hribar in ostali gelipterji takoj po pristanku falcon na »Krvavljevem« balkonu.

PRIHOD BOŽIČKA IN PRIREDITEV OB 10. OBLETNICI ATLETSKEGA KLUBA »ŠPELA«

V mesecu decembru je Atletski klub »ŠPELA«, praznoval deseto obletnico ustanovitve AK,,ŠPELA,, in prihod Božička. Uvodne besede je podala trenerka Špela, ki jih je poskušala strniti v nekaj stavkih:

To so bili nepozabni trenutki in še danes se jih živo spominjam. Druženje med prijatelji, znanci in zamilci, ki se nam je porodilo v glavi USTANOVITEV ATLETSKEGA KLUBA. Z vztrajnim delom so prihajali tudi športni uspehi. Uspehi pa so privabili še sponzorje in navijače

in tako lepo je bilo nastopati ob njihovi podpori. Vendar za popolni uspeh bi potrebovali atletsko stezo le-te pa nimamo v Grosupljem. Denar je ves čas pereč problem v našem klubu. Vendar pa vidim, da nam še vedno stojijo ob strani dobri ljudje, starši, prijatelji in skratka vsi, ki ste se zbrali danes, da skupaj nazdravimo, zato naj bo ta dan: DAN ZA VESELE LJUDI. Na koncu je Špela povabila na oder nekatere goste in sledilo je odprtje šampanjca:

KRONOLOGIJA KLUBA OD 1993 DO 2003

Leto 1993

V Grosupljem so ljudje že od nekdaj radi tekali in na raznih tekmovanjih dosegali tudi zelo odmevne rezultate, vendar je bilo vse skupaj bolj amatersko in največkrat povsem naključno, naprej pa se ni nič delalo, tako da organizirane vadbe atletike ni bilo. Potem pa se je porodila zamisel takrat osemnajstletni Špeli o

Nadaljevanje na naslednji strani

SPOŠTOVANI! Hvala za prijetno objavo s sliko naših nogometašev pred 35,5 leti! Moram pa nadaljevati.

V Mali Loka smo s prostovoljnimi delom in prošnjami kmetom zgradili nekaj podobnega slačilnici, a brez vrat! Bila pa sta 2 prostora - za goste in domače. Sodnik je prišel kar k nam - Novakovi in se tu preoblekel, kadar pa je bilo preveč blatno, so se vsi igralci v "škafu" tople vode umili in še v mrzli za silo očečili. Drese je prala kar moja mama, ki se ni razumela na nogomet, toda vse fante je imela rada - naj je bil iz Dednega Dola ali iz Grosuplje. Ob domači tekmi je vihrala slovenska zastava 30 m

visoko ob vohodu na igrišču. Stranišča ni bilo, saj so bile v bližini primerne grmade. Že drugo tekmo smo po polurnem čakanju mislili, da je dobljena, ko zagledamo igralce, ki peš drvijo proti igrišču, saj avtobus ni mogel iz Višnje Gore normalno pripeljati preko ovinkaste ceste. Tekma se je odigrala, rezultat 1:14! s Cementom (B moštvo Rudarja iz Trbovelj) pa nas je streljalo. Naslednje tekmo doma pa zmagala z Ribnico 3:1, potem v Velikih Laščah s Stolarno 3:0 za Partizan Mala Loka! Odlično za

začetek. Kar dve zaporedni zmagi in doma tekma s Kočevjem. Vodimo 2:1 še 3 minute pred koncem. Sodni najboljši sodnik v Jugoslaviji Vlado Tanzas! Moj brat mu je večkrat mahal kot mejni sodnik. Sedaj od ponedeljkinih komentira sodniške napake. Kot delegat sem ga pošteno obdelal, saj je po 11-metrovkah kar odpiskal konec in odšel. To je bil njegov začetek - debil! Že na polovici prvenstva I. razreda LP smo torej imeli 6 točk. To je bila sezona 1969/70.

Jeseni 1971 smo se združili z NK Odred iz Ponove vasi in nadaljevali prvenstvo v višji ligi ljubljanske podzveze. Senzacionalno smo premagali moštvo brez izgubljene točke "Slovan" iz Ljubljane pod vodstvom trenerja Branka Elsnerja iz Maribora. V izreku "Športne novosti" iz Zagreba je bil naslov Senzacija v Grosuplju, poraz Slovana z 0:2. Bila je to čudna tekma. Gostje so napadali 80 minut, naša obramba je bila nepremagljiva. Gol je dal Toni Dremelj (že pokojni) v 11. minuti v 1. polčasu. Korajžen je bil sodnik, ki jo je dosodil, saj je bil tu Branko Elsner. Drugi gol smo dali v 92. minuti - izbijanje žoge čim dlje. Takega navdušenja igralcev in gledalcev še ni bilo. Bil sem delegat, a podpisala Elsnerja nisem dobil. Hitro je odšel čez brv - ploho, saj moštva ni bilo več.

Janez Dremelj

Fotografija ob ustanovitvi NK Grosuplje z vodstvom vred: igralci (stoje) brata Hribar, Komadina, Kozamernik, Rebolj, Lavrič, Ivan Dremelj, trener mladincev Stane Poreber, trener Stane Lunar, (čepijo) Kirik, Vili Dremelj, Janez Štiglic, Slavko Dremelj, Toni Dremelj, Lado Jeršin in Alojz Poreber (rezervni golman), delegat Janez Dremelj. Skupaj torej 17 nogometnih navdušencev.

ZIMSKI DEL NK BRINJE

Pozimi se je dogajanje v NK Brinje z zunanjega terena preselilo v telovadnice in druge pokrite objekte. V tem obdobju so se prav vse selekcije udeležile tekmovalj v t. i. malonogometnih zimskih ligah.

Najmlajši, selekcija U-8, so se udeležili tekmovalj v ŠC Gradient ter doživeli svojo prvo tekmovalno izkušnjo. Pokazali so pravi pristop in se razvili v pravo ekipo. Rezultatskega uspeha ni bilo pričakovati glede na njihovo nekajmesečno treniranje, so pa zato v ospredju druge izkušnje in doživljanja.

Selekcija U-10 je že drugo leto zapored nastopila v zimski ligi ŠRC Triglav. Letos je NK Brinje zaradi večjega števila otrok nastopil s dvema ekipama. Tekmovali so v konkurenci 19 ekip, ki prihajajo iz Ljubljane in okolice. Glede na lansko leto je napredek v igri očiten, saj ni bilo rezultatskih debaklov, prav tako pa so se enakovredno merili z nasprotniki in odigrali dobro zimsko sezono.

Tako kot selekcija U-10 je tudi selekcija U-12 že drugo leto zapored nastopila v ŠRC Triglav. Pri njih je napredek še očitnejši, kar dokazuje tudi rezultat. Ekipa si je pred koncem tekmovalja zagotovila končno tretje mesto, kar je v takšni konkurenci velik uspeh.

Selekcija U-14 se je prvič udeležila zimskega tekmovalja. Ekipa je prav tako nastopila v ŠRC Triglav in s tem zapolnila mrtvilo med zimskim premorom. Glede na debitantski nastop so se fantje dobro upirali nasprotnikom in proti koncu lige prikazali očiten napredek v igri.

Mladinci (U-18) so nastopili v domači grosupeljski zimski ligi, v dvo-rani Brinje. Tudi zanje je bil to debitantski nastop v tovrstnem tekmovalju. Kot U-10 je nastopila z dvema ekipama. Poleg tekmovalne izkušnje v zimskem času je prvi ekipi uspel tudi rezultatski podvig, saj so v drugi ligi osvojili odlično 2. mesto.

Cilj uprave kluba in trenerjev v tem obdobju je bil vsem selekcijam zagotoviti tekmovalje v zimskem času in s tem popestriti že tako dolg zimski

BI VAŠ OTROK RAD IGRAL NOGOMET?

KAKO?

ZELO PREPROSTO!

**NOGOMETNI KLUB
BRINJE**

Ljubljanska c. 1D, GROSUPLJE

**VPISUJE OTROKE STARE OD 6 DO 14 LET V
NASLEDNJE SELEKCIJE:**

**CICIBANI U-8
CICIBANI U-10
MLAJŠI DEČKI U-12
STAREJŠI DEČKI U-14**

**Za vse informacije o vpisu sta vam na voljo:
ANTONČIČ BORUT - 051 318 031 in ROZINA GREGA - 041 632 122**

POKLIČITE ALI PIŠITE NA nkbrinje@email.si

premor. Igralci so s svojim pristopom in angažiranostjo izpolnili pričakovanja vodstva kluba.

Prav tako je bila v zimskem premoru aktivna uprava kluba s svojimi sodelavci. Za vse selekcije je pred pričetkom spomladanskega dela zagotovila nove tekmovalne drese, ki so enaki za vse, tako da bo NK Brinje spomladi nastopal v enotnih barvah. Poleg tega je uprava ob pomoči staršev opremila vse igralce s trenirko in vetrovko, kar je predvsem otrokom v največji ponos.

V nastajanju je tudi spletna stran NK Brinje, na kateri bo moč dobiti veliko svežih informacij, povezanih z dogajanjem v NK Brinje in nogometu v Grosuplju. Naslov spletne

strani: www.nogometni.klub-brinje.si. Zaradi zanimanja in povpraševanja po aktivnem ukvarjanju z nogometom bomo tudi v spomladanskem delu vpisovali nove člane. In sicer otroke od 6. (letnik 97) do 14. leta (letnik 89).

Ob tej priložnosti se uprava kluba zahvaljuje vsem sponzorjem in staršem, ki so omogočili nakup opreme za igralce in s tem še izboljšali razmere za delo in prepovednost kluba. Hkrati vabimo vse zainteresirane, ki podpirajo našo dejavnost, da se nam pridružijo.

**Lepe športni pozdravi,
UO NK Brinje**

PRIHOD BOŽIČKA IN PRIREDITEV OB 10. OBLETNICI ATLETSKEGA KLUBA »ŠPELA« (nadaljevanje s 25. strani)

ustanovitvi atletskega kluba "ŠPELA". Skupaj z možem Bajom sta tudi uradno 5. 9. 1993 na občnem zboru potrdila ustanovitve AK "ŠPELA". Predsednik kluba je postal Bajko Dizdarevič, sekcijo pa je vodila Špela Dizdarevič, ki je poleg trenerskega dela opravljala še vse ostale funkcije. Uradna odločba je bila izdana 13. 12. 1993.

Prvi cilj je bil, da se čim več mladih navduši za atletiko in jo tudi redno vadi. V začetku je bila to manjša skupina, ki se je udeleževala predvsem rekreativnih tekmovalj. Nekaj nastopov pa so opravili tudi na državnem nivoju.

Leto 1994 - 1997

V teh letih se je v AK "ŠPELA" povečalo zanimanje za atletiko, kar se je izrazilo v večjem številu članov, redno delo pa je prineslo tudi boljše tekmovalne uspehe. Ker je Grosuplje ena redkih večjih občin, ki ne premore atletskega stadiona (krožne atletske steze), je bila usmeritev kluba logična, in sicer srednje in dolge proge, predvsem pa krogi in ulični teki. V tem letu se je priključila tudi zelo pomembna članica kluba in sicer Andreja Rajh. Pridno je trenirala in že konec leta vidno opozorila na sebe. Dobro delo v klubu se je nadaljevalo in prišlo je leto 1995, ko se je Andreja Rajh zelo približala vrhu državne atletike. Andreja je v AK "ŠPELA" vztrajala šest let in v tem času dosegla odlične rezultate. Vsa leta je pridno trenirala pod vodstvom Špela in sicer njena glavna disciplina je bila 2000 m in 1500 m. Andreja pa je žal bila prisiljena zaključiti svojo uspešno atletske kariere zaradi poškodb, saj je večji del treninga opravila na asfaltnih površinah.

Stroški tekmovalja so postali takšni, da so "pojedli" skoraj vso dotacijo društva. Kljub skromni opre-mi, lastnim prevozom, pa entuziazem atletom ni upadel. Klub je iskal sponzorje vsaj za delno pokritje štartnine, vendar le-teh ni bilo. Klubu pa so bili naklonjeni starši, ki so pokrivali prevoze na tekmovalja. Vendar kljub finančnim težavam smo uspešno nastopili na prvenstvenih tekmovaljih. Ob ustanovitvi kluba smo uvedli

tudi skupinske priprave za vse člane atletskega kluba in prvič odšli na prvomajske priprave v Fieso. Bivanje v hotelu Fiesa, treningi ob morju je bilo zelo koristno, saj je prav po teh prvih pripravah naša takrat najboljša atletinja dosegla zelo odmevne rezultate. Geslo kluba je bilo - vsi za enega eden za vse! Po Andrejiniem odhodu se je leto dni poznalo prihodu mlajših članov in vzpenjanje forme metalških disciplin in ovirašev, ki so prihajale na plano.

Sezona 1998/99 je bila za klub zopet vzpodbudna. Začeli so prihajati novi člani predvsem mlajše kategorije in klub je začel s predšolsko telovadbo. Istega leta se je kljub razširilu tudi na občino Škofljica. Pridno delo se je obrestovalo in rezultati metalških disciplin je okronal Matej Godec, ki je nastopil tudi za državno reprezentanco. Zelo odmeven rezultat pa je dosegel tudi Gregor Germovšek, ki je s četrtnim mestom na državnem prvenstvu med starejšimi mladinci opozoril nase. Gregor je v letošnjem letu mlajši član in bo poskušal osvojiti medaljo državnega prvenstva.

Leto 2002/2003.

Na pobudo staršev, ki so svoje otroke vozili iz raznih krajev na treninge v Grosuplje je klub leta 2002/2003 organiziral redne treninge za šoloobvezno mladino kot za predšolske otroke. Po letu dni treninga smo se odločili, da ustanovimo samostojno društvo v Ivančni Gorici in tako je nastalo ŠPORTNO DRUŠTVO "ŠPELA" IVANČNA GORICA. Prav tako pa se je leta 2003 ustanovilo samostojno društvo na Škofljici z imenom ŠPORTNO DRUŠTVO MLADIH "ŠPELA" Škofljica. V občini Škofljica je pod imenom AK "ŠPELA" bila organizirana atletika že od leta 1998 in tako smo se odločili, da je nastalo tudi v občini Škofljica samostojno društvo. Vsa društva pa povezuje AK "ŠPELA" z geslom: VSI ZA ENEGA EDEN ZA VSE!

Pomembno vlogo v klubu imata trenerja Špela Dizdarevič in Danilo Varga ter vaditeljica Barbara Buh. Špela in Danilo sta gonilna sila pri ustvarjanju mladih atletov. Danilo je v

začetku svoje atletske poti nastopal kot atlet atletskega kluba "ŠPELA" kasneje pa je svoje znanje prenesel na predšolske otroke in se v zadnjih dveh letih aktivno posvetil treningom metalcev. Danilo je postal tako glavni trener za mete, kjer je s svojim delom že pokazal talent, saj je s svojim dvema atletoma Matejom in Žigom že osvojil naslov državnega podprvaka v disku in s tem državno reprezentanco. Špela je trenerka predvsem za teke, skoke in teke čez ovire.

Leto 2003 so zaznamovali odlični dosežki članov AK "ŠPELA". Klub želi ob tej priložnosti pohvaliti vse člane, ki so se pridno udeleževali na tekmovaljih in tam dosegali odlične rezultate. Posebno pa smo v klubu veseli, da smo zopet pridobili novo okrepitev in sicer atletinjo NIKO MRZELJ. Nika, ki je po letu dni treninga že vidno opozorila na sebe, jo klub proglašaja za najboljšo atletinjo tekmovalne sezone 2003. Prav tako pa so proglasili najboljšega atleta za tekmovalno sezono 2003 in ta naslov si je zaslužil Gregor Mišmaš.

Po podelitvi najboljših atletov je sledila zabava s skupino DAYLIGHT in Božičkom, ki je skrbel predvsem za dobro vzdušje vseh prisotnih. Sledila je obdaritev otrok in tako smo dan strnili z mislijo: Smo polni idej in pozitivne energije za postoriti marsikaj tako na področju rekreacije kot tudi na področju doseganja športnih rezultatov.

Na koncu bi se radi v imenu AK "ŠPELA" zahvalili vsem nastopajočim: VVZ Kekek Grosuplje za plesno točko, OŠ Račna za lepo zaigrano igrice Sapramiška, modelatorju Mateju Mlakarju za zelo dobro povezovanje prireditve, medijskemu sponzorju: Radiu Zeleni Val, vsem staršem, klubom in skratka vsem, ki ste nas podpirali v desetletnem delovanju in nam še danes stojite ob strani. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam z vašo udeležbo na prireditvi pokazali veliko moralno podporo, tisti ki so nam pomagali s finančnimi sredstvi ali kako drugače, pa pokazali, da tudi v očeh tako uspešnih ljudi, kot ste Vi, naše ideje veliko pomenijo.

HVALA.

A K "Špela", Špela D.

Statistika iz "črne kronike" za januar in februar 2004 na območju občine Grosuplje

KRŠITVE ZOPER JAVNI RED IN MIR:

Število: v januarju 21, v februarju 15. Kraj: 22 v zasebnih prostorih, 14 na javnem kraju.

Razlogi: so zelo različni. Kdaj: javni red je pogosteje kršen ob vikendih in praznikih.

KAZNIVA DEJANJA:

Število: v januarju 45, v februarju 39. Način: tatvine, vlomi, poškodovanje tuje stvari.

Kaj: hrana, tehnični aparati in predvsem mobilni telefoni, najpogosteje pa nakit in denar.

Kraj: počitniške in zapuščene hiše, trgovine, delovni stroji. Čas: nočni in zgodnji jutranji čas.

PROMETNE NESREČE:

Število: v januarju 39, v februarju 32. Posledice: materialna škoda, telesne poškodbe.

Vzroki: neprilagojena hitrost, stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti, neustrezna varnostna razdalja, nepravilen premik vozila.

Čas: prihod na delo in vračanje z dela, ob slabih vremenskih razmerah. Kraj: na avtomobilski cesti A/2 / Šmarje-Sap - Višnja Gora in glavni cesti R 647 / Grosuplje - Mlačovo ter v naselju Grosuplje in bližnji okolici.

NAVODILA IN OPOZORILA:

Policijska postaja Grosuplje vsakodnevno izvaja poostreni nadzor nad cestnim prometom na celotnem

območju občine, posebno pozornost pa namenja kontroli hitrosti z lastnim radarjem, predvsem na odsekih cest, kjer se dogaja največ nesreč oziroma tam, kjer se prekoračitve hitrosti največje in najpogostejše. Zato naj vozniki spoštujejo prometno signalizacijo in vozijo v skladu s cestno prometnimi predpisi. Poostren bo tudi nadzor uporabe varnostnega pasu. Če občani opazijo kakšno osebo, ki

se sprehaja oziroma vozi z vozilom v neposredni bližini počitniških hišic ali parkiranih vozil ali je na kak drug način sumljiva, naj si zapomni čim več podatkov o osebi oziroma o prevoznem sredstvu ter to nemudoma sporočijo na PP. Vse kršitve javnega reda in miru, kaznivih dejanj in prometnih nesreč, prijavite na tel. 113.

Iz poročil PP Grosuplje

Pr' Mrtinet
Kolesarsko društvo Grosuplje

RAZPIS ZA KOLESARSKO AKCIJO
Bar pr' Mrtinet v sodelovanju s kolesarskim društvom Grosuplje prireja
II. kolesarsko akcijo

Akcija se prične 9. 4. 2004 in traja do vključno 19. 9. 2004. Vsak udeleženec prejme brezplačni evidenčni kartonček pr' Mrtinet, v katerega bo potrebno zbrati 15 žigov. Vsak dan šteje samo en žig, kar pa ne pomeni, da ne smeš lokacije obiskati večkrat na dan. Ko udeleženec zbere 15. zaporedni žig, ga gostitelj bar pr' Mrtinet nagradi z domačo klobaso, ter po želji dobi drugi evidenčni kuponček. Zaključek akcije bo v nedeljo 26. 9. 2004 v podu pr' Mrtinet, kjer bo velika zabava s podelitvami priznanj, srečelovom in golažem za vse udeležence akcije. Vsak udeleženec, ki bo zbral 50 obiskov, bo nagrajen z majico. Vabimo vas 29. 5. 2004 na II. Martinov kronometer, vabimo pa vas tudi na ogled gledališke igre v letnem gledališču. Torej kaj še dodati, kot vsi na kolo...

**ZA VSE OSTALE INFORMACIJE
SMO DOSEGLJIVI NA TEL. ŠT. 041 414 200**

VABLJENI V LUČE!

SPOŠTOVANI GROSUPELJČANI IN OKOLIČANI!

Zdravstveni dom Grosuplje se v okviru CINDI programa trudi skrbeti za vaše zdravje. V ta namen, kot že nekaj let zapored, so vam vaši zdravniki poslali v januarju mesecu 2004 vprašalnike. Prosimo vas, da jih čimprej izpolnite in nam jih vrnite v priloženi kuverti. Na podlagi odgovorov pa vas bomo tudi vabili na pregled.

ZD Grosuplje

NOVO-NOVO-NOVO

"ZELENI GAJ" - VRTNARSTVO CIKAVA pri GROSUPLJEM

SPREJEMAMO NAROČILA ZA BALKONSKA KORITA. UGODNE CENE.

NA ZALOGI:

bršljinka, moljevka, verbena, taplens, lotus, fuksija, pelargonija, nagelj, surfinija, angleška pelargonija.

O41/ 504-901, 041/ 239-987

V SOBOTO, 10. APRILA 2004 - DAN ODPRTIH VRAT

ZAPOSILIMO KV MIZARJA Z IZKUŠNJAMI

PISNE VLOGE

POŠLJITE NA NASLOV:

FINOLES D.O.O.

ROŽNA DOLINA 3B, 1290 GROSUPLJE

ALI POKLIČITE NA TELEFON 786 37 18 ALI GSM 041/ 721-348.

MAXIMA

trgovina s spodnjim perilom in nogavicami

Nova spomladanska kolekcija spodnjega perila!

Lektos d.o.o., Adamičeva 3b, 1290 Grosuplje
Tel./fax: (01) 786-46-49

Pivnica in Pivovarna

Antony

EPGO 1956

instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte našo ponudbo;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalerjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstvenih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priključitev; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

ZADETEK V ČRNO

SAMO 268,-
Olje rastlinsko PVC 1L

SAMO 298,-
Mešana ali marelična marmelada 700g

SAMO 88,-
Kava mleta 100g

SAMO 88,-
Moka tip 500 1kg

SAMO 68,-
Jetrna pasteta 50g

SAMO 158,-
Sok ACE 1,5l

Predstavljamo vam novo trgovsko blagovno znamko Vele. Izdelke prepoznate po novih enotnih embalažah in vedno nizkih cenah.

TRGOVINA GROSUPLJE
Adamičeva 15

Vele d.d., Ljubljanska cesta 64, 1230 Domžale

Avtohiša Mihalič

Drago Mihalič s.p.
Št. Jurij 30
1290 Grosuplje

Audi

Zdaj tudi pooblaščen
serviser za vozila Audi

KOZMETIČNI SALON THALGO CENTER - SPA

Vaše zadovoljstvo
je naš uspeh!

Izvajamo najsodobnejše programe
nege obraza in telesa po visokih
evropskih standardih.

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

EL TEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje

01/787 14 51, GSM: 031/640 100

NAVTIKA

prodaja in izposoja

napihljivi čolni

izvenkrmni motorji

Organiziramo tudi izpite
za voditelje čolnov!

HRANILNICA

LON
d.d., Kranj

AVTOCENTER MALO MLAČEVO

AVTOSERVIS BOH d.o.o.

VULKANIZERSTVO Prodaja in montaža avtoplaščev za osebna, dostavna in tovorna vozila ter traktorje in kmetijske stroje. Prodaja železnih in litih platišč.

AVTOMEHANIKA

Popravlja vozil

Specializirana delavnica za kombinirana in dostavna vozila do 3,5 t
PEUGEOT, FIAT, RENAULT, HYUNDAI, MERCEDES, VW.

AVTOELEKTRIKA

Popravlja osebnih in dostavnih vozil.
Polnjenje in popravila klima naprav.

AVTOOPTIKA

za osebna in dostavna vozila

DELOVNI ČAS:
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 8.00 DO 18.00
SOBOTA OD 9.00 DO 12.00

MALO MLAČEVO 36 tel: 01/7861-752 GSM 041/663-436

PRODAJNI PROGRAM

keramične ploščice • granitogres
masažne kadi • tuš kabine
sanitarna keramika • kopalniško pohištvo
laminati • talne obloge
gradbeni material in orodja
barve, laki, lepila

SVETOVANJE

NOVO V PONUDBI

- MAVČNE PLOŠČE
- POHIŠTVENO ŽELEZO Z MOŽNOSTJO RAZREZA

**RAZPRODAJA KERAMIKE
IZ OPUŠČENIH PROGRAMOV
TUDI DO**

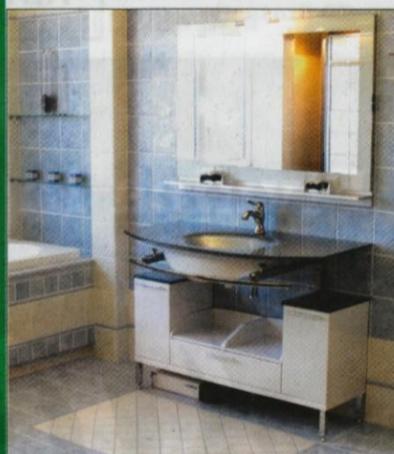
-35%

Del. čas: pon.-pet. 7-18h, sob. 7-12h

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

01 786-33-66, 786-33-63

206 POP ART

www.peugeot.si

206 POP ART S KLIMO ŽE OD 1.995.000* SIT. Posebna serija Peugeot 206 POP ART = klima serijsko + 2x airbag + servo volan + 1,1 ali 1,4 ali 1,4 HDI motor + nove barve notranjosti + 3 ali 5 vrat ali SW verzija + posebno ugodna cena za tiste, ki si ga posebno močno želijo. Količina vozil je omejena. *Cena velja za 206 POP ART 1,1 (3 vrata). Slike so simbolične.

206

PEUGEOT

SPC TERZIN s.p. - Obrtniška 20, 8210 Trebnje - tel.: 07 346 13 00,
PE GROSUPLJE - Ljubljanska cesta 66, 1290 Grosuplje - tel.: 01 786 37 72

OSEBNI RAČUN

(LIMITI, BA/MAESTRO, POS, BANKOMAT, EUMC)

POTROŠNIŠKI KREDITI DO 72 MESECEV

ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA

RENTNO VARČEVANJE ZLATI LON
VARČEVANJE PLUS ZLATA REZERVA

TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA

E LON - ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO
PLAČILA V TUJINO

OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

pLONK - ŠTUDENSKI IN DIJAŠKI RAČUN

UGODNI MENJALNIŠKI TEČAJI IN PLAČILNI PROMET

ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

POSLOVNA

ENOTA

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon:

01/78 62 925

Faks:

01/78 61 719

